

ئۆشۈ

كتىبى پياو^v

و. ل. ئىنگلىزىيە / بەرھەم ئاۋدەشتى

چاپى بەكەم

2013

لەبلا وکراوەکانی خانەیی چاپ و پەخشی رێنما
زنجیره: (432)

کۆتیی پیاو

ناسنامەیی کۆتیب

- ✦ ناوی نووسەر: ئۆشۆ
- ✦ ناوی وەرگیر: بەرھەم ناو دەشتی
- ✦ نەخشە سازیی و بەرگ: فواد کەولۆسی
- ✦ شوێنی چاپ: چاپەمەنی گەنج
- ✦ ساڵی چاپ: 2013
- ✦ نۆبەتی چاپ: چاپی یەکەم
- ✦ تیراژ: 1000 دانە

سڵیمانی — بازاری سڵیمانی — بەرامبەر بازاری خەفاف.
ژمارەیی مۆبایل: (07701574293) (07501191847)

پیرست

- 5 بهشی بهکم
- 5 نادم
- 24 قوریاش
- 29 سارگونگران چوپه ؟
- 36 کویله
- 44 کویله
- 50 چون دایکم خوش بویت ؟
- 53 روطرت
- 64 تازمل
- 73 نالود بهوی سیکس
- 89 راعیب
- 91 یچی نایینه کان له رایدوونا دزه ژیان بوون ؟
- 96 هایدوگ زخواز
- 101 نقیبا
- 107 بهشی دووهم
- 107 جهوا
- 119 مل پان
- 130 دهرزده کاس
- 139 په یوه ندی ژن و میتره
- 147 میتره
- 154 نه و شته جهره ریانه چین که وا بکیت ژنه که هار دلخوش بیت ؟
- 155 باوک
- 163 هاپری
- 170 گوفاری پله ی بزی
- 179 بهشی سیمهم
- 179 سیاستمدار
- 180 توشوا شتیکت هیه به منی بلتیت ؟
- 183 قهشه
- 188 زلتا
- 192 بزنسمان

195	ئەمىرىكا
221	بودا
227	تايىبەنەندىيەكانى مۇيەكى رۇششۈۋەۋە چىيە ؟
229	يەشى چۈۋارەم
229	مەۋلى نۇي
235	تېرامېنى ئاخ
244	جەنگاۋەر
254	قورماچى
261	ئەلۋىلەر
267	پىرەۋون

بەشى يەكەم

ئادەم

ئادەم يەكەم مرقۇ پۈر، نەك لەيەرئەۋەي يەكەم بۈر - لەۋانەيە پېش ئەۋكەسى ترهەبوۋىن، بەلام كەس نەيوت (نا). بۈيە مېژوۋ ناتوۋانې تۆماريان پىكات، ئەۋان پېۋىستيان بە نەقىس نېيە. ئەمەش ھەستى مە: چۈن دەشى ئادەم يەكەم كەس بوۋىت؟ لەۋانەيە پېش ئەۋ مىۋان كەس ھەبوۋىن، بەلام كەس نەيوت (نا). ئەۋان نەياندەتۋانې بېنە مرقۇ، ئەۋان نەياندەتۋانې بېنە نەقىس. ئادەم وتى نا. بېگومان باجى ئەۋ دەرىپىنەي دا. لە باخى خۇشەختى كرايە دەرەۋە.

ئادەم مرقۇ ۋ ھەموو مرقۇكىش ھاۋشىۋەي ئادەمە. ھەموو دۇخىكى مىالى، باخى عەدەنە. ھەموو مىالىك ئەۋەندەي ئازەلەن دلخۇشە، ئەۋەندەي گيانەۋەرە بەرايىپەكان، ئەۋەندەي درەختەكان دلخۇشە. مىالىت بېنىۋە كە بەناۋ درەختەكاندا، بە لىۋارى كەنار دەرياكاندا رادەكات؟ ئەۋە ھېشتا مرقۇ نېيە. چاۋەكانى ھېشتا روۋىن، بەلام ئاناگايە. دەبېت لە باخى عەدەن بېتە دەرەۋە.

ئادەم يەك چار نەكرايە دەرەۋە - ھەموو ئادەمىك دەبېت چەند چارېك بىكرىتە دەرەۋە. دەبى ھەموو مىالىك لە باخى خودا بىكرىتە دەرەۋە، ئەمە بەشىكە لە گەشەكردن. ئېش ۋ ئازارەكە ھى گەشەكردنە. مرقۇ پېۋىستە لە دەست بىدات

بۇئەۋەى جارىكى تر بە دەست بېئىت، بۇئەۋەى ئاگايانە بە دەست بېئىت. ئەمە
بارى سەر شانى مەرۋۇ و چارە نووسىيەتى، عەزاب و ئازادىيەتى، كىشە مەرۋۇ و
پىنگە يەتى - ھە دووگيانە.

ئۇشۇى خۇشە ويست،

بۇچى ئىمە قەت لەۋەى كە كىيىن و ئەو بوونەى پىمان دراۋە رازى نىن؟ ھەمىشە
بەدۋاى شىتىكى باشتىدا دەگە پىيىن كە بىكەين، بەدۋاى ئەۋەدا وىلىن كە سىكى تر
پىن. ھەمىشە ئەۋەمان دەۋى كە كە سىكى تر ھەيەتى ئەك ئەۋەى كە پىمان دراۋە.
ھەروەكو پەندەكە دەلىت، "گىاي ئەۋديو پەرژىنەكە ھەمىشە سەوزترە".

بۇچى واىە؟

لەبەرئەۋەيە كە تۇ ھۇشت پەرت كراۋە. تۇ ئاراستەى شوئىنىك كراۋىت كە
سروشت ئايەۋى، تۇ بەرەو ئىمكانيەتى راستەقىنەى خۇت ئارۋىت. ھەول دەدەيت
ئەۋە بىت كە خەلك دەيەۋى، بەلام ئەمە ئاتۋانى رەزامەندبەخش بى. كاتىك ئەمە
رەزامەندبەخش نىيە، ئۆزىك دەلىت "لەۋانەيە بەس نەبىت - با زىاترت بۇ بىت".
ئىنجا تۇ بەدۋاى زىاتردا دەچىت، پاشان لە دەروپەرت دەروانىت. ھەركەسىك كە
دېت ماسكىكى پۇشيوۋە كە خەندەى لەسەر لىۋانە، دلخۇش ديارە، بۇيە ھەموۋان
فرىوت دەدەن. تۇش بە ماسكىكەۋە دىيت، بۇيە ئەۋانىتر پىيان واىە تۇ
دلخۇشترىت، تۇ پىت واىە ئەۋانىتر دلخۇشترىن.

گىا لەۋديو پەرژىنەكەۋە سەوزتر ديارە - لە ھەردوۋ ديوەكەۋە ھەروايە. ئەو
خەلگانەى لە ديوەكەى تىرى پەرژىنەكە دەژىن، گىاكەى تۇ دەبىنن و سەوزتر
ديارە. بە راستى سەوزتر، چىتر و باشتى ديارە. ئەمەيە كە ۋەھمى دوۋرى دروستى
دەكات. كاتىك تىزىكتر دەكەۋىتەۋە، ئىنجا دەزانىت كە ۋا نىيە. بەلام خەلك، يەكترى

لە دووریدا دەهێلنەو. تەنانەت ھاوڕێیانیش، تەنانەت عاشقەکانیش یەكتری لە دووریدا دەهێلنەو، نزیکی زۆر مەترسیدار دەبێت، لەوانە یە واقیعی تۆ ببینن.

تۆش ھەر لە سەرەتاوە گومرا کراویت، بۆیە ھەر شتێک کە دەیکەیت مایە نەگەتییە. سروشت ھەلگری بیرۆکە ی پارە نییە، ئەگینا درەختەکان دۆلاریان دەدا، سروشت بیرۆکە ی پارە ی تیا نییە، پارە تەنیاو تەنیا داھێتانی مرۆفە - بەسوودە، بەلام مەترسیداریشە. تۆ کەسێک بە پارە یەکی زۆرەو دەبێت و پێت وایە پارە خۆشی لەگەڵ خۆیدا دەهێنێت؛ سەیری ئەو کەسە بکە، چەتێک دلخۆش دیارە، بۆیە راکە بەدوای پارەدا. کەسێک ئەندروستەرە - راکە بەدوای تەندروستیدا. کەسێک شتێکی تر دەکات و زۆر بە قەناعەت دیارە - دوای بکەو.

بەلام ئەو ھەمیشە ئەوانیترن و کۆمەلگە ھەمیشە بەو شتێوە یە بەرێو چووە بۆ ئەوێ تۆ قەت بێر لە ئیمکانیەتی خۆت نەکەیتەو. تەواوی نەگەتییە کەش ئەو یە کە تۆ خۆت نەبیت، تەنیا خۆت بە و ئینجا چیت نەگەتیی و پێشگیری و سەرقالبوون بەوێ ئەوانیتر زۆرتریان ھە یە و تۆ زۆرتە نییە، بوونی نابێ.

ئەگەر خەزیش دەکەیت گیاکە سەوزتر بێت ئەو پێویست ناکات بڕوانیتە دیوێ کە ی تری پەرژینە کە. تۆ دەتوانیت لە دیوێ کە ی خۆتەو گیاکە سەوزتر بکەیت. شتێکی ھەر زۆر سادە یە کە گیاکە سەوزتر بکەیت. بەلام تۆ ھەر دەروانیتە شوینی تر و ھەموو مەزراکان جوان دیارن - جگە لەوێ تۆ.

دەبێ مرۆفە رەگ لە ئیمکانیەتی خۆیدا، جا ھەرچییەک بێت، دابکوتیت و نابێ کەس رێت مایێ بکات. دەبێ بۆ ھەر شوینیێک کە دەوات، بۆ ھەر شتێک کە دەبەوێ ببێ، یارمەتی بدات. ئەو کاتە جیھان ئەوەندە رەزامەند بەخش دەبێت کە ناتوانیت بڕوای پێ بکەیت.

من قەت مەستم بە هیچ ناپەرەزامەندى و بى قەناعەتچىك نەكردووه، تەنانت هەر
 لەمناڵىيەوه. ئەمەش لەبەر ھۆكارى سادەى ئەمەى كە قەت رىگەم نەداوه كەس
 ھۆشم پەرت بکات لەوہى كە كەردوومە و لەوہى كە ھەولمداوه بىم. ئەمە بەكجار زۆر
 يارمەتيدەرم بوو. زۆر قورس بوو و سەختىيەكان ھەر زياتر و زياتر دەبوون و
 نىستاش تەواوى جىھان لەدژمە. بەلام ئەمە ھەراسانم ناكات. من بە تەواوى
 دلخۆشم، بە تەواوى قەناعەتم ھەيە. ناتوانم بىر لەو ئەگەرە بکەمەوه كە وەھا
 نەبم. لە ھەر دۆخ و پىنگەيەكى تردا بوومايە لە خەم و بەدبەختیدا دەبووم.

من مالم نىيە، شویتىم نىيە لىي بژىم، پارەشم نىيە. لەگەل ئەو شىدا، شتىكم ھەيە
 كە قەناعەتچىكى رەھام دەداتى. من بە پىي تواناي خۆم ژياوم و ئەنانت ئەگەر
 سەرنىش مات تورەم ناكات. من بە شىوازي خۆم ژياوم. لەوانەيە تەواوى جىھان دژم
 بىت- ئەمە دلگرانم ناكات. خەلكى تەنانت ئەگەر كەسێك لەدژيان بىت تورە دەبن.
 ئەوئەندە تورە دەبن كە تەنانت ناتوانم لىي تىبگەم.

جىھان لە دژى تاكىتييە. لەدژى ئەوہيە كە خۆدى سروشتىت بىت.

دەيەوى تەنيا رۆبۆتێك بىت و لەبەرئەوہى رازى بووست رۆبۆت بىت ئەوا لە
 تەنگوچەلەمەدايت. تۆ رۆبۆت نىت. ئەمە ويستى سروشت نەبوو كە رۆبۆت لى
 دروست بکات. بۆيە، لەبەرئەوہى تۆ ئەو نىت كە نیاز بوو ببىت، كە چارەنووست
 بوو ببىت، ئەوا يە بەردەوامى دەگەرئىت: "چ شتىك بزرە؟" لەوانەيە مۆبىلياتى
 باشتر، پەردەي باشتر، خانووى باشتر، مێردى باشتر، ژنى باشتر، ئىيشى باشتر...
 تەواوى ژيانت لە تەنگەتاوى و تەقەلادايەت لە شویتىكەوه بۆ شویتىكى تر. بەلام
 كۆمەلگە ھەر لە سەرەتاوه ھۆشى تۆي پەرت كەردووه.

ھەولەنە ئەو ھەيەتتە بىر سەر خوت و ئۆلە پر دەزانىت كە تىكرای ئەو
بى قەناعەتتە نەماو. پىويست ناكات چىتر ھەبى - تۇ خوت بەسیت. ھەموو
ئەوانىتر بەسن.

بۇچى ئەو ھەندە قورسە بۇم كە خۇم خۇش بویت؟

ھەموو منالیک بە خۇشەوېستىيەكى زۆرەو بەرانبەر خۇى لەدايك دەبیت. ئەو
كۆمەلگەيە كە خۇشەوېستى وىران دەكات، ئەو ئايىتە كە ئەو خۇشەوېستىيە
وىران دەكات - چۈنكە ئەگەر منال بە خۇشەوېستىيە خۇپەو لە گەشەكردن
بەردەوام بىت، ئەى كى عىسای مەسىحى خۇش بویت؟ كى سەزۇكى ولانى خۇش
بویت؟ كى دايك و باوكى خۇش بویت؟

دەبىي خود خۇشەوېستىيە منال پەرت بىریت. دەبىي و ھا پرۇگرام بىریت كە
خۇشەوېستىيەكەى ھەمیشە ئاراستەى شتىكى دەرەو ھى خۇى بىریت. ئەمە مەروۇ
زۆر لاواز دەكات، چۈنكە كاتىك تۇ كەسكىكى دەرەو ھى خۇت خۇش دەویت، جا پاپا
بىت يان باوك، ھاوسەريان منالەكان - ئەو شتەى خۇشت دەوئى ھەرچىيەك بىت -
ئەوا وابەستەت دەكات بە شتەكەو. لە چاوى خۇتدا دەبىتە شتىكى لاوەكى،
دەبىتە دەرۇزەكەر.

تۇ وەكو شىمپىراتۇر لەدايك دەبىت، بەتەواوى لەناو خۇتدا رەزامەندىت. بەلام باوك
دەپەوئى خۇشت بوئ، دايك دەپەوئى خۇشت بوئ. ھەمووانى دەورەبەرت دەپانەوئى
بىنە ئەو شتەى تۇ خۇشت دەوئ. كەس ئاپرۇتتە سەر ئەو ھى كە مەروۇ گەر
نەتووانىت خۇى خۇش بویت ئەوا ئاتووانىت كەسى تىرى خۇش بویت.

بۇيە كۆمەلگەيەكى زۆر شىت دىتەكايەو كە تىايدا ھەر كەسىك ھەول دەدات
كەسىكى خۇش بویت - ھىچيان نىيە بىيەخشن. ئە كەسەكەى تىرىش ھىچى ھەيە
بىيەخشیت. بۇچى عاشقەكان بە بەردەوامى شەر، بۆلەبۆل و يەكترى ھەراسان

دەكەن؟ ھۆكارە سادەكە ئەو ھەيەكە ئەو ھەيان دەست ناكەوئەت كە پەيئان واپوو
دەستيان دەكەوئەت. ھەردوو كەيان دەروژەكەرن، ھەردوو كەيان بەتالان.

منالەيكى بە دروستى پەرەردەكرالو زەمىنەى بۇ خۇش دەكرەت لە خۇشويستنى
خۇيدا گەشە بكات بۆنەو ھەي ئەو ھەندە پەيت لە خۇشەويستى كە ھاوبەش پەيتكرەن
بەيتە پەيتەستىيەك. ئەو، ئەو ھەندە بارى خۇشەويستى دەكەوئەت سەر شانى كە
كەستىكى دەوى بەشى بدات. ئەو كاتەش خۇشەويستى قەت واپەستەت ناكات بە
كەسەو. تۆ بەخشەندەيت، بەخشەندە قەت دەروژەكەرن نەيە، ئەو پەيتەش ھەر
بەخشەندەيە.

كاتەيكەش دوو ئەمپراتور، دوو سەردارى دلى خۇيان، يەكترى دەپەن،
خۇشەيەكى بى ھاوتا ھەيە. كەس واپەستەى كەسى تر نەيە، ھەر كەستەك سەر بەخۇ
و تەكەكەسە، لەخۇيدا بەباشى لەنگەرى گرتووە. ئەو، رەگ و رەشەى ھەيە كە لە
قوولايى بوونىدايە، واتە ئەو شوئەى كە ئەو شەيەى پەيتى دەوتەيت خۇشەويستى
بەرەو سەرەو دەيت و بەشەو ھەزاران گولەباخ شكۆفە دەكات.

ئەم چۆرە كەسە تاوەكو ئىستە مومكىن نەبوو بە ھۆى رزگار كە رەكانتەو،
نۆينە رەكانى خوداتەو و ھەموو ھاوشەو كەنى ترەو. ئەوان لە پەناو شكۆمەندى
خۇياندا، لە پەناو نەفسى خۇياندا، تۆيان روخاندووە. بە تەواوى تۆيان
دارماندووە.

تۆ دەتوانەيت لۆژىكە كە بزەيت. يا ئەو تە رزگار كە رەكە دەپەتە بابەتى
خۇشويستنى تۆ و تۆ تەنيا دەپەتە ئەو تارمايەى كە كوئەنە دواى دەكەوئەت. يان
ئەگەر تۆ بە تەواوى بە قەناعت بەيت، لىوانلەو بەيت لە خۇشەويستى و بەشەو ھەي
ھەزاران گولەباخ شكۆفە بكەيت، ئەو كاتە كى باكى ھەيە بەو ھەي رزگار بكرەت؟
تۆ ھەنوگە رزگار بوويت. كى باكى بە بەهشت ھەيە؟ تۆ تەيايدەيت.

بەلام فېربوونى خۇشويستنى خود سەخت نىيە، سىروشتىيە. ئەگەر تۆتوانىووتە شتېك بىكەيت كە ناسىروشتىيە، ئەگەر فېربوويت چۆن ئەوانىترت خۇش بویت بەبى خۇشويستنى خۇت، ئەوا شتەكەي ترزۇر ئاسانە. تۆتەقريبەن مەھالە ئەنجامداوۋە. ئەمە تەنیا پىرسى تىگەپشتەنە، تىگەپشتىكى سادە، كە "من خۇم خۇش دەوئە، ئەگىنا ماناي زيان لە دەست دەدەم. قەت گەشە ناكەم، ھەر پىر دەبەم. ھىچ تاكىتتىيەكم نابىت. بە راستى مۇۋناپ، شىكۆمەند و سەربەخۇناپ."

سەردەپاي ئەمەش، ئەگەر تۆتەتوانىت خۇت خۇش بویت، ئەوا ناتوانىت كەسى تىرىشت لە جىھاندا خۇش بویت. كەواتە زۇر كېشەي دەروونى سەريانەئداوۋە چۈنكە تۆلە خۇت دابىترىراوئە. تۆبى نىزىت، تۆئەو نىت كە دەبى بىيىت. دەبى كىدارەكانت راست بىكۆنەوۋە. دەبىت لە ناو بۆتەي كەسايەتتىيەكى دىيارىكراودا بىتۆنرىتتەوۋە.

لە ۋاپۇن درەختى چوارسەد سالىھان ھەيە، بەلام بەرزىيەكانيان تەنیا شەش ئىنچە (ئىنچىك دوو مەتر و پەنجاو چوار سانقىمەترە). پىيان وايە تەنیا شىوۋەيەكى ھونەرىيە. ئەمە كوشتىكىكە، كوشتىكى تەواۋا درەختەكە كۆن ديارە، بەلام تەنیا شەش ئىنچ بەرزە. دەكرا سەد پى بەرزىن، بگەنە تەوقى ئاسمان. چىيان كىدوۋە؟ چ سىراتىزىيەكان بەكارھىناوۋە؟

ھەمان سىراتىزىلەدۇرى مۇقابەتى، لەدۇرى مۇۋشەكان بەكارھىتراوۋە. ئەوان درەختەكە دەخەنە ناو ئىنجانەيەكەوۋە كە بىنى نىيە. بۆيە ھەركاتىك كە درەختەكە رەگەكانى دىزىر دەكاتەوۋە ئەوا دەپىرەن، چۈنكە ئىنجانەكە بىنى نىيە. تارەگەكانىش بە قوۋلايىدا نەپۇن ئەوا درەختەكە ناتوانىت بەرزىيەوۋە. پىر دەبىت، بەلام قەت گەشە ناكات. لەبەرانبەر مۇۋشىدا ھەمان شت كراوۋە.

خۇشەويستىت بۇ خۇت پىتويستىيەكى بىنچىنەيى بۇ گەشەت، لەم رووۋە، مەن
فىرت دەگەم خۇپەرست بىت - كە سىروشتىيە.

ھەموو ئايىنەكانت فىريان كىروويىت خاكى بىت. خۇت بىكەيتە قوربانى ھەر
بىرۈكەيەكى گەمزانە: ئالا - پارچە پەپۇيەكى شى. تۇ خۇت دەكەيتە قوربانى
ولاتەكەت - كە شىتەك نىيە جگە لە خەيال، چۈنكە زەوى لە ھىچ شىتەك دابەش
ناكرىت بەسەر ولاتەكاندا. ئەمە تەلەكە بازىي سىياسىيەكانە كە زەوى لەسەر نەخشە
دابەش دەكەن. تۇ بۇ ئەو ھىلانەي لەسەر نەخشە كىشراون! قوربانى دەدەيت. تۇ
بۇ ئايىن دەمىت: ھەموو ئايىنەكان بەشپۈەيەك ئاراستە كرلون كە تاكەكەس
دەكەيتە داۋەۋە. ئەگەر تۇ بۇ ولاتەكەت بىمىت ئەوا پىت دەۋىرتىت شەھىد - تۇ
تەنيا خۇكۇرى تەنجام دەدەيت و ئەمەش لەبەر ھۇكارىكى گەمزانەيە. ئەگەر تۇ بۇ
ئايىنەكەت بىمىت ئەوا دەچىتە بەھەشت، خۇشى لە نىعمەتتىكى تاھەتايى دەبىنپت.
ئەوان تۇيان ئىستىغلال كىروۋە. بەلام يەك شىت لەو ئىستىغلال كىروۋەدا بىنچىنەيى،
ئەۋىش خۇشەويستىنى خۇتە، رىقلىپوۋنى خۇتە، چۈنكە تۇ ھىچ ئىخت نىيە. ھەر
كەسەك پىرە لە رىق و كىنە لە خۇي. پىشت واپە ئەگەر تۇ رىقت لە خۇت بىت
دەتۋانىت كەسەك بىدۆرىتەۋە كە خۇشى دەۋىت؟ تەننەت ئەگەر ئامادە تەبىت
خۇت خۇش بویت، مەھالە كەسەككى تر خۇشى بویت. تۇ ئەو بىرۈكەيەت قبول
كىروۋە كە ئەگەر پەپۈەۋى لە رىسا دىارىكراۋەكان، دۆگما ئايىنەيەكان، ئايدۆلۇزىا
سىياسىيەكان نەكەيت، ئەوا ھىچ بەھايەكت نىيە.

كانتەك تۇ لەدايك بوۋىت، ئەوا ۋەكو مەسىحى، ۋەكو كاسۇلىك، ۋەكو كۆمەنىست
لەدايك نەبوۋىت. ھەر مەنالىك بەۋپەرى پاكىتى دىتە دىئاۋە. ھىچ شىتەكى لەسەر
نەۋوسىراۋە - نە ئىنجىل، نە گىتا، نە سەرمايە - نا، ھىچ شىتەكى لەسەر
نەۋوسىراۋە، ھىچ كىتەبىكى پىرۈز لەگەل خۇيدا ناھىتەت. بە بەرائەتتىكى تەۋاۋەۋە

لەدايك دەبىت، بەلام بەرائەتكەى دەبىتە گەرەتەين كىشە بۆى، چونكە ھەموو ئەوانەى دەوروپەرى گورگن - لە بەرگى سىياسى، قەشە، داىك و باوك، مامۇستا خۇيان خەشار داو، ھەموويان باز دەدەنە سەر بەرائەتكەت، ئەوان دەست دەكەن بە نووسىنى شت لەسەرت كە دواتر تۆ دىتە سەر ئەو باوۋەپەى مىراتى تۆپە.

ئەوان مىراتى تۆيان وىران كىردوۋە. ئىستا ناسانە بۆيان كۆپەت بىكەن، وات لىبىكەن ھەر شتەك كە بىانەوى بىكەيت. تەناتەت كوشنى خەلكى بىگوناھىش. مافىاي ئايىنى ھەن، مافىاي سىياسى ھەن و ئەمانە بەردەوام دەبن لە قۇرخكردنى تۆ. لەوانەيە ئەمانە دۆزمنى يەكتىرى بن، بەلام ھەموويان لەسەرىك خال كۆكن، ئەمەى كە نابى مرقۇ رىگەى بدرى خۇى خۇش بویت. ئەمە رەگ و رىشەى لە بوونى خۇى دەپچىنەت و ئەركاتە دەستەوستان و بى رەگ دەبىت، تەنیا تەختەيەك دەبىت، بۆنەۋەى ھەرچىبەك بىتەوى بىتوانىت لىى بىكەيت.

خەلكى ئەم ولانە (واتە ئەمريكا) خەلكانى بىگوناھ و ھەزارى قىتنامىيان دەكوشت. ئىشى ئەوان چى بوو؟ ئەمە يەك لايەنەش نەبوو. تۆ خەلكى خۇتت دەتارد كە ھىچ نامى ژيانىان نەكردبوو، بۆ كوشتن و كوزران بە ناوى دىموكراسى و بەناوى ئەمريكاۋە. بەلام بۆ دەبىت كەستەك لەژىر ھەر ناۋىكدا بىت خۇى بىكەتە قوربانى؟ مۇسلمانان و مەسىحىيەكان شەريان كىرد، يەكتىريان كوشت، بە ناوى خوداۋە، ھەردووكيان لەژىر ھەمان ناۋدا، واتە خودا، شەپى يەكتىرى دەكەن و يەكتىرى دەكوژن - چ جىھانىكى سەيرمان ھىناۋەتە كايە.

بەلام ستراتىژەكە زۆر سادەيە: خۇشەويستى سىروشتى كەسەكە لە بەرائەتە خۇى، لەناۋ بىيە. ئەو كاتە، ئەو ئەۋەندە لە چاۋى خۇيدا بىى بەھايە كە ئامادەيە ھەر شتەك بىكەت بۆ مىدالى زىر، تەنیا بۆنەۋەى ھەست بە كەمىك بەھا بىكات -

ههستيش بکات که که سینگه. ئه ی له سه ر سنگی ژه نه راله کانت پارچه ی رهنگاو
رهنگ ده بینیت؟ چ که مژه ییه که ئه مه؟ له کاتیکدا که ژه نه راله که به رده وام ده بی له
کوشتنی خوی، له ناو بردنی خوی، پارچه رهنگاو په کانش زیاد ده که ن.

تو ده توانیت هه موو ئه و په نگانته له سه ر قه میسه که ت هه بیته. پیم وانیه هه
یاسایه که هه بیته ریکر بیته له مه، به لام تو که مژه ده رده که ویت. ئه و ژه نه رالانه،
که مژه ده رناکه ون، ئه وان ریزیان لی ده نریت، ئه وان پاله وانی مه زنن. چیشیان
کردوه؟ خه لکیکی زوری ولاته که ی تویان کوشتوه، خه لکیکی زوری ولاتانی تریان
کوشتوه. ئه م بکوژانه خه لات ده کرین. کومه لکه یه که ت بینووه عاشقه کانی پاداشت
بکات؟ نا، عاشقه کان مه حکوم ده کرین. هه چ کومه لکه یه که رنگه به ریزلینانی
عاشقه کانی نادات، عه شق به لای کومه لکه وه نه فره ته.

بویه یه که م شت که هه موو ئه و به رژه وه ندیه بونیا دگرتوانه ده بی بیکه ن
په رتکردنی تویه له خۆشه ویستی - و تا ئیستا سه رکه وتوو بوون.

بۆ ملیۆنان سال... مۆڤ هه ر به کۆیله یی ماوه ته وه، ههستی به گرنیه کی قوولی
سوکی و بی نرخی کردوه له خۆیدا، چونکه ناتوانی هه موو ئه و شتانه ی
پێویستنی، فه راهه م بکات. له راستیدا، هه رچییه که پێویست بیته ئه وه نده
ناسروشتیه که رنگایه که نییه بۆ فه راهه م کردنی. له سه ر ئه م بێنرخیه ی تۆش
رزگار که به رده وام ده بیته له گه و ره تر و گه و ره تر بوون، چونکه ئه وان ده لێن به لێن
ده دن که رزگار که ر بن، تو رزگار ده که ن. تو ناتوانیت خۆت رزگار بکه یته. ئه وان
هه رگیز رنگه یان نه داویت فێری مه له کردن بیت. به ته نیا له وانه یه بختکیت.

سیاسیه کان به رده وامن له وه ی ئومیدت پی بدهن که به زوویی هه ژاری نامینیت -
و که چی هه ژاری هه ر زیاد ده بیته. که م ناکات زیاد ده کات.

له ئه‌سیوپیا رۆژانه هه‌زار که‌س ده‌مرن. له‌وانه‌یه‌ سه‌رت به‌سوپمیت که‌ له‌ ئه‌مریکا نیو ملیۆن خه‌لک به‌ ده‌ست زیاده‌خۆری و ورگنیه‌وه‌ ده‌نالینن. ئه‌وان هه‌ر قه‌له‌و و قه‌له‌وتر ده‌بن. له‌ ئه‌سیوپیا خه‌لکی چرچ و لاواز ده‌بن، له‌ برسا ده‌مرن. له‌ ئه‌مریکا به‌هۆی رۆرخواردنه‌وه‌ ده‌مرن. له‌ ئه‌سیوپیا به‌هۆی نه‌بوونی هیچ خواردنیکه‌وه‌ ده‌مرن.

پیت وایه‌ ئه‌و جیهانه‌ی که‌ هیناومانه‌ته‌کایه‌وه‌ سه‌لیمه‌؟

نیوه‌ی هیندستان به‌زوویی تووشی هه‌مان چاره‌نووسی ئه‌سیوپیا ده‌پیت- و حکومه‌تی هیندستان گه‌نم ده‌فرۆشیت، گه‌نم هه‌ناردی جیهانی ده‌ره‌وه‌ ده‌کات. خه‌لکه‌کی خۆی له‌ برسا ده‌مریت- ریزه‌یه‌کی که‌م نییه‌: له‌ سه‌دا په‌نجای خه‌لکی هیندستان له‌ ژیر هێلی هه‌ژارییه‌وه‌ن. له‌ هه‌ر ساتیکدا ده‌شی ریزه‌که‌ له‌ ئه‌سیوپیا گه‌وره‌تر بیت. به‌لام سه‌رکرده‌ سیاسیه‌کان گه‌نم به‌ ولاتانی تر ده‌فرۆشن چونکه‌ ده‌یان‌ه‌وی کارگه‌ی ناوکی بونیاد بنین، وزه‌ی ته‌قوم به‌ره‌م بێنن، بۆته‌وه‌ی بتوانن له‌و پیشه‌پرکی ده‌به‌نگانه‌یه‌دا به‌شدار بن که‌ له‌ ئارادایه‌.

هه‌موو که‌سێک ده‌توانی ته‌وه‌ بزانی که‌ لانی که‌م سی سهد سال ده‌خایه‌نیت تا هیندستان ده‌بیت هینکی ناوکی هاوشیه‌وه‌ی ئه‌مریکا و روسیا. جا پیت وایه‌ له‌م سی سهد ساله‌دا ئه‌مریکا و روسیا هه‌ر چاوه‌پوان ده‌بن؟ بگره‌ به‌هه‌مان ئاراسته‌ی تیکشکاندن و مه‌رگ گه‌شه‌ ده‌که‌ن.

هه‌موو ته‌مه‌ به‌ناوی ساده‌بوون و خاکیبوونه‌وه‌ روویداوه‌.

ده‌مه‌وی تو به‌ ته‌واوی خۆپه‌رست بیت. خۆت خۆش بویت، خۆت به‌. هیچ جۆره‌ خه‌لکێک به‌کێشت نه‌کات- چ ئایینی، چ سیاسی، چ کۆمه‌ڵیه‌تی، چ په‌روه‌رده‌یی. به‌که‌م به‌رپرسیاریتی ئۆ نه‌ به‌ره‌و ئایینه‌ نه‌ به‌ره‌و نیشتمان. به‌که‌م به‌رپرسیاریتیت به‌ره‌و رووی خۆته‌. ته‌وه‌ش بزانه‌: ته‌گه‌ر هه‌ر که‌سه‌ هه‌ر خۆی

خۆش بویت، خامى خۇي بىت، ئەوا زىرەكىيەكەي دەگاتە لوتكە،
خۆشەويستىيەكەي لەسەريەو دەپزىت. پىم وايە، قەلسەقەي خۆپەرسىتى بە
راستى دەيكاتە كەمىكى خاكى و سادە چوئكە زۆرى دەبى بۆ ھاوبەشىيىكردن،
زۆرى دەبى بۆ بەخشىنەو، ئەمە بەخشىن و پىدانە دەبىتە خۆشىيەك بۆي، ئەم
ھاوبەشىيىكردنە دەبىتە ئىحتىفالىك بۆي.

خاكىيون تەنيا دەتووانى بەرەمىكى لاوەكى خود خۆشويستى بىت.

لەبەرئەوەي خۆت خۆش ناوېت، ھەست بە لاوازي دەكەيت - چوئكە
خۆشەويستى خۆراکە، ھىزى تۆيە. بەشىوہەيەكى سروشىتى، تۆ چۆن دەتووانى
ھەست بە بەرپرسىارىتى بکەيت؟ تۆ بەردەوامىت لە بەرپرسىارىتى خستەنەستۆي
ئەوانىتر. خودا بەرپرسە، چارەتووس بەرپرسە، ئادەم و ھەوا بەرپرسن. ئەو شىنە
مارەي ھەواي فریودا تا سەرپىچى قەرمانى خودا بکات - ئەو شىنە مارە بەرپرسە.
دەتووانى ئەو گەمژەيىيەي فرىدانى بەرپرسىارىتى بۆ سەر شانى ئەوانىتر بىيىت؟
من ھەولم داوہ لەگەل ماردا بدویم. ئەوان قسە ئاکەن. لە راستیدا تەنانەت گۆيشيان
نىيە. بۆم دەرکەوتووە کە مارەکان گۆيشيان نىيە، گۆي بەشیک نىيە لە پىکھاتەي
فسیولۇجيان. ئەگەر نەشتووانن بىيىستن، چۆن دەتوانن قسە بکەن؟ ئەي چۆن
دەتوانن ھەوا قایل بکەن؟

بەلام ھەر دەبى بەرپرسىارىتى بخەينە مىلى يەكىكى تر. ئادەم دەيخاتە مىلى
ھەوا. ھەوا دەيخاتە مىلى مارەكە. مارەكە - ئەگەر بتووانى قسە بکات - دەيخاتە
ئەستۆي خودا. بەمشىوہەيە بەردەوام دەبىن لە فرىدانى بەرپرسىارىتىمان، بەبى
ئەوہى تىبگەيت لەوہى کە ئەگەر لە خۆت بەرپرس تەبىت ئەوا بە راستى تاکەكەس
نەيت.

خۇلادان لە بەرپرسيارىتى رووختىنەرى تاكەكە سىتتە . بەلام تۇتەنيا ئەو كاتەى
كە خۇشە وىستىيەكى بەكچار زۆرت بۇ خۇت ھەيت دەتوانىت بەرپرسيارىتى قبول
بەكەيت.

من بەرپرسيارىتى خۇم قبول دەكەم و خۇشى لى دەبىنم . قەت بەرپرسيارىتىم
نەخستووەتەستوى كەسكى تر، چونكە ئەمە لە دەستدانى ئازادىيە، ئەمە
كۆيلە بوونە، لە ژىر بەزەيى ئەوانىتردا . من ھەرچىبەك بىم، بە تەواى و بەتەنيا لىتى
بەرپرسم . ئەمە ھىزىكى زۆرم دەداتى . ئەمە رەگ و ريشە، ھاوسەنگىبوونم ئەداتى .
بەلام سەرچاوەى ئەم بەرپرسيارىتىيە ئەوہىيە كە خۇم خۇش بویت . منىش
بەھمان شىوہ بوومەتە قورىانى ئىستىغلاالكردى بەكۆمەل . بەلام ھەر لە
سەرەتاوہ روونم كردهوہ كە ئەگەر بە پال بىمەنە بەھەشت ئەوارەتى دەكەمەوہ .
بە ئىرادەى خۇم، ئامادەم بچم بۇ دۆزەخ . لانى كەم سەر بەخۇيىم ھەيە، ھەلباردنم
ھەيە .

دايك و باوكم، مامۇستاكەنم، ئوستادەكانم لە مەملانىدا بوون لەگەئەمدا . بەلام من
وتم "يەك شت روون و ئاشكرايە : ناتوانم ھىچ بەرتىلەك قبول بەكەم بۇئەوہى بىمە
كۆيلە . ئامادەم تاهەتايە لە ئاگرى دۆزەخدا بىنالەنم، بەلام ھەر خۇم دەبىم . لانى كەم
ئەوہندە خۇشىيەم دەبىت - ئەمەى كە ھەلباردى خۇدى خۇمە و كەس ناچارى
نەكرىووم .

ئەگەر وەكو زىندانىيەك بىتەن بۇ بەھەشت، پىت واپە خۇشى لى دەبىنىت؟ گەر
بەدواى عىساي مەسىح يان موسا يان بودا يان كرىشنا دا بچىتە بەھەشت - ئەمە چ
جۆرە بەھەشتەك دەبىت كە تىايدا چاوەروان دەكرىت باوہىدارىكى كۆيترانە بىت . تۇ
ناتوانىت پرسىيار بەكەيت، ناتوانىت لە ھىچ شتىك بەدواداچوون بەكەيت . ئەم
بەھەشتە لە دۆزەخ خراپتر دەبىت .

بەلام خەلکی لە سەرچاوە کە یانە وە پەرت کراون.

دەمەوی بگەڕێنە وە چاوە کە تان، ریز لە خۆتان بگرن. هەست بە خۆشی بکەن و شانازی بکەن کە بوون پێویستی پێتانە، ئەگینا لێرە نە دەبوون. خۆشی لە وە ببینە کە هەبوون بەبێ تۆ نابێ. هەر بۆیەش لە بنەڕەتە وە تۆ لێرەیت: هەبوون دەرفەتێکی بە تۆ داوە، ژيانێکی پێتداوە بە گەنجینەی گەورەی شاراووە لە ناو تۆدا - گەنجینەی جوانی، گەنجینەی شادی، گەنجینەی سەر بەستی.

بەلام تۆ بوونخواز نیت! تۆ مەسیحیت، تۆ بوداییت، تۆ هیندۆسیت. دەمەوی تەنیا باوەر بە یەك شت بێنیت: بە بوون. پێویست ناکات بچیت هیچ پەرستگایەك یان کە نیسە یەك. ئەگەر ناتوانیت ئاسمان، ئەستێرەکان، خۆرئاوا بوون، خۆرەلات، شکۆفە کردنی گۆلەکان، چریکە ی بالندەکان ئەزموون بکەیت... تەواوی بوون سەروتێکی پەرسقە! بەهۆی قەشە یەکی دەبەنگە وە ساز نە دراوە - لە سەرانی سەری شوێنە کە دا هەیه.

تۆ تەنیا پێویستت بە وە یە متمانە بە خۆت بکەیت: ئەمەش ناویکی ترە بۆ خوشووستنی خۆت. کاتیکیش تۆ متمانە بە خۆت دەکەیت و خۆت خوش دەوی، بە ئاشکرا هەموو بەرپر سیاریتیی هەرچی یەك کە هەیت، هەر کە سێکیت، هەلگرتوو، ئەمە ئەزموونێکی گەورەی بوونت پێدە بەخشی کە کەس ناتوانی جاریکی تر کۆیلەت بکات.

دەتوانی جوانیی تاکە کە سێک ببینیت کە دەتوانی لە سەر پێیەکانی خۆی بوەستیت؟ هەرچی یە کیش روودات - خۆشی یان ناخۆشی، ژيان یان مەرگ - ئەو مەرقە ی خۆی خوش ویستوو ئەوە ندە یە کگرتوو لە ناو خۆیدا کە دەتوانی ئەك تەنیا خۆشی لە ژيان ببینیت بە لکو دەتوانی خۆشی لە مردنیش وەربگری.

سوكرات له لايهن كۆمه لگا كه يه وه سزا درا. خه لكانى وه كو سوكرات هه ر ده بى سزا بدرين، چونكه تاكه كه سن و ريگه نادهن كه س ركيڤيان بكات. نه و ژه هر خوارد كرا. نه و له ناو جيگه دا راكشابوو و نه و پياوه ي نيازى بوو ژه هري بداتى، ناماده ي ده كرد. خور له ناو ابو و ندادبوو - نه وه كاتى گونجار بوو. دادگا نه و كاته ي ديارى كردبوو، به لام پياوه كه ژه هر خوارد كردنه كه ي دوا ده خست. سوكرات پرسى يارى له پياوه كه كرد، "كات تیده په پیت، خور ناوا ده بى - دراختن بزچى؟"

پياوه كه برپاى نه كرد كه سيك كه خه ريكه ده مری نه وه تده ورد بيت له باره ي كاتى گونجاوى مردنى خوى. له راستيدا، ده بى نه و سوپاسگوزار بى بو دواخستنه كه. پياوه كه سوكراتى خوش ويست. نه و له دادگا دا گوښى ستى بىوو و جوانى كه سه كه ي بينى بوو: نه و به ته نيا زيره كييه كه ي له هه موو نه سينا ييه كان زياتر بوو. نه و ويستى كاره كه كه ميك دوا بخت بو نه وه ي سوكرات بتوانى كه ميك زياتر بزيت. به لام سوكرات ريگه ي پينه دا. نه و وتى "ته مبه ل مه به. ژه هره كه بينه".

نه و پياوه ي ژه هره كه ي ده دا يه سوكرات، پرسى يارى كرد "بزچى نه وه تده به جوش و خرؤشيت؟ گه شان وه يه كه له روخسارتدا ده بينم، سؤرا خكردنيك له چاره كانندا به دى ده كه م. تينا گه يت؟ - تو ده مريت".

سوكرات وتى "ته مه به كه ده مه وى بيزانم. ژيانم زانيووه. به هه موو نيگه رانييه كان، عه زابه كانه وه جوان بوو، هه ر خوشى بوو. ته نيا هه ناسه دان خوشييه كه. من ژيام، خوشه ويستيم كرد، هه رچييه كه ويستم كردم، هه رچييه كه م ويست وتم. ئيستا ده مه وى تامى مردن بكه م - و هه رچى زووتر باشتر.

"ته نيا دوو نه گه ر هه يه: يان نه وه تا وه كو روخانييه كانى خورمه لات ده لىن رۆحم له فورمى تر دا به رده وام ده بى له ژيان - ته مه جوش و خرؤشيكي گه وره يه كه ته م

گه شته ی رۆح ئه نجام بدهیت به بی قورسایی جه سته. جه سته قه قه سه، سنووربه ندی هه یه. یان له وانه یه مادده گه راكان راست بلێن، کاتیك كه ده مریته، جه سته ده مریته و هه موو شتیکی تر ده مریته. له وه به دوا كه س تامینیته. ئه مه ش جۆش و خرۆشیکی گه وره یه - ئه مه ی كه نه بیت!

"ده زانم مانای هه بوون چۆنه و ساتی ئه وه هاتوو به زانیت نه بوون چۆنه. کاتیکیش كه چیتر نیم، کیشه چیه؟ بۆچی ده بی نیگه رانی بم؟ من نایم تا نیگه ران بم، كه واته ئیستا به فیرۆدانی کات بۆچی؟"

ئه مه ئه و پیاوه یه كه خۆی خۆش ده ویت. ته نانه ت به پرسیاریتی مردنیشی هه لێژاردوو - چونكه دادگا هیچی نییه له دژی. ئه وه ته نیا غروری خه لك بوو، غروری خه لکی ره شوکی كه نه یانتووانی زیره کییه كه ی سوکرات تیبگه ن. به لام ئه وان زۆرینه بوون و هه موویان بریاری مه رگی سوکراتیان دا.

ئه وان نه یانتووانی وه لامی تاکه پرسیاریکی ئه و بده نه وه. پێم وایه ته نانه ت نه یانتووانیوه له وه ش تیبگه ن كه ده یلێت - چ جای وه لامدان وه. ئه وانیش هه موو پرسیاره کانیان له ناو برد، كه چی شاریکی دیموکراسیش بوو - خه لکی بریارواندا ئه م مرقه مه تر سیداره، ده بی ره مری بدریته.

هه ئه ی چی بوو؟ هه له كه ی ئه وه بوو كه "گه نجه کانه مان یاخی ده کات، گه نجه کانه مان گومانای ده کات، گه نجه کانه مان نامۆ ده کات. ئه و كه لێنیک دروست ده کات له نێوان نه وه ی کۆن و نه وه ی نویدا. ئه وان چیتر گویمان لی ناگرن، ئه وان مشتومر له سه ره موو شتیك ده که ن - ئه مه ش به هۆی ئه م پیاوه وه یه."

به لام دادوه ره کان كه مێك له خه لکی ئاسایی باشت بوون. ئه وان به سوکراتیان وت "ئیمه چه ند ئه لته رناتیقیکت ئه ده ینی. ئه گه ر تو ئه سینا جی بیلیت و به لێن بدهیت قه ت نه گه ریته وه، ئه و ده توانیت له مردن رزگار بیت. یان، ئه گه ر ده ته وی"

له ئه سینا بمینیته وه، ئه وا جیتر قسه مه که، بچۆره ناو بیده نگیه وه. ئه و کاته ش ده توانین خه لک قایل بکهین به وه ی رتگه بدهن بژیت. ئه گینا، سییه م ئه لته رناتیف ئه مه یه: ده بی سیه یئی له کاتی خۆر ئاوا بووندا ژهره ر بخۆیته وه."

سوکرات چی کرد؟ ئه و وتی "ئاماده م سبه یئی یان ئه مرق ژهره ر بخۆمه وه، هه رکاتیگ ژهره که ئاماده بوو، به لام ناتوانم له وتنی راستی بههستم. ئه گه ر زیندوو بم به رده وام دهیم له وتنی، تا دوا یین هه ناسه م. ناشتوانم ته نیا بۆ رزگار کردنی خۆم ئه سینا جی بیلم، چونکه ئه و کاته هه میشه هه ست ده که م ئه و لاوازه م که له مردن ترسا، که له هه رگ رایکرد، که نه یقوانی به رپرسیاریتی مردنیش یخاته ته ستۆ. من به پپی بیرکردنه وه، هه ستکردن و بوونی خۆم ژیا م. ده مه وی به و شتیه یه ش به رم."

"هه ست به گونا هیش ناکه م. که س به رپرس نییه له مردن، من به رپرسم. ده مزانی ئه مه رووده دات، چونکه قسه کردن له به ره ی راستی له کۆمه لگه یه کدا که له سه ر نزوکان، قریودانه کان، وه هه مه کان ده ژیت، داوا کردنی مردنه. سه رکو نه ی ئه و خه لکه هه ژاره مه که ن که بریاری مردنی منیان داوه. ئه گه ر که سیگ به رپرس بییت، ئه وه منم. ده شمه وی هه مووتان بزانی که من له سه ر به رپرسیاریتی خۆم ژیاوم و له سه ر به رپرسیاریتی خۆشم ئه مر م."

"ده ژیا م، تاکه که س بووم. ده مر م، تاکه که سم. که س بریار بۆ من نادات، من بریار ده ری خۆمم."

ئه مه یه شکۆمه ندی. ئه مه یه خود بوون. ده بی مرقۆ وه ها بییت. ئه گه ر ته واوی نه رزیش پر بن له مرقۆی وه کو ئه و پیاوه، ده توانین ئه م ئه رزه رۆر جوان، رۆر پرخۆشی، رۆر به رفره بکهین له هه موو شتیگ...

بەلام تەكەكەس غايە، بۇيە دەبى بەرپىسپارىتى خۇت ھەلبىگىت. بەلام تۇتەنیا
 ئەو كاتە دەتوانىت ھەلبىگىت كە دەست بىگەيت بە خۇشويستنى ھەر شىتەك كە
 ھەيت؛ ھەبوون ويستى بەو شىۋەيە بىت. ئەگەر بوون عىسايەكى تىرى بويستايە،
 ئەوا دانەيەكى دروست دەكرد. بوون بە مەسىحى پان ھەر ئايىنىكى تر ناشىرىنە.
 خودى خۇت بە، تەنیا خۇت. بېرىشت بىت، تۇسەركىشىيەكى گەرە ئەنجام
 دەدەيت كاتەك رايەگەيەنيت تەنیا خۇتەيت. پەپوەندىت بە ھىچ جەماۋەرتىكەۋە،
 ھىچ مىگەلىكەۋە نىيە. ئەمانە ھەموۋى مىگەلن: مەسىحى، كۆمەنىست، ھىندۇس،
 تۇ خۇت ۋەكەكەس رادەگەيەنيت، دەشرانىت ئەمە بە تەۋاۋى مەترسىدارە،
 لەۋانەيە جەماۋەر بە ھىچ شىۋەيەكى نەتبەخشم. بەلام چەندەي زىاتر سەركىشمانە
 بۇت، ئەۋەندە زىاتر دەۋىت. مومكىنىشە كە لە چەركەساتىكدا، تەۋاۋى ئەبەدىت
 بۇت، تەگەر نامادە بىت لە گىشتىتى خۇندا بۇت، مجازەقەي ھەموۋان ۋە ھەمو
 شىتەك بىگەيت. مەن نامەۋى بىزىسمانىك بىت، دەمەۋى قومارچىيەك بىت. كاتەك قومار
 دەكەيت ھەموۋ شىتەك دەخەيتە ناۋ ئەگەر ۋە ئەگەرەۋە. ھىچ شىتەك بۇ ساتىكى تر
 ھەلمەگرە. ئەو كاتە ھەر شىتەك كە روۋىدات، نىعمەتىكى گەرەت بۇ دەھىتى.
 تەنانەت ئەگەر بىيىتە دەۋزەگەرىش، بوونت شىكۆمەندانە تر دەبىت لە ھى
 ئىمراتۇرىك.

ناشى مۇۋەبەۋىتە بارىكى خراپىترەۋە. بەلام تىنى كەۋتوۋە، ئەۋا ئەۋخەندەيەي
 بىر چوۋەتەۋە كە ھەر مەنالىك لەگەلىدا لەدايك دەبىت. رىگەي بەرەۋ تەندروستى ۋ
 گىشتىتى بىر چوۋەتەۋە.

دەرگاگە رىك لەم ساتەدا دەكرىتەۋە — ھەمىشە ئىستى ۋەلىرەۋە، كە تىايدا رىان
 ۋە مەرگ بە بەردەۋامى بەيەك دەگەن. تۇ روانگەي مەرگت ھەلبىزاردوۋە چۈنكە لە

بەرژەوۋەندى ئەوانەدايەكە لە دەسەلاتدان و بىرت چوۋەتەۋەكە ژيان تىدەپەرىت
لەكاتىكداكە لە خەمبارىدا نىقۇم بوۋىت.

جارىكىيان شاگردىكى پرسىياري لە كۆنەشەيوس كىرد چۈن شادمان بىن، چۈن
خۇشەخت بىن. كۆنەشەيوس وتى "تۆ پرسىياريكى سەير دەكەيت، ئەم شەتەنە
سروشەين. گولەباختىك پرسىيار ناكات چۈن گولەباختىت". ھەرچى پەيوەندى بە
خەمبارى و نەگەتەيەۋە ھەيە، تۆ لە قەبرىدا كاتى پىئويست ھەيە، ئەو كاتە
دەتوۋانىت چەندى دەتەۋى خەمبار بىت. بەلام تا ئەو كاتە زىندوۋىت، بە
تەۋاۋەتى زىندوۋ بە. لەم گشتىتى و چىپىيەۋە خۇشەختى سەرھەلدەدات و مەۋقى
دەشاد بە دىئايىيەۋە فېر دەبىت سەما بىكات. مەن لەگەل ئەم پەندەدا كۆكم.

ئىمە دەمانەۋى گشت مەۋقايەتى دەشاد بىت و سەما بىكات و گۇرانى بىت. ئەو
كاتە تەۋاۋى ئەم ھەسارەيە پىدەگات، لە ئاگايىدا دەسۋىتەۋە. مەۋقى خەمبار،
مەۋقى نەگەتە ناتوۋانى ئاگايەكى زۆر تىزى ھەبىت. ئاگايەكەي لىتە، تەۋاۋىيە،
قورسە، تارىكە. تەنبا ئەو كاتەكى كە لە ناخى دلتەۋە پىدەكەنەت، لەپەر ھەمو
تارىكى ۋەكو تىشەقەيەك نامىنى.

لە پىكەنەكەتەدا تۆ خۇدى رەسەنى خۇتەت.

لە دلتەنگىتەدا روخسارە رەسەنەكەت بە شوناسىكى ساختە داپۇشەۋەكە
كۆمەلگە لىتى چاۋەپى دەكات. كەس نايەۋى تۆ ئەۋەندە دىخۇش بىت كە لەسەر
جادە دەست بىكەت بە سەما. كەس نايەۋى تۆ پىكەنەكىكى پىر بە دلت ھەبى،
ئەگىنا دراۋسىكان دەست دەكەن بە لىدانى دىۋارەكەي نىۋانقان "بەسە. دلتەنگى
باشە، پىكەنەن بىزارمان دەكات". خەلكى خەمبار ناتوۋان بەرگەي كەسىك بىگىن
كە خەمبار نەبى.

ناکه تاوانی خه لکانی وه کو سوکرات شه بوو که بی پاده خه لکی دلشاد بوون و شادییه که یان ئیره ییه کی گهره ی له ناو شه و کومه له خه لکانه دا ده هینایه کایه وه که له دلته نگیدا بوون. کومه لانی خه لک نه یانده تاوانی بهرگی شه و که سه دلخوشانه بگرن. ده بی شه وان له ناو ببرین چونکه شه گهری یاخیبوونت تیایدا ده پروین و تو له و یاخیبوونه ده ترسیت.

هر که مرؤف عاشقی یاخیگهری بوو، شه و له سه ر ریگای راسته.

قوربانی

بۆچی تر خودی خوت ناسیت؟ ده بی شه مه ئاسانترین شت بیت له جیهاندا و که چی قورس بووه، بووه به قورسترین شت. شه مه ته قریبه ن شه ستم بووه، خوت بناسیت. چی روویداوه؟ تر توانات هه یه بناسیت. تر له وئیت، توانای ناسیتیش هه یه؟ ده که واته چی بووه؟ بۆچی شه م توانای زانیته ناتوانی بیرژیته سه ر خوی؟ ته نیا یه ک شت روویداوه و تا راستی ته که یته وه له خوت بی ناگا ده بیت. شه وه ش دابه شبووتیکه که له تۆدا دروستکراوه. تر یه کپارچه یی خوتت له ده سقداوه. کومه لگه تۆی کردووه به خانوویه کی دابه شکراو، دابه شکراو له به رانبهر خوتدا.

ستراتیژه که ساده یه، هر که لیتی تیگه یشتی، ده کری به لایه وه نیتیت. ستراتیژه که شه وه یه، کومه لگه خه یالی شه وه ی پیته خشیوویت چون بیت. شه و خه یاله شی شه وه نده به قوولی له تۆدا چه سپاندووه که هه میشه ئاره زوومه ندی خه یالی "چون بم" بیت و بیرت چووه ته وه کئیت. تر خووت گرتووه به خه یالی نمونه یی ئاینده و واقعی ئیستات بیر چووه ته وه.

چاوه کانت که وتوونه ته سه ر ئاینده ی دور. بۆیه ناتوانن بیرژیته سه ر ناوه وه ت. به به رده وامی بیر شه وه ده که یته وه چی بکه ییت، چون شه مه بیت. زمانت له سه ر

(دەبىت و پىويستە) راھاتوو و واقىعەش تەنیا لە (وہاىە) پىکدەت، واقىع دەبىت و پىويستە ناسىت.

گوڵە باخ گوڵە باخە، پرسىارىک نىيە لە سەر ئەوێ شتىكى تر بىت. بەروو بەروو، نە گوڵە باخ قەت هەول دەدات بىتە بەروو و نە بە پىچەوانەشەو. نە نىگەرانىشن. پىويستىان نە بە پزىشكى دەروونى و نە بە دەروونشیکار مەيە. گوڵە باخ ساخە مە چونکە واقىعى خۆى دەژىت. تەواوى هەبوون هەروايە جگە لە مرۆڤ. تەنیا مرۆڤ خەيالەکان و دەبىتەکانى مەيە. "دەبىت ئەمە و ئەو بىت" - ئىنجا تۆ لە بەرانبەر (وہاىە)ى خۆتدا پارچە پارچە دەبىت. (دەبىت) و (وہاىە) دوژمنى يەکترىن.

تۆش ناتوانىت هىچ شتىک بىت جگە لە خۆت. با ئەمە بە قوولایى دلتدا بچىتە خوارەو: تۆ تەنیا دەتوانىت ئەو بىت کە هەيت، قەت نابىتە هىچ شتىكى تر. مەرکە ئەم راستىيە چرۆ قوولایىيەو، واتە ئەمەى کە "من تەنیا دەتوانم خۆم بىم" مەموو خەيالەکان بزر دەبن. بە شىوہەيەكى ئۆتۆمانىكى نامىن. کاتىکىش خەيالێک نىيە، واقىع پەيدا دەبىت. ئەو کاتە چاوەکانى لە ئىستای ئىرە دەبن، ئەو کاتە تۆ ئامادە دەبىت بۆ ئەوێ کە هەيت، دابەشبوونەکە، نەماو. تۆ يەکیکىت. ئەمە يەکەم هەنگاو. لەگەڵ خۆتدا يەک بە. پاشان دووہمىن و دوایىن هەنگاو دىت: لەگەڵ بووندا يەک بە. دووہمىان ئاسانە. يەکەمىان قورس بوو بەهۆى پرۆگرامکردنى يەکجار زۆرەو، بەهۆى پەرورەو، بەهۆى هەولێكى زۆرى بە شارستانىکردنەو.

ئەگەر تۆ هەنگاوى يەکەم بنىيت تەنیا بۆ قبوڵکردنى خۆت و خۆشويستنى خۆت وەکو ئەوێ کە هەيت، سات لەدواى سات... بۆ نموونە، کە خەمبارىت. ئەم ساتە تۆ خەمبارىت. تەواوى پرۆگرامەکەت دەلێت "نابى" خەمبارىت. ئەمە خراپە. دەبى دڵخۆش بىت. ئىستا دابەشبوونەکە روودەدات و کيشە دروست دەبى. تۆ

خەمبارىت: ئەمە خەقىقەتى ئەو ساتەيە، پرۆگرامە كەشت، تەقلەكەت دەللىت "نابى" وەھا بىت، دەبىت دلخۇش بىت. پىيىكەنە! خەلگى لەبارەي تۆۋە چۆن بىر دەكەنەو؟"

لەوانەيە ئەگەر زۆر دلئەنگ بىت ژەكەت جىت بىللىت، لەوانەيە ھارپىكانت دىستېردارت بىن ئەگەر زۆر خەمبار بىت، ئەگەر بە خەمبارى بىللىيەو زىيان بە ئىشەكەت دەگەيەنەت. دەبى پىيىكەنى، دەبى بىزەت بىت، دەبى لانى كەم وەھا دەرىخەيت كە دلخۇشەيت. ئەگەر تۆ دىكتۇرىت نەخۇشەكانت دللىان خۇش نابىت ئەگەر خەمبار بىت. ئەوان دىكتۇرىكى دلخۇش، دەم بەخەندە و تەندروسىيان دەرى، كەچى تۆ وەھا خەمبار دىارىت. پىيىكەنە - تەنانەت ئەگەرچى نەتووانىت خەندەيەكى راستەقىتە بخەيتە سەرلىۋانت، خەندەيەكى ساختە پىشان بىدە. لانى كەم وەخا دەرىخە.

ئەمەيە كىشەكە: تۆ وەھا دەرىدەخەيت، وەھا رەفتار دەكەيت. تۆ دەتووانىت بىزەت بىت، بەلام ئەو كاتە دەبىتە دووان. تۆ راستىت سەرگوت كىردوۋە، بوۋىتە ساختە.

ساختەش لەلەين كۆمەلگەو ستايش دەكرىت. ساختە دەبىتە قەدىس، ساختە دەبىتە سەرگىردەي گەورە، ساختە دەبىتە مەھاتما گاندې. ھەموۋانىش دەست دەكەن بە وىلبوون بەدۋاى ساختەدا. ساختە، خەيالى نموۋنەيى تۆيە.

ھەربۆيە ناتووانىت خۇت بىناسىت. چۆن دەتووانىت خۇت بىناسىت ئەگەر خۇت قبول نەكەيت؟ تۆ ھەمىشە بوۋنى خۇت سەرگوت دەكەيت. ئەو كاتە دەبى چى بىكرىت؟ كاتىك تۆ خەمبارىت، خەمبارى قبول بىكە: ئەمە تۆيىت. مەلى "مىن خەمبارم". مەلى خەمبارى شتىكى جودايە لە تۆ. تەنبا بلى، "مىن خەمبارىم. ئەم

ساته. من بریتیم له خه مباری". خه مباریه که ت به ره سه نایه تییه کی سه راپاگیره وه
بژی و به سه ر بیه.

ئه و کاته تو سه رت ده سوپمیت که ده رگایه کی موعجیزه ئاسا له بوونتدا
ده کریته وه. نه گهر تو بتوانیت خه مباریه که ت به بی هه بوونی ویتای دلخوشی
به سه ر بیه ییت ئه و ده سته جی دلخوش ده بییت، چونکه دابه شبوونه که ویت ده بییت.
چیت دابه شبوون بوونی نابی. "من خه مباریم" ئیت هر هیچ پرسیارک نییه له هیچ
شتیکی تر. بویه هیچ ته قه لایه ک نییه، هیچ ململانییه ک نییه. "من ته نیا ئه وه م" و
لیره وه ئارامی هه یه.

له م ئارامیه دا شکو هه یه و له م ئارامیه دا خوشی هه یه.

هه سوو ئازاره ده روونییه که ته نیا له بهر ئه ره دروست بووه که تو دابه ش بوویت.
ئازار واته دابه شبوون، خوشبه ختیش به مانای دابه شنه بوون دیت. ئه مه به لای تووه
ناکۆک دیاره: نه گهر که سیک خه مبار بییت، خه مباریه که ی قبول بکات چون
ده توانی دلخوش بی؟ ئه مه ناکۆک دیاره، به لام وایه. تاقی بکه ره وه.

ناشلیم هه ول بده دلخوش بییت. من ئه مه نالیم "خه مباریه که ت قبول بکه
بۆئه وه ی بتوانیت دلخوش بییت" - من ئه مه نالیم. نه گهر ئه وه نه نگیزه ی تویه
ئه و هیچ شتیک روونادات، تو هیشتا له ململانییدایت. تو له سیله ی چاوته وه ته ماشا
ده که ییت: "کاتیکی زور نییه پریوه و من ته نانه ت خه مباریم قبول کردوه و ده لیم
من خه مباریم، و خوشی هیشتا نه هاتوه". به م شتیه نایه ت.

خوشی ئامانجیک نییه، به ره میکی لاوه کییه. ئه مه ده ره نجامیکی سروشتی
یه کیوونه، یه کگرتنه. ته نیا یه کگرتوو به له گه ل خه مباریدا، به بی هیچ نه نگیزه یه ک،
بی هیچ مه به سته ک. هیچ پرسیارک له باره ی مه به ست نییه. ئه مه چۆنایه تی تویه

لەم ساتەدا، ئەمە راستی تۆیە لەم ساتەدا. ساتیکی تریش لەوانەییە تورپە بیت؛
ئەمەش قبول بکە. ساتیکی تریش لەوانەییە شتیکی تر بیت: ئەمەش قبول بکە.

بە قبولکردنیکى گەرەوه، سات بە سات بژی، بەبێ دروستکردنی هیچ
دابەشبوونیک و تۆ لە رێگەدايت بەرەو زانین لەبارەى خود. دابەشبوون بەلاوەنى:
دابەشبوون تەواوى كێشهكەيە. تۆ لەدری خۆتى. هەموو خەيالە نموونەییەکان فری
بدە کە ئەم درایەتیەت تیايدا دروست دەکەن. تۆ بەو شیوەیەیت کە هەیت: بە
خۆشییەوه، بە سوپاسگوزارییەوه، قبولی بکە. ئەو کاتە لەپەر هارمۆنییەك هەستى
پێدەکریت. دوو خودەكەى ناو تۆ، خودە خەياليیەكە و خودە واقعییەكە، چیت
مەملانى ناکەن. ئەوان ئاویتە دەبن و دەبنە یەك.

ئەوه بە راستی خەمبارى نییە کە ئازارت پێدەبەخشى. ئەمە ئەو لێكدانەوهیە
کە دەلێت خەمبارى هەلەیه، ئەم لێكدانەوهیە ئازارت دەداتى و دەبێتە
کێشهكەى دەروونى. ئەوه تورپەى نییە کە ئازار بەخشە. ئەوه ئەو بیرۆکەییە کە
دەلێت تورپەى هەلەیه، ئەم بیرۆکەییە کە شلەزانی دەروونى دروست دەکات. ئەوه
لێكدانەوهكەیه، نەك راستییەكە. راستییەكە هەمیشە ئازادت دەکات.

عیسا دەلێت "حەقیقەت ئازادت دەکات" و ئەمە گرنگییەكى گەرەمى هەیه.
بەلێ، راستی ئازادییەخشە، بەلام زانین لەبارەى راستییەوه نا. حەقیقەت بە و
ئازادت دەکات. راستی بە و ئازادیوون هەیه. پێویست ناکات بیهێنیت، پێویست
ناكات چاوه پێى بکەیت: دەستبەجێ روودەدات.

چۆن حەقیقەت بیت؟ تۆ هەنوکه حەقیقەتیت. تەنیا ئەوهیه کە خەيالى نموونەى
هەلەت هەلگرتووه. ئەمانە گرفت دروست دەکەن. خەيالە نموونەییەکان فریبده: بۆ
چەند رۆژێك بوونیکى سروشتى بە. پێك وەکو درەختەکان، ئازەلەکان و بالەندەکان،
بوونی خۆت بەو شیوەیە کە هەیت قبول بکە. ئەو کاتە بێدەنگییەكى گەرە

سەرھەلدەدات، چۆن دەكرى پىچەوانە بىت؟ لىكدانە وەيەك بوونى نىيە: ئەو كاتە خەمبارى جوانە، قورلايى ھەيە. ئەو كاتە تورەيىش جوانە، ژيان و زىندووتى ھەيە. ئەو كاتە سىكسىش جوانە، چونكە ئەفراندنى تىدايە.

كاتىك لىكدانە وەيەك نىيە، ھەموو شىئى جوانە. كاتىك ھەموو شىئىك جوانە، تۆ ئارامت گرتوۋە. لەو ئارامگرتنەدا تۆكە وتوويتە ناو چاۋگى خۆت و ئەمە زانين لەبارەي خود دەھىنيت. ئەمەيە دەستەواژەي "خۆت بىناسە" واتە بەربوونە وە ناو سەرچاۋەي خود. ئەمە پرسى زانين نىيە، ئەمە پرسى وەرچەرخانى ناۋە وەيە.

ئەي مەبەستم لە چ جۆرە وەرچەرخانىكە؟ مەن خەيالىكى نمونەيىت ئادەمى كە وەھا بىت. مەن ئاليم دەيىت لەۋەي كە ھەيت وەرچەرخىت و بىيىتە كەسىكى تر، تەنيا ئارام بگرە لە ھەر قۇرمىكدە كە ھەيت و ئىنجا بىيىنە.

دەزانى چى دەلیم؟ تەنيا مەبەستەكە بىيىنە: ئازادىيە خەشە، ئىنجا ھارمۇنىيەكى گەۋرە، مۇسقىيەكى گەۋرە دەبىستىت. ئەو مۇسقىيە زانينى خودە. ئەو كاتە ژيانە دەست دەكات بە گۇرپان، ئەو كاتە تۆكلىلىكى سىحرىت كە ھەموو قۇللەكان دەكاتە وە.

سەركوتكردن چىيە؟

سەركوتكردن ژيانىكە كە نیاز نەبوو وەھا بژىت.

سەركوتكردن كردنى ئەو شتانەيە كە قەت نەتويستوۋە.

سەركوتكردن ئەۋەيە ئەو مەۋقە بىت كە نىت:

سەركوتكردن شىۋازى لەناۋىردنى خۆتە.

سەركوتكردن خۇكۇزىيە - ھەلبەت زۆر بە ھىۋاشى، بەلام زۆر بە دلىيەيە وە.

ژەھر خوار دىلىكى ھىۋاشە.

دەربېرېن ژيانە، سەرکوتکردن خۆکوشتنە

ئەمەيە پەيامى (قانئرا): ژيانىكى سەرکوتکراو مەژى، ئەگىنا بەھىچ شىئوھىەك نازىت. ژيانى دەربېرېن، ئەفراندن و خۆشى بىژى. بەو شىئوھىە بىژى كە خوا ويستوويەتى، بەشىئوھىەكى سىروشىتى بىژى. لە قەشەكانىش مەترسە. گوىى بۇ غەرىزەكانت بگرە، گوىى بۇ جەستەت بگرە، گوىى لە دلت بگرە، گوىى لە زىرەكيت بگرە. پشت بە خۆت بىەستە، رەمەكيبوون (عەفەيبوون) بۇ كوئيت دەبات بۇ ئەوى بېرق، ئەو كاتە قەت بىز نابىت. كە بەشىئوھىەكى رەمەكى لەگەل ژيانى سىروشىتىدا رۆيشىت، رۆژىك لە رۆژان دەگەيتە دەرگاكانى خوداوەند.

سەرکوتکردن شىئوازيكى خۆدوورگرتنە لە سەرکىشى. بۇ نموونە، تۆ فېر كراويت قەت تورە نەبىت، و تۆ پىت وایە كەسىك كە قەت تورە نىيە رۆر بەسۆز دەبىت. تۆ ھەلەيت. كەسىك كە قەت تورە نىيە ناتووانىت خۆشەويستىش بکات. ئەمانە بەيەكەوەن، بەھەمان ئاقاردا دىن.

كەسىك كە بە راستى خۆشەويستى دەكات ھەندى جار بە راستى تورە دەبىت. بەلام تورەيەكەى رۆر جوانە - لە خۆشەويستىيەوھىە. وزەكەى گەرم و گۆرە و بەھۆى تورەيەكەيەوھەست بە ئازارچەشتن ئاكەيت. لە راستىدا، ھەست بە سوپاسگوزارى دەكەيت كە تورە بوو. تىيىنىت كىدووه؟ ئەگەر كەسىك خۆش بویت و شتىك بکەيت و كەسەكە بە راستى تورە بىت، ھەست بە سوپاسگوزارى دەكەيت چونكە ئەوھەندە خۆشى ويستوويت كە دەتووانى تورە بىت. بە پىچەوانەوھە بۆچى؟ كاتىك تۆ ناتووانىت تورە بىت، ئەوا ھەر نەرم و نىان دەبىت. كاتىك ناتەوى ھىچ شتىك بکەيت - ناتەوى ھىچ سەرکىشىيەك بکەيت - ھەر بىزە و خەندەت دەكەويتە سەر لىو. گرنگ نىيە.

ئەگەر مەنئەكەت نىيازى بىت خۇي ھەلبدانە ئاۋ چالەكە، ھەر نەرم دەبىت؟ ھاۋار
ناكەيت؟ وزەي ئاۋەۋەت ناكولت؟ ھەر بىزەت دىت؟ ئەمە مەھالە.

كاتىك خۇشەۋىستى دەكەيت، دەشى تۈرەش بىبىت، كاتىك تۇ خۇشەۋىستى
دەكەيت، ئەۋا دەتۈۋاننىت بىكەيت. ئەگەر خۇتت خۇش بویت - و ئەمە شتىكى
پىۋىستە لە ژياندا، ئەگىنا ژيانن لەكىس دەچىت - قەت سەركۈتەر ئابىت، تۇ
گوزارشست و دەرىپىن لە ھەر شتىك دەكەيت كە ژيان دەپپەخشىت. تۇ
دەرىدەبىت - خۇشپپەكانى، خەمەكانى، بەرزاپپەكانى، نىزماپپەكانى، رۇژەكانى و
شەۋەكانى.

بەلام تۇ ۋەھا پەرۋەردە بویت كە ساختە بىت، ۋەھا بەخۇر كراۋىت كە بىبىتە
دوۋپوۋ. كاتىك ھەست بە تۈرەپپى دەكەيت، بەردەۋام دەبىت لە خەندەپپەكى
روالەتى. كاتىك ھەلدەچىت، سەركۈتى دەكەيت. كاتىك ھەست بە ئارەزوۋى
سىكىسى دەكەيت، سەركۈتى دەكەيت و ھەر بەردەۋام دەبىت لەۋ رىساپە. تۇ قەت
راست نىت لەگەل ئەۋەدا كە لەناۋەۋەتداپە.

ئەمە شتىكە روۋىداۋە...

(جۇ) و (مىچ) كچە بچۈكەكەي گەشتىكىيان بۇ پاركىكى يارى ئەنجامدا. لە
رىگەدا بۇ ژەمە ناننىكى گەۋرە لاياندا. لە پاركەكە گەشتىنە مىزىكى فروشتىنى
سۆسچ و مىچ وتى "باۋكە، مەن..." جۇ قسەي پى بىرى و كىسەپپەك گەنمەشامى
پىدا.

كاتىك گەشتىنە لاي دۇندرمە فروشەكە، مىچ بچۈك جارىكى تر ھاۋارى كىرد
"باۋكە، مەن..." جۇ جارىكى تر قسەي پى بىرى، بەلام ئەم جارەيان وتى "مەن، مەن!
دەزانم تۇ چىت دەۋى - دۇندرمە؟"

لە ۋەلامدا وتى "نا باۋكە، دەمەۋى بىشپپەۋە."

هەر ئەو بۆلەككە لە سەرەتاوە دەیویست. بەلام كۆی گۆی دەگرت؟
 سەرکووتکردن گۆی لە سڕوشتی تۆ ناگرت. سەرکووتکردن فیلێكە بۆ لە ناو بردنی تۆ،
 دوانزە سەر لوس دەچنە ناو بارێكەووە كە چاكەتی (لێقی)یان لە بەردایە و
 پێداویستیەكانیان هەلگرتووە. دەچنە لای خاوەنەكە و دەلێن "تكاپە سیانزە
 پەرداخ بیرە، تكاپە". ئەویش وێ "بەلام ئێوە تەنیا دوانزە كەسن".
 "سەیركە، ئێمە سیانزە پەرداخمان دەوێ".

بۆیە سیانزە پەرداخیان دەدات و هەموویان دادەنیشن. پیرەمێردێكی بچوكیش
 لە سوچێكەووە دانیشووە و سەرۆکی سەرلوسەكان دەچیتە لای و دەلێت "هانی
 باوكە، ئەم پەرداخە بیرەش بۆ تۆ".

پیرەمێردەكەش دەلێ "سوپاس، سوپاس، ئێوە بەخشندەن، كۆرم".
 "قەینا، ئێمە لاریمان نییە لە یارمەتیدانی معووە قەكان".
 "بەلام من معوق نیم".

"ئاخر معوق دەبی ئەگەر جاریكی تر تۆ نە یكڕیت".

ئەمە یە سەرکووتکردن؟ فیلێكە بۆ كەم ئەندام كردنی تۆ. فیلێكە بۆ لە ناو بردنت،
 فیلێكە بۆ لاواز كردنت. ئەمە فیلێكە بۆ ئەوێ رووبەرووی خۆت بکړیتەووە.
 شیوازیكی دروستكردنی مەملانییە لە ناو تۆدا و هەركاتێك مەرۆك لە مەملانییدا بێت
 لە گەل خۆیدا، ئەوا بێگومان زۆر لاوازه.

كۆمەلگە رۆلێكی گەورە ی بێنیووە - هەركەسێك لە كەسەكانی رووبەرووی خۆی
 خۆی كردووەتەووە. بۆیە تۆ بە بەردەوامی لە ناو خۆتدا شەپتە. وزە ی ئەوەت نییە
 هیچ شتیكی تر بكەیت. ناتوانی تێبیشی ئەوە بكەیت كە لە ناو تا روودەدات؟ بە
 بەردەوامی شەپتە. كۆمەلگە تۆی دابەشكردووە: تۆی كردووە بە شیرۆفرینی و
 سەری لێت شیواندووە. تۆ بوویتە تەختە، نازانیت كێیت، نازانیت بۆ كۆی دەرویت،

نازانیت لیره چی ده گیت. نازانیت بۆچی هر له بته پته وه لیره بیت. به راستی
سهری لیت شتواندوه.

له م پشیویه شه وه به که رتیه ره که وره کان له دایک ده بن: نه دۆلف هیتلر، ماو
تسی تۆنگ، جۆرتف ستالین. له م پشیویه شه وه پاپای فاتیکان سهره لده دات و
له م پشیویه وه هه زاران شتی تر سهره لده دات. به لام تو له تاو ده بردرییت.

(تانترا) ده لیت: که سیکی ده ریر به. به لام بیرت بیت، ده ریرین به مانای
نابهریسپاریتی نییه. تانترا ده لیت: زیره گانه ده ریر به و له لای تۆوه زیان به که س
ناگات. که سیک که ناتوانی زیان به خوی بگه نیت قهت زیان به که سی تر
ناگه به نی. نه و که سه ش که زیان به خوی ده که به نی که سیکی مه ترسیداره. نه که ر
ته نانهت خوی خوش نه وی، هر مه ترسیداره. ده شی زیان به هر که سیک
بگه به نی. له راستیدا زیان هر ده که به نی.

کاتییک تۆ خه مباریت، کاتییک تۆ دلته نگیت، که سانی تر له ده وری خۆت
ده هینیته کایه وه که خه مبار و دلته نگن. کاتییک دلخۆشیت، ده ته وی کۆمه لگه به کی
دلخۆش بیتیته کایه وه، چونکه دلخۆشی ته نیا ده شی له جبهانیکی خوشبه خندا
دروست بیت. نه که ر تۆ به خۆشییه وه بژییت، ده ته وی هه مووان دلخۆش بن-
نه مه به ئایینی راسته قینه. له تاو خۆشیی خۆته وه، به ره کهت به سه ر هه موو بووندا
ده بارینیت.

تۆشۆ، من وه کو کاسۆلیکیک نه وه نده زۆر پرۆگرام کراوم که هیچ
هیوایه ک بۆ خۆم نابینم: ئایا هیشتا ده توانیت یارمه تیم بده ی؟

کاسۆلیک بیت یان کۆمه نیست، ماوی بیت یان جوله که هیچ جیباوازییه کی نییه،
هه مووی وه کو به که. بئگومان کاسۆلیکه کان زۆر سیسته ماتیکیت، زۆر زانستیتر
کارده که ن. نه وان شاره زایه تییه کی که وره یان په یدا کردوه له پرۆگرامکردنی

خەلك. بەلام ھەموو ئايىنەكان زۆر يان كەم ئەمە دەكەن، ھەموو كۆمەلگاكان بە شىۋازى خۆيان ئەمە دەكەن؛ ھەمووان پىرۇگرامم بون.

لەو ساتەۋەكە لەدەيك دەپىت، ھەر لە يەكەم ھەناسەتەۋە، پىرۇگراممىدىن دەست پىدەكات، خەتمىيە. دايك و باوك پىرۇگرامم دەكەن، ئەو مىللەتە يارىيان لەگەلدا دەكەيت پىرۇگرامم دەكەن، دراۋسى، قوتابخانە، كەنىسە، دەۋلەت ھەموويان پىرۇگرامم دەكەن. بەشىۋەيەكى ئاگايانە پىرۇگراممىدىكى زۆر روۋنادات، بەلام ئاگايانە مىللەت بەردەوام دەپىت لە ۋەرگرتن. مىللەت بە لاسايىكىردنەۋە قىر دەپىت.

بۇيە نىگەران مەبە. ئەمە بارىدۇخىكى ئاسايىيە لە جىھاندا: ھەمووان پىرۇگرامم كراون. دەپى ھەموويانىش لە پىرۇگراممىون بىنە دەرەۋە. ئەمە قورسە. ئەمە ۋەكو داكەندى جىل نىيە - ئەمە ۋەكو دامالنى پىستتە. سەختە، تاقەتەرە، چونكە نىمە لەگەل پىرۇگراممىونەكەماندا بوۋىن بە يەك. تەنبا ۋەكو كاسۇلىك، كۆمەنىست، ھىندۇس، مەسىحى خۇمان دەناسىن. گەرەتەن ترست لە بەلاۋەنانى پىرۇگراممىون ئەۋەيەكە بىكەيتە ئاۋقەيرانى شوناسەۋە... بەلاۋەنانى پىرۇگراممىون قورسە، چونكە ئەمە سەرانسەرى رابردوى تۆ، ئەقلى تۆ، ئەفسى تۆ، ھەموو شىتتىكى تۆيە. بەلام ئەگەر ئامادەيت، ئەگەر ئازايت، ئەگەر ئەۋەندە جەسارەت دەكەيت لەگەلما بىت، ئەۋا ئەستەم نىيە.

ئەمە بەسەر زۆر كەسدا ھاتۋە. بىبە يە بەشېك لەم روۋداۋە، تەماشاكەر مەبە. ۋەرە پال سەماكەۋە! بانگەۋازى مىن بۇ ھەموۋانە، بانگەۋازى مىن بى قەيد و مەرجه. بە ھەر پىرۇگراممىونىكىدا تىپەريوۋىت دەشى لاپىرىت، چونكە لە دەرەۋەپا بەسەرتدا سەپىتراۋە - و چونكە لە دەرەۋەپا بەسەرتدا سەپىتراۋە، دەشتوۋانرى لە دەرەۋەپا لەسەرت لاپىرى.

من ناتوانم خودات پیشان بدهم، ناتوانم راستیت بدهم، ناتوانم ناوه رۆکی ناوه وەت بدهم، بەلام دەتوانم هەموو ئەو زبڵە لەسەرت کۆ بوو و تەو لایبەم. هەرکە ئەم زبڵەش لا برا، خولای تۆ بە دیار دەکەوێ. کە هەر هەموو تەگەرەکان لا بران، بە هاری ژیاونت دەست پێدەکات، بە رائەت بە دەست دیتەو، بە رائەتی بە دەست هێنراو، بە هەشتی بە دەست هێنراو، تۆ جارێکی تر دەچیتەو ناو باخی ئە دەن.

مرۆقی مۆدێرن بە دەست رابردوو و دە نالێت. مرۆقی مۆدێرن بە دەست گوناھەکانی خۆی و نالێت وەک و تاربیژەکان بەردەوام و دەلێن. تۆ بە دەست گوناھەکانی سەدەکان و دە نالێت... بەلام ئێستا شتەکان دەگەنە لوتکە. مرۆقە پارچە پارچە دەبێت. تاو و کو ئێستا بە شیوەیەکی لە شیوەکان خۆمان بە یەکیارچەیی هێشتوو و تەو، بەلام ئێستا شتەکان دەگەنە خالێکی وەها کە یان دەبێت مرۆقە تەواوی بگۆرێت و دەبێت بینینی بۆ ژیا بگۆرێت، یان خۆی بگۆرێت. ئەگەر تۆ دواي رابردو بکەویت، ئەوا لەسەر لیواری خۆکوژییەکی جیهانیدایت. ئەمەشە سەرکردە سیاسییەکان ئەو دەن بیکەن؛ ئامادەکردنی بۆمبە ئەتۆمیەکان، بۆمبە هايدروجینیەکان، بۆمبە سوپەر هايدروجینیەکان - کۆکردنەوی بۆمب لە دواي بۆمب. ئەوان هەتوکی زۆریکیان هەیە! لە راستیدا، تەنیا پێش دەسەڵاتی دەیان تۆوانی هەموو کەس حەوت جار بکوژن. پێش دەسەڵاتی ئامادە بوون ئەم زەویە حەوت جار وێران بکەن، هەرچەندە مرۆقە تەنیا یەکی جار دەمرێت - پێویست ناکات دوو جار بیکوژیت، ئەمە پێویست نییە. بەلام ئەگەر مرۆقە زیندو بێتەو، دەبێت سیاسییەکان و ریا بن - پلانیکی ورد دابنێن. بەلام ئێتر پێش دەسەڵاتی شتەکان بەو شیوەیە بوون.

ئىستا، تو سەرت دەسورمىت؛ ئەوان دەتووانن حەوت سەد جار زەوى وئىران
 بىكەن - دەتوانرى ھەر كەسك حەوت سەد جار بىكوزىت! ئىستا ئەمە يەكجار زۆرە
 و پىويست نىيە. حەوت ئاساييە - لەوانە يە خەلكانىكى فېلبار نەمرن. بەلام حەوت
 سەد جار!؟ ھىشتاش توخمى مرقۇ بەردەوام دەبى. تەننەت ولاتانى ھەزارىش
 ئارەزوومەندى چوونە پال ئەو پىشپىركىيە دەكەن - لەبرسا دەمرن، بەلام بۆمبى
 ئەتۇميان دەوى. لەبرسا دەمرن! بەلام دەسەلاتى زياتريان دەوى تو كوشتن و
 وئرانكردن.

تەننەت لە چاوى يالندە يەكيشەوہ ئەوہ دەبىنىت كە زەوى خۆى بۆ
 خۆكوزىيەكى جىھانى، دارمانىكى سەراپاگىر، ئامادە دەكات. مرقۇى مۇدىرن تەنيا
 قورىانى رابردوۋە. قەشەكانىش بەردەوام دەبن لە وتنى ئەوہى كە مرقۇى مۇدىرن
 عەبىنىكى ھەيە و بەردەوام دەبن لە ستايشكردنى رابردوۋە؟

مرقۇى مۇدىرن بەرھەمىكى لاۋەكىي سەرتاپاي رابردوۋە! مەسىحى، ھىندۇس،
 بودايى و ھەموو ئايىنەكان - ھەموو جۆرە كەلتورەكان ھاۋىەشىيان لەم
 بارونۇخەدا كىردوۋە. ئەوان بەرپرسن. ئەگەر ھەموويان بىز نەبن، ئەگەر تەۋاۋى
 رابردوۋى نەخۇشانە بەلاۋە نەئىن و لە نوپوۋە دەست پىنەكەينەوہ، لە ئىستادا
 نەزىن بەبى ئەوہى بىر لە كاملىوون بىكەينەوہ، خەيالى نموونەيىمان ھەبى، دەبى و
 پىويستەمان ھەبى، واجب و سونەتەكانمان ھەبى، ئەوا مرقۇ لەناو دەچىت.

كۆيلە

يەككە لەو كىشانەى كە دەبى ھەموو مرقۇتىك روۋبەپوۋى بىتەوہ، ئەو جىھانەيە
 كە تىايەتى. بوۋنى مرقۇ و نيازەكانى جىھان بەيەكەوہ ئاگونجىن. جىھان دەيەوى
 ئەو خىزمەت بىكات، كۆيلە بىت، لەلايەن ئەوانەوہ بەكاربىت كە لە دەسەلاتدان.

ئەۋىش بە شىۋەيەكى سىرۇشتى رقى لەمەيە، دەپەۋى خۇي بىت، جىھان رىگە بە
كەس نادات دۆخە سىرۇشتىيەكەى خۇي بىت.

جىھان ھەول دەدات ھەمووان لە كالايەكدا بەرجەستە بىكات: بەكەك، ئىشكەر،
ملكەچ - قەت ياخىگەر نەبى، قەت خۇي نەسەلمىنىت، قەت تاكەكەسىتى خۇي
رانەگەيەنى، بەلام ھەمىشە خزمەتكار بى، تەقريبەن ۋەكو رۇيۇتىك. جىھان ئايەۋى
تۆ مۇۋەبىت. دەپەۋى ماكىنەى ئىشكەر بىت. چەندەى لە ئىشدا بىت، ئەۋەندە
قابىلى پىزىت، ئەۋەندە جىگەى فەخرىت.

ئەمەشە كىشەكە دروست دەكات. كەس لىرە بۆ ئەۋە لەدايك نەبۈۋە كە ماكىنە
بىت. رىسۋاكرىنە، سۈككرىنە، لاپردنى شاقازى و شكۆمەندىيە ۋەكو بوۋىنىكى
رۇخى تىكى بىشكىنىت و بىكەيت بە كىيانىكى مىكانىكى.

لىرەۋە ھەموو مناللىك، ھەر لە سەرەتاۋە، ھەر كە لە نىازەكائى كۆمەلگە، دايك و
باوك، خىزان، سىستەمى پەرۋەردە، ولات، ئايىن بەئاگا دىت - دەست دەكات بە
داخستىنى خۇي. تەنبا لە ترسەۋە، دەپىتە بەرگىكار، چۈتكە دەپى روۋبەروۋى
زەھىزىك بىتەۋە. زۇرۇش بچوك و ناسكە، زۇرۇش ھەستىارە، زۇرۇش دەستەوسانە،
زۇرۇش وابەستەيە بە ھەمان ئەۋخەلكەى كە دەپى خۇي لىيان بىپارىزىت.

كىشەكەش زۇر ئالۇرتىر دەپى چۈنكە ئەۋخەلكەى كە دەپى خۇيان لى بىپارىزىت،
ئەۋخەلكەن كە پىتى وابەخۇشيان دەۋىت. لەۋانەشە درۆنەكەن. نىازەكائىيان
باشە بەلام ئاگايىيان نىيە، بە روۋى دەچنە خەۋى قوۋلەۋە. نازانن كە بوكەلە بوون
بە دەستى ھىزىكى كۆنرەۋە كە پىتى دەۋىزىت كۆمەلگە، دامەزراۋە - ھەموو
بەرژەۋەندىيە بونىادگرتوۋەكان بەيەكەۋەن.

منال روۋبەروۋى تەنگرەيەك دەپىتەۋە. دەپى لەدرى ئەۋانە شەر بىكات كە خۇشى
دەۋىن و پىتى وابە ئەۋانىش خۇشيان دەۋى. بەلام شىتىكى غەرىبە كە ئەۋ

خەلکانەى خوشيان دەوى، وەكو خۆى خوشيان ناوى. ئەوان دەلەن "خوشمان دەوييت، بەلام تەنيا ئەگەر تۆ ئەرئىگەيە بگريتە بەرکە ئىمە شوئىنى دەگەوين، ئەگەر شوئىن ئەو ئايىنە بکەويت کە ئىمە شوئىنى کەوتووين، ئەگەر ملکەچ بيت بەو شيوەيەى کە ئىمە ملکەچين".

ئەگەر تۆ بېيتە بەشېك لەو ميکانيزمە گەرەيە، کە تيايدا تەواوى ژيانست دەژيت... شەرکردنى لەدژى، بېمانايە، تۆ تېکدەشکېنرئيت. وەها ژيرانەئره کە مل بەدەيت و تەنيا فېرى ئەو بەيت بلئيت بەلى، چ ئەوەى بئەوى يان ئەتەوى. (نا)يەگەت سەرکوت بکە. لە هەموو هەلومەرجەکاندا، لە هەموو بارودۆخەکاندا، چارەپى ئەوەت لى دەکرئيت بلئيت بەلى گەرەم. (نا) قەدەغەيە. (نا) گوناھە بنچينەيەکەيە. ملکەچى، گوناھە بنچينەيەکەيە - و کۆمەلگە تۆلەيەكى گەرە دەکاتەرە.

ئەمە ترسئىكى گەرە لە مئالدا دروست دەکات. تەواوى بوونەکەى دەيەوى ئىمکانیەتەکەى سەلەئيت. ئەو دەيەوى خۆى بېت چونکە بەدەر لەمە ناتوانئيت هېچ مانايەک لە ژياندا بەدى بکات. بەدەر لەمە، قەت خوشبەخت، دلشاد، تېر، بە قەناعەت نابيت. قەت هەست بە ئاسودەيى ناکات، هەميشە لە پارچە پارچەييدا دەبېت. بەشېك، بەشە هەرە سروشتيەکەى بوونى، هەميشە هەست بە برسئتى، تينووييتى، تېرنەبوويى، ناتەواوى دەکات.

بەلام هیزەکان زۆر گەرەن و شەرکردن لەدژيان زۆر مەترسیدارە. بەشيوەيەكى سروشتى، هەر مئالیک بۆ خۆپاراستنى، پەيتا پەيتا، دەست دەکات بە فېربوونى بەرگرى لە خۆى. ئەو هەموو دەرگاگانى بوونى دادەخات. خۆى بۆ هېچ کەسێک دەرناخات، تەتيا نواندن دەکات. تېتر دەبېتە ئەکتەرێک. ئەو بە پى ئەو فرمانانەى ئەوانيتر پى دەدەن رەفتار دەکات. گومانەکان لىيەو سەرەلەدەن،

سەرکوتیان دەکات، سروشتی وه هابه که دهیه وی خوی یسه لمیئت، سەرکوتی
 دهکات، زیره کییه که ی دهیه وی بلیت "نمه راست نییه، نه وه چی ده که ییت؟" -
 زیره کییه که شی به لاوه ده نیت، وا سه لامه تتره نه خوش بیت، وا سه لامه تتره زیره ک
 نه بیت، هه رشتیک که بتخاته ململانی له گه ل به رژه وه ندییه بونیا دگرتوو ده کان
 مه ترسیداره، کردنه وه ی خوشت، ته ناته له به رانه ر شه و خه لکاته ی زۆر لیته وه
 نزیکن، مه ترسیداره.

هه ربویه، هه مووان داخراون، کهس ناوه رۆکی خوی به بی مه ترسی ناکاته وه
 وه کو گول که له با و له باران و له خۆره تا ودا سه ما ده کات، زۆر ناسکه به لام
 ناترسی، ئیمه هه مووان به ناوه رۆکیکی داخراوه وه ده ژین، ترسی نه وه مان هه یه که
 شه گه ر بکریینه وه شه وا ناسک ده بین، بویه هه مووان جۆره ها قه لغان به کار دینن -
 ته ناته شه و دۆستایه تییه ی که تو یاسی ده که ییت وه کو قه لغان به کارت هیناوه،
 ناکۆک دیاره، چونکه دۆستایه تی واته کرانه وه به پوو ی به کتیداه، ئالوگۆری
 نه یینییه کان، ئالوگۆری ده له کان.

به لام نه مه ته نیا حالی تو نییه، هه مووان له وه ودرییه دا ده ژین، خه لکی
 دۆستایه تی وه کو قه لغان به کار دینن، نزا وه کو قه لغان به کار دینن، کاتیکی ده یانه وی
 بگرین ناتوانن بگرین، شه وان بزه یان دیت، چونکه بزه وه کو قه لغان کار ده کات،
 کاتیکی نایانه وی بگرین، ده گرین چونکه فرمیسک له هه ندی یارودوخدا ده توانی
 وه کو قه لغان بیت.

خه نده کانمان ته نیا پرۆقه ی لیوه کانمان و له پشتییه وه حه قیقه ت شاراو ده ته وه -
 واته فرمیسکه کانمان.

ته وای ئه م کۆمه لگه یه له ده وری بیرۆکه یه ک پیکه اتوو ده که له بنچینه دا
 ساخته یه، لیره دایه که شه وانیه تر چاوه رپیت لیده که ن ببیت، نه ک شه وه ی که هه ییت.

ھەربىيە ھەمۇ شىتېك بوۋەتە ساختە. تەننەت لە دۇستايەتيدا، تۇ دووراييەن
 دەھىلئەتە ۋە. لە ۋانەبە تا ئە ۋادەبە رېگە بە كەسېك بىدەيت نىزىك بېتە ۋە كە
 نەتووانىت ئە ۋەدىۋى دەمامكە كەت بېيىت. ئەگىنا لە ۋانەبە بىزانى ئە ۋە رووخسارى
 خۇت نىيە، ئە ۋە دەمامكە رووخسارى تۇى لە پشتە ۋەبە. ھەمووان لە ۋە جىھانەى كە
 ئېمە تىايدا ژياۋىن ناراست و نارەسەن بوون. روئىاي من بۇ رۇحانى، كەسېكى
 ياخيىبە، مەۋقېكە كە بەدۋاي خۇدە بىنچىنەبىيە كەيدا، بەدۋاي رووخسارە
 بىنچىنەبىيە كەيدا ۋىلە. ئەمە مەۋقېكە كە نامادەبە ھەمۇ دەمامكەكان، ھەمۇ
 رۋالە تەكان، ھەمۇ دوۋروۋىيەكان فەرى بىدات و بېشمانى جىھانى بىدات بە راستى
 كىيە، جا خۇش بويسىرتىت يان مەحكوم بىكرىت، رىزى لى بىرتىت يان سوك بىكرىت،
 تاجى لەسەر بىرتىت يان لەخاچ بىرتىت گىرگ نىيە، چونكە ئە ۋەى كە خۇت بىت
 گەۋرەتەين بەرەكەتە لە ھەبووندا. تەننەت ئەگەر تۇ لە خاچىش بىرتىت، بە
 قەناعت و ئاسودەبىيەكى ناۋازە ۋە لەخاچ دەبىرتىت.

ئەمە مەۋقېكە قىقەتە، مەۋقېكە سەرپاستە، ئە ۋە مەۋقېكە كە خۇشەۋىستى
 دەناسىت و بەزەبى دەناسىت و تېدەگات كە خەلگى كوۋىرن، ئاناگان، خەۋتوون،
 لەروۋى رۇحىيە ۋە خەۋتوون. ئە ۋەى كە دەيكەن، تەقەببەن لە خەۋياندايە.

تۇ ماۋەبەكى دىرۋە پىرۇگرام كراۋىت، سالانىكى رۇرە - سەرانسەرى ژىانت -
 ئىستاش لە پىرۇگرام دامالەن كاتىكى كەمى دەۋى. تۇ جۇرەھا بىرۋاۋەپى ساختە،
 بەناۋ بىرۋاۋەپى لى بار كراۋە. كاتى كەمى دەۋى فەرتىيان بىدەيت، تەننا ئە ۋەى
 بە ۋە بىزانى كە ساختەن و روۋكەشن. لە راستيدا، ھەر كە زانىت شىتېك ساختەبە،
 فەرتىيانى قورس نىيە. ئە ۋە ساتەى كە ساختە بە ساختە دەبىيىت، ئىتر خۇى
 ھەلدە ۋەرتىت.

خودی پیزانیته که به سه. په یوه ندیه که ت ده پچرت، شوناسه که ت ون ده بیت،
 نه و ساته ش که ساخته بز ده بیت، واقع به هم مو تازه بیه که یه وه، به هم مو
 جوانیه که یه وه له و تیه. چونکه سه رپاستی جوانیه، راستگویی جوانیه، راستوون
 جوانیه.

ته نیا نه وه ی که خوت بیت، جوانیوونه، هوشیاریت، تیگه یشتنت و بویریت
 له وه دا که مکوریت و پابه ندیت به دوزینه وه ی خوت، هم مو نه و روخساره ساختانه
 هله ده و شینیتته وه که له لایه ن خه لکه وه پیت درابوون.

نه وان به هم مان شتوه نااگان- دایک و باوکت، ماموستاکانت- لیتان تورپه مه به.
 نه وانیش وه کو تو قوربانین. باوکه کانیا، ماموستاکانیا، قه شه کانیا، نه قلیان
 تیکداون و دایک و باوکت و ماموستاکانت توپان پزاندووه.

تو قه ت بیرت له وه نه کردووه ته وه که نه وه ی فیر کراویت له لایه ن دایک و
 پاوکتته وه - که خوشیان ده ویت- له لایه ن ماموستاکانته وه، له لایه ن قه شه کانته وه،
 ده شی هله بیت. به لام هله بووه، جیهانیکي سه راپا هله ی دروستکردووه. ټینچ
 به ټینچ هله بووه. به لکه کانیش له سه رانسری میژودا پلاو بوونه ته وه: هم مو
 جه نکه کان، هم مو تاوانه کان، هم مو لاقه کردنه کان...

به ناوی ثابینه وه، به ناوی خداه، به ناوی نازادییه وه، به ناوی دیموکراسییه وه،
 به ناوی کومه تیزمه وه، ملیونان که س کوژداون، پارچه پارچه کراون، به زیندوویی
 سوتینراون- به و ناوه جوانانه وه. به لام نه وه ی که له ژیر نه و ناوه جوانانه دا
 روویداوه نه وه نده قیزه ونه که روژیک له روژان مرقه ده پروانیتته میژوو وه ک بلایی
 میژووی شینتی بووه، نه ک مرقایه تیبه کی سه لیم.

ژیان له هم مو رنگایه کی مومکینه وه له لایه ن هم مو ثابینه کانه وه مه حکوم
 کراوه. کاتیکیش هم مو وان ژیان مه حکوم ده که ن- سه رانسری جیهان پره له

مەحكومكەران - منالېكى بچوك دەتروانى چى بكات؟ دەكە وئتە ژنر كارىگەرىى ئەو
هەموو مەحكومكردنە.

ياخىگەرىى بناغەى مروفى دىنىى راستە قىنە يە - ياخىگەرىى بەرانبەر هەموو
قەشەكان، هەموو سىياسىيەكان، هەموو بەرژەۋەندىيە بونىادگرتوۋەكان؟
تەنبا ئەو كاتە دەتروانىت پرۇگرامبۇون بەلاۋە بىئىت. ئەو ساتەش كە چىتر
پرۇگرامكراۋ نىت، پىرسىيار ئاكەيت ئامانجى ژيان چىيە. هەموو پىرسىيارەكەت بە
شۇرپىشكدا تىپەر دەبىت. تۇ پىرسىيار دەكەيت، چۇن دەتروانم سەراپاگىرتەر بىزىم؟
چۇن دەتروانم خۇت بە تەۋاۋى نغروى ژيان بىكەم؟ - چۇنكە ژيان ئامانجى هەموو
شىتېكە، لىرەۋە ناشى ئامانجىك بۇ ژيان هەبى. بەلام تۇ لەبىرسا مردوۋىت و جگە لە
مردن پىنناچى شىتېكى تر هەبى. ژيان لە دەستت دەترازى و مەرگ لە ھەر ساتىكدا
نەزىكتەر دەبىتەۋە. ژيانى تۇ ھىچ نىيە جگە لە مەرگىكى ھىۋاش.

كىش ئەمەى بەسەر تۇدا ھىناۋە؟ - هەموو خىرخوازەكانت، چاكەكارانت،
پەيامبەرانت، رۇگاركەران و نوينەرانى خودا. ئەمانە ئەو كەسانەن كە ژيانى تۇيان
كردوۋە تە مەرگىكى ھىۋاش و لەم كارەدا زۇر زىرەك بوون. ستراتىژىكى زۇر سادە
بەكار ھىتەرۋە: ئەوان دەلەن ژىانت سزايەكە.

مەسىحىيەكان دەلەن تۇ لە گوناھىكى بىنچىنەبىدا لەدايك بوۋىت، چۇن دەتروانى
ژىانت ھەبى؟ - تۇ تەنبا گوناھكارىكىت. لىرەۋە تاكە پىنگە بۇ گەيشتن بە ژيانى
راستە قىنە ئەۋەيە ئەم ژيانە بوەستىننىت كە جگە لە گوناھ شىتېكى تر نىيە.
قەدىسەكانى تۇ كىن؟ ئەو كەسانەى كە ژيان لە كەمترىن ئاستىدا دەژىن، ئەوان
قەدىسى تۇن، چەندەى كەمتر بىزىن، ئەۋەندە مەزىنن. هەموۋيان لە مۇتەكەدا
دەژىن و ئامۇژگارىشت دەكەن دوايان بىكەۋىت. تەۋاۋى تەقەلايان ئەۋەيە كە
ئەۋەندەى دەكرى ژىانت كورت بىكەپتەۋە.

ژيان مه حكوم كراوه، سېكس مه حكوم كراوه، هه بوونی خەز بۆ ژيانىكى ئاسودە
 مه حكوم كراوه. خوڭشى بېيىن لە هەر شتىك - خواردن، جلو بەرگ - مه حكوم
 كراوه. ئەمە كورتكردنە وەى ژيانىتە. بەش لە دواى بەش ژيانىتە لى دەسە نرىتە وە.
 ئەگەر چاويك بگىرېت بە مېژوو پەرستگە مەسېحىيەكان، (جەينىيەكان)،
 بودىيەكان، هيندۇسىيەكاندا، سەرت دەسورمېت: جىنى باوەر نىيە كە مرقۇقەكان بەر
 شىوازە نامرقۇقەنەيە مامەلەيان لەگەلدا كراوه - بەناوى ئايىنە وە، هەموو جۆرە
 پېرېوچىيەك...

ئەگەر كەمتر زىندوو بېت، ئەمە يارمەتى سىياسىيەكان دەدات، چونكە ئەو كاتە
 كەمتر ياخى دەبېت، زياتر ملكەچ دەبېت، زياتر تەقلىدى دەبېت، زياتر نەرىتى
 دەبېت - تۆ مەترسىيەك نابېت.

ئەمە يارمەتى قەشە دەدات ئەگەر كەمتر زىندوو بېت - لەبەر هەمان ئەو
 ھۆكارانە.

ئەگەر تۆ بە راستى زىندوو بېت، ئەوا مەترسىيەكەيت لەسەر هەمووان، هەموو
 ئەوانەى ھەول دەدەن ئىستىغلالت بگەن، هەمو ئەوانەى مشەخۇرىكن بەسەر تۆو،
 دەبى تۆ بە ددان و نىنۆك بگەنگىت. تۆ بەلاتە وە باشتر دەبى زىندوو بېت ئەك
 كۆيلە، چونكە تەنانەت مەرگىش بۆ كەسېكى تەواو زىندوو مەرگ نىيە، بەلكو
 بەرچەستە بووى ژيانە. هەرچەندە دەشمىت بەلام لە ژيانىكى چىرپىر و سەراپاگىر
 بەردەوام دەبېت. لە مردن ناترسىت، لە هېچ شتىك ناترسىت.

ئەمەيە وا دەكات هەموو بەرژە وەندىيە بونىادگرتووەكان لە مرقۇقى زىندوو
 بىرسن. ئەوان سىتراتىژىكى زۆر ئالوزيان دۆزىووەتە وە و سىتراتىژەكە ئەوەيە
 ئامانجىكت بەدەنى بۆ ژيانىتە. ئەوەى كە بېيىتە كەسېك.

تۆ ھەنوگە ئەوەيت كە هەيوون ويستووئەتى بېيىت.

تۆنۈە ئىت بېيتە كەسك.

بەلام بەردەوام دەپن لەوھى كە بلىن دەبى بېيتە عىساي مەسىح. بۆچى؟ عىسا
نەدەبوو بە من، ئەي بۆچى من بىم بە عىسا؟ دەبى عىساي مەسىح عىساي مەسىح
بېت، مەش خۇم بىم. بەلام ھەموو مەسىحىيەكان چى دەكەن؟ - ھەول دەدەن
لاساى عىساي مەسىح بکەنەو، ھەول دەدەن بە شتوھەك لە شتوھەكان بېنە
عىسا. ھىندۇسەكان ھەول دەدەن بېنە كرىشنا. بوداييەكان ھەول دەدەن بېنە
بودا. سەيرە! كەس خەمى خۇي نىيە، ھەمووان ھەول دەدەن بېنە كەسكى تر.
ئەمە بە تەواوى ژيانى كورت دەكاتەو، لىزەو دەلئىم،

ژيان ئامانجى نىيە چۈنكە ژيانى ئامانجى خۇيەتى.

ھەموو ئامانجەكان بەلاوۈ بىنى.

خودى بېرۈكەي ئايندە بەلاوۈ نى.

ئەو بە تەواوى بېر خۇت بەرەوۈ كە سبەبىيەك دەبىت. لە ھەموو رەھەند و
ئاراستەيەكەو خۇت كۇ بکەرەو، لېرە و ئىستادا تەركىز بکە و لەوساتە
دىارىكراوۈدا تۆ دەتوانىت لە تەواوى ئەبەدىيەتە كەيدا درك بە ژيان بکەيت.

كۆپ

ھەموو دايك و باوكان ھىوايان ھەيە، و لە رىگەي ھىواكەيانەو مەنالىكانيان
لەناودەبەن. دەبى تۆ خۇت لە دايك و باوكان دەرباز بکەيت. رىك وەكو چۇن رۇژىك لە
رۇژان دەبى مەنالى لە مەنالدانى دايكى بېتە دەرەو، ئەگىنا مەنالدان دەبىتە مەرگ.
چەندەي ئازار بەخش بېت و چەندەي لەوانەيە دايك ھەست بە بەتالى بکات، بەلام
دەبى مەنالى ھەر بېتە دەرەو.

پاشان رۆژنىكى تر له ژياندا، دەبىي منال له چاوه پوانىيەكانى دايك و باوك بىتە
 دەرەو. تەنيا ئەو كاتە، بۆ بەكەمىن جار دەبىتە بوونىك له بەرژەو وەندى خۆى به
 تەنيا. ئەو كاتە لەسەر پىيەكانى خۆى دەرەستى. ئەو كاتە به راستى ئازاد دەبىت.
 ئەگەر دايك و باوكانىش وريا بنەو، تىگە يشتووتر بن، ئەوا يارمەتى منالەكانيان
 دەدەن ئەو وەندەى دەكرى و ئەو وەندەى زووه ئازاد بن.

بەو شيوەىە ئەوان منالەكان وا پرۆگرام ناكەن كه قابىلى بەكارهيتنان بن، بەلكو
 يارمەتى منالەكان دەدەن فىرى خۆشەويستى بن.

جيهانىكى سەراپا جياواز چاوه پىيە لە دايكبوونە، كه تيايدا خەلكى كار دەكەن...
 دارتاش كار دەكات چونكه تەختەى خۆش دەوێت. مامۇسنا وانە دەلێتەو له
 قوتابخانە چونكه وانە و تەو وەى خۆش دەوێت. پىنە دۆز بەردەوام دەبى له
 پىنە دۆزى چونكه خەزى لىيەتى.

رێك له ئىستادا شتىكى زۆر سەرلێشىوێنەر روودەدات. پىنە دۆز بوو تە
 نەشتەرگەر، نەشتەرگەر بوو تە پىنە دۆز، هەردووکیان توپەن. دارتاش بوو تە
 سیاسى، سیاسى بوو تە دارتاش. هەردووکیان توپەن.

پێدەچى ئەواری ژيان له قوولایى توپەيیدا بىت. سەيرى خەلك بەكە، هەموویان
 توپە دیارن. هەر كەسە له شوێنىكە كه نە دەبوایە لىي بىت. پێدەچىت هیچ كەس
 له شوێنى خۆى نەبىت. هەمووان ناپەزاهەند دیارن، ئەمەش بەهۆى چەمكى
 قازانجەو كه بەدوايانەوێە.

من چىرۆكىكى زۆر جوانم بىستوو:

(خاتو گىنسبىرگ بە گەيشتنى بۆ بەهەشت، بە شەرمەنىيەو كه و تە گفتوگۆ
 له گەل ئەو فريشتهيەى قسەكانى تۆمار دەکردن. وتى "پىم بلى، دەكرى قسە
 له گەل كەسێك بەكەيت كه لىرەيە؟")

فریشته که له وه لامدا وتی "به دنیایی وه، نه گهر ئه و که سه ی مه به سخته، لیتره له به هشت بیت".

خاتوو گینسبیرگ وتی "توه، دانیام له وه. له راستیدا ده مه وی مریه می پاکیزه ببینم". فریشته که کۆکه یه کی کرد و وتی "ناه، به لی. له راستیدا ئه و له به شتیکی تره. به لام نه گهر سووریت له سه ر ته وه، داواکارییه که ت ده گه یه نم. نه و خاتوونتیکی نهرم و نیانه و له وانه یه حه ز بکات سه ردانیکی به شه که بکات".

داواکارییه که به ریک و پتیکی گه یشت و له راستیدا مریه می پاکیزه نهرم و نیان بوو. له راستیدا زۆری پینه چوو که خاتوو گینسبیرگ خۆی له ئاماده بوونی مریه می پاکیزه دا بینیه وه.

خاتوو گینسبیرگ کاتیکی زۆر سه یری نه و شیوه دره وشاوه یه ی کرد که له پیشیه وه ده رکوت و دواجار وتی، "تکایه بمه خشه له پرسیارکردنه که م، به لام هه میشه ویستوومه نه م پرسیاره ت لیبکه م. پیم بلی، هه ستیکی چۆنه کورپیکی نه وه نده دانسقه ت هه بیت که له دوائی رویشتنیه وه سه دان ملیۆن که س وه کو خودا بکه ونه نزا و پارانه وه لی؟"

مریه می پاکیزه ش له وه لامدا وتی "له راستیدا خاتوو گینسبیرگ، ئیمه هیوادار بووین ببیته دکتور". دایک و باوک هه میشه هیوا ده خوازن - و هیواکه یان ژه هراوی ده بیت. با پیت بلیم: مناله کانت خوش بویت، به لام قه ت هیواپان له سه ر هه لمه چنه. نه وه نده ی ده کری خوش بوین و هه ستیکیان پی بده ن که له به ر خودی خۆیان خوشتان ده وین نه ک له به ر که لکیک که ده شی هه یانی.

بی راده مناله کانت خوش بوئ و هه ستیکیان پیبده که به و شیوه یه ی که هه ن قبولیان ده کن. نه وان بو تیرکردنی هه ی داواکارییه ک نین، چ نه مه بکه ن یان نه وه

بگەن، هیچ جياوازىيەك لەو خۆشەويستىيەدا دروست ناكات كە پىيان بە خىراوە.
خۆشەويستى بى مەرجه.

ئەو كاتە دەشى جىهانىكى تەواو نوئى بىتە كايەو. ئەو كاتە خەلكى
بە شىۋەيەكى سىروشتى بەرەو ئەو شتاتە دەپۇن كە حەزىان لىيە. خەلكى
بە شىۋەيەكى سىروشتى بەو ئاقارانەدا دەپۇن كە بە شىۋەيەكى غەرىزى حەز دەكەن
پىيادا بپۇن. ئەگەر تۆرە زامەند تەبىت، ئەگەر شىتەك نە دۆزىتەو كە تەنیا
پىشەيەك نىيە بەلكو شىتەكى وەكو بانگەرازىكە، ئەركىكە، ئەواقەت ناتووانىت
هەست بە دىلخۇشى بگەيت لە بەرانبەر دايك و باوكتەدا، چونكە ئەوان ھۆكارى بوونتەن
لەم جىهانە پىر تىگەرانييەدا. تۆ ناتووانىت هەست بە سوپاسگوزارى بگەيت، شىتەك
نىيە لە بارەيەو سوپاسگوزار بىت. ھەر كە تۆرە زامەند بوويت، ئەو كاتە بىي پادە
هەست بە سوپاسگوزارى دەكەيت.

سوپاسگوزارىيەكەشت تەنیا ئەو كاتە مومكىنە كە نەبىتە شىتەك. چارەنووسى تۆ
ئەوئەيە بىيەكە سىتەك. چارەنووسى تۆ ئەوئەيە لە خۆتەدا بە ھايەك بىت. بىيە
ئامانچىك لە خودى خۆتەدا.

ئەى نابىت ئىمە تەواوئى ھىز و توانامان بىەخشىنە خۆشەويستى؟
ياوك مكوپە: "خۆشت بويم - من باوكتەم!" و دەبى منالەكە وەھا دەرىيخات كە
خۆشى دەوئى. تەناتە پىتويست نىيە منال دايكىشى خۆش بويت. ئەوئەيەكە لە
ياساكانى سىروشت كە دايك غەرىزەى سىروشتى ھەيە بۆ خۆشويستنى منال، بەلام
نەك بە پىچەوانەو - منال غەرىزەى سىروشتى نىيە بۆ خۆشويستنى دايك. ئەو
پىتويستى بە دايكە، ئەمە شىتەك، ئەو دايك بەكار دىنەيت، ئەمەش شىتەك، بەلام
ياسايەكى سىروشت نىيە بلىت كە دەبىت دايكى خۆش بويت. ئەو كەيى بە دايكى
دىت چونكە زۆر يارمەتيدەرە، زۆر بەكەكە، بەبى ئەو ناتووانىت هەبىت. بۆيە

سوپاسگوزارە، بەرپزە - ھەموو ئەم شتانەى ئاسايىن - بەلام خۆشەويسىتى سەراپا
دياردەيەكى جياوازە.

خۆشەويسىتى لە دايكەو بەرەو منال دەپزىت ئەك بە پىچەوانەو. ئەمەش زۆر
سادەيە، چونكە خۆشەويسىتى منال بەرەو منالى خۆى ئاراستە دەكرىت، ناتووانى
بە پىچەوانەو بىروات - وەكو چۆن رووبارەكان بەردەوام دەبن لە رزانە ناو
ئۇقيانوس، ئەك سەرچاوەكە. دايك سەرچاوەكەيە و خۆشەويسىتى بەرەو پىشەو
بۆ نەوەيەكى نوئى دەپوات. پىچەوانەکردنەوئى ئەمە كىردارىكى سەپىتراو،
ناسروشتىيە، ئابايۇلۇزىيە.

بەلام منالەكە دەبى وەها دەريىخات چونكە دايك دەلئىت. "من دايكى تۆم - دەبى
خۆشت بويم!" و منالەكەش دەتووانى چى بكات؟ تەنيا دەتووانى وەها دەريىخات،
بۆيە دەبىتە سىياسەتمەدار. ھەموو منالەك ھەر لە بىشكەو دەبىتە سىياسەتمەدار.
ئەو دەست دەكات بە پىكەنن كاتىك دايك دىتە ژوورەو - پىكەنىيىكى (جىمى
كارتەر)انە! ھەست بە ھىچ خۆشەيەك ئاكات، بەلام خەندەى لەسەر لىوانە. دەبى
دەمى بكاتەو و ھەندى پىرۆفە بە لىوہەكانى بكات - ئەمە يارمەتى دەدات، ئەمە
رئوشوئىيىكى مانەوہيە (دەريازبوونە). بەلام خۆشەويسىتى دەبىتە ساختە.

ھەر كە فىرى جۆرە كەم بەھاكەى، جۆرە پىلاستىكەكەى خۆشەويسىتى بوويت،
ئەوا زۆر قورس دەبىت جۆرە راستەقىنەكە، رەسەنەكە بدۆزىتەو. ئەو كاتە دەبى
خۆشك و براكانى خۆش بويت و بە راستى ھىچ ھۆكارىك نىيە بۆ ئەمە. لە راستىدا
كى خۆشكەكەى خۆش دەوئىت و بۆچى؟ ئەمە ھەموو ئەو بىرۆكانەن كە
چەسپىنراون بۆ پىكەو ھىشتەنەوئى خىزان. بەلام تەواو ئەم پىرۆسەيەى
ساختەكارى دەتگەيەنئىتە خالەك كە تىايدا كاتىك دەكەويتە داوى خۆشەويسىتى،
ئەم خۆشەويسىتىيەش ساختەيە.

تۆ بىر ت چووتەۋە خۇشەۋىستى راستەقىنە چىيە. تۆ دەكەۋىتە داۋى خۇشەۋىستى رەنگى قىز- ئىستە، ئەۋە چ پەيۋەندى بە خۇشەۋىستىيەۋە ھەيە؟ پاش دوو رۇز تۆ چىتر بە ھىچ شىۋەيەك ئاپوانىتە رەنگى قىزەكە. يان دەكەۋىتە داۋى خۇشەۋىستى شىۋەيەكى دىارىكرەۋى لوت يان جۆرى دىارىكرەۋى چاۋ، بەلام پاش مانكى ھەنگۈينى ھەموو ئەم شىتانە ئاقەتپروكىنن! ئەۋكاتەش دەبىي بە شىۋەيەك لە شىۋەكان بەرپۈۋە بېۋىت، نىمايش بىكەيت، غرىۋ بىدەيت.

پەمەكىپۈۋەكەت (غەفەۋىپۈۋەكەت) دارزاۋە و ژەھراۋى يۈۋە، ئەگىنا ئەدەكەۋىتە داۋى خۇشەۋىستى پارچەكان. بەلام تەنيا پارچەكانت خۇش دەۋىت. ئەگەر كەسنىڭ پىرسىيارت لى يىكات "بۇچى ئەم ژنە يان ئەۋپىاۋەت خۇش دەۋىت؟" ۋەلامەكە ئەمە دەبىي "چۈنكە زۆر جۈانە" يان "لەبەر لوتى، چاۋەكانى، جىسمى، ئەمە ۋەئەۋە" - ۋەمرو ئەمەش پۈچە! ئەۋكاتە ئەم خۇشەۋىستىيە ئاكرى زۆر قوۋل بىت يان ئاشى ھىچ بەھايەكى ھەبىت. ئەمە ئاتوۋانى بىيىتە ئىننىما، ئەمە ئاتوۋانى ھەلپزانىكى دىرئخايەنى ھەبىت. بەزۈۋىي ۋىك دەبىت - زۆر دەستكرە. لەناخى دلەۋە ھەلەقولاۋە، بەلكو دىاردەيەكى ئەقلە. لەۋانەيە ۋەكو ئەكتەرىك دەرىكەۋى ۋەرىۋىيە كەيفت پىنى دىت، بەلام كەيف پىھاتن خۇشەۋىستى نىيە.

خۇشەۋىستى سەراپا دىاردەيەكى جىاۋازە، پىناسەنەكراۋە، رازنامىزە - ئەۋەندە رازنامىزە كە عىسا دەلىت "خودا خۇشەۋىستىيە". ئەۋخودا ۋ خۇشەۋىستى دەكاتە ھارمانا، پىناسەنەكراۋ. بەلام ئەۋخۇشەۋىستىيە سىروشتىيە بىزە.

تۆ پىرسىيارى ئەۋەت لىكردم، ئايا ئابىت ئىمە تەۋاۋى ھىز و ئوانامان بىەخشىنە خۇشەۋىستى؟ بىت ۋايە ئەم پىرسىيارى كىرنى شىتىكە تا ئەۋەندەي لە ئواناماندايە؟ ئەمە پىرسىي كىرنى شىتىك نىيە. ئەمە دىاردەيەكى دلە. ئەمە جۆرىكە لە بەرۋىۋەۋەي ئەقل ۋ جەستە. ئەمە پەخشان نىيە، شىعرە. ماتمانىك نىيە،

مۆسقىيە، ناتووانىت بىكەيت، تەنيا دەتووانىت بىيىت، خۇشەويسىتى شىتىك نىيە بىكەيت، شىتىكە كە ھەيت. بەلام ئەم (دەبىت) ئە قورسەن لەسەر پەمەكىپوونەكەت. خۇشەويسىتى قەت (دەبى) نىيە، ناكىرى فرمانى پىپىكرىت، تۇ ناتووانىت خۇت ناچار بىكەيت ئەوئەندەى بىكرى خۇشەويسىتى بىپەخشىت. ئەوئەيە كە خەلگى دەيكەن و بۆيە خۇشەويسىتى لە جىھاندا بزرە.

چۆن دايىم خۇش بویت؟

دەبى دايىك بە شىوازيكى سەراپا جىياواز خۇش بويسىرتىت. ئەو خۇشەويسىتى تۇ نىيە - و ناشتووانى بىيى. ئەگەر تۇ زۇر ھۆگرى دايىك بىيىت، ئەو ناتووانىت خۇشەويسىت بدۆزىتەو. ئەو كاتە لە قىرولايى ناخىدا لە دايىك تۈپە دەبىت - چۈنكە بە ھۆى ئەوئەيە كە ناتووانىت بوو بىكەيت رىئىكى تر.

بۆيە ئەو بە شىكى لە گەشەكرىن كە دەبىت مەۋۇ لە دايىك و باۋكى دوور بىكەيىتەو. وەكو ئەو واپە كە لە مەلەندەيت و دەبى لىيى بىيىتە دەرەو. ئەمە جىيەيشىتى دايىك بوو، بە شىۋەيەك لە شىۋەكان... بە شىۋەيەك لە شىۋەكان بىۋەفابوون بوو بەرانبەرى. بەلام ئەگەر لەنار مەلەندەيت مەلە پىيى واپىت ئەو بىيى وەفایى دەبى - "چۆن دەتووانم دايىم جىيى بىيىلەم كە مەنى ھىناۋەتە دىناۋە؟" - ئەو كاتە خۇى و دايىكىشى دەكورىت. دەبى لە مەلەدان بىيىتە دەرەو.

يەكەم جار ئەو بە تەۋاۋى لەپال دايىكىدايە... پاشان دەبى ناۋكەپەتكە كە بىپىرىت. خۇى دەست دەكات بە ھەناسەگۈپكى، ئەمە سەرەتاي گەشەكرىنە. دەبىتە تاكەكەس، دەست دەكات بە چالاكى بە شىۋەيەكى جودا. بەلام بۇ سالانىكى زۇر ھەر واپەستە دەبىت. بۇ شىر، خوارىن، پەتاگە، خۇشەويسىتى، پىشت بە دايىكى دەبەستى، ئەو دەستەوستانە.

بەلام كە بەھىز و بەھىزتر دەبىت، زياتر و زياتر دەست دەكات بە دووركە وتنەو.
پاشان شىر دەو دەستى و ئىنجا دەبى پىشت بە خوار دىكى تر بېستى. ئىستا
تەنات زياترىش دوور دەكە وىتەو.

ئىنجا دەبى رۆژىك لە رۆژان بچىتە قوتابخانە، ھاوړى دروست بكات. كاتىكىش
دەبىتە گەتچىك، دەكە وىتە داوى خۇشە وىستى رۆژىكەو. بە شىو بەك لە شىوەكان
بە تەواوى دايكى بىر دەچىتەو، چونكە ئەم رۆنە نوپىيە كۆنترولى دەكات، بە سەرىدا
زال دەبىت.

ئەگەر ئەمە روونەدات، ديارە شتىك ھەيە. ئەگەر دايك ھەول بەدات دەست بە
تۆو بگىرت ئەوا ئەركەكەى وەكو دايك راناپە رېنىت. ئەمە ئەركىكى رۆر ناسكە.
دايك دەبىت يارمەتت بەدات بېرۆيت - ئەمە بە ناسكىيەكەى. دەبى دايك بەھىز
بكات بۆئەو بە بتوانىت لىي دوور بگە وىتەو. ئەمە بە خۇشە وىستى ئەو. ئەو كاتە،
ئەو ئەركى خۇي جىيە جى دەكات. ئەگەر تۆ دەست بە دايكەو بەگىرت، ئەو كاتە
ھەلە دەكەيت. ئەمە رۆيشتە بە پىچەوانەى سىروشت.

وەكو ئەو واپە رووبار بە ئاراستەى سەرەو بەگە رېتەو... ئەو كاتە ھەموو
شتىك دەشىوئىت.

دايك سەرچاوەى تۆيە. ئەگەر تۆ دەست بگەيت بە سەرئاوگەوتن بەرەو دايكت،
ئەوا بە ئاراستەى پىچەوانە دەرۆيت. دەبى دوور بگە وىتەو. دەبىت رووبار دوور لە
سەرچاوەكەى بەرەو ئوقيانوس بېوات. بەلام ئەو بە ومانايە نىيە كە تۆ دايكت
خۇش ناوئىت.

بۆيە بىرت بىي كە دەبى خۇشە وىستى بۆ دايكت زياتر وەكو رۆز بىت، نەك وەكو
خۇشە وىستى. دەبى خۇشە وىستى بۆ دايكت تايبە مەندىي مەزنايەتى، رۆز - رۆزىكى

قوولسى ھەيىت. ئەو تۆى ھىناۋەتە دىئاۋە. دەبىي خۇشەۋىستى تۇ پىراۋىر لە نزا
بىت.

بۆيە ھەرىشتىك كە دەتوۋانى بۆى بىكەيت، بىكە. بەلام خۇشەۋىستىيەكەت مەكە
بەو خۇشەۋىستىيەى كە بۆ خۇشەۋىستەكەت ھەتە، ئەگىنا دايكت لەگەل ئەو
كەسەدالىي دەشتىۋىت. كاتىكپىش ئامانجەكان دەشتىۋىن، خوت سەرت لىي
دەشتىۋىت. بۆيە بىرت بىت چارەنۋوسى تۇ دۆزىنەۋەى خۇشەۋىستىكە - ژنىكى تر،
نەك دايكت. ئەو كاتە تەنيا بۆيەكەمىن چار بە تەۋاۋى پىگەيشقۋىت. چۈنكە
دۆزىنەۋەى ژنىكى تىر بە مانايەيە كە ئىستە تۆ بە تەۋاۋى لە دايكت
داپراۋىت... ئىستە دۋايىن ئاۋكەپەتك بىر دراۋە.

ھەرىۋىيە ھاۋدژىيەكى ئالۋز لە نىۋان دايك و ھاۋسەرى كۈرەكەيدا ھەيە - لە
سەرئىسەرى جىھاندا. دەبىي ھەروابىت، چۈنكە دايك بە شىۋەيەك لە شىۋەكان
ھەست دەكات ئەو ژنە كۈرەكەى لىي سەندۋە، ئەمەش بە شىۋەيەك لە شىۋەكان
سروشتىيە، سروشتىيە، بەلام نەزانانەيە، دەبىي دايك دلخۇش بىت بەۋەى كە ژنىكى
تر دۆزراۋەتەۋە. ئىستە مەنەلەكەى چىتر مەنەل نىيە... بۈۋەتە كەسىكى پىگەيشتۋ.
كەۋاتە تۇ تەنيا بە يەك رىگە دەتوۋانىت پىگەيشتۋ بىت - ئەگەر لە دايك دور
بىكەۋىتەۋە، ئەمەش لە زۆر ئاستى بۈۋندا ۋەھايە. دەبىت كۈر رۆژنىك لە رۆژان لە
باۋك ياخى بىت - نەك بەبى رىز... بە رىزنىكى قوۋلەۋە. بەلام دەبىي ياخىبۈۋ
رۈۋىدات. ئەمە ناسكىيەكەيە؛ شۆپش لەۋىيە، ياخىبۈۋ لەۋىيە، بەلام لەگەل
رىزنىكى زۆردا. ئەگەر رىز تەبىي كەۋاتە ئەمە قىزەۋە. ئەر كاتە ياخىبۈۋ جوان
نىيە. ئەو كاتە شتىك بىزە. ياخى بىە... سەرپەست بە... بەلام بە رىز بە، چۈنكە
باۋك، دايك، سەرچاۋەكەيە.

كەۋاتە دەبىي مەۋقە لە دايك و باوك دور بگەۋىتەۋە. ئەك تەنبا لە پىۋىيەكەۋە بەلكو ھەندى جار لە زور روۋەۋە، لىيان دور بگەۋىتەۋە. بەلام نابى ئەمە بىتتە تورەيى. نابىت دزىو بىت، دەبى ھەر جوان و بەرزانە بىت، ئەگەر تۇ دور دەكەۋىتەۋە لىيان، بىرۇ، بەلام دەستىك يە پىيەكانى دايك و باوكاتدا بىتتە. پىيان بلى كە دەبى بىرۋىت... بگرى. بەلام پىيان بلى كە بەدەست خۇت نىيە - دەبى بىرۋىت. تەخەدىيەكە بانگى كرەۋىت و دەبى بىرۋىت. يەككە بە جىيەشقىنى مالىۋە دەگرى. يەككە بەردەۋام دەبىت لە چەند جارىك ئاۋرەۋە، بە چاۋى تەرەۋە، بە يادى رابردوۋەۋە. ئەو رۇزانەي تىپەرىن جوان بوون. بەلام چى بگرى؟

ئەگەر ھەر دەست بە مالىۋە بگرىت ئەۋا ھەر مەۋەق دەبىت. ھەر مەلكار دەبىت. قەت نابىتە پىاۋىك لە بەرۋەۋەندى خۇت. بۋىيە ئەۋەي كە پىتى دەلىم ئەۋەيە بە رىزەۋە دور بگەۋە. ھەر كاتىك پىۋىستىيان بوو، خەمەتلىان بگە، ئامادە بە. يەلام قەت بە ھەلە تىنەگەيت لەۋەي كە دايكت، خۇشەۋىستەكەتە، ئەو دايكى تۋىيە.

رۇبۇت

بۇچى سۇفىيەكان دەلىن مەۋقە ماكىنەيە؟

چونكە مەۋقە ماكىنەيە. مەۋقە بەۋ شىۋەيەي كە ھەيە بە تەۋاۋى ئاناگايە. ھىچ نىيە جگە لە خۋەكانى، كۆي خۋەكانى. مەۋقە رۇبۇتە. مەۋقە ھىشتا مەۋقە نىيە: تا ئەۋكاتەي كە ئاگايى ئەيەتە تاۋ بوۋىتەۋە، ئەۋا ھەر ۋەكرو مەكىنەيەك دەمىنىتەۋە. بۋىيە سۇفىيەكان دەلىن مەۋقە ماكىنەيە. لە سۇفىيەكانەۋەيەكە (گورجىيۇف) ئايدىيى (مەۋقە ماكىنەيە) بە خۇرئاۋا دەناسىنىت. بە دەگمەن ھەيەكە تۋبە ئاگا بىت. لە تەۋاۋى ھەقتا سالاكەي زىانتدا، ئەگەر بە تاۋ زىانتكى ئاسايى، تەۋاۋ

لە ناو دەو و لە دەرد دەو پرا بژیت بە بێ نازاری گەشە کردن، بە بێ هەبوونی نازاری گەشە کردنی مرواریدیەکی زۆر جوان لە ناو دەو تدا- ئەوا قەت تەنانەت حەوت چرکە ی ھۆشیاریش ناسپیت لە سەرانی سەری ژیا ئندا.

تەنانەت ئەگەرچی ئەو حەوت چرکە یان کە مەترە ی ھۆشیاریش بزانیت، تەنیا بە پێکەوت دەبێ، بۆ نموونە، لەوانە یە ئەو کاتە چرکە ساتیکی ھۆشیاری بزانیت کە کەسیک بێت و لە پەرلۆلە ی تەنگە کە ی بخاتە سەر دلت. لەو چرکە ساتە دا، بێرکردنە وەت، بێرکردنە وە خووگر توو وە کەت، دەو و سەتیت. بۆ ساتیک تۆ بە ناگا دیت، چونکە زۆر ترسناکە، تۆ ناتوانیت بە شیوہ یەکی ئاسایی خە والو بیت. لە ھەندێ بارو دۆخی ترسناک دا تۆ بە ھۆش دیتە وە. ئەگینا ھەر لە خەو یکی قوول دایت، تۆ لە ئەنجام دانی شتە کانت بە شیوہ یەکی میکانیکی بە تەواوی شارە زایت.

تەنیا لە قەراغ رینگایە کە وە بوو سەتە و ئەماشای خە لک بکە، ئینجا دە زانیت کە ھەموویان لە خە ویا ئندا دە پۆن. ھەموویان رییواری خە والوون، تۆش ھەروا.

دوو وێلگەر دەستگیر کران و تۆمەتی کوشتنیان درایە پال کە لە کۆمە لگا کە دا ئەنجام درابوو. دادگا تاوانا کە ی بە سەردا ساغ کردنە وە و دادوەر حوکمی ھەلواسین تا مردنی بە سەردا سەپاندن و خوا عەفو یان بکات.

ھەردووکیان زۆر باش بوون تا سەر لە بە یانی ئەو رۆژە ی کە حوکمە کە جێبە جێ دەکرا. لە کاتی کدا کە بۆ لە سێدارە دانە کە ئامادە دەکران، بە کێکیان رووی کردە ئەوێتر و وتی "بە ئەفرەت بێم کە بێ ھۆشم. ناتوانم تەریکیز بکەم. بۆچی، تەنانەت نازانم چ رۆژکی ھەفتە شە".

وێلگەرە کە ی تروتی "دووشە ممە یە"

"دووشە م؟ ئۆی خوا یە! ئەم شیوازە چ شیوازیکی بێ تامە کە ھەفتە کە ی پێ دەست پێبکە ی!"

ته نیا پروانه خۆت. ته ناته له سه ره مه رگيشدا، خه لکی به رده وام ده بن له دووباره کردنه وهی رتسا کونه خووگرتووه کان. ئیستا چیر هه فته بوونی نییه، نهو به یانییه هات که هه لواسرین. به لام هه ر خووه کونه که بوو- یه کیک ده لیت دووشه ممه یه، توش ده لیت "دووشه ممه؟ نۆی خواجه چ شتوازیکی سواوه که هه فته که ی پی ده ست پێکه ییت!"

مروڤ په رچه کرداری هه یه. بۆیه سۆفییه کان ده لیت مروڤ ماکیه یه. مه گه ر نه وهی که ده ست بکه ییت به وه لامدانه وه، مه گه ر نه وهی که ببیته به رپرس... په رچه کردار له رابردووه وه دیت، وه لامدانه وه کان له ساتی ئیستاره هه لده قوولن. وه لامدانه وه عه فه وییه (ره مه کییه)، په رچه کردار ته نیا خوویه کی کۆنه.

ته نیا تیبینی خۆت بکه. ژنه که ت شتیکت پی ده لیت: پاشان هه ر شتیکت که بیلیت، تیبینی بکه، تیی راسینه. نه مه ته نیا په رچه کرداریکه؟ و تۆ سهرت ده سورمیت: 99% ی کرداره کانت کردار نین، چونکه وه لامدانه وه نین، ته نیا میکانیکین.

نه مه چه نده ها جار روویداوه و رووده دات: تۆ هه مان شت ده لیت و ژنه که ت به هه مان شتوه په رچه کرداری ده بیته و پاشان تۆ په رچه کردار پیشان شه ده ییت و دووباره و سیباره هه مان شت رووده داته وه. نهو ده زانیت، توش ده زانیت، هه موو شتیکت چاوه پروانکراوه.

بیستومه ده لیت:

کوپیکی نهو سه روه خته له باوکی پرسى "چه نگه کان چون ده ست پیده که ن؟"
 باوک وتی "له راستیدا کوپم، با بلین نه مریکا له گه ل ئینگلته ره شه پی کرد..."
 دایک هه لیدایه "نه مریکا له گه ل ئینگلته ره شه پی ناکات،"

باوك كە دياربۇو پەستە، وتى "كى وتى دەيكات؟ من تەنيا نموونە يەكى
گريمانەيى بۇ كۆرەك دەيتمەۋە."

دايك ھاۋارى كىرد "قەسەى پىروپوچ! تۇ ھەرچى بىرۆكەى ھەلە يە دەيخەيتە
مىشكىيەۋە."

باوك وتى "ھىچ شەنك پىروپوچ نىيە! ئەگەر گوى لە تۇ بگىرى قەت ھىچ
بىرۆكە يەك ناچىتە مىشكىيەۋە."

ھەر كە قۇناغى شەپە قاپ نىزىك بوۋەۋە، كۆرەك دەستىكردەۋە بە قەسە،
"سوپاس دايكە، سوپاس باوكە. ناھى قەت جارىكى تىر پىرسىيار بىكەمەۋە جەنگەكان
چۇن دەست پىدەكەن."

تەنيا ئىبىنى خۇت بىكە. ئەۋ شتەنەى كە دەيانكەيت، چەندەھا جار كىردوۋىتەن.
شىۋازەكانى پەچەكردارت، تۇ ھەمىشە پەچەكردارت ھەبوۋە. لە ھەمان
بارودۇخدا تۇ ھەمىشە ھەمان شت دەكەيت. تۇ ھەست بە نىگەرانى دەكەيت و
جگەرەكەت دەردىننەت و دەست دەكەيت بە كىشەنى. ئەمە پەچەكردارە، ھەر كە
ھەستت بە نىگەرانى كىردوۋە، ئەمە شت كىردوۋە.

تۇ ماكىنە يەكەيت، ئەمە ئىستە تەنيا پىرۇگراممىكى داپىرژاۋە لە تۇدا: ھەستت بە
نىگەرانى دەكەيت، دەستەكانت دەچنەۋە ناۋگىرفانەكانت، پاكەتەكە دىتە
دەرەۋە. تەقريبەن ۋەكۇ چۇن ماكىنە يەك ئەمە دەكات. جگەرەكە دىننەتە دەرەۋە،
جگەرە دەخەيتە دەمتەۋە، جگەرەكە دادەگىرسىننەت و ئەمە ھەموۋى
بە شىۋە يەكى مىكانىكى بەرپوۋە دەچىت. ئەمە مىلۇنەھا جار كىراۋە و تۇ دىسان
ھەمان شت دەكەيتەۋە. ھەر جارەش كە ئەمە دەكەيت، بە ھىزىتر دەبىت، ماكىنەكە
مىكانىكىتر دەبىت، لىپاتوۋتر دەبىت. چەندەى زىاتىر بىكەيت، ئەۋەندەش كەمتر
شاگابى پىۋىست دەبى بۇ كىردى. بۇيە سۇفىيەكان دەلەن مۇۋۋە ۋەكۇ ماكىنە كار

دەكات. مەگەر ئەو ھى كە ئەم خووھ مىكانىكىيانە تىكىشكىت... سۆفىيەكان شىۋازى زۆربان ھەيە بۇ تىكىشكاندىيان. بۇ نموونە، زۆر نامراز دەخەنە بوو. ئەوان دەلئىن؛ شتېك بىكە كە پىچەوانە ھى ئەو ھەيە كە ھەمىشە كىردووتە. تاقى بىكەرەوھ. تۆ دىيىتە مالىھو، دەترسىت، ۋەكو چاران درەنگ ھاتوويتەو ۋە ئەكەت لەوئى دەبى بۇ شەر لەگەلندا. تۆش پىلانى ئەو ھە دادەنئىت چۆن ۋە لام بىدەيتەو، چى بلىئىت - ئەمە ھى كە لە فەرمانگە ئىشكىكى زۆر ھەبوو، ۋە ئەمە ۋابوو ۋە ئەو ۋا چوو. ئەوئىش بە ھەموو پىلاندانەكەت دەزانئىت، دەشزانئى نىازنە چى بلىئىت ئەگەر پىرسىيار بىكات بۆچى دواكەوتىت. تۆش دەزانئىت ئەگەر بلىئىت لەبەرئەو ھە درەنگ ھاتوويتەو ھەچونكە ئىشكىكى زۆر ھەبوو ئەو ۋا باو ۋە پىناكات. قەت باو ۋە پى بەمە نە كىردووھ. لەوانە ھە ھەنوكە تەئكىدى كىردىتەو، لەوانە ھە تەلەفۇنى بۇ فەرمانگە كىردىت، لەوانە ھە ھەنوكە لىكۆلئىنەو ھى لەو ھە كىردىت لە كۆئىت.

بەلام ھىشتا ئەمە پىسايەكە. سۆفىيەكان دەلئىن؛ ئەمىرۇ بىرۆرە مالىھو ۋە بەشىۋە ھەكى تە ۋاۋ جىاۋاز رەفتار بىكە. ئەكەت لىت دەپرسىت "لە كۆئى بووئىت؟" ۋە تۆش دەلئىت "لەگەل زىنك خەوتبووم". جا بزانە چى روودەدات، تۆوشى شۆك دەبىت! نازانئى چى بلىئىت، تەنانەت رىگەيەك نادۆزئىتەو ۋە بۇئەو ھى قىسەكانى دەربىرئىت، بۇ ساتىك بە تەۋاۋى سەرگەردان دەبىت، چۆنكە ھىچ پەرچە كىردارىك، ھىچ رىسايەكى كۆن لەگەل ئەو ھالەتەدا نايەتەو.

يان لەوانە ھە، ئەگەر زىاتىر بووئىتە ماكىنەيەك، بلىئىت "بىروات پى ناكەم!" - ھەروھەكو چۆن پىشترىش قەت بىرواۋى پىت ئەكەردووھ. "ھەتمەن سۈعبەت دەكەيت!"

هەموو روژىك كە دىيىتە مالىەو...

لەبارەى دەروونشيكارىكەو، بىستوو مە كە بە نەخۆشەكەى دەلىت "ئەمىز كە
چوويىتە مالىەو..." - "خەتمەن ئامرازىكى سۇغىيانەى پىداو - چونكە نەخۆشەكە
دووبارە و سىبارە سىكالانى كىردوو. "من هەمىشە لە چوونە مالىەو دەترسم. ژنەكەم
ئەوئەندە خەمناك، ئەوئەندە دلتەنگ دىبارە، ئەوئەندە ئانومىدە، كە خەرىكە دالم
دەتەقى. دەمەوى لە مالىەو رابكەم."

دەروونشيكارەكە وئوويەتى "لەوانەى تۆ ھۆكارەكە بىت. شتىك بىكە: ئەمىز گول
و دۆندىرە و شىرىنى بۆ ژنەكەت بىو و كاتىك دەركا دەكاتەو باوەشى پىا بىكە.
ماچىكى باشى بىكە. ئەو كاتە دەستبەجى دەست بىكە بە يارمەتيدانى: مېزەكە و
مەنجەلەكە و ئەرزەكەش بشق و بىسپەو. شتىكى تەواو نوئ ئەنجام بەدە كە پىشتىر
ئەنجامت نەداو."

بىرۆكەكە سەرنجراكىش بوو و پىارەكە ئاقى كىردەو. چووە مالىەو. ئەو ساتەى
ژنەكە دەركاى كىردەو و گول و دۆندىرە و شىرىنى و ئەم پىارە گەشاوئەى بىنى
كە قەت بە پىكەننەو لەباوەشى نەگرتوو، نەيتوانى باوەر بەو بىكات كە
روودەدات! لە شۆكىكى تەواودا بوو، باوەرى بە چاوەكانى خۆى نەدەكرد: لەوانەى
ئەمە كەسىكى تر بىت! دەبووايە جارىكى تر سەىر بىكاتەو. ئەو كاتەش كە ماچى
كرد و دەستبەجى دەستىكرد بە پاككردنەوئەى مېزەكە و چووە سەرمەغسەلەكە و
دەستىكرد بە شتىنى مەنجەل و قاپەكان، ژنەكەى دەستىكرد بە گىران. كاتىك
پىارەكە ھاتە دەرەو وئى، "بۆچى دەگىت؟" ژنەكە وئى "ئەو شىت بىوئىت؟
من هەمىشە گومانى ئەو دەم ھەبوو ئەمىز يان سبەى شىت دەبىت. ئىستاش ئەو
روویدا. بۆچى ئاچىتە لای پىزىشكىكى دەروونى؟" سۆفىيەكان ئەم ئامرازانەيان
ھەيە. ئەوان دەلەن: سەراپا جىاواز رەفتار بىكە و نەك تەنبا ئەوانىتر سەريان

دەسورمىت، تۆش سەرت دەسورمىت. تەنەت لە شتە مچوگەكانىشدا. بۇ نمونە، كاتىك تۆ نىگەرانىت، خىرا دەرويت. خىرا مەرو، ھىواش برۆ و ئىنجا دەزانىت. سەرت دەسورمىت كە شاگونجى، تەواى ئەقلى مىكانىكىت دەستبەجى دەلەت "ئەو چى دەكەيت؟ تۆ قەت ئەمەت نەكردووە!" ئەگەر ھىواش برۆيت سەرت دەسورمىت: نىگەرانى نامىنى، چونكە تۆ شتىكى تازەت كەردووە.

ئەمە شىۋازەكانى (قىپاسانا) و (زازىن)ە. ئەگەر تۆ بچىتە ناو قوولايانەووە ئەوا بىنەماكان ھەريەكن. كاتىك تۆ رۆيشتى (قىپاسانا) ئەدجام دەدەيت، دەبى ھىواشتەر لە ھەر جارىكى پىشور بە رىدا برۆيت، ئەوئەندە ھىواش كە تەواو نوپىيە و ئەقلى پەرچەكردارى ناتووانى ئىش بىكات. ناتووانى ئىش بىكات چونكە پرۆگرامى بۆى ئىيە، ھەروا بە سادەبى لە ئىش دەكەوى.

ھەربۆيە لە (قىپاسانا)دا تۆر بە بىدەنگى تىبىنى ھەناسەگۆرگى دەكەيت. تۆ ھەمىشە ھەناسەت داوہ بەلام قەت تىبىنىت نەكردووە، ئەمە شتىكى نوپىيە، كاتىك تۆ بە بىدەنگى دادەنىشتىت و تەنیا تەركىز دەكەيتە سەر ھەناسەگۆرگىيەكەت- ھاتنەناو، چوونەدەرەو، ھاتنەناو، چوونەدەرەو- ئەقل سەرى لى دەشىۋىت: ئەو ھى چى دەكەيت؟ چونكە قەت نەكردووە. ئەوئەندە نوپىيە كە ئەقل ناتووانى كاردانەوہىكى بەپەلەى لە بەرانبەرىدا ھەبى، بۆيە كپ دەبى.

بىنەماكە يەك شتە. ئاخۇ سۇفيانەيە، بودىيانەيە، ھىندۇسىيانەيە، گىرنگ نىيە، ئەگەر تۆ بچىتە قوولايى بىنەماكانى تىرامان لە ناخ (مىدىتەيشن)*، ئەو كاتە جەوھەرەكە يەك شتە: چۆن لە ئۆتوماتىكىبوون دامالرىيت.

*مىدىتەيشن پەلەوئەكى راسمانى قوولە لە ناخ و لە بىدەنگىدا بەناپەت، بۆ مەبەستى رۆحى، بۆئەو ھى شەقلىت ھىنور بىتەو.

(گورجیيف) لەسەر ئەو رەهاتبوو کە شتی زۆر سەیر بەرانبەر شاگردەکانی بکات. کە سێک دەهات کە هەمیشە سەوزە خۆر بوو و دەیگوت "گوشت بخۆ". ئیستا ئەمە هەمان بنەمایە - ئەم پیاوێکە لە خودی خۆی زیاتر بوو، کە مێک ناناسایى بوو. ئەو دەیگوت "گوشت بخۆ". ئیستا، پێوانە سەوزە خۆریک کە گوشت دەخوات. تەواوی جەستە دەیهوێ فری بباتەو و دەیهوێ پرشیتهو و تەواوی ئەقل سەری لی شتێواو و هەراسانە و ئەو دەست دەکات بە عەرەق کردنەو، چونکە ئەقل رینگایەکی نییه بۆ هەلکردن لەگەڵ ئەم دۆخە.

ئەمە بوو گورجیيف دەیهوێست ببینیت، کاردانەوت بەرانبەر بارودۆخیکی نوێ چۆنە. گورجیيف بە کە سێک کە هەرگیز کحولی نەخواردووە تەو دەگوت "بخۆرەو، بخۆرەو ئەو نەو نەو دەتوانی". بە کە سێکیش کە کحول خۆرەو بوو دەیگوت "بۆ ماوێ مانگیك وازیته. بە تەواوەتی وازیته".

ئەو دەبوێست بارودۆخیک بهێنیتە کایەو کە بۆ ئەقل ئەو نەو نەو تازەیه کە کە دەبیت، وەلامی پێ نابێ بۆی، هیچ وەلامیکى لەپری پێنابیت. ئەقل بە شتێوازی توشی (بەبەغا) ئیش دەکات.

هەربۆیه مامۆستاکانی (زین) هەندێ جار لە شاگرد دەدەن. ئەمەش هەمان بنەمایە. ئیستا، کاتیک تۆ دەچیتە لای مامۆستایەک پێشبینی ئەو ناکەیت بوداییەک لێت بدات، وایە؟ کاتیک تۆ دەچیتە لای (بودا) چاوەپوانی ئەو دەکەیت کە کە سێکی بە بەزەیی و بەسۆز بیت، دەتدات بەر یارانێ خوشەویستی و دەست بە سەرتدا دەهێنیت. ئەم بوداییەش لێت دەدات - شتەکانی هەلەدەگریت و بە هەموو کەیفی خۆی لە سەرت دەدات. ئیستا، ئەمە مایە شۆکە: بوداییەک لێت بدات؟ بۆ ساتیک ئەقل دەوێستیت، نازانی چی بکات، ئیش ناکات.

ئەم ئېشىنىپ كۆرۈش سەرەتايە. ھەندى جارى كەسىك تەنيا بەۋەدى كە مامۇستا
رۇخىيە كە شىئىكى سەيرى ئەنجام داۋە، رۇشن بوۋەتەۋە.

خەلگى، چاۋە پروانىيان ھەيە، خەلگى لە چاۋە پروانىيە كاندە دەرژىن. ئەۋان نازانن
كە مامۇستا رۇخىيە كان لە گەل ھىچ چاۋە پروانىيە كندا ناگونجىن.

ھىندستان بە (كرىشنا) و (راما) راھاتىۋو و خەلگ كەيفى پېدەھاتن. دواتر
(ماھافىرا) ھات، بە روۋتى ۋەستا. تۆ ناتۋاننىت بىر لەۋە بگەيتەۋە كە كرىشنا بە
روۋتى دەۋەستىت، ئەۋە ھەمىشە جلى جۋانى لەبەر دەكرد، ئەۋەندەى بگرايە
جۋان. ئەۋە بەكك بوۋ لە جۋانترىن كەسەكان. خىشلى دروستكراۋ لە ئالتون و
مروارى بەخۇيەۋە دەخست.

پاشان لەپەر ماھافىرا پەيدا بوۋ. ماھافىرا مەبەستى لە روۋتبوۋنەۋە چى بوۋ؟
سەرانىسەرى ۋلاتى توۋشى شۆك كورد: بەھۋى ئەۋ شۆكەۋە يارمەتى خەلگىكى
زۆرىدا. دەبى ھەر مامۇستايەكى رۇخى بېيار بدات شۆك بگەيتەنى. ئىستا، لە
ھىندستان چەند سەدەيەكە مۇقى ۋەكو منيان ئەناسىۋە، بۇيە ھەرچىك كە
بىكەم، ھەرچىك كە بىلېم، شۆكە. ھەمو ۋلات توۋشى شۆك دەپىت، لەرزىنىكى
گەرە بە سەرانىسەرى بېرپەرى ۋلاتدا رەت دەبى. بە راستى خۇشى لىدەبىم،
چونكە ناتۋانن بىر بگەنەۋە....

تازە نامەيەكم پېگەيشتۋە كە دەلېت "ھەمىشە پىمان ۋاپوۋە تۆ لەسەرۋو
سىياسەتەۋەيت. ئەى بۇچى قسە لەسەر سىياسەت دەكەيت؟"

لەبەرئەۋە. چونكە لەسەرۋو سىياسەتەۋەم. كىنى تر دەتۋاننىت قسەى لەسەر
بكات؟ ئەۋانەى كە تىايدان، ئەۋان ناتۋانن قسەى لەبارەۋە بگەن - ئەۋان
لايەنگرن.

ئەو كەسەي لەسەرەوێ چیاكەيە زۆر باشتر دۆلەكە دەبینیت لەوانەي كە لە خوارەوێ. ئەو بالەندەيەي كە دەفریت هەموو ئەو شانە دەبینیت كە لەسەر زەوی روودەدەن، بیناییەكی باشتری هەیە.

دەتوانم باشتر ببینم، چونكە چیت بەشێك نیم لە دۆلەكە. دەتوانم ئەو ببینم كە لە دۆلەكەدا روودەدات، دەتوانم ببینم چي لە (نییوودەلەي) روودەدات، چونكە زۆر لەسەرەوێوێم. بەلام ئەقلی هیندی هەر چاوەروانییەكۆنەكانی هەیە. وا دادەنرێ كە قەدیس قسە لەبارەي سیاسەت نەكات. بەلام لە راستیدا قەدیس دواي چاوەروانییەكانی كەس ناكەوێ.

من بۆ ئەو لیڤە نیم كە وەلامگۆي چاوەروانییەكانی تۆم. ئەگەر چاوەروانییەكانی تۆ جێبەجێ بكەم قەت ناتوانم وەرئێچەرەخێم. من لیڤەم بۆ تێكشكاندن هەموو چاوەروانییەكانی تۆ، لیڤەم بۆئەوێ توشی شۆكت بكەم. لەو ئەزموونە شۆكنامیزانەشدا ئەقلت دەوێستیت. تۆ ناتوانیت سەری لی دەركەیت؛ و لەو دەرچەپەشەوێە كە شتیکی نوێ دیتە ناو تۆو.

بۆیە جارویار شتێك دەلێم كە هیندییهكان پێیان وایە نابێ بوترنیت. بەلام تۆ كییت تا بریار بدەیت دەبێ چي بلێم و چي نەلێم؟ و بەشیوێەكی سروشتی، كاتیك ئەوان شتێك بە پێچەوانەي چاوەروانییەكانیانە، دەستبەجێ بە گۆتەرەي خووە كۆنەكانیان كاردانەوێیان دەبێ.

ئەوانەي كە بە پێی خووە كۆنەكانیان كاردانەوێ نیشان دەدەن، تێناگەن. ئەوانەش كە بە گۆتەرەي خووە كۆنەكانیان كاردانەوێیان نییە، بێدەنگ دەبن، دەچنە ناو قەزایەكی نوێو.

من قسە بۆ شاگردەكانم دەكەم؛ من بە شیوێەك لە شیوێەكان هەول دەدەم لێیان بدم. ئەمە هەمووی بە مەبەستە. كاتیك رەخنە لە (مۆراجی دیسای) دەگرم

زۆرلە بارەى مۆراجى دىئىساي-يەوۈ نىيە. زىياتر لە بارەى ئەو مۆراجى دىئىسايە يە كە
لە ئاۋ تۇ دايە، چۈنكى ھەموۋان سىياسىيەك لە ئاۋياندايە. بە لىئدانى مۆراجى دىئىساي
لەو مۆراجى دىئىساي-يەم داۋە كە لە تۇ دايە، سىياسەتمەدارەكەى ئاۋ تۇ.

ھەموۋان سىياسىيەك لە ئاۋياندايە. سىياسەتمەدار ۋاتە ئارەزۈۋ بۇ زالىۋون، ئارەزۈۋ
بۇ نىمە يەك بۈۋن. سىياسەتمەدار ۋاتە تىمۇج، ئەقلىكى تەمۇج. كاتىكېش كە لە
مۆراجى دىئىساي دەدەم، ئەگەر تۇ ھەست بە لىئدانەكە بىكەيت ۋ بىر بىكەيتەۋە
"پىنچىت ئەم كابرايە بە راستى زۇشەن بۈۋىتەۋە، تەگىنا بۇچى دەيى ۋا بە تۈندى
لە مۆراجى دىئىساي بدات؟" ئەۋا تۇ لە پىرۇسەي بە ئەقلىكىرىندىت. ھىچ ھەقت
بەسەر مۆراجى دىئىساي-يەۋە نىيە؛ تۇ خەرىكى رىزگار كىردى مۆراجى دىئىساي
ئاۋەۋەى خۇتتەت، دەتەۋى سىياسەتمەدارەكەى خۇت رىزگار بىكەيت.

من ھىچ ھەقم بە مۆراجى دىئىساي-يەۋە نىيە. چىم داۋە لە مۆراجى دىئىساي
داماۋ؟ بە لام ھەقم ھەيە بەسەر سىياسەتمەدارەكەى ئاۋ تۇ.

سۇغىيەكان دەلەن مۇقۇ ماكىنەيە چۈنكى مۇقۇ تەنبا بە گۈيرەى ئەۋ پىرۇگراممانەى
تېنى ئاخىراۋە كاردانەۋە نىشان دەدات. دەست بىكە بە رەفتار كىردن بە شىۋەى
ۋە لامگۈيى، ئەۋ كاتە تۇ ماكىنە نىت. كاتىكېش تۇ ماكىنە نىت ئەۋا مۇقۇت؛ ئەۋ
كاتە مۇقۇكە لەدايك دەيىت.

ئاگادار بە، ۋىيا بە، تىيىنى بىكە ۋ بەردەۋام بە لە فرىئدانى ھەموۋ پىساكانى
ئاۋەۋەت. لە ھەر سائىكىدا بىت ھەۋل بەدە ۋە لامگۈيى ۋاقىع بىت-ئەك بە گۈيرەى
ئايدىيا ئامادە كراۋەكانى ئاۋەۋەت بە ئىكۈ بە پىيى ئەۋ ۋاقىعەى كە لە دەردەۋە ھەيە.
ۋە لامگۈيى ۋاقىع بە! بە تەۋاۋى ئاگايىيەكەتەۋە بە لام ئەك بە ئەقلىت.

ئەۋ كاتەش كە بە شىۋەيەكى عەفەۋى ۋە لامگۈ دەيىت ۋ كاردانەۋەت نابى؛ كىردار
لەدايك دەيىت. كىردار جوانە، كاردانەۋە ئاشپىرىنە. تەنبا مۇقۇسى ھۇشيارى كىردارى

ھەيە، مەۋشە ناھۇشسارى كاردانەۋەي ھەيە. كىردار ئازادىيە خىشە، كاردانەۋە
بەردەۋام دەيى لە دروستكىردنى ھەمان كۆت و زىنجىر، بەردەۋام دەيىت لە
ئەستوركىردن و رەقتىركىردن و بەھىزىركىردىيان.
زىيانىكى ۋە لامگويانە يىزى نەك پىر كاردانەۋە.

ئازەل

من مېردەكەم خۇش دەۋىت، بەلام رەقەم لە سىكىسە ۋە ھەمە ئاگۇكىيەكە دروست
دەكات. ئايا سىكىس ئازەلەنە نىيە؟

بەلى. بەلام مەۋشە ئازەلەنە - ئەۋەندەي ھەر ئازەلەنە كاتىك
دەلەم مەۋشە ئازەلە، مەبەستەم ئەۋە نىيەكە بە ئازەلەنە نىيەكەي تەۋا دەيىت. دەشە
لە ئازەلە زىياترىش بىت، دەشە كەمىرىش بىت. ئەۋەيە شىكۆمەندىي مەۋشە ئازادى و
مەترسى، مەزاب و خۇشىيەكەي. دەشە مەۋشە ئازەلەكان نىزەمىر بىت، دەشە لە
خوداكانىش بەرزىر بىت. مەۋشە ئىمكانىيەتتىكى ئاگۇتاي ھەيە.

سەگ سەگە: ھەر سەگىش دەيىت، بە سەگى لەدايك دەيى و بە سەگىش
دەمىرەت. مەۋشە دەتۋانى بىيەتە بودا و دەشتۋانى بىيەتە ئەۋلەف ھىتەر. بۇيە مەۋشە
لە ھەرۋە سەرەكەۋە كراۋەيە.

دەتۋانى ئازەلەنە مەترسىدارتر لە مەۋشە شىتەر لە مەۋشە بىزىتەۋە؟ تەنبا بىر
لە دىمەنەك بىكەرەۋە: پەنجا ھەزار مەيمون لە ستادىۋمىكەدا مەنالىنى بىچوك
دەكۆرن - قىرئان دەدەنە ئاۋ ئاگر. بۇچوونت چۆن دەيىت بەرانبەريان؟ سەدان
مەنالى قىرئە دەدرىنە ئاۋ ئاگر... ئاگرىكى گەرە رىك لە ئاۋە پاستى ستادىۋمەكە
داگىرساۋە و پەنجا ھەزار مەيمون خۇشى لى دەيىتن، سەما دەكەن و مەنالىكان
قىرئە دەدرىن - مەنالىكانى خۇيان. چۆن بىر دەكەيتەۋە لە پارەي ئەم مەيمونانەۋە؟

بیت وانا بیت که ئەم مەیموونانە شیت بوون؟ بەلام ئەمە لە مرقایەتیدا روویداوه.
ئەمە لە (قرتاج) روویدا: پەنجا هەزار کەس منالیان سوتاند. ئەوان سێ سەد
منالیان لە یەک کاتدا سوتاند. وەکو قوربانیک بۆ خودا. منالی خۆیان!

بەلام قرتاج لەبەر بکە، ئەمە زۆر لەمێژە. هیتلەر لە سەدە ی بیستەمدا چی کرد؟
بێگومان، ئەمە سەدە یەکێ زۆر پیشکەوتوو بوو، بۆیە هیتلەر توانی شتی گەورەتر
لە قرتاج ئەنجام بدات. ئەو ملیۆنان جوله کەسێ کوشت. بە هەزاران کەس بە زۆر
پەوانە ی ژوورەکانی غاز دەکران و دەخنکێنران. سەدان کەسیش لە دەرەوهریا
سەیریان دەکرد. چۆن بێر لەم خەڵکانە دەکەیتەوه؟ چ جۆرە مرقایێکن...؟ خەڵکی
دەخنکێنرێن، دەسوتێنرێن، دەکرێنە هەلەم و ئەوانیتر ئەمەش دەکەن؟ دەتوانی بێر
لە ئازەل بکەیتەوه شتی وا بکات؟

لەماوە ی سێ هەزار سالدا، مرقە بە پێنج هەزار جەنگدا تێپەڕیوه - کوشتن و
کوشتن و کوشتن. تۆش دەتێی سێکس ئازەلانییه؟ ئازەلانی قەت شتیکی
"ئازەلانی تر" لە مرقایان ئەنجام نەداوه. تۆش بیت وایە مرقە ئازەل نییه؟
مرقە ئازەلە. ئەو بێرکردنەو یەش کە مرقە ئازەل نییه بەکێکە لە تەگەرەکانی
بەردەم گەشەکردنت. بۆیە ئێوە بە دنیاییهو ئەو لەبەرچار دەگرن کە ئازەل نین
و ئەو کاتە لە گەشەکردن دەوێستن. دەبیت یەکەم درکێتکردن ئەو بیت: من
ئازەلم و دەبیت بەتاگا بم و لەمە تێپەڕم.

جاریکیان ئەمە روویدا:

پیاویک نامە یەکی بۆ هۆتیلێکی شارۆچکە یەک نووسی لە ئێرلەندە و پرسایاری
ئەوێ کردبوو ئاخۆ سەگە کە ی رینگە ی پێ دەدریشت لەوێ بمینیتەوه. ئەویش ئەم
وەلامە ی وەرگرتبوو وە: بەرێز،

ئەو سى سالە لە بىزنى ھۆتىلدا ئىش دەگەم. لەگەل ئەو شىدا قەت پىتويىستى
 نەكردووە تەلەفون بۇ پۇلىس بگەم بىت سەگىكى گىرە شىوېن لە وچەند سەعاتە
 كەمەى سەر لە بەيانىدا بگاتە دەرەو. قەت سەگىك ھەللى نەداوہ چەكىكى بانكىي
 خراپم بداتى. قەت سەگىك ئاگرى بەر نەداوہ تە چەرچەفەكانى پىخەف. قەت
 خاويليەكى ھۆتىلەكەم لە جانتاي سەگىكدا نەدۆزىووە تەو. سەگەكەت بەخىر بىت.
 تىببىنى: ئەگەر دەتوانى كەفالتى خۆت بگەيت، تۆش دەتوانىت بىت!

ئازەلەكان جوانن، ھەرچىيەك بن، بەرىن، مرقۇ تەلەكە بازە، زۆر ھەلپە رستە، زۆر
 دزىوہ. مرقۇ دەشى بگەوېتە خوارەوہى ئاستى ئازەلان، چونكە مرقۇ دەتوانى
 بگاتە سەرور مرقۇ، سەرور خوداكان. مرقۇ توانايەكى ناكۆشاي ھەپە: دەتوانى
 نزمترىن بىت و دەشتوانى بەرزترىن بىت. تەواوى پەيزدەكە لە بوونىدا ھەپە، لە
 يەكەم پلىكانەوہ تا دوايىن پلىكانە.

كەواتە يەكەم شت كە دەمەوى پىتى بلىم: بە سىكس مەللى تەنياوتەنيا ئازەلىيە،
 چونكە سىكس دەشى تەنيا ئازەلى بىت - ئەمە مومكىنە، بەلام پىتويىست ناكات
 وەھا بىت. دەكرى بەرز بىتەوہ، دەكرى بىتتە خوشەويسى، دەشى بىتتە نزا.
 ئەمە بەندە بە تۆوہ.

سىكس لە خۇيدا وەكو شتىكى جىگىر نىيە، تەنيا ئەگەرىكە. دەتوانى بىكەيتە
 ئەو شتى كە خۆت ھەز دەكەى و دەتەوى. ئەمەيە تەواوى پەيامى (تانترا):
 دەكرى سىكس بىتتە (سامادى)، ئەمەيە روئىاي تانترا: دەكرى لە رىگەى
 سىكسەوہ دوا خوشى بىتە ناو تۆوہ. دەكرى سىكس بىتتە پردى نىوان تۆ و كۆتا.
 تۆ دەلىت: من مېردەكەم خوش دەوېت بەلام رقم لە سىكسە و ئەمەش ناكۆكى
 دروست دەكات. چۆن دەكرى مېردەكەت خوش بویت و لەگەل ئەو شىدا رقىشت لە
 سىكس بىت؟ ھەتەن تۆ يارى بە وشەكان دەكەيت.

تەنیا ھەول بەدە تېبگەيت. كاتىك تۇ پياويكت خوش دەويت، دەتەوئ دەستىشى
بگريت. كاتىك پياويكت خوش دەويت، خەزىش دەكەيت ھەندى جار بارەشيشى پيا
بکەيت. كاتىك پياويكت خوش دەويت نەك تەنیا خەز دەكەيت گويت لە دەنگى بىت
بەلكو دەتەوئ روخساريشى بىينيت. كاتىك گويت لە دەنگى خوشەويستەكەت
دەبىت، كاتىك دورە، دەنگەكە بەس نىيە. كاتىك تۇ دەيىينيت، دلت زياتر ئاو
دەخواتەو. كاتىك دەستى لىدەدەيت، بە دلئايىيەو تەنات ناسودەترىش
دەبىت. كاتىك نامى دەكەيت، بە دلئايىيەو ديسان ناسودەترىت. سىكس چىيە؟
تەنیا بەيەكگە يشتنى دوو وزەى قوولە.

خەتمەن تۇ ھەندى (تابو)، ھەندى خەرامت لە ئەقلىدا ھەلگرتو. سىكس
چىيە؟ تەنیا دوو كەس لە بەرزترىن خالدا بەيەك دەگەن - نەك تەنیا دەست
دەگرن، نەك تەنیا جەستەى يەكترى لە باوەش دەگرن، بەلكو پووبەرى وزەى
يەكترى دەبىن. بۇ دەبى رقت لە سىكس بىت؟ دەبى ئەقلى بەھرى (ماھاتماس)
پروگرام كرايىت، واتە ئەو خەلكە بەناو ئايىنيەى كە تەواى مرقۇايەتتيان ژەھراوى
كردو، كە سەرچارەى گەشەيان ژەھراوى كردو.

بۇ دەبىت رق دابگريت؟ ئەگەر پياوۋكەت خوش بويت، ئەوا دەتەوئ تەواى
بوونتى لەگەلدا ھاوبەش بکەيت، پىويست بە رق ناكات. ئەگەر رقيشت لە سىكس
بىت، چى دەلئيت؟ ۋەكو ئەو ۋايە بلىيت دەتەوئ پياوۋكە لە رووى دارايىيەو
ئاگاي لىت بى، چاودىرى مال بکات، ئۆتۆمبىل و چاكەتى خوريت بۇ بىنئيتەو. تۇ
دەتەوئ پياوۋكە بەكار بىنئيت... ۋەبەش دەلئيت خوشەويستى؟ ۋەناشتەوئ ھىچ
شتىكى لەگەلدا بەش بکەيت.

كاتىك تۇ خوشەويستى دەكەيت، ھەموو شتىك بەش دەكەيت. كاتىك تۇ
خوشەويستى دەكەيت، ھىچ نەيتىيەكت نابىت. كاتىك تۇ خوشەويستى دەكەيت،

دالت بە تەواۋى دەكەيتەۋە، تۆلەۋىت، كانىك خۇشەۋىستى دەكەيت، ئامادەيت
لەگەلىدا بىرۋىت تەنەت بۇ دۆزەخىش ئەگەر بىچىت.

بەلام ئەمە روودەدات. ئىمە زۆر شارەزاين لە وشەكان؛ ئالېن خۇشمان ناۋى،
بۇيە ۋا دەرىدەخەين كە خۇشمان دەۋى ۋ رىقان لە سىكسە. سىكس تەۋاۋى
خۇشەۋىستى نىيە - راستە، خۇشەۋىستى لە سىكس زىاترە، بەلام سىكس
بىناغەكەيتى. بەلى رۆژىك لە رۆژان سىكس نامىنى، بەلام رىلىبۈۋى ۋاى لىناكات
بىز بىيىت. رىلىبۈۋى، شىۋازى كەبت كىرنەكەيتى. ھەر شىكىش سەركوت بىرۋىت
بە شىۋەيەك لە شىۋەكان دەردەكەۋىتەۋە.

تكاپە ھەۋل مەدە بىيىتە راھىب يان راھىبەيەك.

بىرت بىت، سىكس سىۋىيە. مۇۋ دەتۋانى بىچىتە سەروۋىەۋە، بەلام نەك
كەبتى بىكات. ئەگەر كەبتى بىكەيت، زوۋ يان نىرەنگ رىگەيەكى تىر دەۋزىتەۋە بۇ
دەربىنى. لادانىك دىتە ناۋەۋە - دەبى جىگرەۋەيەك بدۇزىتەۋە. جىگرەۋەكانىش
بەھىچ شىۋەيەك يارمەتىدەر نىن، ئاشتۋانن يارمەتىدەر بىن. كاتىكىش كىشەيەكى
سىۋىستى ۋەھا ۋەرچەرخاۋە كە تۆ بىرت چۈۋەتەۋە ۋە شىۋىنىكى تىرۋەكو
جىگرەۋەيەك پەيدا بوۋەتەۋە، دەتۋانىت لەگەل جىگرەۋەكەش بەردەۋام بىت لە
شەر، بەلام بى سوۋدە.

جىگرەۋەكان قەت يارمەتىدەر نىن، تەنبا لادان دىرۋست دەكەن. ئەگەر دەتەۋى
رۆژىك لە رۆژان بىچىتە سەروۋ سىۋىتەۋە، سىۋىستى بە. سىۋىستى بە؛ ئەم يەكەم
پىۋىستىيە. مەن ئالېم شىكى زىاتر لە سىۋىستى نىيە، سىۋىستىكى بالا ھەيە - ئەمەيە
تەۋاۋى پەيامى (تانترا). بەلام زۆر زەمىنى بە ئەگەر دەتەۋى بۇ تەۋقى ئاسمان
بەرز بىتەۋە.

ئاتورانى ئەو درەختانە بېينىت؟ ئەمانە رەگيان لە زەويدا داكوتاۋە و چەندەي
باشتر رەگيان داكوتايت، ئەوئەندەش زياتر بەرز دەبنەۋە. دەبىي چەندەي زياتر
بىانەۋى بەرزتر بېنەۋە، قوولتر رەگ لە ئەرزدابىنەخوارەۋە. ئەگەر درەخت
بىەۋى بگاتە ئەستېرەكان، دەبىي بگاتە دۆزەخ- ئەمە تاكە رىگەيە.

با رەگت لە چەستەتدا بېت ئەگەر دەتەۋى بېيتە رۇحىك. رەگت لە سىكسدا بېت
ئەگەر بە راستى دەتەۋى خۇشەۋىستى بگەيت. بەلى، چەندەي زۆر وزە بگۆرېت يۇ
خۇشەۋىستى، پىۋىستىيەكى كەمتر و كەمتر بۇ سىكس دەبىي، بەلام رقت لىي
نايىت.

رقت پەيۋىستىيەكى دروست نىيە لەگەل ھىچ شتىكدا. رقت تەنيا ئەۋە پىشان دەدات
كە تۆ دەترسيت. رقت تەنيا ئەۋە پىشان دەدات كە ترستىكى گەرە لە تۆدا ھەيە.
رقت تەنيا ئەۋە پىشان دەدات كە تۆ لە قوۋلايىدا ھىشتا بەكىش بوويت. ئەگەر رقت
لە سىكس بېت، ئەۋا وزەت دەست دەكات بە جولە بەرەو شوتىكى تر. وزە دەبىي
بجولېت.

ئەگەر خودا وزەي سىكست بداتى، ئەۋا پىرۇز دەبىي. ھەر شتىك لەلەين خوداۋە
بېت پىرۇزە و ھەموو شتىكىش لەلەين خوداۋەيە. مەبەستىشم لە "خودا"
كەستىكى دپارىكراۋ نىيە، مەبەستم لە تەۋاۋى ھەبوۋنە.

كاتىك بالندەي (كوكو) دەست دەكات بە خوتىندىن، قەت بىرت لەۋە كىرۋەتەۋە
خوتىندەكە يۇ چىيە؟ بۇ راكىشانى شەرىكى سىكسە. بەلام كەس (كوكو) بە بى
خەيا ئىدائە ناكات. كاتىك گولەكان دەكرىنەۋە و بۆنەكانيان دەننن، پېت وايە بۇ
چىيە؟ ئەۋان رىكلامى ئەمە دەكەن "مىن بووم بە گول، ئىستاپەپولەكان،
ھەنگەكان پىشوازيان لىدەكرىت و بەخىرىين". بۇ چىش؟ بۇ ئەۋە كە گول تۆۋى
بچوكى ھەيە كە لەگەل پەپولەكان و ھەنگەكاندا دەپۇن. چونكە ھەمان ئەۋ پۇلئىنە

له ته وای هه بووندا هه یه: رووهك هه یه نیره، رووهكیش هه یه مئیه، دهبی رووهکی
نیر تروهکانی بۆ رووهکی می، بۆ خوشه ویسته که ی، بنیریت.

سه مای (تاوس) ت بینووه؟ پیئت وایه بۆ تو سه ما دهکات؟ و شنبکت بیر پیئت:
تاوسی سه ما که ری کلک شیوه په لکه زترینه نیره یه. ئه و مئینه به لای خۆیدا به کیش
دهکات. ته نیا مرقایه تیبه نه ساغه که یه که تیایدا دهبی مئینه نیرینه به کیش
بکات.

له سه رانسه ری سروشتدا، نه وه نیره یه که مئینه به کیش دهکات. له بهر نه و
هۆکاره ش، له سه رانسه ری سروشتدا نیره جوانتره - چونکه مئینه پتویستی به
هیچ جوانیه ک نییه، ته نیا مئینه بوون به سه. به لام سهیره - مرقه به بهرده وای
له سه ر سه ری وه ستاوه. دهبی نه وه نیره پیئت که زۆر جوان بی بۆنه وه ی مئینه
به لایدا به کیش ببیئت.

به لام ئایینه کان پشتوییان دروست کردووه. به و راده یه ی که ئه گه ر پیاویکی
دهوله مند ببینیت که ژنه که ی له گه لیدایه، وه کو خزمه تکار دهرده که ویت و ژنه که ش
وه کو هیچ دهرناکه ویت جگه له ریکلامیک بۆ سامانه که ی نه و. هه موو مروارییه کان،
هه موو ئالتونه کان، هه موو ئه لماسه کان - ئه مه ریکلامه بۆ پیاوه که. ئه و ته نیا
بزئسمانیکه. سامانه کان له رنگه ی ژنه که یه وه دهرانه رین - سامانه کان،
جوانیه که ی، دهبی زیره کییه که ی بشاردریتته وه.

هه ر کاتیك تو سروشت دهشیوینیت و دهست ده که ییت به به ره مه پهنانی یاسا و
رئساکانی خۆت، بیرت بی ئه مه تاوانه - شایه نی لیخۆشبوونیش نییه.

مرقه ئه گه ر تیرامان له ناوه وه ی ئه نجام نه دات، شیئت دهبی - شیئتیک به دوی
ژناندا. پیاویش تیرامان له ناخی به لاهه قورستره له ژنان. ئه و دایکه به ئه زموونانه ی
دوو سی مانیان بووه دهشی پێش مانیوون پرسیاریان لیتکریت و دهتوانن بلین

ئاخۇ ئەوھى لە مائالدا ئايە كچە يان كۆرە، چونكە كچ بېدەنگە و كۆرۈش دەست دەكات بە يارى تۆپى پى. دەست دەكات بە وەشاندى پى لىرە و لەوى. لە تىرامان لە ناخ، كچان دەتووانن بچنە قوولايى زياترەو. لەلايەكەو دەتووانن زياتر بچنە قوولايى تىرامانى ناخ، لەلايەكى ترەو تاييەتمەندى سىكسىيان نىگە تىقە، شىتىكى ناچارى نىيە لەسەريان.

من لە ئەزمورنى جموجۆلەكاندا لەناو ھەموو جۆرە راھىب و راھىبەكاندا تووشى سەرسۇرمان بووم، چونكە ھىچ راھىبىك بە راستى دەستبەردارى سىكس نەبوو، بەلام (راھىبە)كان سىكس ناكەن. دەتووانن سىكس نەكەن، رەگەزىكى شەرانگىزانەيان نىيە و سەرەپاي ئەمەش سىروشت زەمىنەى ئەوھى بۆ خۆش كرىوون كە ھەموو مانگىك وزەى سىكسىيان بەشۆەيەكى ئۆتوماتىكى لە جەستە بچىتە دەرەو، ئەوان جارىكى تر بۆ ماوھى مانگىك پاك دەبنەو. بەلام پياو لە تەنگرەدايە. وزەى سىكسەكەى تەنبا دەشى بە تىرامانى قوولتر لە ناخ كپ بكرىتەو. ئەوكاتە ئىتر شىت نابى.

ئەگەر بە قوولى تىرامانى ناخ ئەنجام نەدەيت، ئەوا ناتووانىت بچىتە سەرووى شىتگىرىيە سىكسىيەكەت.

جارتىكيان خۆپىشاندانى خويندكاران بىووە ئاژاوە. لەپى پياويك لەناو قەرەبالغىيەكە دەرپەرىيە دەرەو كە كچىكى لەپولاوازي لە باوھش گرتبوو. پۇلىستىك كە بە خىرايى بەرەو رووى دەھات ھاوارى كرد "بىنە، رادەستى بكە، دەبى دەريازى دەكەم". پياو كە وەلامى دايەو "بىرۆ بۆ دۆزەخ. بىرۆ يەكەك بۆ خۆت بدۆزەرەو".

تەنەت لە ئاژاوەشدا، كاتىك خەلكى دەكۆررەن، تەقەيان لىدەكرىت، ئەقلى مەوۇ بە بەردەوامى لەلاى سىكسە. سىكس گەرەتەرىن كۆت و بەندى پياو.

دەبىي تۆھمە موو تەقەلايەك بىخەيتەگەر بۆشەۋەي تىپراسان لە ناخت ھەبىي،
 بۆشەۋەي ھەموو وزە سىكسىيەكەت، لەبىرى چوونە خوارەۋە، دەست بىكات بەرەو
 جولەي سەرەۋە. لەبىرى دۆزىنەۋەي ژنىكى جوان، دەست بىكە بە دروستکردنى
 پياۋىكى جوان لە ناوۋەتدا. لەبىرى دۆزىنەۋەي ژنىكى سەرنجپراكىش، وزەكەت
 دەتوانى سەرنجپراكىشت بىكات.

بەلام پياو لە ژن دەبەنگەرە. تەۋاۋى مېژوو پياو دروستىكردوۋە و تۆ دەتوانىت
 شىتتىيەكە بىينىت: تەۋە مېژوۋى مرقاىيەتى نىيە، بەلكو مېژوۋى شىتتىيە،
 جەنگەكانە، لاقەكردنە، سووتاندنى خەلكى زىندوۋە، ويرانكردنە، ئىستاش
 گەشتوونە تەرۋىك، دەشى رۇنالد ريگن* دوايىن لاپەرەي مېژوو بىت - ھەرچەندە
 كەسى لى ئابىي بىخوئىتتەۋە و لەوانەشە كەس نەبىي بتوانى بىنووسىتتەۋە.

ژن و مېردىك كۆرە بچوكەكەيان دەبەن بۆ سىرك. لەكاتى نىمايشى غۇرىلاكەدا
 دەبوۋايە پياۋەكە بچىت بۆ دەستشۆر و كاتىك لەۋى نەبوو، كۆرە بچوكەكە نقرچى
 لەدايكى دا و تى "ئەۋشتە چىيە لەنىۋان ھەردوۋ قاجى غۇرىلاكە ھەئواسراۋە؟"
 دايكى زۆر شەرمەزار بوو و بەخىرايى و تى "ئۆھ، ئەۋە ھىچ نىيە كۆپم".

كاتىك مېردەكە گەپايەۋە، ژنەكە رۆيشتىبوو ھەندى گەنەشامى بىكرىت و
 لەكاتىكدا كە لەۋى نەبوو، كۆرە بچوكەكە نقرچى لە باوكىدا و تى "باوكە ئەۋ
 شتە گەرە چىيە لەنىۋان ھەردوۋ قاجى غۇرىلاكە ھەئواسراۋە؟"
 باوكەكە خەندەيەكى كرد و تى "كۆپم، ئەۋە چوكىەتى".

كۆرە بچوكەكە بۆ كاتىك سەرگەردان بوو و ئىنجا و تى "ئەي بۆچى داىكم و تى
 ھىچ نىيە؟"

* سەركى ئەمىركا لە ھەشتاكانى سەدەي بىستەمدا

باوکه که به شانازییه وه وتی "کویم، من نه وژنه م به ناز کردووه".

ئالوده بووی سیکس

سیکس بابەتیکى ئالۆزه، ناسکه، چونکه چەندەها سەدە لە ئیستیفلال کردن، گەندەلکردن، چەندەها سەدە لە ئاییدیای لادەرانە، پرۆگرامکردن ھەمووی پەيوەندى ھەيە بە وشەى "سیکس" ھوہ. وشەکە زۆرى لى بار کراوہ. ئەمە يەکیکە لە وشانە لە بووندا کە پەرە لە شت، تۆ دەلێیت "خودا"، بەتال ديارە. کەچى دەلێیت "سیکس" زۆر پەر ديارە، ھەزار و يەك شت لە ئەقڵدا سەرھەلەدات: ترس، لادان، بەکێشبوون، ئارەزوویەکی بى سنوور و بەھەمان شتوہ دژەئارەزوو. ئەمانە ھەمووی پێکەوہ سەرھەلەدەن. وشەى سیکس - خۆی پشێوی دروست دەکات. وەکو ئەوہ وایە کە سیک تاشە بەردیکى ھەلەدایتە ناو حەوزیکى ھێمنەوہ، ملیۆنان شەپۆل دروست دەبن - تەنیا وشەى سیکس! مرقۇایەتى لە ژێر بارى بېرۆکەگەلیکی زۆر ھەلەدا ژباوہ. تیببىنى ئەوہت کردووه کە لە تەمەنیکى دیاریکراودا سیکس گرنگی پەیدا دەکات؟ نەك ئەوہى تۆ بیکەپتە شتیکى گرنک. ئەوہ شتیک نییە تۆ وا بکەیت رووبەدات، خۆی روودەدات. لە نزیکى تەمەنى چواردە سالیاد، لەناکاو وزەکە لیوانلیو دەبێت لە سیکس، وەھا روودەدات وەك بلیت دەروازەکانى لاقاو لە تۆدا کراونەتەوہ. سەرچاوەى تەمومژاوى وزە کە ھیشتا نەکراپوونەوہ، کراوہن و نەواوى وزەکەت دەبێتە سیکسى، بە سیکس رەنگرێژ دەبن. بىر لە سیکس دەکەیتەوہ، گۆرانى سیکس دەلێیت، بە سیکس بە پێگەدا دەپۆیت - ھەموو شتیک بە سیکس ئاویزان دەبێت. ھەموو کردارێک رەنگرێژ دەبێت. ئەمە روودەدات، تۆ ھىچ شتیکت نەکردووه. ئەمە سروشتییە، بەرزبوونەوہش (چوونە سەرۆوى ئەمە) سروشتییە. ئەگەر سیکس بەشتوہیەکی گشتگیر گوزەرى کرد، بەبى ئیدانە، بەبى بېرۆکەى

دەربازبۇون لىتى، ئەو كاتە لە تەمەنى چىل و دوو سالىدا يان ئەو دەۋرە - ئەو دەروازانەنى لافاۋ جارىتىكى تىر دادە خرىن. ئەمەش ئەو ەندەى چالاكبۇونى سىڭىس سىرۇشتىيە، دەست دەكات بە بىزبۇون.

سىڭىس بە بىي ھىچ تەقەلەپەكى تۇ بەرز دەبىتەۋە. ئەگەر ھىچ ھەۋلىك بىدەپىت كە كەبتىگەر بىت، لە بەرئەۋەى بە دەست خۇت نىيە، ئەۋا لە جەستەتدا، لە بايۇلۇزىتدا، بۇنىيادى گىرتوۋە. تۇ ۋەكو بوونەۋەرى لە خۇگىرى سىڭىس لەدايك دەبىت، ھىچ كەموكۇرىيەكى تىا نىيە. ئەمە تاكە رىگەى لەدايكبۇونە. بۇئەۋەى مۇۋۇ بىت دەبىي سىڭىست تىا بىت. كاتىك تۇ ھانىتە دىئاۋە، دايك و باۋىكت نىزايان نەدەكرد، گۇپيان لە پارانەۋەى قەشەپەك نەدەگرت. ئەۋان لە كەنىسە نەبۇون، ئەۋان سىڭىسيان دەكرد. تەنانت بىر كىردنەۋە لەۋەى كە دايك و باۋىكت سىڭىسيان دەكرد كاتىك تۇ لەدايك بوۋىت، قورس دىيارە. ئەۋان پىتكەۋە خەۋتبۇون، ۋزە سىڭىسىيەكانيان بەپەك دەگەيشت و لەپەكتىدا ئاۋىتە دەبۇون. ئەۋا كاتە تۇ لەدايك بوۋىت، ۋائە لە كىردارىتىكى سىڭىسى قولدا. يەكەم خانە، خانەى سىڭىس بوو و لەۋ خانەپەۋە خانەى تىر دروستبۇون. بەلام ھەر لە بىنەرەتدا، ھەر خانەپەك ھەمىشە لەخۇگىرى سىڭىس دەبىت. تەۋاۋى جەستەت لەخۇگىرى سىڭىس، لە خانەكانى سىڭىس دروست كراۋە. ئىستا ژمارەيان مىۋنەھايە.

بىرت بىت: تۇ ۋەكو بوونەۋەرىكى لەخۇگىرى سىڭىس ھەپىت. ھەر كە قىبۇلت كىرد، ئەۋ مىلانىيەى كە چەندەھا سەدەپە ھەر بەردەۋامە، نامىنىت. ھەر كە بە قوۋلى قىبۇلت كىرد، بىي ئەملاۋ ئەۋلا، كاتىك سىڭىس ۋەكو شىتىكى سىرۇشتى بىرى لىي دەكرىتەۋە، ئەۋا لەگەلىدا دەزىت. تۇ پىرسىيارم لىي ناكەپىت چۇن بەسەر خۋاردند! بەرز بىتەۋە (دەچىتە سەروۋپەۋە)، پىرسىيارم لىي ناكەپىت چۇن بەسەر ھەناسەگۇپكىدا بەرز بىتەۋە - چۈنكە ھىچ ئايىنىك فىرى نەكردوۋىت بچىتە ئەۋدىو

هەناسە گۆرپكى. ئەگينا، پرسىيارت دە كرد "چۆن لە هەناسە گۆرپكىدا بەرز بىتەو؟"
 ئۆ هەناسە دە دەيت! تۆ گيانلە بەرىكى هەناسە گۆرپت، هەروەها گيانلە بەرىكى
 سىكسىشيت. بەلام لىرەدا جياوازييهك هەيه. چواردە سالى تەمەنت تەقريبەن
 سىكست نيه، يان بەلايهنى زۆردا، بوکەلەيهكى لەبنەرەتدا سىكسىت كە لە راستیدا
 لەخۆگرى سىكس نيه - تەنيا خۆى نامادە دەكات، پڕۆفە دەكات، و هيجى تر، لە
 تەمەنى چواردە سالىدا، لەپرزەى سىكسى پىندەكات.

تەيبىنى بكە... منالەك لەدايك دەبىت - دەستبەجى، لە ماوەى سى چركەدا دەبى
 هەناسە بدات، ئەگينا دەمرىت. ئىنجا دەبى هەناسە گۆرپكى لە سەرانسەرى ژيانیدا
 هەر هەبى، چونكە لە يەكەم هەنگاوى ژياندا لەگەڵیدا هاتوو. ناتوانى بچىتە
 سەروويه. لەوانەيه پيش ئەوێى بمرىت، تەنيا پيش سى چركە، بوەستىت، بەلام
 نەك پيش ئەو. هەميشە بىرت بىت، هەر دوو سەرەكەى ژيان، سەرەتا و كۆتاى،
 كۆمەت وەكو يەكن، هاوسەنگن. منالەك لەدايك دەبىت، لە سى چركەدا دەست دەكات
 بە هەناسەدان. كاتىك منالەك پىرە و دەمرى، ئەو ساتەى كە لە هەناسە گۆرپكى
 دەوەستىت، لە ماوەى سى چركەدا مردوو.

سىكس لە تەمەنىكى زۆر درەنگدا دىت: بۆ ماوەى چواردە سال منالەك بەبى
 سىكس ژباو. ئەگەر كۆمەلگەش زۆر كەبتكرائەبىت و لىرەو مەشكى پىرەبىت
 بە سىكس، منالەك دەتوانىت بە تەواوى لەگەڵ ئەو راستىيەدا بژىت كە سىكس، يان
 هەر شتىكى وەكو سىكس، بوونى هەيه. منالەك دەتوانى بە شتوويهكى رەها هەر
 بىگوناه بىت. ئەو بەرئەتەش مومكىن نيه، چونكە خەلك زۆر كەبتكران. كاتىك
 كەبت روودەدات، شانبەشانی ئەمەش، مەشك پىروون روودەدات.

بۆيە قەشەكان بەردەوام دەبن لە كەبتكردن و لێرەوێش دژەقەشە ھەن،
 ھێڤنەریبەكان* و ھەبتر ھەن - ئەمانەش بەردەوام دەبن لە ھێنانەكایەى
 پۆرتوگرافى (بلاوگراوھى سێكسى)ى زیاتر. كەواتە لەلایەكەوێ ئێو قەشائە ھەن كە
 بەردەوام دەبن لە كەبتكردن و پاشان ئەوانبتر ھەن، دژەقەشەكان، كە بەردەوام
 دەبن لە باقى و برىق پێدان و رەونەقدارتركردى ئارەزووى سێكسى. ھەردووگیان
 پێكەوێ ھەن - دوو پەرووى ھەمان دراوێ. كاتێك كە نێسەكان نامێنن، تەنیا ئێو كاتە
 گۆڤارە سێكسییەكانى (پەلەى بۆى) نامێنن، ئەك پێش ئەمە. ئەوان شەریكێن لە
 بزنسەكەدا، ئەوان دوژمن دیارن، بەلام بەوێ مەخەلەتێ. ئەوان لەدژی یەكتری قسە
 دەكەن، بەلام بەو شێوێیە شتەكان بەرپەرە دەپۆن.

بەستوومە دوو كەس بێ ئێش ببوون، مایەپوچ ببوون، بۆیە بێپاریاندا بزنسیك
 بوێاد بنێن، بزنسیكى زۆر سادە. دەستیان كرد بە گەڕان، لە شارۆچكە یەكەوێ بۆ
 شارۆچكە یەكێ تر. یەكەم جار یەكێگیان دەچووێ ناو شارۆچكەكە، لە شەویدا
 رەزۆوى دەگرتە پەنجەرە و دەرگای خەلكى. پاش دوو سێ رۆژ، ئەوێ تریان
 دەهات پاكى بكاتەوێ. ئەمەیان بانگەوازى ئەوێ دەكرد كە دەتوانى ھەموو
 شوێنەواریكى رەزۆو پاك بكاتەوێ یان ھەر شتێك كە روویدا بێت. ئێنجا دەستی
 دەكرد بە پاك كردنەوێ پەنجەرەكان. لەم كاتەدا ئەوێ تریان نێوێ ئێشەكەى
 لە شارۆچكە یەكێ تر تەواو دەكرد. بەم شێوێیە دەستیان كرد بە بەدەستھێنانى
 پارەى زۆر. ئەوێیە كە لەنێوان كەنێسە و ھێڤنەریبەكان و ئێو كەسانەى بە
 بەردەوامى پۆرتوگرافى دروست دەكەن، روودەدات.

بەستوومە دەلێن:

* ھېوگ ھېڤنەر، دامەزرێنەرى گۆڤارى سێكسى (پەلەى بۆى).

(خاتوو کینین) ی جوانکیله له بهر دهم کلاو پوژنه ی دانپیانانه کان له که نیسه،
دانیشتبوو. نه و وتی "باوکه، دهمه وی دان به وهدا بنیم که ریگم به هاوپی
کورپه که مداوه ماچم بکات".

قه شه که به وپه پی بایه خپندانوه پرسپاری کرد "نه وه همو نه و شته یه که
کردو و ته ؟"

"له راستیدا، نا. ریگه شمدا ده ست به قاچمدا بیتیت".

"نه ی دواپی ؟"

"ئینجا ریگه مدا پانتوله که م دابنی".

"نه ی دواپی، نه ی دواپی... ؟"

"ئینجا من و دایکم چووینه ژووره وه".

قه شه ناهیکي هه لکیشا "نوه، نه غره ت"

نه وان هه ردو وکیان شه ریکن له وگه له کومه یه دا، هه ر کاتیک تو ژور که بتکرابوویت
نه و ده ست ده که یت به دوزینه وه ی ثاره زوویه کی لاده رانه، ثاره زووی لاده رانه
کیشه که یه، نه ک سیګس. نیستا نه و قه شه یه نه خوشی عه سه بی هه یه، سیګس
کیشه که نییه، به لکو ته م مروقه له کیشه دایه.

هه ردو و راهیبه، خوشکه (مارگریت ئاليس) و خوشکه (فرانسیس کاسرین) له
ده ره وه له قه راغی ریگایه ک پیاسه یان ده کرد، له پې دوو پیاو گرتنیان و بردنیان بڼ
لاکولانیکی تاریک و لاقه یان کردن.

خوشکه مارگریت ئاليس وتی "باوکه، بیانې خشه، چونکه نه یانزانی چی
ده که ن".

خوشکه کاسرین هاواری کرد "بیته نکه به ! نه مه یان ده یزانی چی ده کات".

ئەمە ھەر واھ. بۇيە قەت تاكە بېرۇكەيەك لە درى سىكس لە ئەقلىدا ھەلمەگرە،
 ئەگىنا قەت ناتووانىت بەسەرىدا بەرز بېتەو. ئەو كەسانەى كە دەگەنە سەروو
 سىكس ئەوانەن كە بەشىۋەيەكى سىروشتى قىۋالى دەكەن. ئەمە قورسە، دەزانم،
 چونكە تۆ لە كۆمەلگەيەكدا لەدايك بوۋىت كە لەبەرانبەر سىكسدا نەخۇشى عەسەبى
 ھەيە، بەلام ئەگەر كەمىك ھۇشيار بېت، دەتووانىت لەمە بېتە دەرەو. بۇيە شتە
 راستەقىنەكە ئەو نىيە چۆن بگەيتە ئەودىو سىكس، بەلكو ئەو يە چۆن بگەيتە
 ئەودىو ئەم ئايدۆلۇزىا لادەرەنەيەى كۆمەلگە: ئەم ترسە لە سىكس، ئەم كەبەى
 سىكس، ئەم مېشكىپېوونە بە سىكس.

سىكس جوانە. سىكس لە خۇيدا دياردەيەكى ھاۋسەنگى سىروشتىيە. ئەمە ئەو
 كاتە روودەدات كە مەنال ئامادەيە لەدايك بېت و روودانى شىتەكى باشە - ئەگىنا
 ژيان نەدەبوو. ژيان لە رىگەى سىكسەو ھەيە، سىكس نىۋەندەكەيەتى. ئەگەر تۆ
 لە ژيان تېگەيت، ئەگەر ژيان خۇش بوۋىت، دەزانىت كە سىكس پىرۇزە، ئەو كاتە
 تۆ لەگەلىدا دەژىت، ئەو كاتە تىايدا شاد دەبېت و ھەرەكو چۆن ھاتوۋە بەو
 شىۋەيەش دەروات، ۋەكو خۇى. بە ھاتنى تەمەنى چل و دوو سالى يان ئەو
 دەوربەرە، سىكس بەرەو ئاۋابوون دەچىت بەو شىۋە سىروشتىيەى كە پەيدا بوو.
 بەلام بەو شىۋەيە روو نادات.

توۋشى سەرسۇرمان دەبېت كاتىك دەلىم نىزىكى چل و دوو سالى. تۆ خەلك ھەيە
 دەنىاسىت كە خەفتا سال، ھەشتا سالىن و ھىشتا نەچۋەنە ئەودىۋىيەو. تۆ
 "خەلكى پىرى پۇخەل" دەنىاسىت. ئەوان قوربانىي كۆمەلگەن. چونكە ئەوان
 ناتووانن سىروشتى بن، ئەمە ياشماۋەيە - چونكە ئەوان ئەو كاتەى كە دەبوۋايە
 خۇشى بېيىنن و شاد بېن، كەيتيان دەكرد. لەو ساتانەى شادىدا بەشىۋەيەكى
 سەراپاگىر تىايدا نەبوون. ئەوان ئۆرگازمى نەبوون، ئەوان نابەدل بوون.

بۆيە ھەر كاتىك تۇلە ھەر شىتېكدا ئابەل بېت، درىزىتر دەخايەنى.

ئەمەيە تېگە يىشتىنى مەن: ئەو خەلگە، ئەگەر بە دروستى، بە سۆزەۋە،
بە شىۋە يەكى سىرۇشتى ژىابىن، ئەو كاتە لە چىل و دوۋە مېن سالىدا دەست دەكەن بە
بە رىزىۋەۋە بە سەر سىكسىدا. ئەگەر بە شىۋە يەكى سىرۇشتى تە ژىابىن و
لە شەردابوۋېن لەگەل سىكسىدا، ئەو كاتە چىل و دوۋە يىتە ترىسناكتىن كاتىيان -
چۈنكە بە ھاتنى ئەو كاتە وزەكانىيان بەرەو ئاۋابوۋن دەچىت. كاتىك تۇلە تىجىت
دەتۋاننىت شىتېك كەيت بىكەيت چۈنكە زۆر پىر وزەيت. پىروانە ئاكتۇكھاتنەۋەى
راستىيەكە: گەنجىك دەتۋاننى بە ئاسانى ئارەزوۋە سىكسىيەكەى كەيت بىكات
چۈنكە وزەى كەيتكىردىنى ھەيە. ئەو دەتۋاننى سەركۈتى بىكات و بەردى لەسەر
دەبىت. كاتىك وزەكان دەپۇن، ئاۋا دەپن، ئەو كاتە سىكس خۇى دەسەلمىنىت و
مۇ ئاتۋاننىت كۈنتۇلى بىكەيت.

مەن بە سەرھاتىكەم بىستۋە: (ستەين) ئەمەن شەست و پىنج سال، سەردانى
ئۇفېسى كۆپەكەى كىردەكە ناۋى (دېكتۇر ستەين) بوو و داۋاى شىتېكى لىكىردەكە
توانا سىكسىيەكەى زىياد بىكات. دېكتۇرەكە دەرزىيەكى لە باۋكىدا و پارەكەى
رەتكىردەۋە. لەگەل ئەۋەشدا، ستەين سوۋر بوو لەسەر ئەۋەى دە دۇلارى پىتىدا.
ھەفتەكە دواتر ستەين بۇ دەرزىيەكى ترھاتەۋە و ئەم جارى بىست دۇلارى دايە
كۆپەكەى.

"بەلام باۋكە دەرزىيەكان تەنبا بە دە دۇلارن".

ستەين وتى "ھەلىگرە! دە دۇلارەكەى ترھى دايكتە".

ئىتر بەم شىۋە يە بەردەۋام دەبى... بۆيە پىش ئەۋەى بىيىتە باۋكە يان دايكە،
تكاىە لەگەلىدا تەۋاۋىيە. چاۋەپى تەمەنى پىرى مەكە، چۈنكە ئەو كاتە شىتەكان
دزىۋ دەپن. ئەو كاتە ھەموو شىتېك لە ۋەرزى خۇى تىدەپەرى.

بۇچى پۇرتۇگرافى ئەۋەتدە زۆر رامدە كىشىت؟

لەۋانەيە پەرۋەردەكەت ھۆكار بىت - ۋانە ھەفتەيەكانى كەنيسەت. ئەكىنا ھىچ پىئويست نىيە بايەخ بە پۇرتۇگرافى بدەيت. كاتىك تۇ دژى ۋاقىيەيت، دەست دەكەيت بە خەيالكردەۋە. ئەۋ رۆژەي پەرۋەردەي ئايىنى لەسەر روۋى زەۋى بىز دەبىت، پۇرتۇگرافىش نامىنىت، ناكىر پىش ئەمە لە ۋاۋىچىت.

ئەمە زۆر ئاكۇك ديارە. گۇفارەكانى ۋەكو (پلەي بۆي) تەنيا بە پىشتىۋانى (قانىكان) ھەن. بەيى پاپا گۇفارى پلەي بۆي نايىت، ناتۋانى ھەبىت. ھىچ ھۆكارىكى بۇ ھەۋون نايىت، قەشە لە پىشتىۋەيەتى.

بۇچى دەبىت بايەخ بە پۇرتۇگرافى بدەيت كاتىك خەلكى زىندوۋ لىرەن؟ ئەۋەندەش جوانە كە بېۋانىتە خەلكى زىندوۋ. تۇ ھىچ ئارەزوۋمەند نايىت بەرانبەر درەختىكى روۋ، ۋايە؟ چۈنكە ھەموو درەختەكان روۋتىن! تەتيا يەك شت بكة؛ ھەموو درەختەكان داپۇشە... ۋوۋو يان درەنگ ئەۋ گۇفارە نەئىنيانە دەبىنىت بلاءو بوۋنەتەۋە - درەختى روۋ! ۋخەلكىش دەيانخوئىننەۋە، دەيانخەنە نار ئىنجىلەكانيان ۋ سەپريان دەكەن ۋ خۇشىيان لى دەبىتن. تاقى بكةرەۋە ۋ دەزانىت.

دەكرى پۇرتۇگرافى بىز بىت بەلام تەنيا ئەۋ كاتەي كە خەلك روۋتبوۋنىان بەشپۋەيەكى سىروشى قبول بكةن. تۇ ناتەۋى پىشيلە ۋ سەگ ۋ شىرەكان ۋ پلنگەكان بە روۋتى لە وئەدا بىبىنىت - ئەۋان ھەر روۋتىن! لە راستىدا كاتىك سەگىك بەلاتا رەت دەبىت، تەناتەت درك بەۋ راستىيەش ناكەيت، تۇ تىبىنى ناكەيت كە روۋتە. بىستوۋمە لە ئىنگلەرە چەند خانمىك ھەن كە بە قوماش لەشى

سەگە كانيان دادە پۇشنى. ئەوان دە ترسن - دەشى روتى سەگ رۇجىكى دىنى
ھە راسان بىكات.

بىستومە (بىتراند رەسىل) ى قەيلە سوق لە بىرە ۋە رىيە كانيدا نوسىۋويەتى كە
ئە ۋ كاتە ى منال بوۋە، واتە لە رۇڭگارى (فىكتۇرى) دا، تە نائەت قاچى
كورسىيە كانىش داپۇشراۋى، چونكە قاچ بوۋى!

لىگە پى با مرقۇ سىروشتى بىت و پۇرۇڭگرافى نامىنىت. با خەلگى روت بى... ئەك
ئە ۋە ى كە بە روتى لە ئوقىسە كانيان دانىشنى، پىويست ناكات ئە ۋە نەش دور
بىۋىت. بە لام لە كە نار رووبارە كان، لە سەر رووبارە كان، يان كاتىك لە مائە كانيان
پشۋو دە دەن، لە باخە كانيان لە بەر خۇرە تاۋ رادە كشتىن، دە بى روت بى! با منالان
لە دە ۋرى روۋتە كان يارى بىكەن، لە دە ۋرى دابىك و باۋكى روت. پۇرۇڭگرافى
نامىنىت! كى سەيرى گۇڭارى پلە ى بى دەكات؟ بۇچى ئە مە دەكات؟ لە شتىك
بىبەش دەكرىت، لە غزۋلە تىكى سىروشتى بىبەش دەكرىت، بۇيە پۇرۇڭگرافى
ھە يە.

لە ۋ قە شە يە ى ناۋ ناخت دەرباز بە، بلى مائاۋا. ئە ۋ كاتە لە ناكاو دە بىنىت
پۇرۇڭگرافى نە ماۋە. قە شە كە ى ناۋ ناناگايىت بىكۇرە ۋ دە بىنىت گۇرانىكى گە ۋرە لە
بوۋىتدا روۋدە دات. تۇ زياتر ھاۋسەنگ دە بىت.

فرۇشيارىكى گە شتىار كە شە ۋىك لە ھۇتلىك دە مىنىتە ۋە، ئىنجىلىك لە پال
سەرىنە كەيدا دە ۋزىتە ۋە. لە سەر بەرگى يە كە م ئە م نوۋسىنە ھە بوۋ: "ئە گەر دلت
تىكەل دىت لاپەرە چل و چوار بخوئە رە ۋە، ئە گەر نىگەرانى خىزانە كەتى لاپەرە
شەست و ھەشت بخوئە رە ۋە. ئە گەر ھەست بە تەنبايى دەكەيت، لاپەرە ئە ۋەد و
دوۋ بخوئە رە ۋە."

ئەو ھەستى بە تەنبايى دەكرد، بۆيە لاپەرە ئەو دە و دووى كىردەو و
خویندەو. كاتىك تەواوى كىردىو، چاوى كەوتىو بە و دىپرە دەستىو سەي كە لە
خوارەو ەي لاپەرە كە نووسىرايو: "ئەگەر ھېشتا ھەست بە تەنبايى دەكەيت،
تەلەقۇن بۇ 62485 بىكە و داواي گلۇرىا بىكە".

تۇ ئەبەدىتت بە تۇرى بېدەنگىيەكەي خۇت گىرئو و تۇ دەماندە دەيتە بەر
لېزمەي مروارىيەكانى پوونىيەكەت. كاتىك تۇ قىسمان بۇ دەكەيت پېدەچى
رۇشنىوئەو و خۇشەختى زۇر نىك بن، بودىيەت تەنبا ھەنگاويكى مابىت.
ئەي بۇچى كاتىك لەگەل كچە ھاورپىكەمدام وەكو گۇرىلايەكى بەدمىزاج رەفتار
دەكەم؟

(دېقاگىت) ھەمور كەسىك كاتىك لەگەل كچە ھاورپىكەيدايە وەكو گۇرىلا رەفتار
دەكات. ئەگىنا كچە ھاورپىكان زۇر بېتاقەت دەبن. چەندەي زياتر وەكو گۇرىلا
رەفتار بىكەيت، ئەوئەندە زياتر ئەوان ھەست بە رەزامەندى دەكەن. تەنبا تېبىنى
بىكە: رەفتار كىردى تۇ وەكو گۇرىلا خۇشەيەكى وەھايە، ھىچ كچە ھاورپىكە نايەوي
لەكىسى بچىت. ئەگەر زۇر محترمانە رەفتار بىكەيت، كچە ھاورپىكەت زۇر ناپازى
دەبى.

بەلام رۇشنىوئەو ھېشتا ھەنگاويك لە گۇرىلاو دەورە. جىاوازي نىيە لە
كويىت، رۇشنىوئەو ھەمىشە لە دەورايى ھەنگاويكدايە. تەنبا لە گۇرىلاكە وەرە
دەرەو و تۇ رۇشنى بوويەو.

ھەندى جار ئاسانترە لە گۇرىلاكە بېيتە دەرەو - چونكە كى دەيەوي گۇرىلا
بىت؟ ھەندى جار قورسترە ئەگەر سەرۇك رۇئالدى رىگن يان سەرۇك وەزىرانى ولات

يان دهوله مەندىرىن كەسى جىهان بىت. زۆر قورسترە لەو رۆلە بىتتە دەرەو-
ئەمانە ئەو رۆلانەن كە لەسەر تەختەى شانۆى زيان نەمايش دەكرىن.
رۆشنەوونەو ناسانترە كاتىك تۆ ئەو رۆلە دەبىنىت كە خەزى پىناكەيت. تۆ لە
ناختەو رقت لىيەتى - بەلام لەبەر كچە ھاوپىكەت، دەبى رۆلە كە بىبىنىت. كچە
ھاوپىكەش ھەول دەدات رۆلە كەى بىبىنىت - بەلام دوو گۆرىلا لە يەك پىخەفدا
جىگەيان نايىتەو، بۆيە پىاو واىكردووە كە كچە كە خانم ناسا بىت، چاوەكانى
نوقاىدەن، تەقربەن وەكو مردوو راکشاپىت، بۆئەوەى بتووانى وەكو گۆرىلا باز
بداتە سەر پىخەفەكە.

بەلام تۆ خەزىت لە رۆلە كە نىيە. وا باش دەبىت كە كامىرايەك جىگەر كرابىت بۆ
وینەگرتنى تۆ كاتىك وەكو گۆرىلا رەفتار دەكەيت. ئىنجا دواتر، بىبىنىتەو، زۆر
ھەست بە شەرمەزارى دەكەيت: ئەو چى دەكەيت؟ تۆ چ جۆرە دەبەنگىكىت؟ زۆر
باشە كە خەلكى گۆرپەكان دەكوژىننەو. ھەر كۆمەلگە يەكەش لە رابردودا دژى
ئەو كەسانە بوون كە يە ئاشكرا، لە كەنارى دەريا يان لە پاركدە سىكسىيان كردووە.
ھەموو كۆمەلگە يەك لە رابردودا زۆر دژى بوو، لەبەر ھۆكارى سادەى ئەمەى كە
ھەر كەسىك لە كەنارى دەريا وەكو گۆرىلا رەفتار بكات ئەو بىر ھەموو كەسىكى
كەنار دەريای دىنىتەو كە "ھەر ئەمەشە لە تارىكايى شەودا دەيكەم".

بەلام (دەياگىت) ئەو ھەنگاوەى كە لە گۆرىلاو بۆ رۆشنەوونەو ماو، تاكە
ھەنگاوىكى بەئاگاھاتنە لەوەى كە دەيكەيت، و خزان لەو كردارەى كە ئەنجامى
دەدەيت وەكو ئەو وایە مار لە پىستە كۆنەكەى بخزىت. لە جىگەكەت دەربەرە
دەرەو و بىيە بە بودايىيەك. ئەمەشە و تاقى بكەرەو! رىك لە ناو پاستى
گۆرىلابووندا، دەستبەجى لە جىگەكەو باز بدە، چوارمىشقى دانىشە و بىيە بە

بوداییهك! منیش به لئنت ده ده می، كچه هاوړكته ته ناته خوښه ختر و
شادمانتر ده بیت: "دواچار شتیكى مه عقولت به سر هاتووه".

ئینجا تر سهرت ده سورمی له و راستییی كه مه وداكه زور كه م بوو ته وه. تر
ده توانیت له خه وه كه تدا بیته گوریلايهك، ده توانیت له خه وه كه تدا بیته سهړوك،
ده توانیت له خه وه كه تدا بیته ده وله مه ندرین كه س- به لام نه مانه ی هه مووی
خه ون.

له راستیدا كاتيك تر له خه وه كه تدا ده بیته گوریلا، نه مه ده بیته مۆته كه. هه موو
كرداره كانی زینا ده بنه مۆته كه. هه لسان له و مۆته كه یه ش سخت دیاره، به لام
خه لكی ته نیا نه و كاته هه ول ده دهن هه لسن كه خه وه كانیان ده بیته مۆته كه. نه گه
خه ونه كه به رده وام بیت، شیرین و جوان بیت- كی ده یه وی هه لست؟

شتیكى باشه كه تر به شتیكت زاتیووه- نه مه ی كه وه كو گوریلا ره فتار
ده كه بیت. نه مه تیگه یشتنیكى كه وره یه. ئیستا، له شه ودا، به كه م هه نگاهی
روشنبوونه وه هه لگه و سبه ی به یانی هه مووان ده بینن كه (دیفاگیت)- كه گوریلا
بوو- روشن بوو ته وه. هیشتا موعجیزه كان روو ده دهن.

جیاوازی چیه له نیوان سیكسی ناسایی و سیكسی (تافترا)یی؟

كرداری سیكسی تر و كرداری سیكسی تانترایی له بنچینه دا جیاوازن. كرداری
سیكسی تر بۆ دهر دانه، ريك وه كو پڑمینيكي باشه. وزه كه دهر ده چیته دهر وه و
تر به تال ده بیته وه. نه مه تيكشكینه ره، نه فرینه ر نییه. نه مه باشه- ساپړكه ره.
نه مه یارمه تیدره بۆ پشوودان، به لام له وه زیاتر نا.

كرداری سیكسی تانترایی له بنچینه دا، به شیوه یه كي دړیهك، جیاوازه. نه مه بۆ
دهر دانه نییه، بۆ فریدانی وزه نییه. نه مه مانه وه یه له كرداره كه دا به یی دهر دانی

سپېږم، به بې فرېدانی وزه، ئاویته بوونه له کرداره که دا - له بهشی سهره تاي کرداره که دا نه که له کوتاييه که یدا. نه مه چونا به تيبه که دهگوریت، نه و کاته ته وای چونا به تيبه که جياواز ده بیت.

هه ول بده له دوو شت تیبگه یت. دوو جور گه یشتن به ترۆپک، دوو جور ئۆرگازم هه ن، جور ئکیان زانراوه. تو دهگه یته لوتکه ی خوشی، نه و کاته ناتووانیت زیاتر به رده وام بیت، کوتاييه که هاتووه. خوشییه که دهگاته خالیک که تپایدا ده بیت لایرادی. وزه که باز ده داته ناوت و دهرده چیت. تو لیتی دهریاز ده بیت، به تال ده بیت هوه. قورساییه که لاده چیت، ده تووانیت پشوو بده یت و بخه یت.

تو وه کو ئارامکه ره وه یه که به کاری دینیت. نه مه ئارامکه ره وه یه کی سروشتییه: خه ویک یاشی به دوا وه یه - نه که ر ئایین قورسای نه خست بته سهر نه قلت. نه گینا ئارامکه ره وه که ش له ناوده چیت. نه که ر نه قلت به هوی ئایینه وه پرۆگرام نه بوو بیت، ته نیا نه و کاته سیئکس ده تووانی ئارامبه خوش بیت. نه که ر هه ست به گونا هه که یت، ته نانه ت خه وه که شت تیکده چیت. هه ست به خه مۆکی ده که یت، ده ست ده که یت به ئیدانه کردنی خوت و ده ست ده که یت به سویند خواردن که ئیست چیت به رده وام نابیت. نه و کاته ئیت خه وه که ت ده بیت مۆته که. نه که ر تو بوونه وه ریک سروشتی بیت، زور له ناو ئایین و نه خلاقیاتدا نفرو نه بوو بیت، ته نیا نه و کاته ده کری سیئکس وه کو ئارامکه ره وه یه که به کار بیت.

لیره به دوا سیئکس ده بیت مۆته که. نه که ر تو بوونه وه ریک سروشتی و زور قورسای ئایین یان نه خلاقیات له سهر نییه، ته نیا نه و کاته ده تووانی سیئکس وه کو ئارامکه ره وه یه که به کار به یت.

نه مه جوریک ئۆرگازمه - گه یشتن به ترۆپکی خوشی. تان ترا له سهر جوریک تری ئۆرگازم سه نته ری گرتووه. نه که ر ئیمه یه که م جور به ئۆرگازمی ترۆپک ناو

بىيەن، ئەۋا دەتوۋاننىڭ ئۆرگازمى تانتراسى بە دۆلى ئۆرگازم ناۋبىيەت. تىيادا تۆ
ئاگەيتە تىرۋىكى خۇشى، بەلكو دەگەيتە قىۋىتىن دۆلى خەسانەۋە. دەبى
ۋەگرتىنى خۇشى لە سەرەتادا بۆ ھەردوۋىكىيان بەكاربەيتىت. ھەر بۆيە دەلىم لە
سەرەتا ھەردوۋىكىيان ھەريەكەن، بەلام كۆتايىيەكان سەراپا جىۋازن.

دەبى خۇشى بۆ ھەردوۋىكىيان بەكاربەيتىت: تۆيا ئەۋەتا بەرەۋ تىرۋىكى خۇشى
يان بەرەۋ دۆلى خەسانەۋە دەپۇيت. بۆ ئەۋەى يەكەمىيان، دەبى خۇشى توند
بىت - زىاتىر و زىاتىر چى و توند بىت. دەبى تىيادا گەشە بىكەيت. دەبى زەمىنە
خۇش بىكەيت بەرەۋ تىرۋىكى گەشە بىكات. لە دوۋەمىياند، خۇشى تەنبا دەستىپىكە.
ھەركە قىۋۇ چۈۋە ناۋىيەۋە، ھەردوۋ خۇشەۋىست و خۇشۋىستراۋ دەتوۋان
بەسەنەۋە. ھىچ جۈلەيەك پىۋىست نىيە. ئەۋان دەتوۋان لە ئاۋىزانىۋىتىكى
بەسۆزانەدا بەسەنەۋە. كاتىك پىۋا يان ئىن ھەست دەكات كە رەپىۋىنەكە خەرىكە
نامىنىت، تەنبا ئەۋكاتە جۈلەيەك و خۇشىيەكى كەم پىۋىست دەبىت. بەلام ئەۋ
كاتەش دىسان ئارام بىگەرەۋە. ئىۋە دەتوۋان ئەم ئاۋىزانىۋىنە بۆ چەندەھا سەعات
بەبى دەردانى سىپىرم دىرئۇ بىكەنەۋە. ئەۋكاتە ھەردوۋىكىيان پىكەۋە دەكەۋە
خەۋىكى قىۋۇ. ئەمە دۆلى ئۆرگازمە. ھەردوۋىكىيان ئارامىيان گىرتوۋە ۋەكودو
بوۋنەۋەرى ئارامگىرتوۋ بە يەك دەگەن.

لە ئۆرگازمىكى سىكىسى ئاسايىدا ئىۋە ۋەكودو بوۋنەۋەرى بەجۇشەتوۋ -
توند، پىرلە جۇش و خۇش، ھەۋل دەدەن خۇتان بەتال بىكەنەۋە. ئۆرگازمى
سىكىسى ئاسايى ۋەكودو شىتى دىسارە، ئۆرگازمى تانترىك قىۋۇ، تىرامانىكى
ئارامبەخشە.

لەۋانەيە لىي بەئاگا نەبىت، بەلام ئەمە زىندە ۋەيە، راستىيەكى بايۋلۇزىيە كە
پىۋا ۋ ئىن دوۋ ھىزى دىرەكەن. نىگەتىف - پۆزەتىف، يىنگ - يانگ، يان ھەرشىتىك كە

ناویان بنییت، ئەمانە تەخەدین بەرانبەر بە کتری. کاتیکیش ھەردووکیان لە
 ھەسانە وە یەکی قوولدا بە یە کتری دەگەن، ئەوا بە کتری بارگاوی (شحن) دەکەنە وە،
 ھەردووکیان دەبنە مەلیدە، ھەردووکیان ھەست بە زیندوویی زیاتر دەکەن،
 ھەردووکیان پراوپر دەبن لە وزە ی نوێ و هیچ شتیک لە دەست ناچیت، ئەنیا بە
 گەشتن بە جەمسەری پێچەوانە وزە نوێ دەبێتە وە.

خۆشەویستی تانتریکی چەندە ی بێئەوی دەکری. سیکسی ئاسایی ناتوانی
 ئەوەندە زۆر بکری، چونکە تۆ تیایدا وزە لە دەست دەدەیت و جەستەت دەبێ
 چاوەڕێ بکات بۆ بە دەستەینانە وە ی. کاتیک بە دەستی دینیە وە، ئەوا جاریکی تر
 لە دەستی دەدەیتە وە. ئەمە سەیر دیارە. تەواوی زیان لە بە دەستەینان و
 لە دەستداندا، لە بە دەستەینانە وە و لە دەستدانە وەدا بە سەر دەپریت: پێک وەکو
 فرچکگرتن (مەوەس یوون) وایە.

دووەم شت کە لە بێرت بێت ئەمە یە: لەوانە یە و لەوانە ش نییە تیبینی ئەوەت
 کردبێت کە کاتیک دەپوانیتە ئاژەلان قەت ناتوانیت ئەوە ببینیت کە خۆشی لە
 سیکس دەبینن. لە جوتبووندا، خۆشی لی نابینن. سەیری مەیموونی (بابون)،
 سەگ یان ھەر جۆریکی تری ئاژەلان بکە، لە کرداری سیکسیاندا ناتوانیت ئەوە
 بەدی بکەیت کە ھەست بە خۆشی یان شادی دەکەن - ناتوانیت! پێدەچی ئەنیا
 کرداریکی میکانیکی بێت، ھێزکی سروشتی بەرەو ئەم کردارە پالیا پێوە دەنیت.
 ئەگەر تۆ مەیموونە کانت لە جوتبووندا ببینییت، پاش جوتبوون جودا دەبنە وە،
 بپوانە روخساریان: ھێج خروشتیکی پێوە دیار نییە، وەک بلیی ھێج رووی ئەداوە،
 کاتیک وزە کە زۆر لە خۆی دەکات، کاتیک وزە بە کجار زۆرە، فری دەدەن.

سیکسی ئاسایی رێک وەکو ئەمە وایە، بەلام ئەخلاقناسەکان پێچەوانە ی ئەمە یان
 وتووە. ئەوان دەلێن "تیایدا نەرق مەبە، خۆشی مەبینە". ئەوان دەلێن "ئەمە

ئېشى ئازەلەنە". ئەمە ھەلەيە! ئازەلەن قەت خۇشى ئايىنن، تەنيا مۇۋ خۇشى لى
دەبىنىت. چەندەي بىتوانى قىوۋلتر خۇشى لى بېنىت، ئەۋەندە مۇۋايەتتەيەكى
بالاىر لەدايك دەبىت. ئەگەر كىردارى سىكسەكەت لە دۇخى تىپاماندا بىت، پىر
لە خۇشى بىت، يە بەرزىن خال دەگەيت. بەلام تانترات لە بىر بىت: دۆلى
ئۇرگازمە، ئەزمونىكى تىۋىك نىيە. ئەزمونىكى دۆلە!

لە خۇرئاۋا، ئەبراھام ماسلو ئەم دەستەۋازەيە "ئەزمونى تىۋىك"ى بىلە
كىردەۋە. تۇ بەرەۋ تىۋىك دەچىتە ئاۋ خۇشىيەۋە ئىنجا بەر دەبىتەۋە. بۇيە،
پاش ھەر كىردارىكى سىكس، ھەست بە بەرۋەۋە دەگەيت. ئەمەش سىۋىتىيە:
تۇ لە تىۋىك بەر دەبىتەۋە. قەت پاش ئەزمونىكى سىكسى تانترىك ھەست بەمە
ناكەيت. ئەۋ كاتە بەر نابىتەۋە. ئاتوانىت چىتر بەرۋىتەۋە چۈنكە تۇ لە دۆلدا
بىۋىت. لە جىياتى ئەۋە، بەرز دەبىتەۋە.

كاتىك تۇ پاش كىردارىكى سىكسى تانترىك دەگەپىتەۋە، بەرز بىۋىتەۋە، نەك بەر
بىۋىتەۋە. ھەست دەگەيت پىر بىۋىت لە ۈزە، چالاكتىر، زىندۇۋىتر، پىر ۈزەتر بىۋىت.
ئەۋ جۇش ۋ خۇشەش بۇ چەند سەعاتىك، تەننەت چەند رۇژىك دىۋە دەكىشىت.
ئەمە بەندە بەۋەي چەنىك بە قىۋلى تىپادا بىۋىت. ئەگەر بچىتە ئاۋى، زوۋىيان
دەنگ بەۋە دەزانىت كە دەردان، بەغىۋدانى ۈزەيە. پىۋىست نىيە - مەگەر ئەۋەي
كە پىۋىستت بە منال بىت. بە ئەزمونى سىكسى تانترىك، ھەست بە
خەسانەۋەيەكى قىۋل دەگەيت يە دىۋىۋى رۇۋەكە. بە يەك ئەزمونى سىكسى
تانترىك، تەننەت بۇ چەند رۇژىك ھەست بە خەسانەۋە دەگەيت - ئاسودە، ئارام،
لەسەرخۇ، ئاتوپە، بى خەم. ئەم جۇرە كەسەش قەت مەترسى نىيە بۇ سەر
ئەۋانىتر. ئەگەر بىۋانىت، يارمەتى ئەۋانىتر دەدات تا دلخۇش بىن. ئەگەر تەۋوانىت
لانى كەم كەس دلئەنگ ناكات.

ته نیا تافترا ده تـوانی مـروفتـکی نوی دروست بکات، نه مـروفتـش که ده تـوانی
نه به دیهت، نه بیونی ته نفس و هاوتایی له که له به یوندا بناسی، که شه ده کات.

راہب

هه موو ئاييىنەكان دەرسى ئىوھىيان داداۋىت كە دەستبەردارى ژىنەكەت،
مىئالەكانت، جىھان، ئاسودەيىھەكان و ھەموو شتىك كە ژيان خۇش دەكات، بىيىت.
ئىنجا تەنبا ئىو كاتە دەشى رىزگار بىيىت. ئىوان فىرى خوكوشىنت دەكەن، ئىمە
ئايىن نىيە. بەلام ئىوان مىيۇنان كەسىان گۇرپوۋە بۇ مافىايەك لە خەلكى خۇكوژ.
ئىو ساتەي كە خۇشەۋىستىيەكەت دەمرىت، زۇرىك لە شىتەكانى تىرىش لە تۇدا
دەمرىن. ئىو مۇقەي كە خۇشەۋىستىيەكەي مردوۋە ناتوۋانى جوانى لە تابلۇيەكدا
بىيىت. ئەگەر نەتوۋانىت جوانى لە روخسارى مۇشۇكىدا بىيىت، لە روخسارى
كىلۇپاترادا بىيىت، ئەگەر نەتوۋانىت جوانى لە گوزارشى تەۋاۋى ھەبوۋندا
بىيىت، دەتوۋانى لەسەر پەپۇي تابلۇكە چى بىيىت؟ تەنبا چەند رەنگىك.
ناتوۋانىت جوانىكەي تادا بىيىت.

ئەو كەسەي كە خۆشەويستىيە كەي كىردۈرە ئاتىۋانىت شىعر بېھۇنىتەۋە، چۈنكە بەيى خۆشەويستى، شىعرە كەي بىي تام دەبىي. ژىئانى تىيدا ئابىيت. تەنئا جىمناستىكى وشە كان دەبىي بەبى ھەبوونى رۇج تىا ياندا. لاشەيە كى شىعرى دەبىي، بەلام شىعر ئابىي.

پیاویک که نه توانی خوشه ویستی بگات ناشتوانی نه فرینه ر بی به هیچ مانان...

ئەو راھىپ ۋەقەدىستانى كە بە روالەت خۇيان لە سىڭىس گرتۈۋەتەۋە ھىچ ھارەشەكەن نەكردۈۋە لە ژىرى مړۋى، زىرەكۋى مړۋى، جوانى، دەرۋەشەندى،

مۇسقىقا، سەما، نەخىر، لە ھىچ رەھەندىكىدا راھىب و راھىبە كانت ھاوبەشىكەر
نە بوون. ئەوان بارىك بوون بەسەر زەۋىيەۋە. تاكە شىتەك كە تيايدا ھاوبەشىيان
كردوۋە، ئايدىز بوۋە. ئەمەش دەرەنجامىكى نۇر سىروشتىيە.

ژيان لە سىكسەۋە سەر ھەلدەدات، ژيان لە سىكس پىكىدەت. تۇ دەتوانىت
سىكسەكەت بۇ ئەۋجوانىيە گەشە پىپدەيت كە بتوانى بىتتە خوشەۋىستى،
بتوانى بىتتە سۆز. بەلام ئەگەر تۇ لە رىگەى خۇگرتنەۋە رىگر بىت لە وزەى
سىكس، ئەۋا ھەموو ئەگەرەكانى گەشەت لە ناۋىردوۋە. ئىستات تۇ بەرەۋ مەرگ رى
دەكەيت. ئەگەر سىكس ژيان بىت، ئەۋا خۇگرتنەۋە مەرگە. ئەمە لۇزىكىكى
سادەيە.

ئەم خۇپارىزانەى سىكس ئايدىزىان بە تۇ بەخشىۋە، چۈنكە خۇگرتنەۋە
ناسروشتىيە، دژى بايۇلۇزىيە، دژى فسىۋلۇزىيە، دژى ھۇرمۇنەكانە.

بە باشى بىرىشت بىت كە جەستەت خۇبەپتوۋەبەرە. بە فرمانەكانى تۇ كار ناكات،
پىرۇگرامى خۇى ھەيە و بەۋ پىيە ئىش دەكات. تۇ خوارىن دەخۇيت. كەيفى خۇتە
چى دەخۇيت، بەلام ھەر كە لە قورپگت ئاۋا بوۋ لە دەسەلاتى تۇ دەچىتە دەرەۋە.
ئىستات لە ژىر دەسەلاتى جەستەتدايە كە ھەرسى بكات، بۇ چەند پىرگەيەك جىاي
بكاتەۋە و ئەۋ پىرگە جىاجىانە بۇ بەشە جىاۋازەكانى جەستە بىنرەيت.

ئەۋەى كە بۇ مېشك پىۋىست دەبى دەگۈزىتەۋە بۇ مېشك. ئەۋەى كە بۇ
ئەندامە سىكسىيەكان پىۋىستە دەگۈزىتەۋە بۇ ئەۋى. جەستەشت نازانى تۇ
راھىبىكى مەسىحيت، ئەمەى كە تۇ خۇت لە سىكس گرتوۋەتەۋە - بەلكو بەردەۋام
دەبىت لە دروستكردى سىپىرم لە تۇدا. چى لەۋ سىپىرمانەى ئىرىنە دەكەيت؟ تۇ
ئاتۋانىت بەردەۋام بىت لە ھىشتنەۋەيان لە خۇتدا، چۈنكە تەتيا پافتايىيەكى بچوك
ھەيە، ھەر كە پىر بوۋ، دەبى دەرىت. نۇر پەلەشيانە دەر بىدرىن، چۈنكە

ئەوانىش دەيانەوى بچنە ناو جىهان و ببىنن چى لە دەرهو روودەدات. ھەر بەو شىۋەيەش تۆ ھاتوويتە ناو جىهان، بەو شىۋەيەش ھەموو ئەوانىتر ھاتووتە تە دىناوہ.

شتىكى باشە كە (گواتام بودا) راھىب نەبوو. تەنيا خەلكىكى كەم: باوكى گواتام بودا، باوكى (لاوتزو)، باوكى (چوانگ تزو)، باوكى موسا- ئەگەر ھەموو ئەمانە راھىب بوونايە، ئەوا ئايىنەكان ئەدەبوون، چگە لە مەسىحىيەت...چونكە باوكە ھەزارەكەى عىسا پەيوەندى بە لەدايكېوونى عىساوہ نەبوو- ئەو راھىب بوو! بەلام راھىبەكانى تۆ، (راھىبە)كانى تۆ، ھەموو ئايىنەكان مەركىيان بەسەر مرقۇايە تىدا سەپاندووە، كاوكارىيان بەسەر مرقۇايە تىدا سەپاندووە، سەرەنجامىش نايدزە. نايدز بە خىرايى بلۆ دەبىتەوہ، وەكو ئاگرى دارستان. لەوانەيە مرقۇايەتى وىزان بکات.

بۆچى ئايىنەكان لە رابردودا دژە ژيان بوون؟

بە ناوى ئايىنەوہ مرقۇ ئىستىغلال كراوہ- لەلايەن قەشە و لەلايەن سىياسەتمەدارەوہ بەكاربراوہ. قەشە و سىياسى لەگە لەكۆمەيەكى قوولدا بوون لەدژى مرقۇ. تاكە رىگە بۆ بەكاربردنى مرقۇ ئەوہ بە بىترسىتت. ھەر كە مرقۇ پىر بوو لە ترس ئەوا ئامادەيە مل كە چ بکات. ھەر كە مرقۇ لەناوہوہدا ھەلەرزى، متمانەى لە خۆيدا لە دەست دەدات. ئەو كاتە ئامادە دەبىت بۆ بپوا ھىنان بە ھەر پوچىيەكى دەبەتگەن. تۆ ناتوانىت وا لە مرقۇ بکەيت باوہر بە پوچى بىتت ئەگەر متمانەى بە خۆى ھەبىت. بىرت بىت، بەو شىۋەيەيە كە مرقۇ بە درىژايى سەردەمەكان بەكار براوہ. ئەمەيە نەيتىيى بەناو ئايىنەكان: وا لە مرقۇ بکە بترسىت،

وا له مرقۇڭ بىكە ھەست بە بى بەھايى بىكات، وا له مرقۇڭ بىكە ھەست بە گوناھ بىكات،
وا له مرقۇڭ بىكە ھەست بىكات له ليوارى دۆزەخدايە.

چۇن وا له مرقۇڭ بىكەيت زۆر بىرسىت؟ تاكە رىگە: زيان ئىدانه بىكە، ئىدانهى ھەر
شتىك بىكە كە سروشتىيە. سىكس ئىدانه بىكە چۈنكە كۆلەكەى زيانە، خۇراك ئىدانه
بىكە چۈنكە دووھم كۆلەكەى زيانە، پەيوەندى، خىزان، ھاوپىيەتى ئىدانه بىكە
چۈنكە ئەمە سىيەم كۆلەكەى زيانە - و بەردەوام بە له ئىدانه كردن. ھەر شتىك كە
سروشتى بىت بەلاى مرقۇڭ ۋە، ئىدانهى بىكە، بلى ھەلەيە: "ئەگەر بىكەيت ئەوا
بەھۇيە ۋە تووشى ئىش و ئالە دەبىت. ئەگەر ئەيكەيت ئەوا پاداشت دەچنىتە ۋە.
ئەگەر بەردەوام بىت له زيان بەشىۋەى سروشتى دۆزەخ بەسەرتا ئەكرىتە ۋە -"
ئەمە پەيامى ھەموو رابردوۋە - "و بەھەشت پىدە بەخشىرت ئەگەر له دژى زيان
بەستىتە ۋە".

ئەمە بەو مانايەيە كە ئەگەر تۇكەسىكى خۇكوز بىت، تەنيا ئەوكاتە خودا
قبولت دەكات. ئەگەر تۇ بە ھىۋاشى لە ھەستەكانتدا، لە جەستەتدا، لە ئەقلىتدا، لە
دلىتدا خۇت بىكوزىت و بەردەوام بىت لە تىكشىكاندننى خۇت، ئەوا زياتر و زياتر
سەركەوتو دەبىت لە تىكشىكاندننى خۇت، زياترىش لاي خودا خۇشەويست دەبىت.
ئەمە ھەموو وانەى ئايىنەكان بوو لە رابردوۋدا، ئەمە بوونى مرقۇڭى ژەھراۋى
كردوۋە، مرقۇڭى ژەھرخوارد كردوۋە. ئەم ژەھرگرەوانە لە رادە بەدەر مرقۇڭيان
بەكاربردوۋە. ئەم ئايىنانەى رابردوۋ مەرگىدۆست بون، ئەك زياندۆست.

ئەوھى كە من ئاراستەى دەكەم، دىدىكى زياندۆستە: زيان بەھەمور
رەھەندەكانىيە ۋە بژى چۈنكە ئەمە تاكە رىگەيە بۇ نىزىكت و نىزىكت كەوتنە ۋە لە
حەقىقەتى كۇتايى. حەقىقەتى كۇتايى زۆر دوور نىيە، لە ھەنوگەدا شاراوەتە ۋە.

هه نوکە کۆتایە، ناوهوه ئەودیه. خودا لەوێ نییە، لێرە یە. خودا ئەوه نییە بە لکو
ئەمە یە. تۆش بێ بەها نیت و تۆ گوناهاکار نیت.

من لێرەم بۆ ئەوهی قورسایە ههستهکانی گوناھت لەسەر لا ببەم. من لێرەم
بۆ ئەوهی یارمەتیت بدهم چارێکی تر متمانه به خۆت بکەیتەوه. هەر که متمانه ت به
بوونی خۆت به دهست هێنایهوه، هیچ سیاسییەك، هیچ قەشەیهك ناتوانن
نیستیغلاڵت بکەن. مرقۆ هه میسه له رێگه ی ترسهوه به کاربڕاوه.

چارێکیان مه لانه سهردهین له دارستان بزر بوو. سه رانسه ری رۆژه که هه ولیدا
رێگه یهك بدوژیتەوه، به لام نهیتوانی - بێتاقت، برسی، بپست لێبڕاو و بریندار بوو،
جگهکانی دپا بوون چونکه دارستانه که زۆر چپ و دپکاری بوو. تاریکیش دادههات،
خۆر ناوا ده بوو و شهو دادههات.

ئەو بێ باوهی بوو، بێ باوه پێکی بێ ئەملا و ئەولا بوو که قەت نوێژی نه ده کرد.
به لام بهم بارودۆخه - ترسی شهو و ئاژه لێ درنده - بۆ یه که مین جار له ژياندا بیری
له خودا کردهوه. هه موو ئەو مشتومرانه ی له دژی خودا کردبوونی بیرچووهوه.
چۆکی دادایه سه ر زهوی و وتی "خوایه گیان..." که مێک به شه رمه زارییه وه روانیه
ده وره بیری هه رچه نده ده یزانی که سی لێ نییه - ئەمە یه فەلسەفە ی بێ باوه پیری
هه موو ژیان! به لام کاتیك ترس دیت و کاتیك مه رگ زۆر نزیکه، کێ نیشی به لۆژیک،
به فەلسەفە کان، به یز مه کان داوه؟ کێ نیشی به ئەقل، به به لگاننده کان داوه؟ ئەو
وتی "خوایه گیان، تکایه یارمه تیم بده له م دارستانه بێمه ده ره وه و هه میسه
ده تپه رستم. ته نانه ت ده چمه مزگه وتیش. په پره وی له هه موو رێوشوینهکانی
ئیسلا م ده که م. به لێنت ده ده می! ته نیا رزگارم بکه، بمه خشه. داوا ی لێبووردنت
لێده که م له به راتبه ر هه موو ئەو شتانه ی له دژی تۆ ده مگوتن. که مژه بووم،
که مژه یه کی ته واو. ئیستا ده زانم تۆ هه یه ت."

رېښه له وساتېدا پالنده يه ك به سهر سهرېدا تېپه پړې و شتيكي رېښه به سهر
دهسته كانيدا به ردايه وه كه يو نزاكردن پاني كړدېونه وه. "تكاپه خواپه، هيچ له و
پيسا پيانه م مه دهيه. من به راستي بزړ يووم!"

كاتيك مړوځ ده ترسيت، ته نانه ته هرچنده به دريژايي ژيانې بي باوه پ بووه،
دهست دهكات به وهرچه رخاڼ يو باوه پداريځ. قه شه كان دركيان په مه كړد و ئينجا
سهردهم له دواي سهردهم به كاريان هينا. ته واوي رابردو ترس م راسته ي كړدووه.
گه وره ترين ريگه ش يو دروستكردني ترس نه وه يه وا له مړوځ بكهيت له باره ي
سروشني شته كانه وه ههست به گوناو بكات. نه و ناتواني به لايانه وه بنييت و
ناشتواني خوشييان لي ببنييت، به هوي ترسي دوزه خه وه، بويه له دووپاندايه.
نه و دووپاننه پنه ماي به كاربردني مړوځه. تو ناتوانيست هروا ناره زووه
سيكسيه كهت به لاوه نييت له بهرته وه ي قه شه يه كي گه مژه ده لئيت نه وه هه له يه.
نه مه هيچ په يوه ندي به نايدياي راست و هه له يه وه نيبه، نه مه شتيكي سروشتييه،
شتيكيه له ناو بووندايه. تو ليي هاتوويته كايه وه، هر كام له خانه كانهت خانه ي
سيكسن. ته نيا به وتن ناتواني به لايه وه بنييت. به لي، ده توانيت دهست بكهيت
به سهركوتركردني و به سهركوتركردني ده توانيت دهست بكهيت به كه له كه كړدني له
ناناگاييدا و نه مه ده بېته برين. چه نده ي زياتر ش سهركوټ بكهيت، نه وه نده زياتر
فرچكي پيوه ده گريت، ميشكي ليي پر ده بېت، نه وه نده ش ههست به گوناو
ده كهيت. نه مه بازنه يه كي خراپه يه (ش). ئيستا تو كه و توويته داوي قه شه وه.

قه شه خوشي قهت باوه پړي پي نه بووه، نه سياسي ته داريش باوه پړي پي
هه بووه. نه م شتانه يو خه لك بوون، يو جه ماوه ر بوون، جه ماوه ري پي فريو دراوه.
چيركه كان ده لئين پاشاكان سهدان ژنيان هه بووه و قه شه كانيش هه روا. نه مه ش
موجيزه كه يه: خه لك به رده وام ده بن له باوه پهيان به كلاوچييه كان.

ھەر لەم سەدە دەیدەدا، تەنیا پێش پەنجا سال، (نیزامی حەیدەرئاباد) پێنج سەد
 ژنی ھەبوو و ھیشتا باوەر وابوو کە پیاویکی زۆر بەدینە چونکە ھەموو فەرەزەکانی
 جێبەجێ دەکرد. قەشە و سیاسە ھەردووکیان ھەموو ئەو شتانە دەکەن کە بە
 خەڵک دەلێن مەیکەن، ھەندێ جار بە ئاشکرا، و ھەندێ جار بە پشت پەردەوہ..
 قەشەکان بێ پادە زیانیان بە دلی مرقۇ و بە ئاگایی مرقۇ گەیاندووە. ئەوان ئەو
 بێرۆکە ژەھراویبەیان لەناو مرقۇدا چاندووە کە ژیان شتیکی درتووە. ئەوان بەردەوام
 وانەیان فێری مرقۇ کردووە کە چۆن لە ژیان دەرباز ببن. من ئەو فێری
 خەڵکی خۆم دەکەم کە چۆن قوولتەر پیایدا بچنە خوارەوہ. ئەوان وانەیان ئەوہیان
 ووتووە کە چۆن لە ژیان رزگار بن. من ئەوہتان فێر دەکەم چۆن ژیاقتان ئازاد
 بکەن. وانەیان ئەوان ئەوہ بوو چۆن کۆتایی بەم ژیانە بێنن و من پێتان دەلێم چۆن
 بەرەو ئەبەدیت بچن و چۆن بە بەردەوامی ژیان لە ھەموو رەھەندەکانیدا بژین.
 لێرەوہیە ئاکۆکیوون دروست دەبێت، دەبێ ھەر ھەشبێت. روئییای من رێک
 پێچەوانە بە لەگەڵ ئەوہی کە بەناوی ئایینەوہ گەپەنراوە.

من روئییایەکی نوێ لە دین دەھێنمە ناو جیھانەوہ. ئەمە بویرانەترین ھەولە
 تاوہ کو ئێستا درابێت: قبوڵکردنی ژیان بە ھەموو رەھەندەکانیەوہ، خوشی لێ
 بینی، ئیحتیقال پێوەکردنی، شادبوون تیایدا. دەستبەرداریوون شتواری من نییە،
 بەلکو شادبوون پێی، شتواری منە. خۆگرتنەوہ لە خۆراک شتواری من نییە،
 ئاھەنگی خوانەکان شتواری منە. بوون بە کەسیکی ئاھەنگی، بوونە بە کەسیکی
 دینی. پێناسەیی من بۆ ئایین رەھەندە ئاھەنگییەکە.

ھیچ گیانلە بەرێکی تر ناتوانی ئاھەنگی بێت، ھیچ گیانلە بەرێکی تر ھیچ شتی
 لەبارەیی فێستیقالەکانەوہ نازاتی. دۆلفینەکان دەتوانن یاری بکەن، شامپانزییەکان
 دەتوانن یاری بکەن، تەنیا مرقۇ دەتوانی ئاھەنگ بگێرێت. ئاھەنگێران بەرزترین

ئاسىنى گەشەي ئاگايىيە، دەرپرېنە، بەرجەستە بوونە، شىكوفە كىردى گۈلە
ئالتۇننىيە كەيە.

مەن فېرى ئاھە ئىگىز ئانتان دەكەم. ئاھە ئىگىز ئان كىلىلى مەنە.

ھاۋرەگە زىخۋاز

لە گروپە سەرە تايىيە كەي تەمەندە كە تازە جىم ھىشتوۋە، رووبە پوۋى ئارە زوۋى
ھاۋرەگە زىخۋاز ئىتىم بوۋە ۋە. پىزىشكە دەرۋوننىيە كە ۋى ۋە كو مىنالىكى بىچكۈلە
ۋە ھام. تۆ دە ئىيى چى؟

يەكەم شىت: مەيىكە بە كىشە. ئەگەر بە راستى دەتە ۋى چارە سەرى بىكەيت مەيىكە
بە كىشە. ھەر كە كىشە ئەۋا چارە سەرى ئىيە. ھەرچەندە ئاكۈك دىيارە،
بە لام مەن دەيلىم: قىۋىلى بىكە - ھىچ كە موگۈرى تىيا ئىيە. ئەۋەي كە دە ئىي
كە موگۈرى تىيا تەنبا بىر كىرەنە ۋە يەكە كۆمە لايە تىيە. لانى كەم ئەۋە باشە كە
كە سىك سەرنىجەت رادە كىشەيت. بۆيە يەكەم شىت قىۋىلى كىرەنە ۋە. رەتى مەكەرە ۋە،
ئەگىنا قەت ناتۋاننىت چارە سەرى بىكەيت. لە رىگەي قىۋىلى كىرەنە ۋە ئەگەرى
بىزىۋونى ھەيە. چەندەي زۆر رەتى بىكەيتە ۋە، ئەۋەندە زىاتر بە لاي كوپاندا بە كىش
دەبىت، چۈنكە ھەر شىت كە رەت كرايە ۋە بە كىشە بوۋىن دروست دەكات. لەگە ئىدا بىزى
ۋە بىز دەبىت.

ھاۋرەگە زىخۋازى قۇناغىكى پىۋىستە لە گەشەي پىۋا يان ژۇندا.

(ئۇشۇ بەردە ۋام بوۋ لە روۋى كىرەنە ۋەي چۈرە دۇخى گەشەي سىكسى، لە
تايىيە تەندى سىكسى خۇبە خۇي مىنالى، بۇ ئارە زوۋى ھاۋرەگە زىتى كە
بە شىۋە يەكە سىرۋىشتى بەرە ۋە ئارە زوۋى سىكسى بۇ ئەۋىتر، دەچىت ۋە دۋاجار
دەگاتە دۋا قۇناغ كە چۈۋە ئەۋىدو سىكسە - براھما چارىا).

پېندەچى (دېڭيا)ى پزىشكى ئەزمونەكانى منالى راستى وتېيت: تۆلە دووھم قۇناغدا گىرت خواردووه. ھېچ عەببى تيا نىيە، دەتوانىت لىلى رەت بىت، بەلام تەنيا دەبى پيايدا تىپەرىت. بۆيە ھەموو بىر و تىپوانىنىك لەبارەى ھارپەگە زىتى قىرى بدە، ئەو ھېچ نىيە جگە لە پىروپاگەندەى سەردەمەكان. ئەمە گوتاه نىيە. ئەگەر قبولى بکەيت، ئەوا بە گەشەکردىكى سروشتى لىلى تىندەپەرىت و ئىتر بايەخ بە ژن دەدەيت.

ئەگەرى ھەيەكە دايكت زالتىر يوويىت، وەكو چۆن ھەمىشە دايكان وەھان. بە دەگمەن ھەيە مىردىك بېيىت كە ژنەكەى بەسەرىدا زال تەبى - زۆر دەگمەنە. لە راستىدا، ئەمە روونادات و ئەگەر ھەندى جار يەككە بدۆزىتەو ئەوا ئەمە ئاوازەيە و لە رىساكە لادەدات. ھۆكار ھەن، ھۆكارى دەروونىن.

پىاوبە بەردەوامى لە جىھاندا خەرىكى شەپە بۆيە وژە ئىرىنەكەى بەھەدەر دەپوات. بە ھاتنى ئەو كاتەى كە دەگاتەو مالاو دەيەوئى بېيتە مېينە. دەيەوئى لە شەپانگىزىيە ئىرىنەيەكەى پشوو بدات. لە فەرمانگە، لە كارگە، لە بازار، لە سىياسەتدا - لە ھەموو شوئىنىك ھەر لە شەپ دايە. لە مالاو تايەوئى شەپ بکات، دەيەوئى پشوو بدات، چونكە سبەينى ديسان جىھان دەست پىندەكاتەو، بۆيە ئەو ساتەى كە دىتەو ناو مال دەبىتە مېينە. ژنەكە تەواوئى رۆژەكە مېينە بوو، بەھېچ شىوئەيەك شەپى نەکردووه، كەس نەبوو شەپى لەگەل بکات. ماندوو بوو لە ژنبوون... و لە مەتبەخ و لە ھەموو شتىك و لە مالاكانىش. ئەو دەيەوئى كەمىك خوشى بېيىت لە شەپانگىزى و دەمەقالى و مىردى داماوئىش لەويە. بۆيە دەبىتە ئىرىنە و مىردەكەش دەبىتە مېينە، ئەو شەھەر ھەموو بىناغەى ژن سالارىيە.

بەلام مالاكان تووشى گرفت دەبن: ئەوان دەبىن كە دايك زالە، بە داخىن بۆ باوكيان و بەھۆى ھاوسۆزىيانەو بۆ باوكيان دەيانەوئى خوشيان بوئ: بەلام

ئاتووانن - ئاتووانن دىكى دايىك بولسىمۇ، تەننەت باۋىشى ئاتوواننى دىكى دايىك بولسىمۇ، چۈن دەتووانن؟ لە قوۋلايى ناخىيەنەۋە بەرەنگارى دايىك دەكەن، دايىك سالارەكە دەپتە زۆرۈر ۋە ئەمەش يەكەم ئەزموۋى ئىتتىپاقە. دواتر، ھەركاتىك كە ئەوان لەگەل ئاندىن ئەۋا دەترىن، جارىكى دەيسەلمىتتەۋە كە دايىكە. زال دەپتەۋە، بۆلە دەكات ۋە ھەتتە دەپتە.

ئەۋەيە ترىسى تۇ ۋە ھىشتاش لە ھاسۇزى باۋىكتايت. پىرەپىۋى دامىۋ ھەركىز قىسە تەۋو. بەھۋى ئەۋ ھاسۇزىيەۋە لەگەل باۋىكتا تۇ زىاتر كۆپ سەرنىت رادەكىشىت. بەلام ئەمە شتىك نىيە ۋەكۈ كىشە بىرى لىكەيتەۋە. تۇ دەتووانىت پىايدا تىپەپىت. خۇشى لى بىيە ۋەست بە گوناۋ مەكە لەبارەيەۋە. بەزۋىي تۇ سەرت دەسۋىت - ئارەزۋىيەكى گەرەت بۇ ئان تىادا سەر ھەلدەدات. چۈنكە ئەمەي كە پىاۋ بەكىشت بىكات شتىكە، بەلام پىاۋ رەزامەندىت بىكات مومكىن نىيە. رەزامەندىۋون (يان تىرىۋون) پىۋىستى بە پىچەۋانەيە، چۈنكە پىچەۋانەكان تەۋاكەرن، لەۋانەيە لەگەل پىاۋدا ھەستىكى خۇشت ھەپىت، بەلام ھەست بە خۇشى كىرەن شتىكە ۋە ھەۋونى خۇشەۋىستىيەكى قوۋل ۋەگەرم ۋەگۈپ شتىكى ترە. لەۋانەيە تۇ ھەست بە دلخۇشى بىكەپت، بەلام ھەست بە دلخۇشى شتىكە ۋە چىز ۋە شادىۋون تەۋا شتىكى جىۋازە.

چىز تەنبا ئەۋكەتە مومكىنە كە ۋەزەي نىرە ۋە مەينە بەيەك بگەن، بەلام چىز ھەمىشە سىبەرەكەي لەگەل خۇي دەھىنەت كە غەزابە. ئەمە ترىسەكەيە: تۇ غەزابت زۆر بىنىۋە ۋە ترىست. بەلام چىز ئەۋەندە جۋانە كە شاينەنى غەزابە - شەرەكە ۋە مەللىنىكە. پىاۋان ھاپىي باشتىن، بىرت پىت، پىاۋ ۋە ئن قەت ھاپىي ئىن. خۇشەۋىستەكان دوزمىن بەلام قەت ھاپىي ئىن، لە راستىدا خۇشەۋىستەكان ۋە دوزمەنەكان قەت ھاپىي ئىن. پىاۋان ھاپىي زۆر باشىن، ئان ئازان چۈن دۈستانە

بن. زور قورسە بۇ ژانن كە ژنى تريان خۇش بويت، ئەوان يەكترى ياش دەناسن-
لە راستىدا زور شت لە بارەى يەكترىيەو دەزانن. بەلام پياوان زور دوستانەن و
هاوپەگە زخوازەكان بە راستى هاوپەگەزگەران، چونكە عەزابىك بوونى نىيە... بەلام
چىزىش نىيە. دەبى مروق سەرگىشى بىكات و باجەكەى بدات.

پىشنىارى من ئەمەيە: قبولى بىكە و بەزووى بەسەرىدا تىدەپەرىت. ئەوكانە
دەست دەكەيت بە گەران لە جەمسەرە پىچەوانەكە: ژن. دەبى سوراخ بىكرىت،
ئەمە بەشېكە لە گەشەسەندن. دەبى پياو لىكۆلنەو لە ژن بىكات، ژنىش لە پياو
بىكۆلنەو. چەندەى قوولترىش بىچىتە ناو ئەو لىكۆلنەو، چىزى زىاتر
سەرەلدەدات و ئەگەرى زىاترى عەزابىش دەبى. ئەوانە شانبەشانى يەكترىن،
ئەمانە يەكترى هاوسەنگ دەكەن.

پەيوەندى پياو بۇ پياو ئاسودەترە، گونجاوترە، تىگەپىشتىنى زىاترەمەيە.
پەيوەندى پياو-ژن ھەمىشە گىزاو، تىگەپىشتىنى كەمترەمەيە چونكە دوو جىھانى
زور جىاوانن. چۆن دەشئ لە يەكترى تىبگەن؟ ھىچ پياونىك لە ژن تىناگات، ھىچ
ژنىكىش لە پياو تىناگات و ئەمە جوانى پىكەو بوونىانە. ئەمە راز دروست
دەكات... ھەر ئەمە خراپ تىگەپىشتىنىش دروست دەكات.

بەلام يەكەم جار قبولى بىكە، بەرەنگارىيەكەت بەلاو نى و بەزووى دەتوانىت
تىپەپىشنىت. ھەر كاتىك دوو جۆر جەستە و ئەقلى هاوشىو ھەول بەدەن بەيەكەو
بگونجىن، ئەمە لادانە. بۆيە دەلئىم هاوپەگە زخوازى لادانە. لە خورئاوا، ئىستا زىاتر
و زىاتر بلاو بووئەو. ئىستا هاوپەگە زخوازەكان پىيان وايە پىشكەوتوون: ئەوان
يانەى خۆيان، ئاھەنگى خۆيان، دامەزراو، خۆيان، گۇقارى خۆيان، پىوپاگەندەى
خۆيان، ھەموو شتىكى خۆيان ھەيە، ژمارەشيان لەزىادبوونە. لە ھەندى ولاتدا
گەپشتوونەتە نىك لەسەدا چل. زوويان درەنگ هاوپەگە زخوازى دەبىتە حالەتىكى

ئاسايى. ئىستان تەنەت ھەندى ويلايەتى دىيارىكراۋ لە ئەمىرىكا رىنگە بە
 ھاۋسە رىگىرى ھاۋرەگە زىخۋازەكان دەدەن. ئەگەر خەلك مەكۇر بىن، دەبىت رىگە
 پىتدەبىت، چونكە دەبىت ھكۈمەت خىزمەتى خەلك بىكات. ئەگەر دوو پىياۋ پىيانەۋى لە
 ھاۋسە رىتىدا بەيەكەۋە بىزىن، ئەۋە پەيۋەندى بەكەسەۋە نىيە. ئەمە نىشى
 خۇيانە، بەلام ئەمە لە بىنەردا نازانستىيە. ئەمە كىشەى خۇيانە و كەس بۇى نىيە
 دەستىۋەردان بىكات، بەلام ئەقلىان لە بارەى رىسايى بىنچىنەىى وزەى مۇۋۇ
 چولەى، رۇشەن تەبۋەتەۋە. ھاۋرەگە زىخۋازەكان ناتۋانن رۇحانەت پەيدا بىكەن.
 ئەمە زۇر قورسە. تەۋاۋى رىسايى چولانى وزەيان تىكچۈۋە. تەۋاۋى مىكانىزمەكە
 تۈۋشى شۇك بوۋە، لايداۋە. ئىستان ھاۋرەگە زىتى لە جىھاندا زۇرگەشە دەكەت،
 دەبىت تەكنىكى زۇر جىاۋازگە لالە بىكرىن كە پىشتر نەزانراۋن، بۇ يارمەتىدانىان تا
 بەرەو تىزىمان لە ناخ ھەنگاۋ بىتىن.

پاش دە سال ژيان لەناۋ سوپادا، پىياۋن دەنىردىنە بەشى پىشكىنىنى پىزىشكى.
 سەربازەكان جەكەنىان دادەنن و يەك لەدۋاى يەك دەچنە ناۋ تۇقىسى دىكتۇر.
 دىكتۇرەكە سەماعەى لەسەر سىنگى يەكەم پىياۋ دادەنن و دەلەت "سۇفيا
 لۇرەن". دلى پىياۋەكە خىرا لىدەدات - "بوم! بوم! بوم!"
 دىكتۇرەكە دەلەت "ژەكەت، بوم. بە تەۋاۋى ئاسايىيە بىرۇ لەۋى بوەستە".
 پىياۋى دۋانر بەھەمان شىۋە پىشكىنىنى بۇ دەكرى. دىكتۇر دەلەت "مارلەن مۇنرۇ.
 بوم! بوم! بوم!"

"ژەكەت" - بىدەنگىيەكى تەۋاۋ.

"باشە، بىرۇ لەۋى بوەستە".

پىياۋىكى تردىت بۇ پىشكىن.

دىكتۇر دەلەت "سۇفيا لۇرەن، بوم! بوم! بوم!"

دكتورەكە پشكەن دەكات "بريجيت باردۇ، بوم! بوم! بوم!"
 دكتورەكە دەلىت "ئەكەت... بوم!"
 دەلىت "سەيرە، بەلام تۇ ھېشتا ئاسايىت. ھەرچۇننىك يىت، بىرۇ لەوى بۈەستە -
 بوم! بوم! بوم!"

زۇربا

تۇ "زۇربا يۇنانى" ت خۇندۇۋەتە...
 بىخۇندۇۋەتە! زۇربا بە گەرەكەي دەلىت "گەرەم شىتەك لەتۇدا ونە. ھەستىكى
 شىتەنە! تا ژىيەكە نەچرىنىت، قەت بە راستى زىندۇو ئايىت! كەمىك شىتى
 چەندە ھارە ھەندەت دەداتى، شىعەرت پىدە بەخشى و ئەۋەندە قازايەتت
 پىدە بەخشى كە لەم جىھانە ناخۇشەدا دلخۇش بىت.
 زۇربا جوانى خۇي ھەيە. (كازانتزاكيس) رۇماننوس كە رۇمانى زۇربا يۇنانى
 نوسىۋە يەككە لە باشترىن رۇماننوسەكانى سەدە و ئازارنىكى زۇرى بەدەست
 كەنيسەۋە چەشتۋە.
 كاتىك ئەو زۇربا يۇنانى نوسى لە كەنيسە كرايە دەرەۋە. بە نوسىنى زۇربا،
 ھەرەشەيان لىكرد: "كتىبى زۇرباكەت پاشەكشى پىيكە ئەگىنا دەرەكرىت".
 لە بەرئەۋەي كىتەكەي نەكشانەۋە، لە مەسىحىت كرايە دەرەۋە و بە چوونە
 دۆزەخ مەحكوم كرا. بە راستى زۇربا تاكىتى خودى (كازانتزاكيس) ە، كە
 مەسىحىت سەركۈتى كرىدۇو كە نەيدەتۋانى ۋە ھا بژىت، كە دەيوست ۋە ھا
 بژىت، ئەو، ھەموو بەشە تەژياۋەكەي ژيانى لە ئاۋى زۇربادا دەرېرى.
 زۇربا پىاۋىكى جوانە - ترسى لە دۆزەخ نىيە، چاۋىرسى نىيە بۇ بەھەشت، سات
 بە سات دەرژىت، خۇشى لە شتە بچۈكەكان دەبىنىت... خۇراك، خۋاردنەۋە، ژنان.

پاش ئیشکردن به دریزایی رۆژ، ئامیره موسیقییهکی دهست ده دایه و چهنده ها
سهعات له که ناری ده ریا سه مای ده کرد.

به شه که ی تر نه و گه وره یه که رۆریای لای خۆی وه کو خزمه تکار دامه زراند. نه و
همیشه خه مبار بوو و له ئوقیسه که ی داده نیشت، خه ریکی فایله کانی بوو و قهت
پینه ده که نی، قهت خوشی نه ده بیستی، قهت نه ده چوو ده ره وه و همیشه له
قوولایی ناخیه وه ئیره یی به رۆریا ده برد که رۆری دهست نه ده که وت به لام وه کو
ئیمپراتۆر ده ریا، بیرى له سبه ینى نه ده کرده وه، له وه ی که رووده دات. نه و به باشی
ده خوات، به باشی ده خواته وه، به باشی گۆرانی ده لیت، به باشی سه ما ده کات.
گه وره که شی که رۆر ده وله مه نده، هه ر به خه مباری داده نیشت، نیگه رانه، له
عه زاب دایه، له که ساسی و ناله دایه.

رۆریا نه و به شه ته وانه کراوه ی ژیا نی هه ر که سیکی به ناو دینداره.

نه ی بۆچی که نیسه نه وه نده درى بوو کاتیک (رۆریا) بلاو کرایه وه؟ نه وه ته نیا
رۆمانیک بوو، شتیک نه بوو که نیسه نیگه رانی بیت. به لام رۆر روون بوو که نه مه
مه سیحیه کی نه ژیا وه له ناو هه موو مه سیحیه کدا، ده شی نه م کتیه کتیه کی
ترسناک بیت. هه ر کتیه کی ترسناکیشه.

به لام رۆریا یه کجار رۆر جوانه. (کارانتزاکیس) ده ینیرت له شار هه ندی شت
بکرت و هه مووی له بیر ده چیت. نه و ده خواته و ده چیت له سۆزانییه کان و
راده بویریت و ناوبه ناو بیرى دیته وه که له وانه یه چه نده رۆژ تیه پرین به لام له گه
نه وه شدا، پاره که ی هه ر پیه. تا هه موو پاره که ته وانه یی چون ده تووانی
بگه ریته وه؟ گه وره که ی رۆر توپه ده یی، به لام هیچ فاکری- نه وه کیشه ی خۆیه تی.
پاش سی هه فته ده گه ریته وه- و نه و ته نیا بۆ ماوه ی سی رۆژ رویشتبوو- و هیچ
کام له و شتانه ناهینیت که نیردرابوو بیهینیت. به کومه لیک به سه رهاتیشه وه

دەگەپتەو "چ گەشتىكى مەن بوو، دەبووايە لەوى بيت، ئەو كىژۆلە جوانانەم
بىنى... و ئەو شەرابە خۆشەى لىبوو".

گەرەكەشى دەلت "ئەى شتەكان؟ ئەو سى ھەفتەيە لىرە لە مەراقا ئەكولم".
ئەويش وتى "كاتىك ئەو ھەموو شتە جوانە ھەيت، كى باكى بەو شتە بچوكانە
ھەيە؟ تۆ دەتوانى ھەموو ھەفتەيەك لە مۇچەكەم كەم بکەيتەو و پارەكەت
و ەربگریتەو. ببووړە كە نەمتوانى زووتر بيمەو. دەبى خۆشحالیش بيت كە
ھاتوومەتەو - چونكە پارەكە تەوار ببوو دەبووايە بيمەو. بەلام جارىكى تر دەچم
و ھەموو شتەكان دەھينم". ئەويش وتى "جارىكى تر ناچيئەو. كەسىكى تر
دەنيرم".

ھەموو زياتى زۆربا، سادەيە، خۆشى فيزيكىيە، بەلام بەبى ھىچ شەژانىك، بەبى
ھىچ گوناھىك، بەبى ھىچ خەمىك لەبارەى گوناھ و فەزىلەت.

نيكوس كازانتزاكيس نوینەرايەتى تۆ دەكات - ئەك ھەر تۆ ھەموو موقىك. ئەو
پىياويكى دەگمەن بوون بەلام قورىانى ھەموو رابردو بوو. ئەو پىياويكى زۆر
ھەستىار بوو - بۆيە دابەشبوونەكە زۆر بوون بوودەو، پىياويكى زۆر زىرەك بوو و
توانى بزانی كە دابەشبوو، ئەمە غەزابتكى گەرەى لەناو ەویدا دروستكرد.

دابەشبوون لەدزى خۆت دۆزەخە، شەر لەگەل خۆتدا غەزابتكى بەردەوامە.
دەتەوى شتىك بکەيت - ئەمە بەشىكى تويە - و بەشى دوو ەست دەلت "ئا،
ناتوانيت بیکەيت. ئەمە گوناھ".

چۆن دەتوانيت لەگەل خۆتدا لە ئاشتیدا بيت؟ و كاتىك كەسىك لەگەل خۆیدا
ئاشت نيە ناتوانى لەگەل كۆمەلگەدا، لەگەل كەلتووردا و دواچار لەگەل بووندا
ئاشت بيت. تاكەكەس بلۆكى ھەموو بوونە.

دەمەوئى ئەم زۆربايە لە ھەموو كەسنىڭدا زىندوو بىت، چونكە ئەمە مىراتى
سروشنى تۆيە. بەلام نابى لە زۆربا بوەستىت. زۆربا تەنيا دەستپىكە.

دەمەوئى بەيەكەو و لەھەمان كاندا زۆربايى يۆنانى و گواتام بودا بىت. لەو
كەمتر قايىل مەيە. زۆربا نوڤنەرايەتى زەوى دەكات بە ھەموو گول و سەوزايەكان و
شاخەكان و رووبارەكان و ئوقيانوسەكانىو. بودا نوڤنەراتى ئاسمان دەكات
بە ھەموو ئەستىرەكان و ھەورەكان و پەلكە زىڤىنەكانىو.

ئاسمان بەبى زەوى بەتال دەبى.

ئاسمان ناتوانى بەبى زەوى پىڤىكەنى.

زەوى بەبى ئاسمان مردوو دەبىت.

ھەردووكان پىكەو- و لىرەو سەما دىتە ناو بوونەو. زەوى و ئاسمان
پىكەو سەما دەكەن- و پىكەن دەبى، خۆشى دەبى و ئاھەنگ دەبى.
ئەگەر مرقۇ زۆربايەكى راستەقىنە بىت ئەوا زۆر دوور نابىت لەوەى كە بودا بىت.
ئەو تەقريبەن نىوەى رىڭاكەى بىووە. يەكەم نىوەش قورستىنە چونكە ھەموو
ئايىنەكان لەدژنى. ھەموو ئايىنەكان بۆ لايەكى تر بەكىشت دەكەن، دوور لە يەكەم
نىوە و ھەر كە بۆ لايەكى تر بەكىش كرايت ئەوا قەت نابىتە بودا- چونكە تەنيا ئەم
رىڭەيە بەرەو بودا دەچىت.

زۆربا رىڭاى بەرەو بودايە.

لەو تەى تۆم بىنىووە، ئازايەتى ئەو ھەم پەيدا كىردوو جارىكى تر خۆشەويستى
بەكەم، پىڤىكەنەم، سەما بەكەم. تۆ چاوەكانى مەنت بە پروى جوانى، شىعر و ژياندا
كىردەو. ھەست دەكەم گەنجترەم، تەقريبەن مەنل ئاسام، سەرسام بەو جوانىيەى
كە بە ھەموو شتىڭدا رەت دەبىت- ھەلگە پراوہەيەكى مەسىحىي پراوپر لە چىژم، كە

شەربەت دەخۆمەۋە، تام لە ھەموو دۆپەيەکی دەکەم. ئايا ئەمە بە قوۋلى
ئائەخلاقىيە؟

ئا، ئەمە بە تەۋاۋى ئەخلاقىيە. ئەۋە تاكە ئەخلاقە كە ھەيە - ئائايىنى بېت، لە
ھەر ساتىكى ژياندا دوايىن دۆپە بگوشىت، منال بېت، بىگونناھ بېت، جارىكى تر
دواي پەپولەكان بگەۋىت، لە كەنارى دەريا قاوغە گوتچكە ماسىيەكان كۆ
بگەيتەۋە... جوانى ھەبوون بېيىنىت كە لە دەورتايە، رىگە بە خۆت بىدەيت
خۆشەۋىستى بگەيت و خۆش بويستىت.

خۆشەۋىستى سەرەتاي ئايىنە.

بە ھەمان شۆۋەش كۆتايى ئايىنە.

كەسى ئائايىنىش ھەمىشە گەنجە. ئەگەرچى بە گەنجىش بىرىت، تەننەت لە
مىردىشىدا پىرە لە خۆشى، پىرە لە سەما، پىرە لە گۆرانى.

من فىرت دەكەم ئائايىنى بېت و فىرت دەكەم بەرائەتى منالەت ھەبىت. فىرت
دەكەم سەيرى و رازى ھەبوون بزانىت - نەك ئەمەي شىكردنەۋەي بۆ بگەيت بەلكو
ئەمەي خۆشى لى بېيىنىت، نەك ئەۋەي تىۋرەي لى دابىتاشىت بەلكو سەماي لى
پىگبىنىت.

تەۋاۋى ھەبوون سەما دەكات، جگە لە مۇشەكان. ئەۋان بوونەتە گۆرستانىكى
گەۋرە. من بانگت دەكەم لە گۆرستانەكانت بېيتە دەرەۋە.

ئا ئەمە ئائەخلاقى ئىيە. ھەموو ئايىنەكان ۋەھا دەلىن، بەلام ئەۋ ئايىنە
ھەلەن. ھەر كەسىك كە دەلىت ئەمە ئائەخلاقىيە تەنبا لە دژى مۇقايەتتە، دژى
ھەبوونە، دژى خۆشىيە، دژى خۆشەختىيە، دژى ھەموو ئەۋ شەيە كە سەر
دەكىشىت بۆ خواپەرىستى. من بە تەۋاۋى لەگەلدام.

بەشى دوۋەم

پىار يان ئۇ ھېشتا تەنپايە،
بەلام خۇشەويست ئوكانە دېتە كاپەۋە كە رۇخەكان
دەچنە پالايەك.

— رۇخانىيەكانى (ياول)

ھەۋا

ھەندى رۇڭ ھەست دەكەم پىاوم و رۇۋانى تر ھەست دەكەم ئۇم. دەتووانم
ھەردووكيان بىم؟ يان ۋەكو شىتتىك گەشە دەكەم؟
ھەموو كەسىك ھەردووكيانە و تۇ بەئاگا ھاتوۋىتەۋە - ئەمە زۇر باشە، ئەمە
بەرچاۋ پوونىيەكى گەرەيە بەرانبەر بوونت. ھەموو كەسىك ھەردووكيانە. بەلام
تاۋەكو ئىستە، كۆمەلگە بەجۇرىك پىرۇگرام كراۋە، ئىمە بە جۇرىك پەرۋەردە و فېر
كراۋىن كە پىاۋ پىاۋە، ئۇ ئۇ. ئەمە رىكخستىنىكى زۇر ھەلەيە، ھەلەيە بەرانبەر
سروشست. ئەگەر پىاۋ دەست بىكات بە گرىان، خەلكى پىنى دەلئىن "ۋەكو ئۇ
مەگرى، ئەۋەندە ناسك مەبە". ئەمە پوچە - چۈنكە پىاۋ ۋەكو ئۇ لە چاۋەكانىدا
رژىنەكانى فرمىسك ھەيە. ئەگەر سروشت مەبەستى ئەبوۋايە بگرىت ئەۋا پىاۋ
فرمىسك رژىنى ئەدەبوۋ.

نیتسا ئەمە زۆر سەرکوتگەرلەنە. ئەگەر كچىك دەست بىكەت يە رەفتار كۆرۈن
 ۋە كۈپياۋ، تەمۇخە، شەپانگىزە - ھا؟ خەلكى بىر لەۋە دەكەنەۋە كە شىك
 روويداۋە: گىرقتىكى ھۆرمۈنى لەئارادايە. ئەوان پىتى دەلەن كۈپانى، ئەۋكچ نىيە.
 ئەمە بى مانايە! دابەشكردنە و سىروشتى نىيە، ئەم دابەشكردنە سىياسىيە،
 كۆمەلە نىيە. ئۇ ناچار كراۋە بىست و چوار سەعات رۆلى ئۇنان بىيىنىت و پىاران
 ناچار كراۋن بىست و چوار سەعات رۆلى پىاران بىيىن، كە زۆر ناسىروشتىيە و
 بەدلىيەۋە بەدبەختى لە جىھاندا دىننىتە كايەۋە.

سات ھەيە كە پىاۋ نەرمە و دەبى مېتە بىت. ساتىش ھەيە كە مېردەكان دەبى
 ئۇ بن و ئۇ دەبى مېرد بىت و دەبى ئەمەش زۆر سىروشتى بىت. بەمشىۋەيەش رىنم
 و ھەماھەنگىيەكى زىاتر لەئارادا دەبىت. ئەگەر گىرمانەي ئەۋە نەكرىت كە پىاۋ
 بىست و چوار سەعات ھەردەبى پىاۋ بىت، ئەۋا زۆر ھىمىز دەبى. ئەگەر گىرمانەي
 ئەۋەش نەكرىت كە ئۇ بىست و چوار سەعات ھەر ئۇ بى ئەۋا سىروشتىر و ەفەۋىتر
 دەبى.

بەلى، ھەندى جار لە ھەلچۈۋىنىكا ئۇ زۆر ترسناكتەر دەبى لە پىاۋ و ھەندى جار
 لە ساتە نەرمەكاندا پىاۋ زۆر بەسۈزتر دەبى لە ھەر ئۇنىك كە ھەيە - و ئەم ساتانە
 بەردەۋام دەبن لە گۇران. ھەردەۋ ئەم كەش و ھەۋايە ھى تۇن، بۆيە پىت و تەبىت
 كە خەرىكە شىت دەبىت يان شىكى تر. ئەم دوۋفاقىيەتە بەشىكە لە سىروشت.

بەرچاۋروۋىيەكى باش بەسەر تۇدا ھاتوۋە. لە دەستى مەدە و نىگەرانى ئەۋە
 مەبە كە خەرىكە شىت دەبىت. تۇ چەند سەعاتىك پىاۋىت، چەند سەعاتىكىش
 ئۇنىت. ئەگەر بەشىۋەيەكى كىتومت لىي پروانىت، دەتروانى بزانى چەند خولەك پىاۋ
 بوۋىت و چەند خولەكىش ئۇ. ئەمە گۇرپانىكى ناۋبەناۋە. لە يۇگادا سەرسەختانە
 كاريان لەسەر ئەم نەيىيانەي ناۋەۋە كىدوۋە. ئەگەر تۇ تىبىنى ھەناسەت بىكەيت،

ئەمە رىك كاتەكەت ئەداتى. كاتىك كۈنەلۈتى چەپ ھەناسەگۈرۈكى بىكەت ئەوا تۆ
مىيىنەيت. كاتىك كۈنەلۈتى راست ھەناسەگۈرۈكى بىكەت ئەوا نىرىنەيت. ئىنجا پاش
چل و ھەشت خولەك دەگۈرۈپ.

بە بەردەوامى - رۆز، شەو - ئەم گۈرۈپانە روودەدات. كاتىك تۆ بە كۈنەلۈتى چەپ
ھەناسەگۈرۈكى دەكەيت، لاي راستى مىشكىت ئىش دەكەت: لاي راست مىيىنەيت.
كاتىك تۆ بە كۈنەلۈتى راست ھەناسەگۈرۈكى دەكەيت ئەوا لاي چەپى مىشكىت ئىش
دەكەت: ئەمە بەشە نىرىنەكەيت. ھەندى جار دەشتووانى يارى پىيىكەيت. ئەگەر رۆز
تۈرەيت ئەوا شىك بىكە: كۈنەلۈتى راست دابخە و دەست بىكە بە ھەناسەگۈرۈكى بە
كۈنەلۈتى چەپ و لەماوۋى چەند چىركەيەكدا بۆت دەردەكەويت كە تۈرەيىكەت
ئەماو - چۈنكە بۆ تۈرەبوون پىيىستە لە بەشە نىرىنەكەيت يۈۈتدا يىت. تاقى
بىكەرەوۋە و سەرت دەسۈرۈمىت. تەنيا بە گۈرۈپى ھەناسەگۈرۈكى لە كۈنەلۈتىكەوۋە بۆ
يەككىكى تر، شىككى رۆز گىرگ دەگۈرۈپ، ئەگەر تۆ لە بەرانبەر جىھانى دەردەوۋەدا
ھەست بە سەرمايەكى رۆز دەكەيت ئەوا بە كۈنەلۈتى چەپ ھەناسەگۈرۈكى بىكە و
لىكەپى با وىئا، خەيال و گەرم و گۈرۈپى بىرۈنە ناوۋە - و لەپى ھەست بە
گەرمىيەكى تەواو دەكەيت.

كاتىك تۆ لە كەش و ھەواى نىرىنەيىدايت ھەندى كردار ھەن رۆز ئاسانتر ئەنجام
دەدرىن. كاتىك تۆ شىككى سەخت ئەنجام دەدەيت - گۈستەوۋەى تاشە بەردىك،
يان پالئانى - تىيىنى كۈنەلۈتەكانت بىكە. ئەگەر لە كەش و ھەواى نىرىنەيىدا ئەبىت
ئەوا ياش نىيە. لەوانەيە بۆ جەستە مەترسىدار بىت: تۆ رۆز نەرمۇلە دەبىت. كاتىك
تۆ لەگەل مەنلىكدا يارى دەكەيت، يان ھەر لەگەل سەگىكدا داتىشتوويت، وا ھەست
بىكە كە لە دۆخى مىيىنەيىدايت - نىكاپەئىيەكى رۆزىر روودەدات. كاتىك
قەسىدەيەك دەنووسىت يان تابلۇيەك دەكىشىت يان مۇسىقا لىدەدەيت دەبى لە

دوخی مئینه بیدابیت... مه گهر ئه وهی که تو له هه ولی لیدانی مۆسیقای جهنگدابیت!
ئه و کاته ئاساییه، دهیی له کهش و هه وای نئیرینه دابیت - شه پانی بیت.

تیبینی بکه و تو زیاتر و زیاتر له م دوو جه مسهریه به ئاگا دبیت. ئه مهش باشه
که ئه م دوو جه مسهریه ندیه هیه: به م شیوهیه که سروشت پشوو دان فراهه م
ده کات. کاتیک به شه نئیرینه که بیتاقهت ده بیت تو به ره و به شه مئینه که ده جولیت،
به شه نئیرینه که پشوو ده دات. کاتیک به شه مئینه که بیتاقهته، تو پشوو ده ده بیت،
تو ده بیت نئیرینه. ئه مهش ئابووری ناوه وه به - به شتیکیان له گۆراندایه. به لام
کومه لکه کهت شتی هه له ی فیر کردوویت: ئه مهی که پیاو پیاوه، و ده بی به
به رده وامی هه ر پیاو بیت - ئه مه له ئه رکیک زیاتره. ژنیش ده بی به به رده وامی هه ر
ژن بیت، نه رمۆله، به سۆز و به زه یی بیت: ئه مهش له ئه رکیک زیاتره. هه ندی جار
ئه ویش ده یه وی هه ندی جار شه ر بکات، تو په بیت، شته کان فیری بدات - ئه مهش
باشه، ئه گهر له یاری ناوه وه تیبگه یه.

ئه م دوو جه مسهریه ندیه یارییه کی باشی ناوه وه ن - یاری ئاگایی. به و
شیوهیه که خودا له ناو تودا دابهش بووه، بۆئوهی یارییه کی چاوشارکی له گه ن
خۆیدا بکات. کاتیک یارییه که ته واو بوو، کاتیک تو بۆت ده رکه وت چی له یارییه که
فیر بیت، کاتیک وانه که وه رگیرا، ئه و کاته تو ده گه یته ئه و دیو.
قۆناغی کۆتا نه نئیرینه و نه مئینه به. بی لایه نه.

پیاو له قوولاییه وه له و راستیه به ئاگایه که ژن شتیکی هیه که ئه م نیه تی. له
سه ره تادا ژنی به لاره سه رنجرا کیشه، جوانه. ده که ویتته داوی خوشه ویستی
ژنه که وه، ژنه که ته قریبه ن ده بیت شتیکی موعناد بوون - و له وئوهیه که کیشه که
سه ره له ده دات.

هه سترکردن به وابه سته یی به ژئانه وه که هه موو پیاوێک هه سته پێده کات، وای لێده کات که به شیوازیك کاردانه وهی هه بیته که هه ول ددهات ژنه که وه کو کۆیله ئاراسته بکات- واته له رووی رۆحیه وه کۆیله. هه روه ها ده شترسیت چونکه نه جوانه... جوانه نه که ته تیا به لای نه وه وه- جوانه بۆ هه ر که سیک که لێی ده پوانیت، هه ر که سیک که لێی نزیك ده بیته وه. ئیره ییه کی گه وره له ته قله شۆشینیه نه فسگه را نێرینه ییه که دا سه ره ده دات. نه و شتیکی له گه ل ژنان کردووه که مه کپا فیللی به سیاسیه کانی ده لیت- هاوسه ریتیش سیاسه ته. ما کپا فیللی ده لیت باشترین رینگه ی به رگری هیرشه و پیاو نه م بیرۆکه یه ی بۆ چهنده ها سه ده پیش مه کپا فیللی وه کو راستیه کی بنچینه یی له ناو هه موو پانقاییه کانی سیاسه تدا به کاره یناوه.

له هه و شویتیک جۆره بالاده سته یه که هه بوو، به دنیاییه وه هیرش باشترین رینگه ی به رگریه. له به رگریدا، تۆ هه نوکه گۆره پانه که له ده ست ده ده یته، تۆ هه نوکه خۆنت وه کو به ره ی شکستخواردوو قبول کردووه. تۆ ته تیا پارێزگاری له خۆت ده که یته.

له م ولاته دا، تیکستی نابینی هه ن وه کو (مانوسمریتی) که ته مه نی پینج هه زار سه له و نه وان ده لێن ته گه ر ده ته وی ئارامی له ماله که تدا هه بی، لێدانیککی باشی ناو به ناوی ژن به شیوه یه کی ره ها پێویسته. ده بی ته قریبه ن زیندانی بکریته، له که لتوو ره جیا جیا کان و ولاته جیا جیا کانیشدا هه ر به و شیوه یه ژیاوه، به لام زیندانیه و نه که ی هه ر هه مان شت بووه، چونکه پیاو هه ولیداوه خۆی به بالاده ستر بسه لمینیت... بیریشته بیت، هه ر کانیك بته وی شتیك بسه لمینیت ته مه به و مانایه یه که تۆ نه و شته نیت.

بالادەستىيەكى راستەقىنە پىيۈستى بە بەلگە، شايەت و مشتومر نىيە.
بالادەستىيە راستەقىنە دەستبەجى لەلەين ھەر كەسىكەوۈ دانى پىدادە نرىت كە
تەنەت زىرەكىيەكى كەمىشى ھەيىت.

بالادەستىيە راستەقىنە ھىزى موگناتىسى خۇى ھەيە. لەبەرئەوۈى پىياوان
ژاننىان ئىدانە كىردوۈ - و دەبوۋايە ئىدانەى بىكەن بۆشەوۈى لەژىر رىكىفدا
بىھىلنەوۈ - تەقريبەن بۇ پۆلىننەندى نىوۈ مەۋقەك بچوكيان كىردوۈ تەوۈ. دەبىي چ
ترسىك پىياۋى كە ياندېتتە ئەوۈى ئەم كارە بىكات؟ - چونكە ئەمە تۆقىننىكى
گەرەيە....

پىياۋ بە بەردەوامى ژن بە بالادەست دەزانى و بەراۋردى دەكات. بۇ نەمۈنە، لە
جوتبۈۈن لەگەل ژندا، پىياۋ زۆر نزمە چونكە تەنەيا دەتوۋاننى لە يەك كاتدا يەك
ئۆرگازمى ھەيىت كەچى ژن دەتوۋاننى لانى كەم دە دوانزە ئۆرگازمى ھەيىت - فرە
ئۆرگازم. پىياۋ بە تەواۋى ھەست بە دەستەۋستىنى دەكات. ئەو ناتوۋاننىت ئەو
ئۆرگازمانە بداتە ژن. ئەمەش يەككىكە لە نەگبەتتە ھەرە گەرەكان لە جىھاندا:
لەبەرئەوۈى ناتوۋاننىت فرە ئۆرگازم بدات، ھەلىداۋە تەنەت يەكەم ئۆرگازمىشى
پىنەدات. دەشى تامى يەكەم ئۆرگازم مەترسى بۇ دروست بىكات.

ئەگەر ژنەكە بزانى ئۆرگازم چىيە، ئەوا بەئانگا دىت لەوۈى كە بە يەك ئۆرگازم
تېر نابى. بە پىچەۋانەوۈ، تىنۋوتىر دەبىي، بەلام پىياۋەكە بىرستى لىدەپىت. بۆيە
فىللاۋى ترىن رىگە ئەوۈى رى بە ژنەكە نەدەيت بزانى شىتىكى لە بابەت ئۆرگازم لە
جىھاندا ھەيە. لەبەرئەوۈى ژنەكەش ئۆرگازمى ئەناسىۋە، نابى واپىر بىكەيتەوۈ كە
پىياۋ لە دۇخىكى باشتردا بوۈ. بە نەدانى ئۆرگازم بە ژن دەبىي ئۆرگازمەكەى
خۇشى لەدەست بدات.

شتیکی گرنګ هه یه که ده بی لټی ټیګه یټ: لایه نی سټکسی پیاو لوکالییه، سنوورداره به نه دماه سټکسیه کان و ناوهندیکی سټکس له میټشکا. به لام لای ژن جیاوازه. لایه نه سټکسیه که ی هه موو جه سته یه تی. ته واوی جه سته ی هه سټیاره، پر خرۆشه. له بهرته وهی لایه نی سټکسی پیاو لوکالییه، بچوکه. لایه نی سټکسی ژن شتیکی زور گه وره یه. پیاو له چه ند چرکه یه کدا ته واو ده بیټ، ژن ته نانه ت گه رمیش دانایه ت. پیاو وه ها په له یه تی - وده کو نه وه وایه نه رکیک جټیه جی بکات که پاره ی پی وده ده گریټ و ده یه وی خیرا ته واوی بکات.

بړچی؟ نایا له راستیدا پیاو له خه می کرداری سټکسه؟ - ته نیا له ماوه ی سی چوار چرکه دا ته واو ده بیټ. ژن خه ریکی گه رمدا هاتنه و پیاویش ته واو ده بیټ - نه ک نه وه ی، که گه یشتبټته تورگازم، ده ردان تورگازم نییه. پیاوه که ده که وټته سه ر لا و خه وی پیا ده که وټت. ژنه که ش - نه ک ته نیا ژنیک به لکو ملیونان ژن پاش نه وه ی پیاوه که سټکسیان له گه ل کرد نه گرین چونکه له نیوه ی ریگه دا جی هیلراون، تو هانت داون و پیش نه وه ی بتوانن بگه نه دهره نجام له یارییه که هاتوویته دهره وه. به لام ته م راستییه ی په یوه ست به ته واو بوونی پیاو به خیرایی، پیشینه یه کی زور گرنګی هه یه که مه به ستم بووه بیخه مه رووتان. له ریگه نه دان به ژن به وه ی که بگاته یه که م تورگازم، ده بی فیژ بیټ نه وه نده ی بکری خیرا ته واو بیټ. بویه ژنه که شتیکی یه کجار زور جوانی له ده ست داوه، شتیکی پیروز له سه ر زه وی - پیاوه که ش له ده ستیداوه.

تورگازم تاکه شتیک نییه که ژن تیایدا به هیزه. له هه موو شوینیکی جیهان ژن ټیکرا پینچ سال زووتر له پیاو ده ژیت. ته مه ش به و مانایه یه که خوگرتره، توکمه تره. ژنان که متر له پیاوان نه خوش ده که ون. ژنان ته نانه ت نه گه ر نه خوشیش بکه ون، زووتر له پیاوان خویان چاک ده که نه وه. نه مانه راستیی زانستین.

لەكاتیڭدا كە سەد و پانزە كوپ لەدايك دەبن، سەد كچ لەدايك دەبن. لەوانەيە بێر
لەوە بکەیتەووە بۆچی سەد و پانزە؟ بەلام سروشت باشتەر دەزانیت. بەهاتنی
تەمەنی ھاوسەرگیری، پانزە كوپ نامینن! تەنیا سەد كوپ و سەد كچ دەمیتنەووە.
كچان وەها بە ئاسانی نامرن.

ژنان ئەوێندەي پیاوان خۆكوژی ئەنجام نادەن. رێژەي خۆكوژی پیاوان دووقاتە.
هەرچەندە ژنان باسی خۆكوژی دەكەن بەلام هەمیشە مانەووە هەلدەبژێرن چونكە
هیچ شتێوازیكى توندوتیژانە بۆ خۆكوشتن بەكارناھینن.

ئەوان ئاسودەبەخشتترین و زانستیتترین و ھاوچەرخترین شتێواز هەلدەبژێرن -
حەبی خەو. سەیریشە كە هیچ ژنێك ئەوێندە حەبی خەو ناخوات كە هەتسانەووە
ئەستەم بێت. بۆیە خۆكوژییەكەي خۆكوشتن تیببە بەلكو جۆرنێك ئارەزایەتیبە،
هەرەشەيە بۆئەوێ مێردەكە تیبگات ئەمە ھۆشدارییەكە بۆ ئایندە. هەمووان
ئیدانەي پیاوێكە دەكەن - دكتۆرەكان، دراوسێكان، خزمەكان، ئەفسەرانی
پۆلیس. ئەو بەشتێوێكەي ناپیویست بوو بە تاوانبار، هەمووانیش ھاوسۆزی
ژنەكەن - هەرچەندە خەریك بوو خۆی خۆی بكورژیت.

ئەوێندەي كە پەيوەندی بە كوشتنەووە هەبە، جیاوازییەكە گەورەيە. پیاو
تەقربیبەن بیست جار زیاتر كوشتن ئەنجام دەدات، كەچی ژن زۆر بە دەگمەن.
ژنان كەمتر لە پیاوان شیت دەبن. جاریكی تریش رێژەكە هەمان شتە: پیاوان
دووقاتی ژنان شیت دەبن. لەگەڵ ئەوێشدا پاش ئەو ھەموو راستییە سەلمێنراوانەي
زانست، خورافیاتی ئەو بەردەوامە كە پیاو بەھێزترە. تەنیا یەك شت هەبە كە
تیایدا بەھێزترە و ئەویش جەستە ماسولكەییەكەيەتی. ئەو ئیشكەریكی دەستی
باشە.

نه گينا، له هه موو سه ريکه وه هه سستی به گرتیبه کی نرمی قبول کردوه -
 چنده ها سده به نه وه سته شی هه به. بۆ خولادان له و گرتیبه، تاکه رنگه نه وه به
 ژن ناچار بکات بچیته پتگه به کی نرمه وه. نه وه ش تاکه شته که له پیاودا به هیژتره:
 نه وه ده توانی رۆر له ژن بکات. نه وه دلره قتره، نه وه توندوتیژتره و نه وه ژنی ناچار
 کردوه ئایدیایه که قبول بکات که به شیوه به کی ره ها هه له به: واته نه مه ی که نه وه
 لاوازه.

بۆ سه له اندنی نه وه ش که ژن لاوازه، ده بی درایه تی هه موو تایبه تمه ندیبه
 میتینه کان بکات. ده بی بلیت نه وان هه موویان لاوازن و نه وه تایبه تمه ندیانه هه مووی
 پتکه وه ژن لاواز ده که ن. له راستیدا، ژن هه موو تایبه تمه ندیبه مه زنه کانی تپدا به.
 له هه ر شوینی کیش پیاو بیدار ده بیته وه، ده گاته هه مان نه وه تایبه تمه ندیانه ی له
 ژناندا ئیدانه ی ده کرد. نه وه تایبه تمه ندیانه ی که وا داده نرا لاوازی نه هه مووی
 میتینه یین. نه وه ش راستیبه کی سهیره که هه موو تایبه تمه ندیبه مه زنه کان ده چنه
 ناو نه و خانه به وه. نه وه ی که ده میتیته وه، تایبه تمه ندیبه کانی دلره قین، هی
 ناژه لن.

ژن به سۆزتره. پیاو خۆشه ویستیبه کی گه وره تری له ژن پیشان نه داوه. ملیونان
 ژن مردوون - به زیندوویی خویان هه لداوه ته ناو ئاگری سوتاندنی مه یی
 خۆشه ویسته کانیانه وه چونکه نه یانقوانیوه ژیانیک به یی میرد یان هاو پتیه که یان
 بزین. به لام پیت وا نیبه که میک سهیره که له ده هه زار سالدا تاکه پیاویک
 جه ساره تی نه وه ی نه کردوه خۆی هه لبداته ناو ئاگری سوتاندنی ته رمی ژنه که ی؟
 کانی پتویستت هه به، ده رقه تی پتویستت هه به... و تۆ به هیژتریت. ژنی ناسک و
 هه ستیار خۆی هه لده داته ناو ئاگری سوتاندنی ته رم و (مه مه د عه لی کلای) ی
 به هیژیش به رده وامه له شناوه کانی و له گه ل نه وه شدا به هیژتره!

به هیزری، ره هه ندی زۆری هه به. خوشه ویستی به هیزری خۆی تیایه. بۆ نمونه، هه لگرتنی منال له منالداندا بۆ ماوهی نو مانگ پتویستی به به هیزیه، پایه داریه، خوشه ویستیه. هیچ پیاویك ناتوانی ئەمه بکات. ده کړی منالدا نیکي ده سترکرد بخړیته ناو پیاو- ئیستا ته کنولۆزیای زانستی گه یشتوو ته نه و ئاسته ی که پیاو ده توانی منالدا نیکي پلاستیکی هه بیت و تیایدا بچینریت، به لام پیم وایه به توانی نو مانگ خۆی بگرت! - هه ردووکیان خۆیان فری ده ده نه ناو ئوقیانووسه وه.

قورسه زیان بیه خشته رۆحیکي تر، جهسته بدهیته رۆحیکي تر، میشتك و نه قل بدهیته رۆحیکي تر، ژنه که له ناخی دلوه هاویهشی ده کات له به خشی نی هه ر شتیك به مناله که که له دهستی بیت. ته نانه ت پاش نه وه ی مناله کهش له دایك ده بیت، به ختوکردنی منال ئاسان نییه. به لای مناره، قورسترین شته له جیهاندا.

که شتیوانه ئاسمانیه کان و (ئیدمۆند هیلاری) ی به که م شاخه وانی ئیقریست... ده بی به که م جار نه مانه هه ولی به ختوکردنی منال بدهن. ئینجا ته نیا نه و کاته ده توانین دان بنیین به وه ی که به چوونه سه ر ئیقریست شتیکیان ته نجام داوه، نه گینا بیتسووده. ته نانه ت نه گه ر گه یشتبیه سه ر مانگ و به سه ر مانگدا رۆیشتبیت، گرنگ نییه. ئەمه ده رینا خات تو به هیزتریت.

منالیکي زیندوو- نه وه نده ناجیگیر، نه وه نده پر وزهیه که به چه ند سه عاتیك ماندووت ده کات. تو مانگ له منالداندا و ئینجا چه ند سالیك... ته نیا هه ول بده به ک شه و له گه ل کۆریهیه کی بچوکدا بخره ویت. له و شه وه دا، له خانووه که تدا، شتیك رووه دات. یان نه وه تا مناله که ده تکوژیت یان تو مناله که ده کوژیت. به نه گه ریکی زۆر تو مناله که ده کوژیت، چونکه منالان قیزه و نترین خه لکی جیهانن. نه وان زۆر تازهن و ده یانه وی زۆر شت بکه ن و تۆش داهیزراویت. ده ته وی بخره ویت و مناله که به ته وای بیداره و ده یه وی هه موو جوړه شته کان بکات و نامۆزگاری تو ی

پټويسته، پرسيار ده کات و نه گره هېچ سوودی نه بو نه واده يه وي بجيټه
ناوده ست! ټينوويه تي. له نيوه شه ودا برسېتي...

منال سهرانسهری روزه که خه وتووه. له منال دانی دایکیدا بیست و چوار سهرات
خه وتووه، ټینجا هیواش هیواش... بیست و سی، بیست و دوو، بیست... به لام
ته قریبه نه همیشه هر خه وتووه. له شه ویشدا، له خه و هله ده سیت. سهرانسهری
روزه که خه وتووه و له شه ودا هله ده سیت بوته وهی عه زابی تو بدات.

پټم وایه پیاوړیک هه بیت بتووانی سکپر بیت یان منال به ختو بکات. نه مه
به هیزی رنه. به لام نه مه به هیزیه کی جیاوازه. به هیزیه که هیه که ویرانکه ره،
به هیزیه کی تر هیه که نه فرینه ره. به هیزیه که هیه که هی رق و کینه یه و
به هیزیه کی تر هیه که هی خو شه ویستییه.

خو شه ویستی، متمان، جوانی، راستگویی، ره سه نایه تی - نه مانه هه مووی
تایبه تمه ندی مینه و نه مانه روزر گه وره ترن له هر تایبه تمه ندیه که پیاو
هیه تی. به لام ته وای رابردو له لایه ن پیاو و تایبه تمه ندیه کانی وه رکیتفکراون.

به شیوه یه کی سروشتی، له جهنگدا خو شه ویستی که لکی نییه، راستی که لکی
نییه، جوانی که لکی نییه. له جهنگدا تو پټویستت به دلکه که له به رد ره قتره. له
جهنگدا پټویستت به رق، تو په یی و شټییه بو ویرانکردن.

له سی هزار سالدا، پیاو پینج هزار شه ری کردووه. به لی، نه مه ش به هیزیه
به لام شایسته ی مروه کان نییه. نه مه به هیزیه کی داتاشراوه له میراتی ناره لان.
نه مه په یوه ندی به رابردووه هیه، که تیپه ریووه و تایبه تمه ندیه مینه کان
په یوه ندیان به ناینده وه هیه که له هاتندایه. پټویستت ناکات به هو
تایبه تمه ندیه مینه کانتووه هه ست بکه یت لاواریت. ده بیت سویاسگوزار بیت

بەرانبەر ھەبوون ھەو دەبى پىياو بە دەستى بىتئىت، ئۇ لەلەيەن سىرۇشتە ھە
و ھەكو دىيارى بىت بە خىراو ھە.

پىياو دەبى فىر بىت چۆن خۇشەو پىستى بىكات. پىياو دەبىت فىر بىت چۆن
رېگە بدات دل سەردار و ئەقل شۆيىنكە ھە بىت. پىياو دەبىت ئەم شتەنە فىر بىت. ژن
ئەم شتەنە لەگەل خۇيدا دەمىتئىت، بەلام ئىمە بەناوى لاواى، ئىدانەى ھەموو ھە
تايبەتمەندىيانە دەكەين.

ژنان ژن و پىياوانىش پىياو، پىرسىيار پىتو پىست ئىيە، يەكسانى لە دەره ھەى
پىرسىياردايە. ئەوان يەكسان نىن و ئە دەشتووانن يەكسان بن. ئەوان بى ھاوتان.
ئەو ھەندەى كە پەيو ھەندى بە ئەزموونى ئايىنىيە ھە پىياو بە بەراورد بە ژنان
لە پىگە يەكى باشتردا ئىيە. بەلام يەك تايبەتمەندى ھە يە كە ھى جەنگا ھەره. ھە
كە رووبەرووى تەخەدىيەك بوو ھە، دەتووانى ھەموو جۆرە تايبەتمەندىيەك پەيدا
بىكات. تەنانەت لە تايبەتمەندىيە مېنەكانىشدا دەتووانى ھى باشتر لە ژنان پەيدا
بىكات. رۇخە شەركەرەكەى، شتەكان ھاوسەنگ دەكاتە ھە.

ژنان تايبەتمەندىيە زگماككىيان ھە يە. پىياو تەنيا پىتو پىستى بەو ھە ھەن بىرئىت،
تەخەدىيەكى رووبەروو بىرئىتە ھە: ئەو تايبەتمەندىيانە بەو ئەدران - دەبى
بە دەستىيان بىتئىت. ئەگەر پىياو و ژنانىش ھەردووكىيان بىتووانن لەگەل ئەم
تايبەتمەندىيانە دا بىژىن، ئەو رۇزە دور ئىيە كە ئىمە دەتووانن ئەم جىھانە
و ھەرىچەرخىتئىن بۇ بە ھەشت.

من دەمەوى جىھان پىر بىت لە تايبەتمەندىيە مېنەكان. تەنيا ئەو كاتە دەكرى
جەنگەكان ئەمىتن. تەنيا ئەو كاتە دەكرى ھاوسەرىگىرى ئەمىتئىت. تەنيا ئەو كاتە
دەكرى ئەتە ھەكان ئەمىتن. تەنيا ئەو كاتە دەتووانن يەك جىھانمان ھە بىت:
جىھانىكى بەسۆز، ئاشتىخواز، بىدەنگ و جوان.

كەواتە ھەموو ئەو پىرۇگراممانە فېرى بىدە كە پىياو بە تۆى بە خىشيوون.
تايىبە تەندىيەكانى خۇت يىدۆزەرەو ۋ گەشەيان پېئىدە. لاسايى پىياو مەكەرەو، نە
با پىياويش لاسايى تۆ بىكاتەو. كاتىك دەلېم دەبى تايىبە تەندىيە مېتەكان پەيدا
بىكات، مەبەستەم ئەو نىيە بېلېم دەبى لاسايى ژنان بىكاتەو.

مل پان

ھاوپىيەكى ژنم زۆرجار دەستەواژەى "نەفسى ئىرىنەىى" بەرانىەر مەن
بەكار دېئىت كە پېم وايە لەبارەى مەو ە راست نىيە.
مەن ھەر لە سەرەتاو ە كراو ە ئامادە بووم بۆ وزەى مېنە كە بىرىتيە لە وان
وەرگرتنى رۆژانەم ۋەكو شاگردىك. سەرەپاي ئەمە ھەستەم كىدو ە كاتىك ئەو ئەم
دەستەواژەى بەكار دېئىت جۆرىك كىنەى ھەبو ە بەرانىەر پىياوان.
ئۇشۇ، دەتووانىت روونى بىكەيتەو "نەفسى ئىرىنەىى" چىە وچ مانايەكى ھەيە
كاتىك ژن ئەم دەربېرەنە لەبارەى پىياوان بەكار دېئىت؟
نەفس ھەر نەفسە، نە نىرە نە مېيە.

بەلام پىياوان بە دىرژايى چەندەھا سەدە بە بەردەوامى نامرۇقانە بوون بەرانىەر
ژن. سەيرىش ئەو ەيە كە پىياو ئەو ەندە دېرەق ۋ نامرۇقانە بو ە بەرانىەر ژن چۈنكە
ھەست بە گىرىيەكى نىزمى قوول دەكات بە بەراورد بەوان.
گەورەترىن كېشە ئەو بو ە كە ژن دەتووانى بېيىتە دايك، دەتووانى ژيان بېيىتە
دىئاو ە پىياو ناتووانىت. ئەمە سەرەتا ھەستىكردن بو بە نىزمى - واتە ئەمەى كە
سروشت پىشت بە ژن دەبەستىت نەك پىياو.

سەرەپاي ئەمەش، لە زۆر روو ەو ئەو ەشى بۆ دەر كەوتىو ە ئەو بەھىزترە.
ژنان لە سەرخۇترىن لە پىياوان. پىياوان زۆر بى ئۆقرەن ۋ زۆر بى ئارامەن. ژنان كە مەتر

لە پیاوان توندوتیژن. ژنان خۆکوژی ئەنجام نادن، ئەو پیاو خۆکوژی ئەنجام
دەدات، شالۆی داگیرکردن ئەنجام دەدات، ھەمیشە نامادەییە بۆ جەنگ، ھەموو
جۆرە چەکیکی کوشندە دادەھێنێت - بۆمبە ئەتۆمییەکان، چەکە ناوکییەکان.
ژن بە تەواوی لە دەرەوێ یاریی مەرگداپە.

لێرەو بە رێکەوت نەبوو کە پیاو بە جۆریک لە جۆرەکان دەستیکرد بە
ھەستکردن بە نزمی. کەسیش نایەوێ نزم بێت، تاکە رێگە ناچارکردنی ژن بوو بە
شیوازە دەستکردەکان بۆ ئەوێ نزم ببێت. بۆ نموونە، رێگەنەدانی بۆ خۆیندن،
رێگەنەدانی بۆ ئازادیی ئابووری، رێگەنەدانی بۆ ھاتنە دەرەوێ لە مالدو، بەلکو
سنووریەندکردنی لە زیندانیکدا.

تەقربەن بېروانەکراوە کە پیاو ئەو ھەموو شتە بەرانبەر ژن کردووە تەنیا بۆ
رزگاربوون لە نزمییەکی. ئەو وای لە ژن کردووە بە شتوویەکی دەستکرد نزم بێ.
ئەمە نەک تەنیا پرسیارێکە بۆ تۆ. کاتێک ژن بێت دەلێت نەفسێکی نێرینەت
ھەیە، ئەوا نۆینەرایەتی ھەموو ژنان دەکات و تۆ ھیچ نیت جگە لە ھەموو نۆینەری
ھەموو پیاوان. پێشینانی تۆ زیاتیکی وە زۆریان گەیاندووە کە رێگەیک نییە بۆ
ھاوسەنگبوونەو.

بۆیە کاتێک ژن دەلێت ئەم نەفسی نێرینەییە، ھەول بدە تێبگەیت - لەوانەیە
راست بێت. زۆرترین ئەگەری ھەیە راست بکات - چونکە نێرینە ماوێیەکی ئەو نە
زۆرە خۆ وەکو بالادەست قبوڵ کردووە کە ھەست ناکات ئەو نەفسی خۆیەتی.
ئەو ژنەکیە ھەستی پێدەکات.

نکوئی لە ھەستەکی مەکە. سوپاسگوزاری بە و پرسیاری لێکە لە کوێ ھەست
بە نەفسەکە دەکات بۆ ئەوێ تۆ بتوانیت بەلایەو بێیت. یارمەتیەکی
وەرێگرە.

تۆتەنیا لاری لیدەگەیت، ھەست بە ھیچ نەفسىكى نىرىنەى ناکەیت. بەلام ئەمە
تەنیا بۆماوەیەکی نەرىتیە.

ھەموو کورپىكى بچوک نەفسىكى نىرىنەى ھەپە، ئەگەر دەست بکات بە گریان تۆ
دەست بەجى دەئىت "بۆچى وەکو کچ دەگریت؟ کچ قەیناکات بگریت چونکە
نیوەمرۆقە. تۆ دەبیتە شوقىنىستىكى نىرىنەى گەرە. نابى بگریت یان نوزە نوز
بکەیت". کورپە بچوکەکانیش ئىتر ژىر دەبنەو. ئەو زۆر دەگمەنە کە پیاوانىك
بەدى بکەیت کە وەکو ژنان فرمىسکەکانیان ئامادە بىت.

بىرت بىت، ئیو ھەردووکتان فرمىسک رژىنەکانتان یەك قەبارەپە، بۆپە سروشت
ھىچ جىاوازییەك ناکات.

گوئى لە ژن بگرە. تۆ زۆر ژنت سەرکوت کردووە، کاتى ئەوئە گوئى لى
بگرىرت و شتەکان رابست بکرىنەو. لانی کەم لە ژيانى کەسىتدا ئەوئەندەى پىت
دەکرى بیکە یۆرەخساندى ئازادى- ھەمان ئەو ئازادىپەى بە خۆتى رەوا
دەبىنیت. یارمەتى بدە بکەوئتە سەر پى بۆئەوئەى بقووانى جارنىكى تر شکوفە
بکات. ئیمە ژيانىكى جوانترمان دەبىت ئەگەر ھەموو ژنان- و ژنان نیوئەى جىهانن-
رىگەیان پىدرا گەشە بە بەھرەکانیان، بە بلىمەتییان بدەن. ئەمە بەھىچ شىو
پرسىارىك نییە... کەس بەرزتر نییە، کەسىش نزمتر نییە. ژنان ژن، پیاوانیش
پیاو، ئەوان جىاوازیى خۆیانیان ھەپە، بەلام جىاوازییەکان کەس بەرزتر یان نزمتر
ناکات. جىاوازییەکانیان بەکیشبوون بەلای یەکتەدا دروست دەکات.

کەس بەرزتر یان نزمتر مەکە. جىاوازییەکانیان بەکیشبوونیان دروست دەکات.
تەنیا بىر لە جىهانىك بکەرەو کە تیايدا تەنیا پیاوان ھەن، زۆر ناشىرىن دەبى،
لە ھەموو شوئىنىك (مۆراجى دىسای) دەبى، ھەموویان مىزى خۆیان دەخۆنەو،
ھىچ شتىكى تر نابى بیکەن.

ژیان دهوله مهنده چونکه جياوازييه کان هەن، بیروباوه‌ری جياواز، بۆچوونی
جياواز هەیه. کەس بالا نییه، کەس نزم نییه. خەلک ته‌نیا جياوازن.

ئەمە قبول بکە و یارمەتی ژنە کەت بده ئازاد بێت لە دە هەزار سالی
سەرکووتکردن. هاوڕیتی بە. زیانیکی زۆری پێگە یشتوو، زۆر بریندار بوو، ئەگەر تۆ
بتوانیت بە خۆشەویستییه کەت کەمێک سارپێژی بکەیتەوه، ئەوا هاوبەشی دەکەیت
لە هەموو جیهاندا، لە هەموو ناگایی جیهاندا.

هەستیکی خراپە لا دروست نەبێت ئەگەر ژنە کەت بێت "ئەمە نەفسی
نێرینه‌ییه". ئەمە لە فۆرمیکی تەمومژاویدا هەر هەیه، نەناسراوه‌یه چونکه لەمیژە
هەیه، تۆ بێرت چوووە تەوه ئەمە نەفسە. یارمەتییه کە ی وەر بگرە بۆ ئەوه‌ی بتوانیت
بێناسیتەوه و لەناوی بیه‌یت.

بۆچی پیاوان مو لەسەر سنگیان هەیه؟
ئە ی خۆ ناکرێ ئەوان هەموو شتیکیان هەبێت!

من هەمیشە گویم دەبیستم شتی جوان لە باره‌ی ژنانەوه دەلییت. ناکرێ ناوبه‌ناو
بە پیاوانیشەوه بگریت؟

ئەمە پرسیاریکی زۆر قورسە. سەرانسەری شەوه‌کە نەمتوانی بخەوم. بێ وچان
هەولمدا شتیکی جوان بدۆزمەوه لە باره‌ی پیاوانەوه، بەلام دەبێ دان بەوه‌دا بنێم
کە شتیکی نەبوو بتوانم بیلێم. خۆت دەتوانی ئەمە بزانیت.

ژنەروژنامه‌نووسیکی گۆڤاریکی خانمان پرسیار لە ژنەرائیکی بریتانی دەکات
لە باره‌ی ژیاانی سینکسییه‌وه. ئەو پرسیار دەکات "بیووڕه‌ گەورەم، بەلام دەکرێ
دوایین کات بخەیتەوه یاد کە پە یوه‌ندیت لەگەڵ ژنە کەتدا هەبوو؟"

بۇ ساتىك لىۋى سەرەۋە لە جۈلە دەكەۋىت ئىنجا دەلىت "بەلى، بىگومان
 دەتوانم، سالى ھەزار و نۆسەد و چل و پىنچ بو".
 پاش ساتىك بىدەنگى ژەكە دەلىت "نەمە لەمىژە".
 ژەنەرالەكە سەرنجىك دەداتە سەعاتەكەى دەستى و دەلىت "بە راستى لەمىژ
 نىيە. نۆ و چل و تۆ خولەكە".
 پىاو شىتىكى سەيرە. ئەگەر ھەر يەككە لە ئىۋە شىتىكى جوان لەبارەى پىاو
 دەدۆزەۋە، تەكايە پىم بلېن. شىكىستى خۆم بەتەۋاى قبول دەكەم.
 جىھان پەكجار زۇر بەدەست مەلەلانىۋە دەئاللىتىت بەھۋى وزەى نىرىنە و
 زالبوونىۋە. ھاۋسەنگى پىۋىستە. مەن ئالىم وزەى نىرىنە بەھىچ شىۋەيەك پىۋىست
 نىيە، پىۋىستە، بەلام بەشىۋەيەكى رىۋەيى. ھەر ئىستە، لەسەدا نەۋەد و نۆ وزەى
 نىرىنەيە و ئىن تەنبا لە پەراۋىزدايە. ئەۋ تەۋرىمى سەرەكى ژيان نىيە، لىرەۋە
 كۆشش، مەلەلانى، شەپ ھەيە. ئەۋ وزەيە مەۋقايەتى گەياندوۋەتە لىۋارى
 خۇكۆزىيەكى سەراپاگىر. ھەر رۇژىك بىت دەشى رۇبىدات، مەگەر ئەۋەى كە وزەى
 مەينە دەر بدرى بۇ ھاۋسەنگ كىردەۋەى. ئەمە تاكە ئومىدە.
 سىيەم جەنگى جىھانى تەنبا ئەۋكاتە خۇى لى لادەدرىت كە وزەى مەينە
 ھەلۋىتە ناۋ جىھان بۇ ھاۋسەنگىردەۋەى وزەى نىرىنە، ئەگىنا ھىچ رىگەيەك
 نىيە. ئاكرى لە رىگەى رىۋىشتى ئاشتىيانە و ناپەزايەتى لەدۋى جەنگ رىگىرى
 بىكرىت، چۈنكە ئەۋەش وزەى نىرىنەيە! خۇپىشانە رانت نەبىنىۋە؟ - ئەۋان ۋەكو
 ھەر كەسىكى تر دەشى توندوتىز بن و ھەر رىۋىۋانىكى ئاشتىيانە دەگۆرىت بۇ
 ئازاۋە. زۇۋيان دەرەنگ دەست دەكەن بە سووتاندنى پاسەكان، بەرد بە پۇلىسدا
 دەدەن. ئەۋان ھاۋارى ئاشتىيان دەكرد، بەلام ھاۋارەكەيان لە خۇيدا شەپە.

وزەى نىرىنە دەتوۋاننى باسى ناشتى بىكات بەلام تەنيا دەتوۋاننى خۇي بۇ جەنگ نامادە بىكات. بەردەوام دەپىت لەوۋى كە بلى ئىمە شەر بۇ پاراستنى ناشتى دەكەين. ئىستاپروانە سەيرو سەمەرەكە: دەبى بچىنە جەنگ، ئەگىنا ناشتىيەك لە جىھاتدا لەئارادا نابىت. بۇ بەدەستەينانى ناشتى دەچىنە جەنگ. بە درىزاى چەندەها سەدەش ھەر بەوشىۋەيە چوۋىنەتە دەنگ و ناشتى بەدى نەھاتوۋە، لە سى ھەزار سالدا پىاۋ پىنچ ھەزار شەرى كىدوۋە. تاكە رۇژىك تىناپەپى بەبى ھەبوۋنى جەنگ لە شوپىنىك. ھەندى جار قىتنامە: ئىسرائىلە، ھەندى جارىش كىشمىر، ھەندى جارىش شوپىنىكى ترە، بەلام جەنگ درىژە دەكىشىت. ئەمەش تەنيا پىرسىارى گۇپىنى ئايدۇلۇزىاى سىياسى جىھان نىيە - ئەمە سوۋدى نىيە چونكە ھەموو ئەو ئايدۇلۇزىايانە نىرىنەيىن.

دەبى وزەى نىرىنەيى ھەلرەيت، ئەمە دەتوۋاننى ھاسەنگى بىنىت، مانگ زۇر پىشتگوى خراۋە، خۇر زۇر دەرکەوتوۋە. دەبى مانگ بگەپىنرەتەۋە بۇ زىان. ئەمەش لەكاتىكدايە كە مانگ تەنيا ژن نىيە: مانگ ھەموو شىعەرە، ھەموو جۋانىناسىيە، ھەموو خۇشەۋىستىيە ۋ ھەموو ئەۋەيە كە پەيوەندى بە دلەۋە ھەيە، ھەموو ئەمە لە مانگەۋە دىت. ھەموو ئەۋەشتەي كە بونىادىيە بەھرە لە مانگەۋە ۋەردەگرەيت. ئەۋەت لەبىر بىت. لە ھەر بوۋىتىكىشدا، پىاۋيان ژن، ھەردوۋ وزەكە ھەن. ئىمە زۇر بەرەۋ پوۋى خۇر چەماۋىنەتەۋە. ئەمە تىكمان دەشكىتىت. تەنيا بۇ ھىشتەۋەي ھاسەنگىيەكە دەبى روۋ بگەينە ئاراستەي پىچەۋانە ۋ دەبى مۇرۇ ھىۋاش ھىۋاش رىك لە ناۋەراستدا بىت - مانگ لەلەيەكەۋە ۋ خۇر لەلەيەكى ترەۋە، بەلام ھەردوۋكىيان بە يەكسانى، ئەك لەبەر ھىچ ھۆكارىكى سىياسى: مەن لەبەر ھۆكارىكى ۋ جۋدى بە يەكسان رايانەگەيەتم. ئەۋان دەبى يەكسان بىن، ئەگىنا زىان ۋىران دەبى.

، بۆيە ژنەكەي ناوت بدۆزەرەو. پەرورەردەي بکە، یارمەتی بکە گەشە بکات. شەرمن مەبە یەرانبەری و وا بیر مەکرەو "من پیاوم". کەس تەنیا پیاو و کەس تەنیا ژن نییە، هەردووکیان هەردووکیانن. دەبی هەرواش بیت: نیوەی بوونی تۆ باوکت و نیوەکەي تری دایکت خستووێتە سەر تۆ. تۆ بریتیت لە بەیەگەیشتنی ئەو دوو وزەیه. تۆ ناتوانیت تەنیا پیاو بیت، ناشتوانیت تەنیا ژن بیت. ژنەكە هەلمژە، پەرە بە ژنەكە بدە و یارمەتی بدە، نەمتر ببە، زیاتر وەرگر بە، ناچالاکتر ببە و بەسۆزتر بە. چوئە تێپامان لە ناخ ئەو کاتە ئاسانە کە ناچالاک بیت. ئەمە روانگەیکە چالاکانە نییە بۆ ژیان، بەلکە تەنیا چاوەڕوانییە لە کراوەبیدا.

تێپامانی ناخ خۆی دیت - ناکرێ بەینریت، ناکرێ رکیف بکرت. دەبی مرقۆ ملی بۆ کە چ بکات. ئەمە یە مانای مێینەیی...

لە گروپیکی چارەسەریدا کە بەم دواییانە تیایدا بووم، توندوتیژییەکی نۆر و ترسم لە ژنان لە خۆمدا بۆ دەرکەوت. هەست دەکەم ترس لە ژنان پەییوەندی هەیه بە ئەدایکبوونمەو کە لە گروپەکەدا جاریکی تر ئەزموونم کردەو و کە نۆر ئازاری دام.

ئەمانە هەموویان وابەستەن بە یەکتایییەو و هاوپیەییوەستن. ترس لە ژنان لە بنەڕەدا ترسە لە دایک. هەمووانیش دەبی لەگەڵ دایک ئاشت ببێنەو. ئەگەر تۆ لەگەڵ دایکدا ئاشتەویی نەکەیت ئەوا قەت لەگەڵ ژندا ئاشت نابیتەو، چوئە هەموو ژنێک دووبارە و سێبارە دایکت بیر دینیتەو. لەوانە یە هەندێ جار ئاگایانە نەبیت، بەلام ئاگایانە دیت.

ئېستاش ھەموو لە دايكبوونىك ئازار بەخشە . شارستانىيەت يە تەواوى لە دايكبوونى
سروشىتى لە ئاوبردووە . ھىچ منالېك بە سروشتى لە دايك نايىت . دايك ئەو ھەندە كرژ و
بە زەحمەتە كە يارمەتيدەرى لە دايكبوون نىيە . لە راستيدا دەست دەكات بە
بەرھەلستى . رېگە بە منال نادات بىتە ھەر ھە . دەست دەكات بە داخستنى
منالدا ئەكەى . ئەمەش ھاوتامەنگە لە گەل ھەموو ئەو كرژىيەى ژيان كە ئىم
بە سەرى دەبەين . ئايدياي مۆدېرن ، ئايدياي بنچىنەيى كە ھەموو شلەژانەكەى
لە سەر بونىاد نراوە ، ئەو ھەيە كە دەبى ئېمە شەر لە گەل ژيان و لە گەل سروشت
بەكەين . بۆيە ئەمە بق تۆ شتىكى تايبەت نىيە . ھەموو منالېك رۆر يان كەم ئازارى بە
لە دايكبوون چەشتووە . بۆيە تاكە رېگە ئەو ھەيە جارىكى تر تايادا بژىتەو ، بۆنەو ھەي
جارىكى تر بە تەواوى بىكەيتە كردارىكى ئاگايانە . ھەر كە تەوانىت بە شىو ھەيەكى
ئاگايانە پيايدا گوزەر بەكەيت ، ئەو دەتەوانىت لە دايكت تىگەيت و بىبەخشىت ،
چونكە ئەو ژنە داماوە ئازارى چەشتووە . ئەمە بەو مانايە نىيە كە شتىكى لە تۆ
كردووە . ئەو خۆى قوربانى بوو . كەس ھەلەى نىيە چونكە تەواوى بارودزخەكە
ناتەواوە . ئەو خۆى كارتىكرائو بوو بە لە دايكبوونى خۆى و جارىكى تر لە رېگەى
تۆو تەوشى بوو ھە . ئەمەش تاكە رېگە بوو بۆنەو ھەي بزانى چۆن بىكات .

بۆيە كاتېك تۆ بە ئاگا دىيت و ھۆشيار دەبىتەو ، دەتەوانىت بىبەخشىت . ئەك
تەنيا ئەو ، دەشتەوانى ھەست بە ھاوخەمى بەكەيت بە رانبەرى . ھەر كە ھاوخەمى
لە تۆدا پەيدا بوو بق دايكت ، ئاشتبوونەو روويداوە . ئەو كاتە تۆ ھىچ نابەدلىيەك
ھەلناگرىت . بەلاو ھەنانى ئەو نابەدلىيەش لە ئاكاو بە ئاراستەى ژنانى تر يارمەتيت
دەدات . تۆ ناترسىت ، بەسۆز دەبىت .

ژن يەكېكە لە جوانترين ديار دەكان لە جىھاندا ، بە ھىچ شتىكى تر بەراورد
ناكرىت . ژن شاكارى خودايە . بۆيە ئەگەر لە ژن بترسىت ، لە خودا دەترسىت . لە

خۆشەويىستى دەترسىت، لە نزا دەترسىت. لە ھەموو ئەو شتانە دەترسىت كە جوانن، چونكە ژن نيشانەى جوانى و نەرم و نايانىيە.

ھەر كە ئەمەش رووبدات - ئەو ھى كە دەست بکەيت بە جولە بەرە و زەى مێنەپى دەوروبەرت - ئەو كاتە توندوتىژىت نامىنەيت. توندوتىژى شتەك نىيە جگە لە و زەىيە كە دەبووايە بېتە خۆشەويىستى بەلام نابېتە خۆشەويىستى. توندوتىژى شتەك نىيە جگە لە خۆشەويىستىيەكى بەسەرئەبراو. كەسى توندوتىژ كە سىكە وزەيەكى خۆشەويىستىيى زۆرى ھەيە و نازانى چۆن دەريبدات. خۆشەويىستى ئەفرىنەرەنە، توندوتىژى ويرانكەرە و زەى ئەفرىنەرەنە دەگۆرەيت بۆ ويرانكەر ئەگەر بەكار نەھيترەيت.

گروپە كە تۆى لە ھەندى شتى جوان و بەمانا بەئاگا ھىناوەتەو.

خەلگىكى زۆر دىنە لام، ئەوان دەلەين لە ژن دەترسن، زۆرىش دەترسن. بەھۆى ئەم ترسەو، ئەوان ناتوانن پەيوەندىيەكى بەمانا بپەستن، ناتوانن پەيوەندى بکەن، ھەميشە ترس ھەيە. كاتەك تۆ لە ترسدايت، پەيوەندىيەكە بە ترس ئالودە دەبەيت. تۆ ناتوانەيت سەراپا جولە بکەيت. تۆ تەنيا بە شىوہەيەكى نابەدلانە پەيوەندى دەكەيت، ھەميشە دەترسىت؛ ترس رەتكرانەو، ترسى تەوہى كە لەوانەيە ژتەكە بليت نا. ئىنجا ترسى تريش ھەن. ئەگەر ئەم پياوہ بەردەوام بېت لە دووبارە كردنەوہى "من لە ژنان ناترسم و ھەموو رۆژىك باشتر دەبم"، ئەگەر بەردەوام ئەم شتانە تاقى بکاتەو ئەو دەشى بە شىوہەيەكى كاتى ترسەكە نەھيلىت، بەلام ترسەكە ھەر دەبى و جارەك و جارەكى تر دىتەو.

ئەو پياوہى كە لە ژنان دەترسىت پيشانى دەدات كە حەتمەن ئەزموونىكى لەگەڵ دايكىدا ھەبوو كە بوو تەھۆى ترس، چونكە دايك يەكەم ژنە. لەوانەيە لە سەرئەسەرى ژياندا وەكو ھاوسەر، وەكو مەعشوق، وەك كچ، وەكو ھاوڕێ

پەيوەندىت لەگەل زۆر ژندا دروست كوردىت، بەلام وىنەى دايك ئامادەىى ھەر دەبىت. ئەمە يەكەم ئەزمونى تۆيە. تەواوى بونىادت بۇ پەيوەندىيەكان لەگەل ژاندا لەسەر ئەو بناغەيە دامەزراوە و ئەو بناغەيە پەيوەندى تۆيە لەگەل دايكتدا. بۆيە ئەگەر پياو لە ژنان بترسىت، ئەوا دەبىت بگەپىنرەتەو دەوایە لە يادەوەریدا و ئەو سەرچاوە سەرەككەيە بدۆزىتەو كە ترس لىيەو دەستى پىكردووە. لەوانەيە رووداوىكى ئاسايى بىت، زۆر لاوەكى بىت، لەوانەيە بە تەواوى بىرى چووبىتەو، بەلام ئەگەر بگەپىتە دەوایە ئەوا بىرەكە لە شوپىنك دەدۆزىتەو.

تۆ دەتويست دايكت خۇشى بويت، وەكو چۆن ھەموو منالەيىكى تر وەھايە، بەلام دايك ئارەزوومەند نەبوو. ئەو ژنىكى سەرقال بوو. دەبووايە بچىت بۇ زۆر دامەزراوە، يانە، ئەمە و ئەو. ئەو ئامادە نەبوو شىرت بداتى چونكە دەتويست لەشىكى رىك و پىكى ھەبىت. ئەو ويستويەتى مەمكەكانى تىك نەچىن و بەھوى تۆو نەشىووت. يان لەوانەيە كىشەى ترى لە خەيالدا بووبىت. تۆ منالەيىكى پەسەند نەبووت، وەكو قورسايىك ھاتووت و ھەر لە سەرەتاوە نەويستراوت. بەلام خەب كاريگەرى نەبوو و تۆ ھاتىتە دنياو. يان ئەو رقى لە مېردەكەى بوو و تۆ شىووت لەو كېردووە. بەلام دەبى تۆ بگەپىتەو جارنىكى تر بىتەو منال.

بىرت بىت، ھىچ قۇشاغنىكى ژيان لە دەست نەچووە. منالەكەت ھىشتا لەناو تۆدايە. منالەكە ھىشتا نەبوو بە گەنجىك، نەخىر. منالەكە ھەر لەناووەدا دەمىنيتەو، گەنجەكە بەسەرىدا سەپىنراو، پاشان پىرەپياو كە زياتر بەسەر گەنجەكەدا سەپىنراو، چىن بە چىن. منالەكە قەت نابىتە گەنجىك. منالەكە ھەر لەوتىيە، چىنىكى گەنجەكە لەسەرى كەلەكە دەبىت. گەنجەكە قەت پىر نابىت، چىنىكى تر كە چىنى پىرىيە بەسەرىدا دىت. تۆ وەكو پىازت لىدىت - گەلىك تويزاليت - و ئەگەر تۆ بچىتە ناووەو، ھەموو تويزالەكان ھەر، لە شوپىنى خويانن.

چاره سهری (سالانی منالی) یارمه تی خه لکی ددهات بگه پینه وه و جاریکی تر بینه وه منال. نه وان شوق ده هاون، ده گرین، نوزه نوز ده کهن، ده قیزینن و قیزه که جیتر په یوه ندی به ئیستاره نییه. ئیستا په یوه ندی به پیاوه که وه نییه، به لکو په یوه ندی هیه به و مناله ی که له پشتیه وه شاراوته وه. کاتیک نه و قیزه یه، نه و قیزه یه ی سالانی منالی دیت، زورشت ده سته جی وهرده چه رخین.

نه مه به شیکه له میتودی (پارتی پرأساف). له وانه یه (جانوق) به ناگا ته بیت له وهی که (په نه جلی)، ته قریبه ن پیش پینج هه زار سال، سیسته میکی ئاشنا کردوه که تیایدا ده بوایه هه موو هوکاریک دهره نجامی لیکه ویته وه. ته نیا هوکار ده کری چاره سهر بکریت. تو ده توانیت ره که گه کانی درخت بپریت و نه و کاته درخته که ده مری. به لام ناتوانیت لقه کان بپریت و هیوادار بیت که درخته که بمری. درخته که زیاتر گه شه ده کات.

(پارتی پرأساف) وشه یه کی جوانه. پرأساف واته له دایکبوون. کاتیک منالیک له دایک ده بیت، نه وه پرأساف-ه. (پارتی پرأساف) به و مانایه یه که تو جاریکی تر له یاده وهریدا له دایک ده بیت وه، تو ده گه پیتته وه بق خالی له دایکبوون، برینی سه روه ختی له دایکبوون و جاریکی تر تیایدا ده ژیت. بیرت بیت، تو بیرت نایه ته وه، تو تیایدا ده ژیتته وه.

بیر هاتنه وه جیاوازه. تو ده توانیت بیرت بیت، ده توانیت به بیده نگی دانیشیت، به لام هه ر پیاوه بیت که هیت؛ بیرت بیتته وه که تو منال بوویت و دایکت توند لیتده دایت. برینه که هه ر هیه، به لام نه مه بیرهاتنه وه یه. تو وه ها رووداوه که بیر ده پیتته وه که به سهر یه کیکی تر دا هاتبیت. جاریکی تر ژیان تیایدا به و مانایه یه که تو جاریکی تر ده بیتته وه به منال. دایک له یاده وهریتدا لیت نادات، دایکه که جاریکی تر له ئیستادا لیت ددهات؛ برینه که، تو په یه که، رقه که، پشته

کرژبووه که ت، ره تکرده وه که و کاردانه وه که، وه ک بلتی که هه موو شته که چاریکی تر رووده داته وه. ئەمە یە (پارتی پراساڤ) و ئەمەش ئەک تەنیا چاره سەری (سالانی منالی) یە بە لکو مەنەه جیکە بۆ هه موو سۆراخه رێک که بە دواى ده وڵە مەندیی ژياندا ده گە پیت، بە دواى راستییە وه یە.

ده رۆژه که ر

بۆچی من ئە وه نه ده رۆژه بۆ راکێشانی سەرنجی خەلک ده که م؟ له مباره یه وه ده توانم چی بکه م؟

سۆراخکردنی سەرنج و بایه خپێدان یه کێکه له لاوازییه کانی مرۆڤ. هۆکاری ئە وه ی که مرۆڤ بە دواى سەرنج راکێشاندایه وێڵه ئە وه یه که خۆی نانا سیت. تەنیا له چاوی ئە وانیتر دایه که مرۆڤ ده توانی روخساری ببینیت، له بۆچوونی ئە وانیتر دایه که ده توانی که سایه تییه که ی بدۆزیت وه. ئە و شته ی ئە وانیتر ده یلێن زۆر گرنگه. ئە گەر فەرامۆشی بکه ن، ئە واهه ست به گومرایى ده کات. ئە گەر تۆ به لایه کدا تیپه پیت و که س سەرنج نه دات، ئە وه ی کۆت کردوه ته وه له ده سستی ده ده پیت - که سایه تیت. ئە وه شتی که که پێکته وه ناوه. تۆ په پیت پێنه بردوه، ئە مه سروشتی نییه. ئە مه زۆر ساخته و پهمه کییه.

ئە وه تەنیا تۆ نیت که ده رۆژه که ری سەرنجی ئە وانیتریت، ته قریبه ن هه موو که س هه روایه. بارودۆخه که ش ناتوانی بگۆردی تا ئە و کاته ی که خودی ره سه نت ده دۆزیت وه - که به ند نییه به ره ئی، سەرنج، ره خنه، بیتاکیی هیچ که سیکی تر. له به ره ئه وه ی خه لکی که م تووانیویانه په ی به واقعیان بیه ن، هه موو جیهان پره له ده رۆژه که ر.

لە قوولایی ناو وە تاندا، ھەمووتان ھەولێ راکێشانی سەرنج دەدەن، ئەمە خۆراکە بۆ کەسایەتیت. تەنانت ئەگەر خەلک ئیدانەشت بکەن، رەخنەت لێبگرێ، لەدژت بێ، ئەو پەسەندە، لانی کەم ئەوان سەرنجت دەدەن، ئەگەر دۆستانە بێ، بەرێز بێ، بێگومان ئەمە ھەر زۆر باشترە، بەلام تۆ ناتوانیت وەک کەسایەتی بەبێ جۆریک لە سەرنجپێدان خۆت بگری. دەشی ئەمە نیکەتیف بیت، دەشی پۆزە تیغیش بیت، گرنگ نییە. پێویستە خەلکی شتێک لەبارە ی تۆوە بڵێن، بەرێز یان بێ رێز بێ، ھەردووکی بۆ ھەمان مەبەستە.

دەمەوی بێر لە وشە ی "رێز" بکەیتەرە. ئەمە بەمانای سەنگ بۆ دانان نییە، بەو شیوەیە ی کە لە ھەموو فەرھەنگەکاندا ھاتوو. رێز واتە جارێکی تر رواتین. کاتیەک تۆ بە جادە یە کدا رەت دەبیت، کە سێک جارێکی تر دەروانیت، تۆ سەرنجە کە ی ئەوت بەدیکرد- تۆ کە سێکیک. لەبەر ئەوە ی رێز ئاییدی ی ئەوت دەدات ی کە تۆ کە سێکی تایبەتیت، ئەوا دەتوانیت ھەر شتێکی پرۆپوچ بکەیت یۆ راکێشانی سەرنج.

لە ھەموو سەردەمەکاندا، خەلک بە ھەزاران رێگە ھەولێ راکێشانی سەرنجی داو. ئەو رێگایانە ش مەرج نییە ئەقلانی بێ- بۆ نموونە، (پەنک) ەکان لە خۆرتاوا. ئەوان بە راستی چیان دەوی کاتیەک بە شتێوازی سەیر و سەمەرە قزیان دەبێن و ئینجا بە رەنگی سەیر رەنگی دەکەن؟ چیان دەوی؟ ئەوان دەرۆزە کەرن. نابێ تۆ لیتیان تۆرە بیت چونکە ئەمە شتێوازی خۆیانە. نابێ ئیدانە یان بکەیت چونکە ئەوە یە کە دەیانەوی. دایک و باوکیان رەخنە یان لێناگرن چونکە ئەوە یان دەوی. ئەوان ناتوانن بەبێ ھەبوونی سەرنجپێدانی خەلک خۆیان بگرن.

خەلکی لە رابردوودا جۆرە ھا شتیان کردوو کە لەوانە یە تۆ بپوای پێنە کەیت. خەلک خۆیان رووتکردوو و تەو... چ شتێک پێویستە بۆ ئەوە ی (ماھافیرا) یان

(دیوجینن) خویان رووت بکەنەو؟ چیتەر سروشتی نییه ئەگەر پیاو لە ھەموو وەرژەکاندا خۆی رووت بکاتەو، ئەو، لەمێژە ئەو توانایە لە دەستداو. ھەموو ئازەلان رووتن، بەلام ئەوان کۆمەلگایەکی سروشتیان ھەیە. کاتێک زستانە موویان گەشە دەکات، کاتێک ھاوینێکی گەرمە موویان دەوێ، سروشت پارێزگاری پێ بەخشیوون.

ھەمان ئەو پارێزگارییە بۆ مرۆفیش ھەبوو، بەلام مرۆف زێرەکە و دەتوانی دەستکاری سروشت بکات. ئەو رێگاگەلێکی دۆزییەو بۆ داپۆشینێ جەستە بە گوێرە و وەرژەکان. جەستە بە شێوەیەکی سروشتی گەشە مووکانی نەھێشت. ئیستاش، کە رووتبیتەو... جەستە لە پەر ناتوانی میکانیزمێک دروست بکات بۆ پاراستن.

دەزانم (ماھاغیرا) یان (دیوجینن) کەسانی ناواژەن، بەلام پێم وایە ئەوان کەمێک نادانیا بوون لە بارە و ناواژەبیانەو. ئەوان لە رێگە و رووتبوونەو، وەلامی ئەو بەدگومانییەیان دایەو، ئەو کەلێنە ونبووێان پەر کردەو، چونکە تۆ ناتوانیت خۆت لە سەرئەندانی کەسێکی رووت بگریتەو لە جیھانیکیدا کە ھەمووان جلۆبەرگیان لە بەردایە. کەسی رووت لەلاو دەوێستت. تۆ ناتوانیت خۆت لابەیت... سەرکردنی و پرسیارلێکردنی "چی بوو؟" بە دەست خۆت نییه.

بەلام رووتی ئەوان بوو تە شتیکی رۆحی. خەلکی دەستیان کرد بە رێزلیگرتنیان تەنیا لە بەرئەوێ رووت بوون. ئیستا رووتی ھیچ تاییە تەندییەیان لێھاتوویە ک یان ئەفرێتە ریتیە ک نییه. ھەموو ئازەلان، ھەموو بالندەکان، ھەموو درەختەکان رووتن.

ھێشتا لە ھیندستان راھیبی ئایینی (جەینا) ھەن کە لە بیست کەس زیاتر نین. ئەوان بە ھەزاران کەس دەبوون، بەلام ئیستا کە ئەو خەلکە زۆر گەمژەییە بەدی

بکەیت قورسە. راهیبیکى (جەینا) دەمریت و کەس شوئى ناگریتەو، بۆیە ژمارەیان لە کەمى دەدات. تەنیا بیست کەس لە سەرانسەرى هیندستان هیشتا رووتن - مەیش زۆریانم بینوو، ئەوان هیچ زیرەکییەکیان پێو دیار نییە، هیچ تاییەتمەندییەکی بێدەنگیان نییە، هیچ خۆشییەکیان لێو دیار نییە. روخسارەکانیان خەمبارە، مۆنە، خەوالوو. ئەوان ئازار دەچێژن، دەنالێنن، عەزایی خۆیان دەدەن، تەنیا لەبەر هۆکاری سادەى ئەوێ کە سەرنجى خەلك بەلای خۆیاندا رابکێشن.

هەر شتیکى دەبەنگانە بۆ مڕۆڤ مومکینە، تەنیا ئەگەر راکێشانی سەرنجى بەدواوە بێت. لە روسیای پێش شۆرش، تاییەقیەکی مەسیحى هەبوو لەسەر ئەوێ راهاتبوون کە هەموو سالتیک لە رۆژیکى دیاریکراودا بەشتوویەکی ناشکرا ئەندامى زاوژنیان بێرن - هەزاران شوێنکەوتەشیان هەبوون. تاکە تاییەتمەندییان بۆ رۆحانیبوون ئەوێ بوو کە ئەندامى زاوژنیان لێکردبوو. کاتیک رۆژە کە دەهات، لە خەوشەى کەنيسە کۆ دەبوونەو و ئەندامەکانى زاوژنیان دەبێرى و بەسەریەکدا کۆیان دەکردەو. هەزاران کەسیش دەهات ئەم دەبەنگیە تەماشای بکات.

ژنان پشتگوى ئەدەخران... بێگومان ئەوان لە تەنگوچەلەمەدا بوون چونکە ئەوان ئەندامى زاوژنى هەلواسراویان تییە لێى بکەنەو، بەلکۆ لەناو جەستەیاندا، ئەوان مەمکی خۆیانیان دەبێرەو - ئەوانیش ئامادە نەبوون پشتگوى بخوێن. ئەمە ئیشیکى خوێناوى زۆر پەڕپوت بوو، بەلام خەلکى دەستیان بە پێیەکانیاندا دەهینا، دەیانپەرستن و ئەوان هەموو ئەو شتەى کە دەیانکرد تەنیا کرداریکى دزیو بوو لەدژی سروشت و لە دژی خۆیان.

گرنگى چییە کە مڕۆڤ خۆى لە خواردن و خواردنەو بگریتەو؟ مەهاتما گاندی لە سەرانسەرى ژیاثیدا ستراتیژەکەى بەکارهینا: ئەمە شتیک تەبوو جگە لە

راکیشانی سەرنجی ھەموو ولات. ئەگەر تاوھکو مردنیش ھەر بەرۆو بووایە، دەستبەجی سەرنجی تەواوی جیھانی بەلای خۆیدا رادەکێشا. بە پێچەوانەو ھیچ رۆحانیەتیک لە خۆگرتنەو لە خواردن و خواردنەو دا نییە؛ ملیۆنان کەس لەبرسا دەمرن. لە چەند سالی داھاتوودا دە دوانزە ملیۆن کەس لەبرسا دەمرن. کەس ھیچ ریزیک بۆ کەس دانائیت. بۆچی؟ چونکە لەبرسا مردنیان خەتمییە. ئەوان بە ئیرادە ی خۆیان لەبرسا نامرن، چونکە خواردنیان نییە، تەنیا خەلکی ھەزار و لەبرسا مردوون.

بەلام مەھاتما گاندی ھەموو شتیکی لەبەردەستدا بوو، لەگەڵ ئەوێشدا وەکو پیاویکی ھەزار مرد. یەکیک لە شوێنکەوتە دڵسۆزەکانی، کە ژنیکی زیرەك بوو بەناوی (ساروجینی نايدو) - و تەبەکی تۆمارکراوی ھەبە کە دەلێت بۆئەوێ مەھاتما گاندی بە ھەزاری بەتێلینەو دەبووایە گەنجینەبەکی لێ خەرج بکەین. ئەمە ھەزاریبەکی سادە نەبوو، بەلکو نمایشیکی بەرۆو براو بوو.

ئەو شیرێ گامیشی نەدەخواردەو چونکە پەرسو لە قیتامین ئەو و قیتامینەکانی تر. شیرێ مانگای نەدەخواردەو چونکە ئەویش وەھا بوو و خەلکی ھەزاریش نەیانبوو. ئەو تەنیا شیرێ بزنی دەخواردەو، چونکە ھەرزانتەین ناژەلە و خەلکی ھەزار دەتوانن ھەیانبیت. بەلام تۆ سەرت دەسوپمی؛ بزنی کە ی ئەو رۆژی دوو جار بە سابونی لوکس دەشۆردرا! خواردنی بزنی کە ی پێکھاتبوو لە خۆراکیکی دەولەمەند کە لەوانەبە ھەموو خاوەن سامانیکی ئێرەیی پی بیات. جیھانیکی وەھا نەساغە! بزنی کە شیرێ مانگای پێدەدرا. چەرەسی (کاشو)، سیو و میوێ دەولەمەندی تری ئەدرایە، گیای نەدەخوارد. خواردنی رۆژانە ی لەو رۆژگارە کۆتەدا دە روپیە ی لە رۆژیکدا تێدەچوو کە بەس بوو بۆ پیاویکی لەسەرانیسەری مانگیکیدا پیی بژی.

گاندی-ش له گهل کلاسی نمره سی سهری ده کرد. به شینوهیه کی سروشتی نه و سهرنجی ده وروبه ری راده کیشا- پیاویکی مه زن له گهل کلاسی سی سهر ده کات! به لام که س نه وهی نه ده بیینی که خانه ی کلاسی سی، که ده کرا شه ست که س بگریته خوی، ته نیا یه ک پیاوی ده گرتنه خو. نه مه ش تیچوونی له خانه یه ک به سیسته می گرمی و ساریدییه وه زیاتره. به لام نه مه سهرنجی خه لکی راده کیشا.

سهرنجراکیشان خوراکیکی بی سنوور بق نه فست دابین ده کات.

سیاسییه کان ده توان ودها ده ریبخه ن که ئایینین نه گهر ئایین سهرنجراکیش بیت. له بهرته وهی پیویستیان به سهرنجراکیشانه ته وای که سایه تییان ساختیه. نه مه بهنده به وهی که چه نیک خه لک دوايان ده که ویت، بهنده به ژماره ی نه وانه ی که به لایاندا به کیش ده بن. نه مه سیاسییه ته ژماره گانه.

پاپای کاسۆلیک دژی کۆنترۆلکردنی منالځستنه وهیه، دژی له باربردنه، نه ک له بهرته وهی که به به زه ییه، نه و ده لیت "نه مه توندوتیژی و دلره قبییه کی ره هایه"، نه ک له بهرته وهی ژيانخوازه- ته وای دیدی کاسۆلیک دژه ژيان بووه. نه ی که وایو نه و هه موو مکورپیه چیی که ده بی کۆنترۆلی منالځستنه وه و له باربردن نه بی؟ له بهرته وهیه که نه مه تاکه ریگه بو زیادکردنی کاسۆلیکه کان و تاکه ریگه به بۆشه وهی خه لکی تر نه وهنده هه ژاربن که بچنه ژیر چه تری ئیمپراتۆریه تی کاسۆلیکه وه.

ئیسنا ژماره یه کی زۆر هه تیو له هیندستان هه ن، کاسۆلیکه کان ده رفه تیکی باشیان هه یه. ئیسناش له وانه یه پرسیار بکات... ژنیککی وه کو دایکه تیژیژا خه لاتی نۆبلی درایه، چهنده ها دکتورای له هیندستان و له لایه ن زانکۆکانی هیندستانه وه پیدرا، له لایه ن حکومه تی هیندییه وه خه لاتی درایه، هه مووش له بهرته وهی که چاودیری هه تیوه کان ده کات. به لام که س بیر له وه ناکاته وه که نه و چاودیرییه

تەنیا بە ماناي ھەلگەپاندنەوھى ئەو ھەتیوانەيە بۆ کاسۆلىك. بە شىۋەيەكى
سروشتى، دايكە تىرىزا ناتووانى لەگەلچ كۆنترۇلكردىنى مئالخصتەوھە دا بىت - ئەى
ئەو ھەتیوانەى لە كۆنۋە دەست دەكەوى؟

مەسىحيەت ناتووانى لەگەل جىھانىكى دەولەمەند دا بىت. زاناكان بە بەردەوامى
رايدەگەيەنن كە ئىمە گەيشتووينەتە خالىكى وەھاي پىشكەوتنى تەكنۇلۇژى كە
ئىستا پىتويست ناكات كەس برسى بىت، لە برسا بمرىت يان كەموكوپى خۇراكى
ھەبىت. ئەمە پىشترقەت مومكىن نەبوو، بەلام ئىستا زاناكان دەلەن ئىمە بە
ئاسانى خواردن بۆ پىتچ مليارد كەس دابىن دەكەين، دەتووانىن خواردن بدەينە
ژمارەيەكى زياترىش - بەلام ئەو دەنگانە كپ دەكرىن. ھىچ سىياسەتمەدارىك گىرنگى
پىنادات، چونكە سىياسىيەكان بايەخ بەوھش دەدەن كە شوئىنكەوتىەكى نۇريان
ھەبىت.

بەناو رىبەرە ئايىنىيەكانت، بەناو سەرگىردە سىياسىيەكانت، ھەموويان پىتويستيان
بە سەرنجراكىشانە، ھەموويان پىتويستيان بەوھەيە كە تاويان و وئىنەكانيان بە
بەردەوامى لە رۆژنامەكاندا بىت، چونكە ئەگەر رۆژنامەكان لە ماوھى چەند مانگىكدا
ئاوى ھەركەسىك لەبىر بكن، خەلك ئەو كابرايەشيان بىر دەچىتەوھ. ئىستا تۇچى
لەبارەى (رىچارد نىكسن) دەزانىت؟ ئەو كابرا داماوھ لە كۆيە؟ رۆژنىك لە رۆژان
ئەو مەزىتىن، بەھىزىتىن كەس بوو لەسەر رووى زەوى و ئىستا تۇتەنیا ئەو رۆژە
گوئىيىستى ناوھەكى دەبىت كە دەمرىت و ئەمەش لە لاپەپەى سىيەم و چوارەمى
رۆژنامەكان و لە ستوونىكى بچوكدا دەبىت. چى بەسەر ئەم خەلكە بەھىزەدا دىت؟

* رىچارد نىكسن (1913-1994) سى و خەوتەمىن سەرزكى ئەمريكا.

كاتيڭ سەرنج و بايەخى خەلك لە دەست دەدەن، كەسايەتتايان بەرەو ونبوون دەروات.

من سەركردەى سياسىي زۆرم لەم ولاتەدا ناسىووه. لەوانەىە ئەم ولاتە ژمارەىەكى وەزىرى پيشوو، حاكم و بەرپرسي پيشووى زياترى لە ھەر ولاتيكي تر ھەبىت. ھەر كە بوون بە "پيشوو" ئەوا تەواو بوون. ئەو كاتە كەس بايەخيان پيئادات، كەس داوايان ليناكات پرد بونياد بنين، ھيلى شەمەنەفەر رابكيشن، نەخوشخانە و قوتابخانە دروست بكەن. تەنانەت ھىچ رۆژنامەىەك خۆشى بەو مەندوو ناكات بلى لە كوژن، چ ئەو ھى زىندوو بن يان مردوو. كاتيڭش ھەبوو كە ھەموو رۆژيڭ لە بلاوكراوەكاندا بوون، لەسەر رادىو و تەلەفزيون بوون.

ئەمە تەنبا كيشەى تۆ ئىيە كە دەرۆزەكەرى سەرنجى دەوروپەريت، ئەمە واقىعەىكى مەزىيە. ھۆكارەكەش ئەو ھىە كە تۆ پشت ئەستوريت بە كەسايەتت- كە شتيكى ھەلەىە، كە لەلایەن كۆمەلگەو ە دروستكراو ە كە دەكرى لەلایەن كۆمەلگەشەو ە ھەتلىريت. پشتى پى مەبەستە. ئەمە لە دەسەلاتى تۆدا ئىيە.

گروپيكي دايكانى جولەكە پتەو ە قاو ەيان دەخواردەو ە و شانازيان بە مەلەكانيانەو ە دەكرد. يەكيكيان مەلاليكي چوار سالانى ھەبوو كە ھەنوگە تواناي خويندنەو ەى ھەبوو. يەكيكي تريان مەلاليكي پينچ سالانى ھەبوو كە لە ئىستاو ە دەيتوانى لەسەر تەلەفزيون دەريكەوتت. ئىنجا (بيكي گۆلدبىرگ) ھەلدايە "ئەو ە ھەر ھىچ ئىيە. دەبى تۆ (ھاي)ى بچكۆلەم ببينيت. ئەو تەنبا پينچ سالە، بەلام بە تاقى تەنبا چوو بۆ لای پزىشكى دەروونى!"

ژنيكى تەمەن ناو ەند لای قەشەكەى دانى بەو ەدا نا كە خەريكە لوتبەرز دەبىت. قەشەكە پرسىارى كرد "بۆچى پىت وايە؟"

وتى "چونكى، ھەر كاتىك دەريانىمى ئاۋىتىپ، دەكەمە زىر كارىگەرى
جوانىيە كەمە ۋە".

قەشەكە وتى "نىگەرەن مەبە. ئەمە گوناھ نىيە، بەلكى تەنبا ھەلەپەكە!"
كۆپۈنە ۋە يەككى گەرەي كۆمەلەي پىزىشكى ھەبوو بۇ رىزگرتن لە پىسپۇرپىكى
گوى كە دواي زىاتر لە پەتجا سال خىزمەت خانەنشىن دەبوو. ۋەكە دىارىيەك،
گويىيەكى ئالتونيان پىتەخشى. ھەستايە سەرىپى وتارىك پىشكەش بىكات و پاش
چەپلەلەيدان بەرىۋە ۋە بەرەو بىزىۋون دەچوو، سەرىپىكى دىارىيەكەي كەرد و وتى
"سوپاس بۇ خوا كە پىسپۇرپىكى تەخۇشى ژان تەبووم!"

پشت بەوانىتر مەبەستە!

لە بوۋىندا سەرىپەخۇ بە.

تەنبا گوى لە دەنگى ناۋەۋەت بگرە.

ئۇ دەتۋانىت ئەۋساقە گوى بگرىت كە دەست دەكەيت بە كىكرەن و
بىدەنگىردنى ئەقلىت - و ئەمە قورس نىيە، كاتىكىش كە دەلىم قورس نىيە، ئەمە
بە ھىزىكى رەھارە دەلىم: ئەمە قورس نىيە! بەسەر مەندا ھاتۋە، دەكرى بەسەر
تۆشدا بىت - جىياۋازى نىيەز ھەموو مەۋقەكان بى چەندۈچۈن دەتۋانن خۇيان
بىناسن. ئەۋساقەش كە خۇت دەناسىت، كەس ئاتۋانىت تاكىتتىيەكەت لى
بەسەنىت. تەننەت ئەگەر بىشكۆژن، ئەۋا تەنبا دەتۋانن جەستەت بىكۆژن، ئەك تۆ.
تاك تەنبا كەسىكە كە دەتۋانى لىم دۇخەي دەۋزە رىزگار بىت، ئەگىنا
لەسەرانسەرى ژيانندا ھەر دەۋزەكەر دەبىت. بەلام ئەگەر تۆ دەتەۋى لىم
دەۋزەكەردنە رىزگار بىت، دەبى لىم نەفس و لە كەسايەتت رىزگار بىت. دەبى تۆ
فىر بىت كە ھىچ شىتەك لە رىزدا نىيە، ھىچ شىتەك لە ئاۋانگدا نىيە. ئەمە ھەمۋىشى

قسه ی ساخته یه، پوچه، بی ناوه روکه. واقع هی تویه، به لام نه گهر نه یدوزیته وه،
نهوا ده بی پشت به وانیتتر به ستیت.

تۆ ئیمپراتوریت، به لام ده بی خۆت بدوزیته وه.

ئه م دۆزینه وه یه ش قورس نییه:

مهمله که ته که ت له ناوه وه تدايه.

ته نیا ده بی فیر بیت که چاوه کانت داخهیت و بروانیتته ناوه وه ت. که میك دیسپلین
پتویسته، که میك فیربوونی ئه وه ی که به به رده وامی ته رکیزت له سه ر دهره وه
نه هیلیته وه، به لکو لانی که م جارێک دوو جار له رۆژێکدا روو بکه یته تاوه وه ت هه ر
که کاتی ئه وه ت هه بوو... ئینجا په یقا په یقا له بوونی تا هه تاییت به ناگا دئیته وه،
ئه و کاته بیرۆکه ی سه رنجراکێشان نامیفت.

موعجیزه که ش ئه مه یه: ئه و رۆژه ی که پتویستت به سه رنجراکێشانی که س نییه،
خه لک هه ست به کاریزما که ت ده که ن، چونکه کاریزما تیشکدانه وه ی تاکه که سینتی
تویه. ئه وان هه ست ده که ن تۆ که سینکی تایبه تیت، ناوازهیت - هه رچه نده ناتوانن
شوێنگه ی ناوازه ییه که ت دیاری بکه ن، ئه و شته ی که وه کو موگناتیس هیزی
راکێشانی هه یه.

ئه و خه لکه ی که خۆیان دۆزیوه ته وه هه زاران که سیان به لایاندا به کێش بوون،
به لام خۆیان داوایان نه کردوه.

په یوه ندیی ژن و میرد

ژنه که م پیتی وتم که میك بیزار که رم، که میك وشک، زۆر وابهسته و قوریانیم. ئه و
کاته هه ستم به گونا ه و خه مۆکی و بی نرخیه کی ته واو کرد. له ناوه وه مددا هه ستم
به (نا)یه کی گهره کرد: له به رانبه ره هه بوون، ژیان، خۆشه ویستی، تۆ. له هه مان

كاتيشدا لاناوه ومدا هه ستم به وزه يه كي ويرانكه ر كرد و هه ستم كرد به شيوه يه ن
له شيوه كان خوشيم لي بينيووه !

ماموستاي خوشه ويست، ده كرى نه م وزه يه به شينوازيكي نه فرينه رانه به كار بينم ؟

ژنه كه ت زور دلسوزه، چونكه هه موو پياويك دواچار زور بيزاركه ر ده بيت نه ك
كه ميك. ئايا درك به و راستيه ده كه يت كه نه وه ي تو پئي ده لئيت خوشه ويست
دوباره بوونه وه يه كه، دوباره و ستباره هه مان جيمناستيكه ده به نكانه كه يه ؟ له
ته واوي نه م ياريه كه مژانه يه شدا پياو دقاره، نه و وزه كه ي ته خشان و په خشان
ده كات، عه ره ق ده كاته وه هه ناسه بركيته ي و ژنه كه ش چاوه كاتي هه ر نوقاون، بپر
ده كاته وه "ئه مه ته نيا دوو سي خوله ك ده خايه نيته و مۆته كه كه ته واو ده بي".

خه لك زور سواون كه پتيان وايه دوباره كردنه وه ي هه مان كردار زور
خوشه ويستان ده كات. بويه ده ليم ژنه كه ت زور دلسوزه - ته نيا پئي وتوويت
كه ميك بيزاركه ريت. من ده ليم به ته واوي بيزاركه ريت.

كاتيك بلاوكه ره واني ئاييني مەسيحى هاتنه نه م ولاته، خه لكى بويان ده ركه وت
كه نه وان ته نيا يه ك شينوازي نه نجامداني سيكس ده زانن - ژنه كه له ينه وه و نه و
چوارپي دزيوانه له سه ره وه ي ژنه ناسكه كه.

هيندستان سه رزه مينيكى كونه و زيدي زوريك له زانسته كانه به تاييه ت
سيكسؤلوجي. كتيبيكي زور گرنگ بريتيه له وه ي (فاتسيانا) كه پينج هه زار ساله
هه يه. كتيبه كه ناوي (كاماسوترا) يه كه ئاماره يه به سيكس. نه مه ش له تپراماني
قوولي پياوه كه وه ديت - نه و هه شتاوچار شينوازي سيكسي دروستكردوه. ده بيت
شينوازي سيكس به شيوه يه كي سروشتي بگوردرت، نه گينا تو بيزاركه ر ده بيت.

فاتسيانا درك به و راستييه دهكات كه هه مان شيوازي سيكس بيزاري و
هه سكردن به گه مژه ييه كي ته واو ده مينته كايه وه، چونكه تق هه ميشه هه مان شت
ده كه يت، نه و به رنامه ييه كي هه شتاو چوار شيوازي سيكسي داهينا بونه وه ي سيكس
له زيانى ژن و ميره ده كاندا كه ميك خوشتر بكات. كه س له سه رانسهرى جيهاندا
كتيبيكي له و شيوه ييه ئاماده نه كرده وه. نه مه ته نيا ده كرا له كه سيكه وه بيت كه
به روشناييه كي كه و ره و قولايي كه يشتو وه.

شيوازي تق چونه؟ نه گه ر تق بروايت ته خوت ده زانيت كه هه مووى بيزار كه ره.
به تاييه ت بو ژن بيزار كه رت ره، چونكه پياو له دوو يان سى خوله كدا ته واو ده بيت
ته ناته ت به ر له وه ي ژنه كه ده ستيشى پيكر دييت. له سه رانسهرى جيهانيشدا،
كه له نووره كان نه وه يان له نه قلى ژندا چه سپاندو وه كه مەرج نيه خوشى لى ببينيت
يان ده ستبازى بكه يت - نه مه پيى ده وتريت "پيس"، له شفرقه شه كان نه مه ده كه ن،
نهك خانمان. ده بى خانمان ته قريبه ن وه كو مردو راكشين و ريگه به و پيره پياوه
بدات هه رچييهك خەزى لى بيت بيكات، نه مه هيچى تازه نيه.

نابى تق نه مه به بى ريزيى كه سى له قه له م بده يت. ژنه كه ت شتيكى نقر دلسوزانه
و راستگويانه ت پى ده لئيت. ئايا تق هيچ خوشييه كي نۆرگازميت پى داوه؟ يان ته نيا
بو نه وه به كارت هيناوه كه وزه سيكسييه كه تي تندا به تال بكه يت وه؟ ئايا بو
كالايهك بچوكت كرده وه ته وه؟ نه و وه ها پروگرام كراوه كه قبولى بكات، به لام
ته ناته ت نه م قبول كرده ش ناتواني خوشييه خش بيت.

ئيوه هه موو رۆژيك له سه ر هه مان پيخهف سيكس ده كه ن كه شه ر ده كه ن. له
راستيدا شه ر كردن زه مينه كه يه: پيكدادانى باليف، هاوار كردن به سه ر به كتريدا،
ده مه قالى له سه ر هه موو شتيك و دواتر هه سكردن به بيتاقه تي، دانوستانيك
پيوسته. خوشه ويستى تق ته نيا دانوستانه. نه گه ر تق پياويك بيت به هه ستيكى

جوانیناسییەو، دەبی ژووری خۆشەویستیت شویتێکی پیرۆز بیت، چونکە لەو ژووری خۆشەویستیەدا یە کە ژیان لەدایک دەبیت. دەبی گۆلی جوانی لی بیت، بۆنی خۆشی لی بیت، دەبی بە ریزیکی زۆرەو بەجیتە ناوێو.

دەبی خۆشەویستیش تەنیا شتیکی کتوپر نەبیت - ژنە کە بگرە - ئەم ئیشی لێدە و پاکیە خۆشەویستی نییە. دەبی خۆشەویستی پێشەکییەکی مۆسیقای جوان، پێکەوێ سەماکردن و پێکەوێ تێرامانی ناخی هەبیت. دەبیت خۆشەویستیش شتیکی ئەقڵی نەبیت - ئەمە ی کە بە بەردەوامی بیر لەوێ بکەیت و چۆن سێکس بکەیت و چۆن بخەویت. دەبی خۆشەویستی ئامادەییەکی قوولتری تەواوی بوونت بیت و نابێ بەهۆی ئەقڵەو بەرجەستە بکریت، بەلکو دەبی بەشیوەیەکی رەمەکی سەرھەلبدات. مۆسیقای جوان، بۆنی خۆش، ئێو دەست لەناو دەست پێکەوێ سەما دەکەن، ئێو چاریکی تەردەنەوێ مەنالی بچوک و یاری بە گۆلەکان دەکەن... ئەگەر خۆشەویستی بەشیوەیەکی رەمەکی لە فەزایەکی پیرۆزدا رووبدات ئەوا چۆنایەتیەکی جیاوازی دەبیت.

دەبی تۆتیبگەیت کە ژن توانای فرە ئۆرگازمی هەیە، چونکە وزە لەدەست نادات. پیاو تەنیا توانای یەک ئۆرگازمی هەیە و وزە لەدەست دەدات، خەمبار دیار دەبی، تەنەت بۆ سەینیش دەتوانیت کاریگەرییەکی لەسەری ببینیت و کاتیەک بە تەمەندا دەچیت ئەمە سەختتر و سەختتر دەبیت.

دەبی ئەم جیاوازییە دەرک بکریت، ژن لەو سەرەوێیە کە وەرگرە - دەبی هەرواش بیت، چونکە دەبی ببیتە دایک، پێویستی بە وزە ی زیاترە. بەلام ئۆرگازمەکی رووداویکی تەواو جیاوازیە. لایەنی سێکسی پیاو لۆکالییە، وەک بەنجی لۆکالی. جەستە ی ژن سەرپا سێکسییە و تەواو کاتە ی کە جەستە ی دەست

نەكەت بە لەرزىن لە خوشبىدا، ھەموو خانەىەكى جەستەى ئەىە تە ناو پرۆسەكەو،
ئەو ناتوانىت تەقىنەو ەىەكى ئۆرگازمى ەبىت.

بۆىە ئەو تەنبا لە ھالەتى تۆدا نىبە، ئەمە تەقربەن ھالى لەسەدا ئەو ەى
ژنانە لە سەرئەسەرى جىھاندا. دەبى ھەموو بارودۆخەكە بگۆردىت. نابى ژن لە ژىر
پىاودا بىت. ھەر لە سەرەتاو ئەمە قىزەونە - پىاو جەستەىكى بەھىزترى ەىە،
ژن ناسكتەرە. دەبى ئەو لە سەرەو ەى پىاو ەكە بىت، ئەك بە پىچەوانەو.

دوو ەم شت ئەو ەىەكە، دەبى پىاو بىدەنگە، ناچالاک بىت بۆئەو ەى ئۆرگازمەكەى
لە دوو خولەكدا تەواو ەبىت. ئەگەر تۆ بىدەنگ بىت و لىگەپىت ژنەكە لەسەر
سنگى تۆ شىتگىر بىت ئەو پىرۆفەىەكى باشى پىدەدات و دەىگەىەنىتە تەقىنەو ەى
وزەى ئۆرگازمى. ئەمە كاتى دەوئى بۆى نا ھەموو جەستەى گەرم دابىت و ئەگەر تۆ
ناچالاک ەبىت ئەو كاتى ئەو نابىت. بۆىە ئىو ەىەك دەگەن، بەلام
بەىەكگە پىشتەكە ەى جوانى، ەى خۆشەو ىستى نىبە، بەلكو سوودخوازەىە.

ئەو ەىكە مەن پىتى دەلئىم لەگەل ژنەكە تاقى بگەرەو، تۆ ھاوسەرىكى ناچالاک
دەبىت و رىگە بەو دەدەىت ھاوسەرى چالاک بىت، لىگەپى با كۆتەراو ەبى. نابى
و ەكو خانمىك رەفتار بكات، دەبى و ەكو ژنىكى راستەقىنە رەفتار بكات. خانم تەنبا
پىاو دروستى كىرەو، ژن ەبوون دروستى دەكات. دەبى تۆ كەلئىنى نىوان
ئۆرگازمەكان پىكەىتەو. كەلئەكە تەنبا دەكرى بەىەك رىگە پىركىتەو،
ئەمەىكە تۆ ژۆر ناچالاک بىت، بىدەنگ بىت و خۆشى لە شىتەوونەكەى
و ەربگىت، ئىنجا ئەو فرە ئۆرگازمى دەبىت. دەبى تۆ بە ئۆرگازمەكەت كۆتایى بە
گەمەكە بىنىت، ئەك ئەو ەى لىتەو دەست پىبەكەىت.

ژنەكە شت پىت نالئىت كەمىك بىزاركەرى. تۆ بە راستى ئارەزوومەند دەبىت،
كابراىەكى بى وىنە دەبىت كە و ەكو خانم رەفتار دەكات! چاوەكانت بنوقىتە

بۆشەۋەى ئەو بەھۋى چاۋەكانتەۋە سنووربەندى بۇ دروست نەبىت. بۆشەۋەى
 بتوانىت ھەر شىئىك بىكات - جولاندنى دەستەكان، جولاندنى جەستە، نالاندن،
 نوزانەۋە، ھاۋاركدن... تا ئەۋەى كە دەلىت "ھارى ئۆم تات سات!" تۆرىگە پىندراۋ
 نىت زىندوو بىت، تۆ ھەر دەبى بىدە تگ بىت. دەشى ئەمە نىشانە كە بىت. "ھارى
 ئۆم تات سات" واتە: ئەم تەقىنەۋە ئۆرگازمىيە، ئەمە جەقىقەتە. ئىنجا ئەۋ شىئى
 تۆ دەبىت. جەتمەن تۆ ھەر ئىستا ۋەكو گەمژە رەفتار دەكەبىت، ھەرۋەكو چۆن
 زۆربەى پىاۋانى دىئا ھەروان.

دوۋەم شىت كە دەلىت: "ئەكەم دەلىت مەن كەمىك وشىم". دەكەمىك زىاتر
 تەپ بە! تەپوون زۆر قورس نىيە. تەپى ھەموو جۆرە مىۋەكان لە ھەموو شىئىك
 ھەيە. شىئى تەپتر وشى رەقى كەمتر بخۇ. ئەۋ ئامۇرگارى بىشە دەداتى ۋ
 گەمژەبىيەكەى تۆ پىتى ۋايە سەركۆنەت دەكات.

كاتىك ئەۋ دەلىت، "تۆ زۆر ۋابەستە ۋ قوربانىت" تەنەت لە پىرسىارەكەى تۆۋە
 دەتروانم بزانم كە راست دەكات. تۆش ۋەكو ھەر مۇۋىكى تر قوربانىت - قوربانى
 ئايدۆلۇزىا گەمژەكان، كە ھەستى گوناھى سەبرىان ھىناۋەتەكايە ۋ رىگەت نادەن
 دەستباز بىت. ھەرچەندە دەشى تۆ سىكس بىكەيت، دەزانىت كە گوناھىك ئەنجام
 دەدەيت ۋ دۆزەخ زۆرى ئەماۋە.

بىكى گۆلدبىرگ بە گۆلدبىرگسى دەۋت "تۆ خۆشەۋىستىكى مەزنىت".
 گۆلدبىرگ دەۋت "بەلام تۆ پىشتەر ھەرگىز ۋەھات بە مەن نەۋتوۋە. مەن چاۋەپى
 كەسىم دەكرد پىم بلىت خۆشەۋىستىكى مەزنىت، بەلام ۋازم لەم بىرۋەكەيە ھىنا
 چۈنكە پىدەجى ۋا نەم".

بىكى گۆلدبىرگ پىسى ۋت "نا، تۆ خۆشەۋىستىكى مەزنىت ۋ چەند جارىك
 ۋىستوۋمە پىت بلىم، بەلام تۆ لەۋى نەۋىت!"

...ئالوگۇرى خۇشەويىسى لەگەل بىكى، و گۇلدبىرگ لەوى نىيە. ئەو خەرىكى
 ژماردىنى پارەكەيەتى، خەرىكى حساباتە و ئەقلى مەزاران شەت دەكات. لە ھەر
 پىخەفەيدا كە تىايدا دوو خۇشەويىسى تىدان، لانى كەم - دەلەم لانى كەم - چوار
 كەس ھەن. خەلكى داھىنەرى زىاتر ھەن - لەوانەيە قەرەبالغىيەكى گەرە لەنار
 جىگەدا ھەپىت. ژنەكە لەگەل گۇلدبىرگ سىكس دەكات و بىر لە مەمەد ەلى
 كلای دەكاتەو، گۇلدبىرگ وەكو ئەركىك سىكس دەكات و بىر لە زۆر ژنە ئەكتەرى
 جوان دەكاتەو، بەلام ئەقلى لەوى نىيە و ئە ئەقلى ژنەكەشى لەوىيە، ئەقلى كانىان
 لە خەودايە.

پىاوتك بە ھاوپىكەى وت ، "شەوى رابردو خەوتكى گەرەم بىنى، دەبى پىت
 بلىم. چاوەرىم دەگرد رۆژ بىتەو تە خەوگەت بۆ بگىرمەو،" پىاوەكە وتى "چ
 جۆرە خەوتك؟"

وتى "لە خەومدا چوومە راوەماسى و ماسى زۆرم گرت. نازانم كە رۆژ بوو ەو ئەو
 ھەموو ماسىيە چى بەسەر ھات."

پىاوەكەى تر وتى "واز لە ھەموو قسە پوچە بىنە، نازانى مەن خەوم بە چىەو
 بىنىو، لە خەومدا سۇفيا لۆرىن لە تەنىشتەو ە رووت بوو. مەنىش وتم (ئۆى
 خوايە، ئەو مەن گەىشتوومە بەھەشت؟) و لە تەنىشتەكەى ترم ژنىكى جوانى تر
 بوو. قورس بوو ھوكم لەسەر ئەو بەدەيت كامپان جوانترە."

ھاوپىكەى تر زۆر تۆرە بوو وتى "ھەى گەرە! تۆ وا خۆت دەردەخەيت كە
 باشتىرەن ھاوپىتى مەنىت. بۆچى تەلەقۇنت بۆ نەكردم؟" ئەو وتى "تەلەقۇنم بۆت
 كرد، بەلام ژنەكەت وتى چووەتە راوەماسى."

كەس لە وشوینە نىيە كە پىت وایە لىيەتى. كەس لە مالەو نىيە. لەكاتىكدا كە
 سىكس دەكەيت بىكە بە پروسەيەكى تىراپان لە ناخ. دەبى تەواوى ئامادەيىت

لەوئ بېت، بەسەر ئەو ژنەدا داببارت كە خۆشت دەوئ. دەبئ ژنەكە لەوئ بېت،
تەواوئ جوانئ و نەرم و نیا نىيەكەئ بەسەر خۆشە وىستەكەيدا ببارتئت. ئەو كاتە
تق قوربانئ نابىت، بە پىچەوانەو قوربانئ دەبىت.

گرنگترىن شتىش ئەو دەبىت كە هەست بە گوناھ و خەم ناكەيت. هېچ كەسىكى
ئەفرىنەر هەست بە خەم و گوناھ ناكات. بەشدارىيەكەئ لە گەردووندا لە رىگەئ
كردارە ئەفرىنەرەكانىيەو زۆر رەزامەندئ دەكات و شكۆمەندئ پىدەدات. ئەمە
مافى زگماكىي هەموو پىاوئكە، بەلام خەلكىكى كەم داواوئ دەكەنەو.

هېچ سەختىيەكەش نىيە، زۆر ئاسانە وزە لە بوارە ئەفرىنەرەكاندا بەكار بىنئت.
وئە بكتشە، باخدارئ بكە، گول بچئە، شىعر بنووسە، مۇسقىقا فىر بە، سەما بكە.
هەر شتىك فىر بە كە وزەئ وئرانكەرت دەگۆرئت بۆ وزەئ ئەفرىنەر و دەستبەجئ
(نا) گەورەكە دەبىتە (بەلئ) يەكئ گەورەتر. ئەو كاتە تق لە بوون توپە نابىت، تق
سوپاسگوزار دەبىت. تق لەدژئ ژيان نابىت. چۆن دەشئ كەسىكى ئەفرىنەر لەدژئ
ژيان بېت؟ ئەمە ئەستەمە، ئەمە قەت رووينەداو. ئەو تەنیا خەلكئ نائەفرىنەرن
كە دژئ هەموو شتىكن.

ژنەكەت پرسىيارئ زۆر گرنگئ بۆ ژيان و روزاندووە. ئاسانترىن رىگە ئەوەيە كە
ژنەكەت بگۆرئت، بەلام من دەلئم بە دلئىايىيەو ژنەكەت باشترىن هاوئئى تۆيە و
هەر شتىك كە وتوويەئى بەشئوويەكئ رەها دلئسۆزانەيە و راستە. سوپاسگوزارى بە
و دەست بكە بە گۆرئنى شتەكان. ئەو رۆژەئ كە ژنەكەت تق بە تەپوېر و دلگىر
وەسف دەكات ئەو رۆژئكى گەورەئ ژيانئە. بۆيە ترسنۆك مەبە و نەچبىت
دەستاودەست بە كچان بكەيت تەنیا لەبەرئەوئ كە ئەم ژنەت لە ئەقلىدا كىشە
دروست دەكات و دەتەوئ ژنىكى تر بدۆزئتەو. پئوىستە تق لە شاگردەكەئ مەو
فىر بېت. تق خۆشەختىت كە كچئكى دلئسۆز بدۆزئتەو. هەلبژاردنى دواترت زۆر

قورس دەيىت. ئەو وات لىدەكات ھەست بە گوناھ و بىئىرخى بگەيت. چونكە چىت كىردوۋە تا شايسە بىت؟ چىت كىردوۋە كە بىزاركە ر نە بىت؟ چىت كىردوۋە بۆلەۋەي سەرىە خۇيى رابگە يە نىت؟ چىت كىردوۋە بۆلەۋەي قورىباتى نە بىت؟ كاتى ئەۋە يە ئەۋە بگەيت. تۆ ھەمىشە ھەر سوپاسگوزارى ژنەكەت دەيىت.

دەمەۋى بە ژنەكەت بلىم "بەردەۋام لە لىدانى ئەم كابرايە تا ئەۋەي قەناعەتى دىت كە بىزاركە ر نىيە، بەلكو تەپوپرە، بە تەۋاۋى دلگىرە، دەست بازە و ئاھەنگىرە. دەشى تۆ لە شوئىنكى رىپرەۋى ژياندا لە دەستى بدەيت، بەلام تۆ ئامادەي جىگۇرپكىت كىردوۋە بۆ ژنىكى ترا، ئەگىنا ئەۋ رىگە يەي ئىستە لە سەرىەتى دەيىتە مايەي عەزابى زۆر ژن و خودى خۇي".

مىرد

من پىاۋىكى خىزاندارم، سى منالە ھەيە و ھەموو كىشەكانى ژيانى پىاۋىكى خىزاندارم ھەيە. ژنەكەم بە بەردەۋامى لە سەر سەرمە. ئىمە تەنيا لە بەر خاترى منالەكان پىكەۋەين، ئەگىنا ھەر ساتىك لە ساتەكان مۆتەكەيە. ئايا دەرفە تىكم ھەيە لە ئاگرى دۆزەخ رابكەم؟

من بە سەرھاتىكت بۆ دەگىرەمەۋە:

پىاۋىك خرايە بەردەم دادگاي (ئاركەنساس) بە تۆمەتى بە دەستەيىنانى پارە بە ساختە چىتتى. دادوۋەر ھۆشمەندانە لىي پوانى "ئاۋت جەيم مور-ھ؟"

"بەلى، گەرەم"

"تۆ تاۋانىكت ئەنجام داۋە كە ھەقى ماۋەيەكى درىژە لە زىنداندا؟"

"بەلى، گەرەم"

"تۆ بە تاۋانە تۆمەتبارىت؟"

پیاوھەكە بە مكوړیبه وە ملی بەرز كرده وە ووتی "بەلێ"

"داوای لیخۆشبوونم لێدەكەیت؟"

"نەخێر گەورەم"

دادوهر بە ساردیبه وە بزەیه کی کرد. "تۆ لە ماوہی دوو سالی رابردوودا زۆر سە

بە گۆبەن بوویت؟"

"بەلێ"

"زۆر جار هیوات خواستوو بەمردیتایە؟"

"بەلێ تەكایە گەورەم"

"وێستووتە ئەوە تە پاره بەزیت كە لە ئەركەئساس دوور كەوێتە وە؟"

"بەلێ تۆ راست دەكەیت جەنابی دادوهر"

"ئەگەر پیاوێك بەاتایە و لەكاتی داخڵبوونت بۆ ناو فرۆشگا كە فیشەكێكی پێوہ

بنایتایە، دەتوت سوپاس گەورەم؟"

"ئەی بۆ، بەلێ وام دەوت. بەلام گەورەم، چون تۆ ئەو هەموو شتە لەبارەیی

منە وە دەزانیت؟"

دادوهر وتی "ماوہیەك لەمەوبەر من لە ژنەكەم جیا بوومە وە. ماوہیەکی كورت

دواتر تۆ هاوسەرگیریت لەگەڵ كرده وە. ئەتەجەكەش هەمان شتە. من تۆمەتەكەت

لەسەر لادەبەم. هانی بگرە ئەو پەنجا دۆلارە. تۆ بایی پێویست ئازارت

چەشتووہ."

پێویست ناكات تۆ خەمی ئاگری دۆزەخ بخۆیت. تۆش بایی پێویست ئازارت

چەشتووہ. تۆ هەنوگە لەتاویایت. تۆ تەنیا دەتوانیت بچیت بۆ بەهەشت، چونكە

هیچ شتیکی تر نەماوہتە وە. لەوانەیه خۆپاریزانی سیكس بچنە دۆزەخ، بەلام تۆ

ناتوانیت. تۆ بایی پێویست چەشتووہ. لەوانەیه خۆپاریزانی سیكس پێویستیان

بە كەمىك تامى ئېشى و ئازار ھەيىت، بەلام تۇنا. لە راستىدا، لە شوئىنىكى ترنە
دۆزەخ ھەيە و نە بەھەشتىش. دۆزەخ لىرەيە، بەھەشت لەويىيە. دۆزەخ و بەھەشت
رېڭاكانى بوون. ئەمانە رېڭاكانى ژيانى تۇن. تۇ دەتوانىت بە شىۋازىك بىزىت كە
ھەموو ژيانىت بەرەكەت بىت.

بەلام بەرپرسىيارىتتەيە كە تەنيا مەخەرە ئەستۇي ژنەكەت. ھەر لە سەرەتاو ھە
تۇپىت كە ھەلتىزاردوۋە. بۇچى ھاوسەرىكى ۋەھات ھەلتىزاردوۋە كە بە بەردەوامى
لەسەر سەرەتە؟

ئىنجا پىت وايە، ئەگەر جيا بوويتەو، جارىكى تر ژنىكى ھەمان جۇر
ھەلتىزىرەتەو؟ ئەگەر پرسىيار لە دەرووناسەكان بىكەيت ئەوا پىت دەلتىن تۇ
جارىكى تر ھەمان جۇرە ژن ھەلدەبىزىرەتەو. تۇ پىۋىستت بەمە بوۋە، ئەمە
ھەلتىزاردىنى خۇتە. تۇ ناتوانىت بەبى خەم بىزىت. تۇ پىت وايە ژنەكەت خەم و
خەفەت دروست دەكەت؟ ئەمە لەبەرئەوۋەيە كە تۇ ويستوۋتە لە خەم و ناخۇشىدا
بىزىت - بۇيە ئەم ژنەت ھەلتىزاردوۋە. تۇ جارىكى تر ھەمان جۇرە ژن
ھەلدەبىزىرەتەو. تۇ تەنيا ئەو جۇرە ژنە بەكىشت دەكەت، مەگەر ئەوۋەي كە ئەقلى
كۆنەكەت بە تەواۋى فرى بەدەيت.

جگە لە ئەقلمان، رېڭايەكى تر نىيە بۇ گۇرپان يان ۋەرچەرخان. خەتمەن تۇ پىت
وايە ئەگەر لە ژنەكەت جيا بوويتەو ئەوا ھەموو شتىك روۋ لە باشى دەبىت. تۇ
ھەلەيت، بە تەواۋىش ھەلەيەت. تۇ ھىچ شتىك لەبارەي دەرووناسى مۇۋ نازانىت.
تۇ جارىكى تر دەكەويتە داۋەو. جارىكى تر بەدۋاي ژندا دەگەپىت، زۇر تامەندۇي
ژن دەبىتەو. ئەويش بىرى تۇ دەكەت، تۇش بىرى ئەو دەكەيت. تۇ جارىكى تر
ھەمان جۇرە كەس دەدۆزىتەو، چۈنكە بەلای ھەمان جۇرە كەسدا بەكىش
دەبىتەو. ئاگادارى ئەقلىت بە.

ئەو كاتە، ئەو ناتووانىت لە ھەلەدا بىت. خەتمەن تۆش شىتېك بەرانبەر ئەو دەكەيت. ئەمە قسەى تۆيە، من نازانم قسەى ئەو چىيە. شىتېكى ناعادىلانە دەبىت بەرانبەر ژنەى داماو ئەگەر قسەكەى تۆ سەراپا قبول بكم. لەوانەيە تۆ لەسەدا پەنجا راست بىت، بەلام ئەى سەدا پەنجاكەى تر؟ خەتمەن تۆ بەنزين بە ئاگرەكەدا دەكەيت.

ئەى ئەگەر ژيان ئەو ەندە دزىو بوو، بۆچى سى منالتان خستوو ەو ە؟ كى بەرپرسە ئەگەر ژيان ئەو ەندە ناخۆش بوو؟ بۆچى ئىو سى رۆختان ەيناو ە ناو ئەم جىھانە پىسەى خىزاننان ەو، بۆ نار ئەو مۆتەكەيەى تيايدا دەژىن؟ بۆچى؟ ناتووانن خۆشەويستىيەكتان بۆ منالەكانتان ەبىت؟

خەلكى بەردەوامن لە منالختن ەو بەبى پىركردن ەو لەو ەى كە دەيكەن. ئەگەر ژيان تۆزەخىكى ەھايە، لانى كەم دەتتووانى رىگر بىت لەو منالەكانت بكو ە داوىكى نەگبەتى ەھاو ە. ئەو كاتە تۆ رىگارت كردبوون! ئىستا، ئەو منالانە لەلایەن دوو كەسى ەكو تۆ و ژنەكەت بەخىو دەكرىن. ئەوان شىواز و رىگا لە تۆو ەيىر دەبن و لە جىھاندا درىژە بە تۆ دەدەن. كاتىك تۆ دەمرىت، ەيشتا جەھەنمىك لە جىھاندا دەبى كە ئەوان دەيەننەكايەو ە. ئەوان درىژەپىدەرى رىگە دەبەنگى و نەگبەتيەكانى ژيانى تۆ دەبن.

ئىستا كۆرەكەت ژنىكى ەكو ژنەكەى تۆ دەدۆزىتەو ە - كى تر؟ - چونكە ئەو تەنيا ئەم ژنە دەناسىت. ئەو دايكى خۆش دەوئىت، كاتىكىش دەكەوئىتە داوى خۆشەويستى ژنىكەو ە، ئەمە بەو مانايەيە كە ژنەكە دايكى بىر دەخاتەو ە. ئىستا جارىكى تر ەمان گەمە يارى پىدەكرىتەو ە. دەشى تۆ ژنەكەت بە گوئىرەى دايكت ەئىزاردبىت، ساوك و دايكىشت ەمان گەمەيان دەكرد كە تۆ دەيكەيت و

منالەكانىشت بەردەوامى بە و رىگا و يارودۇخە دەدەن. بە و شىۋەيەيە كە نەگبەتى
و ناخۇشىيەكان بەردەوام دەبن.

لانى كەم ئىۋە دەتانتوۋانى ژيانى سى منال رىگار بىكەن و دەتانتوۋانى ئاينىدەي
مىرقايەتى رىگار بىكەن، چۈنكە ئە و شەپۇلەي ئىۋە دروستقان كىردۈۋە ھەر
بەردەوام و بەردەوام دەبىت. تەنانت ئە و كاتەي كە ئىۋەش مىردۈۋن ھەر دەبى،
ھەر شىتەك ئىۋە بىكەن شۈينەۋارى دەبى، ھەر شەپۇلىك كە ئىۋە لە ئۇقيانوۋسى
ژياندا دروستى دەكەن دەمىننەۋە، ئىۋە بىر دەبن. ۋەكو ئە و تاشە بەردەيە كە
دەكەۋى دەرياچەيەكەۋە و دەچىتە بىۋە بەلام لەسەرەۋە شەپۇلەكان بەرەو
ۋىشكانى بلاق دەبنەۋە. ئۇقيانوۋسى ژيانىش ۋىشكانى ئاناسىت، بۇيە ئە و شەپۇلانە
تاھەتايە ھەر بەردەوام دەبن.

لانى كەم ئە ۋەندە وريا بوۋنايە كە سى منال نەخەنەۋە.

ئىستاش درەنگ نەبوۋە. ھىشتا دەكرى ژيان بىگۇرپىت - بەلام ھىۋادارى ئەۋە
مەبە كە ژنەكەت بىگۇرپىت. ئەمە روانگەيەكى ھەلەيە. تۇ بىگۇرپى. بە رىشەۋە
بىگۇرپى. چىتر ئە و شتانه مەكە كە دەتكرىن. دەست بىكە بە كىردى ئە و شتانهي كە
قەت نەتكرىۋن. لە رىشەۋە بىگۇرپى، بىيە بە كەسىكى نوى و سەرت دەسوپمى،
كاتىك تۇ دەبىتە كەسىكى نوى، ژنەكەشت دەبىتە كەسىكى نوى. دەبى ھەر بىيەتە
كەسىكى نوى بۇئەۋەي ۋەلامدانەۋەي بەرانبەرت ھەبىت. لە سەرەتادا قورسە
بەلايەۋە چۈنكە تەقريبەن ۋەكو ئەۋە وايە لەگەل مىردىكى تىر بىژىت، بەلام پەيتا
پەيتا دەزانى ئەگەر تۇ بتوۋانىت بىگۇرپىت، ئەي ئە و بۇ ناتوۋانى؟ قەت ھىۋاي
ئەۋەت نەبى كە ئەۋىتر دەبى بىگۇرپىت. لە ھەموو پەيۋەندىيەكدا لەلايەن خۇتەۋە
دەست پىيەكە.

ژيان هېشتا ده كړې بېټه به هه شت، قهت نه وه نده درهنگ نېيه. به لام بڼو گوران
 نازايه تېيه كي گه وړه پټويسته. هه موو نه وه ي كه به راستي پټويسته كه ميك
 هوشياريه. رهفتاره كه ت له ئوتوماتيك دابماله، ته نيا تېيېني نه وه بكه تاوه كر
 ئيستا چيت كړدوه. تو هه مان شت ده كه يت و ژنه كه شت به هه مان شيواز
 كاردانه وه ي ده بېټ. نه مه بووه ته ريسايه كي بونيا دگرتوو.

بروانه هه موو ميږد و ژنيك - ته قريبه ن پېشبينيكراون. له به يانيدا ميږده كه
 روژنامه كي ده كاته وه و ده ست ده كات به خوښندنه وه و ژنه كه هه مان نه و شت
 ده لېت كه سالانيكه ده يلېت و ميږده كه به هه مان شيوه كاردانه وه ي ده بېټ. نه مه
 ته قريبه ن بونيا دي گرتوو، پرؤگرام بووه.

چهنه گورانكاريه كي بچوك نه نجام بده و سهرت ده سورميټ. سبه يني، له
 به يانيدا ده ست مه كه به روژنامه خوښندنه وه، بچو ناو مال پاك يكه ره وه و بزانه چي
 رووده دات، ژنه كه ت چاوي نه بله ق ده بېټ و بړوا ناكات به وه ي كه به سهرت هاتوو.
 با خهنده بكه ويته سهر ليوانت كاتيك ژنه كه ت ده بېنيټ، باوه شي پيا بكه و بزاني
 چون سهر سام ده بېټ. تو قهت له باوه شت نه گرتوو. سالانيك تېپه پيووه و چاوت
 نه بړيووه ته چاوه كاني نه و ژنه داماره.

نه مشه و له به رانېه ريدا دابنيشه، چاو بېره چاوه كاني. له سهره تادا پتي وايه تو
 شيت بوويت، به لام نيگه ران مه به. ته نيا ده ستي بگره بڼه وه ي بكه ويته جوش.
 نه گه رنه توانيت وه ها بيت، لاني كه م وا ده ريېخه. پر جوش و خروش به، ههندي
 جار وا ريده كه ويټ كه نه گه ر وه ها ده ريېخه يت، نه وا به راستي رووده دات! ته نيا با
 خهنده بكه ويته سهر ليوانت، بسى هيچ هوكاريك، ئينجا بېينه. له وانه يه ژنه
 داماره كه ت تووشى جهلته ي دل بېټ!

تو دەستیت نەگرتووہ - دەزانى چەند لە مێژە؟ ئایا قەت بردووتە بۆ پیاسە یەکی بە یانیان؟ یان کاتێک مانگەشەو، ئایا بردووتە بۆ پیاسە یەکی شەوانی بەر ئەستێرەکان؟ ئەویش مەرقە، ئەویش پێویستی بە خوشە و پستییە.

بەلام بە تاییەت خەلک لە هیندستان بەردەوامن لە بەکارهێنانی ژنان وەک بلی ئەنیا کارەکەرن. هەموو کارەکیان بریتیە لە چاودێریکردنی منالان و مەتبەخ و مال، وەک بلی ئەمە ئەواوی ژانیانە.

ئایا وەکو مەرقە ریزی ژنە کە قەت گرتووہ؟

کەوايە، ئەگەر تورەیی سەرھەڵدات، ئەوا سەروشتییە. ئەگەر هەست بە بێزاری بکات - لە بەر ئەوێ ژانی لە تەواوووندايە و هیچ خوشییەکی نەبینووہ، هیچ خوشبەختییەک نازانی، هیچ شتێکی نەزانووہ کە مانا و گرنگی بە ژانی بدات... ئایا هەندێ جار ئەنیا لە تەکیەوێ دانیشتوویت، بە بێدەنگی و دەستیت گرتووہ بەبێ ئەوێ و شەیک بلیت و هەستی پێکەیت و وا بکەیت هەستت پێ بکات؟ نا، ئەمە لە هیندستاندا قەت مومکین نییە.

ژن و مێرد ئەنیا یەك پەيوەندیان هەيە: شەپ. من هەزاران خێزانی هیندیيان پێ ناساندووم، لەگەڵیاندا ماومەتەوہ. لە کاتێکدا کە بە سەرانی سەری وڵاتدا گەشتم دەکرد، ئەوێندە زۆر لەگەڵ خێزانەکاندا مامەوہ کە تەقەریبەن هەموو جۆرە خێزانیکم ناسی، بەلام بە دەگمەن خێزانم بەدی کردن کە ریز لە یەکتەری بگرن. یەکتەریان بەکار دەهێنا، یەکتەریان نیستیغلال دەکرد، یەکتەریان کورت دەکردەوہ بۆ شتومەك، بەلام قەت ریزیان لە پیروزیی یەکتەری نەدەگرت - لێرەوہ ئەم دۆزەخە دروست دەبێت.

پێت وا نەبێت کە ئەنیا ژنە کەت بەرپرسە. لەوانەبە، ئەمە مەسەلە کە نییە، چونکە ئەو پرسایاری نەکردووہ. تو پرسایارت کردووہ. دەست بکە بە گۆڕینی

ژیانت. هەستىكى گىرنگى بە ژنە دامارەكەت بىدە. هەستىكى پىيىدە كە ئەو
پىيىستە. دەزانى گەرەتەن پىيىستى لە ژياندا ئەو يە كە پىيىست بىت؟ تا ئەو
كاتەى كە كەسەك هەست نەكات پىيىستە، ئەو ژيانى بى مانا دەبىت، وەكو بىابان
دەبى.

لەگەيدا پىيىكەنە، پىيىكەو گوى لە مۇسىقا بگىرن، پىيىوويەك بىدەن بىچن بۆ
سەفەر. دەست بە جەستەيدا بىنە، چونكە جەستەكان دەست دەكەن بە پوكانەو
كاتىك كەس دەستيان پىيدا ناھىتەت. جەستەكان بەرە بەرە دىزۆ دەبن كاتىك كەس
بە ستايشەو لىيان ناروانىت. ئەو كاتە تۆ بىر دەكەيتەو "بۆچى ژنەكەم جوان
نىيە؟" تۆ كەش و ھەوايەك ناھىتەكايەو كە تىايدا جوانى شكۆفە بكات.

ئەگەر تۆ كەسەك خۆش بویت، كەسەك دەستەجى جوان دەبى!
خۆشەويستى پىيىسەيەكى وەھا كىمىيە. بە چاويكى پىر خۆشەويستىيەو بىوانە
كەسەكە و لە پى دەبىنىت كە شىوەكەى دەگۆرپىت. روخسارى دەدرەوشىتەو،
خويىنىكى زۆرتر بۆ روخسار دىت، چاوەكان درەوشاوەتر دەبن - وەكو
موجىزەيەك. خۆشەويستى موجىزەيە، خۆشەويستى سىحرئامىزە.
ھىشتا زۆر درەنگ نەبوو.

ئەو شتە جەوھەرىيانە چىن كە وا بىكەيت ژنەكەت ھەر دلخۆش بىت؟
زۆر لە بارەى ژنى ھاوسەرەو نازانم. من ژنم نىيە. تۆ پىسيار لە كەسەكى
ناپەيوەندىدار دەكەيت. بەلام من تىيىنى زۆر ژن و مېردم كىردوو. بۆيە ئەمە
ئەزموونى من نىيە - تەنبا رەتى منە.

دوو شت ھەن پىيىستەن بۆئەو ژنى ھاوسەر دلخۆش بىت. يەكەم: لىگەپى پىيى
وابىت كە رىگەى خۆى ھەيە. دووھەم: لىگەپى با ھى خۆى بىت.

(ئىونىس) بە چاڭكەتتىكى ئۆيۈ ھاتە مائەۋە.

(بېرنى) ئى مىردى پىرسىيىرى كىرد "ئەۋەت لە كۆي بوو؟"

لە ۋەلامدا ۋتى: لە يانسىب بىردوۋمەتەۋە. "شەۋى دواتر ئىونىس بە بارزەنەيەكى
پىر لە ئەلماسەۋە ھاتەۋە.

بېرنى پىرسىيىرى كىرد "ئەۋەت لە كۆي بوو؟"

ئىونىس ۋتى " لە يانسىب بىردەۋە. ئەمشەۋىش دەچمە ئامەنگىكى يانسىبى تر
ۋ پەلەمە. دەكرى ئاۋى ھەمامەكەم بۇ بىكەيتەۋە؟"

بېرنى ۋەكو پىتى ۋترا كىردى، بەلام كاتىك ئىونىس چوۋە ھەمامەكە بۆتەۋەى
خۇى بشوۋات، سەيزى كىرد تەنيا كەمىك ئاۋ لە ھەۋزى ھەمامەكەدايە.

پىرسىيىرى كىرد "بېرنى، بۇچى ھەۋزى ھەمامەكەت پىر نەكرىۋە لە ئاۋ؟"

لە ۋەلامدا ۋتى "ئازىزەكەم، لە راستىدا ئامەۋى تىكىنى يانسىبەكەت تەپ بىتى!"

باوك

دامەزراۋەى باوك شىتىكە لەلايەن پىياۋەۋە دامىنراۋە، ئەمە بەھىچ شىتەيەك
سروشىتى نىيە، بەلكو دامەزراۋەيىيە. لەۋانەيە رۇژىك بىت كە بىز بىيىت چۈنكە
كاتىكىش ھەبوو كە لەۋى نەبوو. بۇ ماۋەى ھەزاران سال مۇقايەتى بەبى
دامەزراۋەى باوكايەتى ژياۋە.

لەۋانەيە سەرت بسورمىت كە وشەى "خال" كۆنترە لە وشەى "باوك"، چۈنكە
دايكسالارى پىتش باوكسالارى بوۋە. دايك ھەبوو ۋ باوك نەئاسراۋ بوو، چۈنكە دايك
لەگەل ھەلكىكى زۇردا بەيەك دەگەيشىت، تىكەل دەبوو ۋ دەتۋايەۋە. دەبوۋايە
يەكىك بىيىتە باوك، يەلام رىگەيەك نەبوو بۇ زانىنى ئەمە.

دامه زراوه ی باوك له گه ل داهینانی مولکایه تی تایبته هاته بوون، نه مانه به یه که وه گرتدراون. باوك نوینه رایه تی مولکایه تی تایبته دهکات، چونکه کاتیک مولکایه تی تایبته هاته بوون، هه مووان ویستیان منالی خویان بییته میرانگری. "من لیتره نابم، به لام ده بی به شیک له من مولکه که ی بۆ بمینیتته وه". یه که م جار مولکایه تی تایبته په یدابوو، ئینجا باوك.

ئینجا بۆ دلتیابوون له وه ی که "مناله که ی هی خۆمه" ته قریبه ن له هه موو کۆمه لگاکانی جیهان نه و بیرکردنه وه به زال بوو که پیش هاوسه رگیری ده بی ژنه که به ته واوی پاکیزه بیته - نه گینا قورسه بزائیت هه نوکه منالیکه هه لگرتوه یان نا کاتیک شوو دهکات، ده شی هه نوکه سکپر بیته و نه و کاته مناله که هی که سیکه تر ده بی و نه و میرانگری مولکه که ده بی. بۆیه پاکیزه یی به سه ر ژندا سه پینرا.

نه وه هه موو بیرۆکه ی مولکایه تی تایبته ته که باوکی هینایه کایه وه، که خیزانی دروستکردوه، که خاوه نداریتی ژنی له لایه ن پیاوه وه هیناوه کایه وه. نه گه ر کاتیک هه بوو بیته که تیایدا باوك نییه، مولکایه تی تایبته نییه، رۆژیکیش هه ر دیت که مولکایه تی تایبته بوونی نابیته - باوك بز ده بیته.

هیندۆسه کان وتوویانه نه گه ر ژن نه بیته به دایک نه و ره زامه ند نابیته. بۆ پیاوان هه مان شت راست نییه - که س نالیت نه گه ر پیاو نه بیته باوك ره زامه ند نابیته. به باوکبوون ریکه وته. له وانه یه بیی و له وانه یه نه بی. به لام ژن شتیک له ده ست ده دات چونکه ته واوی نه فرینه ریتییه که ی، ته واوی که وینه کاری، ته نیا نه و کاته دیت که ده بیته دایک. کاتیک مه مکه کانی ده بنه سه نته ری بوونی، نه و ده بیته گشتیک. ناشتووانیت بگاته نه و مه مکه مه گه ر نه وه ی که منالیک له وئی بیته بانگی بکات. بۆیه پیاوان بۆنه وه هاوسه رگیری ده که ن که هاوسه ریان هه بیته و ژنان بۆنه وه ی هاوسه رگیری له گه ل پیاوان ده که ن که ببته دایک - نه ک بۆنه وه ی میردیان هه بیته.

ناکه ئارەزوومەندىيى بىنچىنە بىيان ئەو ەبە مىنالىيان ەبىت كە بەھۆيە ە ژنايە تيان دەسەلمىت. بۆيە لە راستىدا، مىردەكان ەمىشە دەترسن، چونكە ئەو ساتەي مىنالى لەدايك دەبىت ئەوا دەكەونە پەراوئىزى بايەخدانى ژنە ە - مىنالى دەبىتە سەنتەر. بۆيە باوكان ەمىشە ەستەبە ئىرەيى دەكەن چونكە مىنالىن دەكەونە نىوانە ە، ئىستاش ژن زياتر بايەخ بە مىنالىكان دەدات تەك بە باوكى مىنالىكان. ئەو بوو تە ەبوويەكى پەراوئىزى - پىويستە بۆ مانە ە بەلام جە ەرى ئىيە.

لەلايەن ەاوپى مەسىحىيەكانمە ە پىم وترا ە، مەسىحىيەت لەسەر بىنەماي خىزان رۆنرا ە: خىزان بەردى بىناغەيەتى. بەلام خىزان ەمىشە بەردى بىناغەي ەمور ناتەواويىيەكى ەسەبىيە، ەمور ناتەواويىيەكى دەروويىيە، ەمور جۆرە نەخۆشپىيەكى ئەقلىيە، ەمور جۆرە كىشەيەكى كۆمەلايەتپىيە. ەروەها بىنەماي نەژادەكان، نەتە ەكان و جەنگەكانە.

دەبى ئە خىزان تىبگەيت. ئايندەي ئىيە، ەنوگە تەمەنى بەكەلكەتتى، زەروورەتەكەي، تەواو بوو. بەلام ئىمە پروگرام كراوين - نەك تەنيا مەسىحىيەكان، بەلكو ەمور كەسىك - لەسەر ئەو ەكى خىچزان ەاوبە شىكردىكى گەورەيە لە جىهاندا. واقعەتەكە سەراپا جىاوازە. دەبى مىن خالى بە خالى بىرۆم، بە وردى، چونكە كىشەي خىزان يەكەكە لە جەدىتەين كىشەكان. يەكەم شت... خىزان بەندىخانەيە، دەبەوى كۆنترۆلى لەسەر مىنالىن، لەسەر ژن بىتلىتە ە. خىزان گرۇپكى زۆر بەرتەسكى خەلكە و ئەوان ئەم بەندىخانەيان پىرۆز كىردو ە. بەلام ئەنجامەكان زۆر دىيون.

ەمور جۆرە زىندانىك رىگرە لە گەشەي رۆحى. تۆ چۆن بىر دەكەيتە ە... بۆچى بودا دەستبەردارى جىهان بوو؟ بۆچى ما ەاقىرا دەستبەردارى جىهان بوو؟ لە راستىدا ئەوان دەستبەردارى جىهان نەدەبوون، ئەوا تەنيا دەستبەردارى خىزان

دەبوون - كەس پىشتر ئەمەي نەوتوو - چونكە تۆ چۆن دەتووانى دەستبەردارى
جىهان بىت؟ لە ھەر كۆيىك بىت، جىھانىش لەويىيە. تۆ تەنیا دەتووانى
دەستبەردارى خىزان بىت.

بەلام ھەموو دەقە ئايىنىيەكان، لەوانەش دەقە مەسىحييەكان بە بەردەوامى درۆ
لەگەل خەلك دەكەن: ئەوان باسى دەستبەردارىبوونى جىهان دەكەن. ئەمە بە
تەواوى لەو راستىيە لاتەدات كە ھەموو ئەم خەلكە دەستبەردارى خىزان بوون،
چونكە خىزان بە شىۋەيەك بوو كە ئەوان تەيانتوانىوو تىايدا گەشە بكەن.

خىزان ھەموو مەنالىك بە گوڭرەي غورەكانى پرۆگرام دەكات. ئەگەر تۆ لە
خىزاننىكى مەسىحيدا لەدايك بووبىت ئەوا بە بەردەوامى بۆ مەسىحيەت پرۆگرام
دەكرىت و تۆ قەت گومانى ئەو ناكەيت كە پرۆگرامبوونەكەت دەشى ھەلە بىت،
دەشى پرۆگرامبوونەكەت رىگر بىت لەو ھەي لىي تىپەرىت.

مەسىحيەت و ھەموو ئايىنەكانى تر بەردەوامن لە شىۋاندنى ئەقلى خەلك. ئەوان
قەت جىاوازي ناكەن لەنىوان باوەرھىنان و زانين. پىاويكى كۆير دەتووانى بىروا بە
رووناكى بىنىت، بەلام ئەمە يارمەتيدەر نابى. مەروۇ پىويستى بە چاوەكانە بۆ
بىنىنى رووناكى و ئەو كاتە بىروابوون بە رووناكى پىويست نىيە. ئايا كاتىك تۆ
شتىك دەزانىت، ئايا بىروا پى ھىنانى پىويستە؟

تۆ بىروا بە رووناكى ھەيە؟ بىروا بە مانگ ھەيە؟ بىروا بە ئەستىرەكان ھەيە؟
تۆ تەنیا دەزانىت، بىروابوون پىويست نىيە. باوەر تەنیا بۆ چىرۆكەكان، بۆ درۆكان
سەرھەلدەدات نەك بۆ خەقىقەت. ھەموو سىستەمىكى باوەر تەگەرەيە بۆ
رۆحاتىيەت.

بەپىي مەسىحيەت، مەرگ تابويە (ھەرامىكە): نابىت قسەي لەسەر بكەيت.
مەرگ تابويە ... ژيانىش تابويە، نابىت تىايدا بژىت! مەرگە نابىت قسەي لەسەر

بکەیت و ژيانە نابیت بژیت! ئەوان هیچ ئەلته رناتیفیکت بۆ ناهیلنەوه - نە دەتوانی
بژیت، نە دەشتوانی بمزیت. ئەوان هەر لە ناو پاستە کەدا هەلته پەسێرن،
نیوه مردوو، نیوه ژیاو.

ئەمە شیرۆفرینیا دروست دەکات. تۆ رێگە پێدراو نیت لە هیچ شتێکدا گشت بیت:
لە ژياندا، لە مەرگدا، لە خوشەوێستیدا - تەنیا بە شێوەیەکی رێژەیی تیایدايت.
کەسێک کە تەنیا بە شێوەیەکی رێژەیی ئامادهیی هەیە، بە شێوەیەکی رێژەبیش
زیندوو، چەندە لە هەبونددا قوولتر بیتەوه، ئەوەندە قوولتر دەچیتە ناو
ژيانەوه. کاتێک تۆ سەراپا چووینە ناو ژیان، ناو مەرگ، ناو خوشەوێستی، ناو
تێپامان لە ناخ، ناو هەر شتێک کە دەتەوێ بیکەیت - وینە کێشان، موسیقا، شیعر،
سەما - تا ئەو کاتەی کە سەراپا نەچیتە ناویەوه ئەوا قەت ئەوپەری چیژ و نیعمەت
نابینیت.

خەلکی تەنیا لە ئاستێکی کەمتریندا دەژین، تەنیا لە مانەوه دان، یان گەر
بە شێوەیەکی رەها سەرپاست بیلێین، تەنیا لە سستبووندان - هەر چاوه پێ
دەکەن... و چاوه پێ دەکەن و هیچ شتێک لە ژیانیدا روونادات. هیچ گۆلێک لە
ژیانیدا شکۆفە ناکات، هیچ فێستیڤالێک لە ژیانیدا روونادات. مەرگیشیان
ئەوەندە ژیانیان دزیوه، چونکە مەرگ کۆی دەرەنجامی ژيانته.

ئەگەر بە شێوەیەکی گشتگیر ژیا بیت، مەرگ کۆتاییەکی نییه. مەرگ تەنیا
ئەلقەیه کە، ئەلقەیه کی بچوک لە ژيانی ئەبەدی. تۆ زۆر جار مردوویت، بەلام
لەبەرئەوهی قەت بە شێوەیەکی گشتگیر نەژیاویت، لە ساتی مردندا نااگا دەبیت،
ترس تۆی بردۆته ناو کۆما (غەیبوبه).

بۆیه ژيانی رابردووت نایەتەوه یاد، چونکە کۆما بەرپەستە لەبەر دەم ژيانی
رابردوودا. لەبەرئەوهی ژيانی رابردووش نازانیت، ناتوانیت لەوه تێبگەیت کە

پاش مەرگ ژيان ده بى، نه و ژيانه تاهه تايى ده بى. له دايكبوون و مردن ته نيا دوو
 نه لقن، تو هه زاران جار له دايك بوويت و مردوويت. به لام كاتيك ريگه ت پينا دريت
 سه راپا بريت، كاتيك له هه موو شوئينيك له لايه ن ثايينه وه ده ستيوه ردان هه يه ...
 كوپيكي بچوك له قوتا بخانه - هه لبت كوپيكي مه سيحى - په كه م رۆزى خوئندنى
 له لايه ن ماموستا كه يه وه پرسيا رى ليكرا "ناوت چييه ؟"
 وتى "مه كه"

ماموستا كه وتى "سه يره، قه ت گويم له ناوى وه ها نه بووه".
 نه و وتى "هه موو شتيك، هه رچييه ك كه ده يكه م، ته نيا گويم له مه ده بيت:
 مه كه - بۆيه پيم وايه ناوى منه".

به لام هه موو مه سيحيه ت نه وه به رانبه ر هه موو كه سيكس ده كات، ثايينيكي
 دژه ژيانه، ريگه ت نادات به خووشى بريت خيزانيش ره گوريشه كه يه، چونكه ناشكرايه
 كه پروگرام كردن له خيزانه وه ده ست پتده كات. مه سيحيه ت ده لئيت له سه ر بنه ماي
 خيزان دامه زراوه.

به باشيش ده زانم كه نه گه ر خيزان له جيهاندا بزر نه بيت، نه و نه م ثايينانه، نه م
 نه ته وانه، نه م جهنگانه بزر نابن، چونكه نه و ان هه موويان له سه ر خيزان بونيا د
 نراون. خيزان فيرت ده كات تو هيندوسيت و ثاييني هيندوسى باشترين ثايينه،
 ثايينه كانى تر باش نين.

مه سيحيه ت به رده وامه له پروگرام كردنى منالان: "تو ته نيا ده توانيت له ريگه ي
 عيساي مه سيحه وه رزگار بكرتيت. كه سى تر ناتوانيت رزگارت بكات. هه موو
 ثايينه كانى تر ته نيا نه خلاقياتن، رۆر ده ستركردن، يارمه تيدهرت نابن".

كاتيكيش منال هاوشانى شيرپيدانه كه ي، به به رده وامى هه موو جوړه
 خورافياتيكي ده رخوا رد ده رى - (خوداوهند) و تارمايى پيرۆز و تاكه منالى خودا،

عیسا، به ههشت و چه هه نه م... منالان زۆر ناسکن، چونکه وه کو په ره یه کی سپی دیته دنیاوه - هیچ شتیکیان لی نه نووسراوه، نه قلیان بیگه رده. تو ده توانیت هر شتیك بته وی له سهر مناله که بینووسیت و هه موو خیزانیك تاوانه که نه نجام ددهات؛ نه وان تاکه که سه که له ناو ده به ن و کویله یه ک دروست ده کن. ملکه چی فه زیله تیکه، لاساری گوناوه بنجینه ییه که یه.

کاتیك منال هه ره له سهره تاوه پرۆگرام ده کریت، کاتیك زۆر ناسک و زۆر نه ره، ده توانیت هه موو شتیکی له سهر بنووسیت. نه مه ده چیته ناو نا ناگاییه که یه وه. تو ده توانیت پیی بلتیت "نه ته وه که مان مه زنتین نه ته وه یه له جیهاندا" هه موو نه ته وه یه ک هه ره وا ده لیت. "نایینه که ی ئیمه مه زنتین نایینه، کتیبه پیرۆزه که مان خودا خۆی نووسیویه تی" - هیندۆسه کان وا ده لیت، مه سحیه کان وا ده لیت، جوله که وا ده لیت.

هه مووان هه مان تاوان نه نجام ددهن.

هه لیه ت مه سیحیه ت به کارامه یی زیاتر و ته له که بازی زیاتر نه نجامیده ات، چونکه مه زنتین نایینه له جیهاندا. نه م نایینه ته کنیکی پرۆگرامکردنی له پاده به دهر مۆدیرن به کاردیتیت. نایین بلۆکه ره وه کانی ده نیریت بۆ فیربوونی ده روونشیکاری، بۆ فیربوونی چۆنیتی پرۆگرامکردنی خه لک، چۆنیتی له پرۆگرام دامالینی خه لک. نه گه ر هیندۆسیك وه ریگه ریتیت بۆ مه سیحیه ت، ده بی یه که مجار له هیندۆسیه ت دامالیتیت. جاریکی تر په ره ی سپی ده رده که ویتته وه، نه وه ی که نووسراوه ده سپریتته وه. ئیستا تو ده توانیت جاریکی تر لینی بنووسیتته وه، "مه سیحیه ت به رزترین نایینه له جیهاندا و مروفتیکی هاوتای عیسا ی مه سیح بوونی ته بووه و قه ت ناشیتته وه، چونکه نه و تاکه کوپی (خودا) یه".

هه موو جهنگه كان بهندن به خيزانه وه. له رابردوودا، له ناو زۆريك له نه ته وه كاندا
نه ريت بووه كه ده بى تو لانى كه م كورپك پيشكه شى سوپا بكه يت، بۆ پاريزگارى له
نيشتمان، بۆ پاريزگارى له شكۆ و شانازى نه ته وه.

له تبت، ده بى هه موو خيزانيك كورپه گه وره كه ي پيشكه شى په رستگاكان بكات.
ئهمه بۆ ماوه ي هه زاران سال ئه نجام دراوه، وهك بلتى منالان كالان و تو ده توانيت
هاوبه شييان پييكه يت، وهك بلتى منالان پارهن و ده توانيت بيانبه خشيته
خيروازى.

ئهمه به هوى ئايينه وه، به هوى سياسه ته وه، به هوى نه ته وه كانه وه، به هوى
نه ژاده كانه وه جيهانى دابهش كرد بۆ دوو كه مپ. ئهمانه هه مووى بهندن به
خيزانه وه. خيزان هوكارى بنه په تى هه زاران برينى مرؤقا به تيبه.

خيزان تموحت ئه داتى و تموچ يه كيك له كۆسپه كانى به رده م رۆشن بوونه وه.
خيزان چه ز و ئاره زووت ده داتى، ئاوات ده داتى بۆ سه ركه وتوو يوون و هه موو ئهم
شتانه ئاره چه تى و نيگه رانيت پييده به خشن: چۆن ببیته كه سيكى به ئاوبانگ؟

خيزان ده يه وي ببیته كه سيكى به ئاوبانگ. خيزان ده يه وي له سه رانسهرى
جيهاندا بناسريت. خيزان ده يه وي ده وله مه نترين كه س بيت. خيزان ده يه وي
سه رۆكى ولات بيت....

هه موو ئهم تموچانه خيزان دروستى دهكات به بى زانينى ئه وهى كه هه موو ئهم
تموچانه ئه قلتيك دروست دهكهن كه به به رده وامى عه زاب ده چيژيت، ده ئالينييت.
ته نيا يهك كه س ده توانى ببیته سه رۆكى ولات. ئه ي مليونان كه سه كه ي ترى ئهم
ولاته؟ - هه موويان فاشيلن. ئهمه بارودوخىكى قيژه ونه، وا له خه لك بكه يت هه ست
بكه ن فاشيلن، ناسه ركه وتوون، به به راورد به وانيت نزم.

خيزان بنه ماي هه موو ته خوشييه ده روونييه كانه.

دەمەوى خىزان كۆمەلە (كۆمبونە) جىگەى بىگىتەو و لە كۆمەلەدا ھاوسەرگىرى
پىئويست ناكات.

ھاوپى

ئىستا درامى ژيانى خۇشەويستىم رەنگدانەو وى وتەيەكى (ھەمفەرى بۆگارت)ە:
ژان - دۆزەخىن لەگەلياندا بژىت و دۆزەخ دروست دەبى دۈور بىت لىيان. چ بىرى
باشە؟

دەبى مۇقۇ لەم دۆزەخە رەت بىيىت. دەبى مۇقۇ ھەم دۆزەخى ژيان لەگەل ژن و
ھەم دۆزەخى ژيان بەبى ژن ئەرمون بىكات. ئەمە تەنيا بۇ ژنانىش راست نىيە، بۇ
پىارانىش ھەر راستە. بۇيە بەرازىكى شۇقۇنىستى نىرىنە مەبە! ئەمە لە ھەردۈر
پووەو پىادە دەبىت، ئەمە شەمشىرىكى دۈر سەرە. ژنانىش بىتاقەتن لە ژيان
لەگەل پىاواندا و بىزار دەبن كاتىك كە دەبى بە تەنيا بژىن. ئەمە يەككىكە لە تەنگرە
مۇيىيە بىنچىنەيەكان، دەبى تىيىگەيت. تۇ ناتوانىت بەبى ژن بژىت چونكە نازانىت
چۆن لەگەل خۇتدا بژىت. تۇ بايى پىئويست تىپامانت لەناووەو ت نىيە.

تىپامان لە ناخ برىتييە لە ھونەرى ژيان لەگەل خۇتدا. شىتىكى تر نىيە جگە
لەمە. تەنيا برىتييە لە ھونەرى تەنياوون بە خۇشىيەو. تىپامىنىكى ناخ دەتوانى
بۇ چەندەھا مانگ، بۇ چەندەھا سال بە خۇشىيەو بە تەنيا دانىشىت. ئەو بەدۈى
ئەويتىدا وىل ناپىت، چونكە خۇشىى ناووەو يەكجار زۆرە، لىوانىزە كە باكى
بەويتى نىيە؟ ئەگەر ئەويتى بىتە ژيانىيەو ئەو پىداوويستىيەك نىيە، بەلگە
ھۆكارىكى رىفاھىيەتە. منىش بە تەواوى لەگەل رىفاھىيەتدام، چونكە رىفاھىيەت واتە
خۇشى لى بىيىت كە ھەبى و بتوانى خۇشى لى بىيىت كە نەبى. پىئويستى،
دىاردەيەكى سەختە. بۇ نمونە، نان و كەرە پىداوويستىن، بەلام گولەكانى ناو

باخچە رىقامىيەتن. تۆ دەتوانىت بەبى گولەكان بژىت، تۆ نامرىت، بەلام ناتوانىت بەبى نان و كەرە بژىت.

بۆ ئەو پىاۋەدى كە ناتوانىت لەگەل خۇيدا بژىت، ئەو وىتر پىۋىستە و پىۋىستىيەكى رەھايە، چونكە ھەر كاتىك تەنيا بىت ئەوا لەخۇى بىزار دەبىت - ئەوئەندە بىزار دەبىت كە دەپەوئ لەگەل كەسىكى تردا تۆزى سەرقال بىت. لەبەرئەوئەى ئەمە پىۋىستىيەكە دەبىتە وابەستەى، دەبى پىشت بەو وىتر بەستىت. لەبەرئەوئەىش كە دەبىتە وابەستەى ئەوا رۇ دادەگرىت، ياخى دەبىت، بەرەنگارى دەكەيت، چونكە ئەمە كۆيلاپەتتەى. وابەستەى جۆرىكە لە كۆيلاپەتى و كەس نايەوئ كۆيلە بىت.

تۆ بە ژنىك ئاشنا دەبىت - ناتوانىت بە تەنيا بژىت. ژنەكەش ناتوانىت بە تەنيا بژىت، بۆيە لەگەل تۆدا ئاشنا دەبى، ئەگىنا پىۋىست نىيە. ھەردووكيان لەخۇيان بىزارن و ھەردووكيان بىر لەو دەكەئەوە يارمەتى ئەو وىتر بدات بۆ دەربازبۇون لە بىزارى. بەلى، لە سەرەتادا وەھا ديارە، بەلام تەنيا لە سەرەتادا، لەكاتىكدا كە پىكەوە نىشتەجى دەبن، بەزوىى بۆيان دەردەكەوئ كە بىزارى لەناو نەچوۋە - ئەك تەنيا دووقات بوۋە بەلكو فرەقات بوۋە. يەكەم جار ئەوان لەخۇيان بىزار بوون، ئىستا لە يەكترىش بىزارن - چونكە چەندەى لەو وىتر نىزىكتىكە وىتەوە، ئەوئەندە زياتر ئەو وىتر دەتاسىت، ئەوئەندەش زياتر ئەو وىتر دەبىتە بەشىك لە تۆ.

ھەر بۆيە ئەگەر تۆ ژن و مىردىك بىينىت كە بەلاتا رەت دەبن دەتوانىت دلتىا بىت كە ھاوسەرن. ئەگەر بىزار نەبن دەتوانىت دلتىا بىت كە ھاوسەرنىن. دەبى پىاۋەكە لەگەل ژنى يەكتىكى تر بىت، بۆيە ئەو ھەموو خۇشىيە ھەيە.

كاتىك تۆ لە خۇشەوئستىدايت - كاتىك تۆ ھىشتا ژنەكەت رازى نەكردوۋە و ژنەكەش تۆ رازى نەكردوۋە كە تاھەتايە پىكەوە بن - ھەردووكتان خۇشىيەكى

گه وره ده خه نه پروو. شتیکیش له وه راسته، به هوی ته هیوایه ی که "کی چوزانی،
 له وانه یه له بیزاریه که م، عه زابه که م، نیگه رانییه که م و ته نیاییه که م بیمه ده ر.
 له وانه یه ته م ژنه یارمه تیم بدات". ژنه که ش هیوا ده خوازیت. به لام هر که
 به یه که وه بوون، هیواکان به زوویی بز ده بن، جارتکی تر ناو میدی په یدا
 ده بیته وه. نیستا تو بیزاریت و کیشه که چه دجاره بووه. نیستا چوون له م ژنه
 ده ریا بیت؟

له بهرته وهی تو له گه ل تیرامان له ناخ رانه هاتوویت پیویسته ته وانیت سره رقالت
 بکه ن. له بهرته وهی تو له گه ل تیرامان له ناخ رانه هاتوویت ناتوانیت خوشه ویستیش
 بکه یت، چونکه خوشه ویستی خوشییه کی لیوان پرژه. تو له خوت بیزاریت. چیت
 هه یه له گه ل ته ویتردا هاویه شی پیبکه یت؟ لیره وه له گه ل ته ویتربوونیش ده بیته
 دوزه خ.

به و مانایه، ژان پول سارتر راست ده کات که ده لیت ته ویتر دوزه خه. ته ویتر به
 راستی دوزه خ نییه، ته نیا وا درده که ویت. دوزه خ له تودا هه یه، له نه بوونی
 تیرامانی ناوه ووت، له نه توانینی ته وهی که ته نیا بیت و شادیش بیت.
 هه ردووکیشیان ناتوانن ته نیا و دلخوش بن. نیستا هه ردووکیان له به رانه به یه کتریدا
 تا قورگیان هاتووه، به به رده وای هه ول ده دن خوشه ختییه که له یه کتری
 هه لکړینن. هه ردووکیان ته مه ده که ن و هه ردووکیان ده روزه که رن.

بیستومه ده لیتن:

ده روونناسیک ده روونناسیک تر له سر جاده ده بینیت. یه که میان به ویتریان
 ده لیت، "تو باش دیاریت. من چوونم؟"

که س له باره ی خویه وه نازانیت، که س به خوی ناشنا نییه. نیمه ته نیا
 روخساره کانی په کتری ده بینن. ژن جوان دیاره، پیاو جوان دیاره، پیده که نیت. به

عەزەبەكەى نازانین. دەشى ھەموو ئەو پىكەنپانە تەنیا رووپۇش بىن بۇ فریودانى
 ئەوانىتر و بۇ فریودانى خۆى. دەشى لەودىو ئەو پىكەنپانەو ھە فرمىسكى گەورە
 ھەبن. لەوانەپە ئەو بترسىت لەودى كە ئەگەر پىنەكەنیت دەست بكات بە گریان.
 بەلام تۆ ھەر كە ئەویتەرت بىنى تەنیا روالەتى دەبىنى، تۆ دەكەویتە داوى
 خۆشەویستى روالەتەو. بەلام كاتىك نزیكتر دەبیتەو، بەزووی دەزانیت كە
 قوولایبەكانى ناوەودى كەسەكەى تر ئەوئەندەى ھى تۆ تارىكن. ئەویش وەكو تۆ
 دەرۆزەكەرىكە. ئىستە... دوو دەرۆزەكەر لە پەكتى دەپارپنەو. ئىنجا دۆزەخ
 ھەلدەستى.

بەلى تۆ راست دەكەیت: "ژنان - دۆزەخن كە لەگەلیان بژیت و دۆزەخە لییان
 دوور بیت". ئەمە بەھیچ شىئەپەك پرسى ژن نىيە، نە پرسى پیاوانىشە، ئەمە
 پرسى تىپرامان لە ناخ و خۆشەویستىيە. تىپرامان لە ناخ سەرچاوەپەكە كە خۆشى
 لیيەو لەناو تۆ ھەلدەقولیت و دەست دەكات بە لەسەرەو ەژان. ئەگەر تۆ بايى
 پىویست خۆشیت ھەبیت بۆ ھاوبەشىپىكردن، ئەو تەنیا خۆشەویستى تۆ
 قەناعەتیک دەبى. ئەگەر ئەوئەندە خۆشەویستىت نەبى كە ھاوبەشى پىبكەیت،
 خۆشەویستىت تاقەتبەر و بىزاركەر دەبیت.

بۆپە ھەركاتىك تۆ لەگەل ژنىكدايت تۆ بىتاقەت دەبیت و دەتەوى لیى دەرباز
 بیت و ھەركاتىك بە تەنیايت ئەو لەخۆت بىزار دەبیت و دەتەوى لە تەنیاپەكەت
 دەرباز بیت و بۆ ژنىك دەگەپىت. ئەمە بازەى خراپەپە! دەشى لە سەرانسەرى
 ژياتدا بەردەوام بیت لە سوپانەو لەلایەكەو بۆ لایەكى تر.

كىشە راستەقینەكە ببینە! كیشە راستەقینەكە پەيوەندى نىيە بە پیاو و ژنەو.
 كیشە راستەقینەكە پەيوەندى ھەپە بە تىپرامان لە ناخ و شكۆفەکردنى تىپرامان
 لەناخ لە خۆشەویستى و خۆشى و خۆشەختیدا.

یه که م جار له ناخ رابمینه، خوشبهخت به، ئینجا خوشه ویستییه کی زور له خویه وه سره هله دات. ئەو کاته له گەل ئەوانیتر بیت جوانه و تەنیا بوونیش هەر جوانه. ئەو کاته، سادەش دەبیّت. تۆ پشت به وانیتر نابەستیت و وا له وانیتر ناکەیت به تۆ پشت ئەستور بن. ئەو کاته ش هەمیشە هاورپیەتی، هەمیشە دۆستایەتی هەبە. ئەمە قەت پە یوه ندی نابیت، بە لکو هەمیشە پە یوه ندی بەستن دەبیّت. تۆ پە یوه ندی دەبەستیت، بە لام هاوسەریتی دروست ناکەیت. هاوسەریتی له ترسە وه یه، پە یوه ندی بەستن له خوشه ویستییه وه یه.

تۆ پە یوه ندی دەبەستیت، تا ئەو شوێنە ی که شتە کان به جوانی به پتووه ده چن، هاوبەشی دەکەیت. ئەگەریش ئەو ساتە هات که دەبی برۆیت، لە بەر ئەوه ی رێبه وه کانتان له م دوور یانه دا جیا دەبیته وه، تۆ به سوپاسگوزارییه وه ده لئیت مائاوا به رانبەر هەموو ئەوه ی که ئەو یتر هەببووه بۆت، بۆ هەموو خوشییه کان و چێزه کان و هەموو ئەو ساتە جوانانە ی که تۆ له گەل ئەو یتر دا هاوبەشییت کردووه. به بی هیچ خەمێک، به بی هیچ ئازاریک، ئێوه به سادەیی جیا دەبنه وه.

کەس ناتوانی گەرەنتی ئەوه بکات که دوو کەسه که هەمیشە له گەل یه کتیدا دلخۆش دەبن، چونکه خەلکی ده گۆڕین. کاتیک تۆ ژنیک دەناسیت، یه ک که سه تۆش یه ک که سیت. پاش ده سال تۆ ده بیته که سیکی تر، ئەویش ده بیته که سیکی تر. ئەمە وه کو رووبار وایه: ئاو به به رده وامی هەلده پڑیت. ئەو که سانه ی که له خوشه ویستییدا بوون چیت له وی نین، هەردووکیان چیت له وی نین. ئیستا تۆ ده توانیت خۆت به به لئینیکی دیاریکراو هەلواسیت که که سیکی تر داویەتی - به لام تۆ نه تداوه.

پیاوی خاوه ن تیکه یشتنی راسته قینه قەت به لئینی سبه ینی نادات، تەنیا ده توانی بلێت "بۆ ئەم ساته". پیاویکی به راستی راستگو ناتوانیت به هیچ

شيئو هيك به لئين بدات. چۆن ده تىوانى به لئين بدات؟ كى له باره ي سبه ينيوه ده زانيت؟ سبه ينى له وانه يه بيت، له وانه شه نه يه ت. سبه ينى له وانه يه بيت: "من هه مان كه س نابم، تۆش هه مان كه س نابيت". سبه يى له وانه يه بيت: "له وانه يه تۆ كه سيك بدۆزيت وه كه قوولتر له گه ليدا ديتته وه، منيش له وانه يه كه سيك بدۆزمه وه كه هه ماهه نكترم له گه ليدا". جيهان گه وره يه. بۆچى ئه مرق به هه ده رى بدده يت؟ ده رگاكان بكه ره وه، ئه لته رناتيفه كانيش به كراوه يى به ئه ره وه.

من دژى هاوسه رگيريم. هاوسه رييتيه كه كيشه كان دروست ده كات. هاوسه رييتيه كه زۆر ناشيرين بووه. دزيوترين دامه زراوه له جيهاندا هاوسه رييتيه، چونكه زۆر له خه لك ده كات تا ساخته بن؛ ئه وان گۆپاون، به لام به رده وام ده بن له وه ي وا ده ربخه ن كه هه ره وه كو پيشوون.

پيره پياويكى ته مه ن هه شتا سال ئاهه نكي په نجا سائه ي گواستنه وه ي ده گيرا له گه ل ژنه كه يدا كه هه فتا سال بوو. ئه وان چوونه هه مان هۆتيل، هه مان ئه و شوينه ي كه تيايدا چووبوون بۆ مانگى هه نگويني. ته وقى رابردوو (نۆستالجيا)! ئيستا ئه و هه شتا سائه، ژنه كه ش هه فتا و پينج. ئه وان هه مان هۆتيليان حيجز كرد و هه مان ژووريان گرته وه. ئه وان هه وتليان ده دا ئه و رۆژانه به سه ر ببه نه وه كه پيش په نجا سال به سه ريان برده بوو.

كاتيكيش ده چوونه ناو جيگه، ژنه كه وتى "بیرت چووه ته وه؟ ماچم ناكه يت وه كو ئه و شه وه ي مانگى هه نگويني ماچت كردم؟"

پيره پياوه كه وتى "باشه" بۆيه هه ستايه سه ر پى.

ژنه كه وتى "بۆ كۆي ده چى؟"

وتى "ده مه وي تا قى دانه كانم بيتم له هه ماهه كه ن".

هەموو شتێك گۆراوه. ئیستا ئەم ماچە بەبێ ددان یان بە ددانی ساختە هەمان
ئەو ماچە نابێت. بەلام پیاوێك دەتێت "باشە". دەبێ گەشتەكە تاقەتپروكێن
بووبێت و ماوێ هەشتا سالیشت... بەلام خەلكی بەردەوامن لە رەفتارکردن وەك
بێی هەر ئەو كەسانە ی پێشوو.

پیرەژنیك و پیرە پیاویك هارسەرگیزیان كرد. دەبێ لە ئەمریکا روویدا بێت،
كویترا! لە ئەمریکا پێناچی كەس پیر بێت، هەمووان وا دەریدەخەن كە گەنجن.
بۆیە ئەوان چوون بۆ مانگی هەنگوینیان. پیرە پیاوێك دەستی خستە ناو
دەستی پیرەژنەكە و بۆ دوو سی خۆلك گۆشی - هەرجی پەيوەندی بە سێكسەو
هەیه ئەمە هەموو ئەو شتە بوو كە تووانیان بیکەن - پاشان چوون بخەون.

روژی دواتر جاریكی تر دەستی پیرەژنەكە ی گۆشییەو - بەلام ئەمجارەیان بۆ
خۆلكێك - لەوانە یە سی خۆلك زۆر بووبێت. روژی سێیەمیش، رێك ئەو كاتە ی كە
خەريك بوو دەستی ژنەكە بگۆشیتەو، ژنەكە رووی وەرگێرایە لاكە ی ترو وتی
"ئەمڕۆ سەرم دیشیت".

خەلكێكی كەم هەن كە بە راستی گەورە دەبن، تەنانەت ئەگەر بەتەمەنیشدا
بچن، هەر گەورە نابن. پیربوون بەمانای گەورەبوون نییە. پێگە یشتنی راستەقینە
لەرێگە ی تێرمانی ناخەوێه.

فێربە بێدەنگ، هیمن و كپ بیت. فێربە لەدەرەوێ ئەقڵدا بیت. دەبێ ئەمە
سەرەتا بێت بۆ هەموو (سانياسین)* هەكان. هیچ شتێك پێش ئەو ناكێت و هەموو
شتێك پاش ئەو ئاسانتر دەبێت. كاتیك تۆ بۆت دەردەكە ویت تەراو دلخۆش و
خۆشەختیت، ئەو كاتە تەنانەت ئەگەر سێیەم جەنگی جیهانیشت روویدا و هەموو

جيهان قَلْب بِيْتَه وه و تۆ به تهنيا بيمينيته وه، كار ناكاته سهر تۆ. تۆ هيشتا له ژير
دره خته كه تدا دانيشتوويت و (فيپاسانا) ده كه يت.

ئه و رۆژه ي كه ئه و چركه ساته دِيته ناو ژيانته وه، ده تووانيت هاوبه شي به
خوشيه كه ت بكه يت - ئيستا تۆ ده تووانيت خوشه ويستي بده يت. پيش ئه مه خه م،
هياكان و ناومينييه كان، ئاره زوه كان و شكسته كان، خه ونه كان بووتيان ده بي...
و ئه و كاته خۆل له ناو ده ست و ده متدا ده بي. ئاگادار به كات به فيرق نه ده يت.
چه نده ي زو له گه ل ده ره وه ي ئه قل بِيْتَه سهر هيل، باشتره. ئه و كاته ده شي زۆر
شت له تۆدا شكۆفه بكه ن: خوشه ويستي، ئه فرينه ريتي، عه قه ويه ت، خوشي، نزا،
سوپاسگوزاري، خودا.

گۆفاري پله ي بۆي

من له پشيويدام. سِي ژنم خوش ده وين. ئه مه دۆزه خه و ئه مه سِي مانگه
درِيژه ي هه يه. ئيستا چي بكه م؟

پيويسته تۆ شتيكي وه كو پياو بيت! ژنيك به سه. تۆ پيويستت به پاريزگاري
ياسايي هه يه. به لام نه گه ر تۆ بۆ ماوه ي سِي مانگ به ئارامييه وه به رگه ت گرتبيت،
كه ميكي تر ئارام بگره. كات هه موو شتيك يه كلايي ده كاته وه. ژنانيش هه ميشه
ئاماده يي وه رگرتنيان زياتره له پياوان - نه گه ر تۆ ناتووانيت هيج بكه يت، نه وان
شتيك هه ر ده كه ن.

جۆن و ماري له يه كتر بپيكي هيلي شه مه نه فهردا ده ستيان كرد به سيكس.
له كاتيكا كه كرداره كه يان به ره وپيش ده چوو، گلۆر بوونه وه بۆ سهر رِيپه وي
شه مه نه فهره كه كه تيايدا شه مه نه فهرِيك نزيك ده بووه وه. شۆفِيَره كه دوو
جهسته كه ي له به رده مييه وه ده بيئي، رِيك له كاتي خويدا رايگرت. ئيستا،

دواخستنې شمه نه فەر هه راسانکردنیکې جدیبیه و له دادگادا دادوهر داوای
 روونکردنه وهی کرد. وتی "چون سه برکه، من پیاوړیکې دنیا دیده م و ده توانم له تو
 و کچه هاوړتیه که ت ټیگه م که خه ریکې رابواردنن. به لام بوچی له رتیره وهی
 شمه نه فەر که نه هاتیه دهره وه؟"

"جه نابی دادوهر راستییه که ی نه ویه که شمه نه فەر که ته هات و ماری ته واو
 نه بو و منیش ته واو نه بووم و پیم و ابو هر که سی بتوانی بوهستی با بوهستی!"

نایا نه مه بهر که ته؟ پاش ته نیا بوون بو ماو یه کی دریز، له یه ک کاتدا که وتمه
 داوی خو شه ویستی سی ژنه وه، که له سه ره تادا تاسان بوو. به لام هر که که وتمه
 قوولایی زیاتری په بوه ندیبیه وه له گه له یه کیکی تردا، یان من رآمده کرده لای
 نه ویتریان یان نه و ده ویست له گه له کیکی تر بیت. بیگومان هر که له گه له
 یه کی که له ژنه کانی تردا ده هاتمه سه ر خه ت هه مان شت دووباره و سیباره
 روویده دایه وه. که وایه خوشی و بازار زور له یه که وه نزیکن، به لام من ته پرسم - نایا
 من خوم له شتی به دور ده گرم؟

بیت وانییه سیان له پتویست زیاتره؟ بیت وایه له چواره میان خوت دور
 نه گریه؟ یه ک ژن به سه بو دوستکردنی دوزه خ و تو پرسیم لیده که یه "نه مه
 بهر که ته؟" ده بی نه فره ت بی له ژیر روو پو شدا.

"چی به سه ر جاک - دا هات؟ سه ر ده مانی که نه مبینیوه."

"نوه، نه و کچه ی خواست که له نقومبوون رزگاری کرد."

"نه ی دلخو شه؟"

"ته قریبه ن! به لام نیستا رقی له ناوه."

دەبىي تۇرۇچىكى مەزىن بىت-يان دەبىت ئەۋەتدە ئاناگا بىت كە تەنەت سى
ئۇ ئاتىۋانن ھىچ گىرغىتىكت بۇ دروست بىكەن يان ئەۋەتدە رۇش بويىتەۋە كە
دەلىت "كەس باكى نىيە؟"

لەكاتىكدا كە ئىۋارەيەك لەسەر ئىش دەگەپامەۋە بۇ مالىۋە، سى كارمەند لە
تۇتۇمبىلى يانەكەدا بوۋن بە دۇست، دەستيان كىر بە شانازىكىردن بە شىكۈي
پەيۋەندىيە ھاسەرئىتتەكان. يەكەمىيان بە شانازىيەۋە وتى "ئەكەم ھەموو
ئىۋارەيەك چاۋەپى شەمەنەفەرەكەم دەكات و دە سالە ھاسەرگىرمان كىرۋە".
دوۋەمىيان وتى "ئەۋە ھىچ نىيە. ئەكەي مەنىش ھەموو ئىۋارەيەك چاۋەپىم
دەكات و خەفدە سالە ھاسەرەين".

سىيەمىيان كە دىار بوۋ لەھەموۋيان گەنجىرە وتى "كۆپىنە مەن لەھەردوۋىكتانم
بىرۋەتەۋە".

دوۋەمىيان وىستى بىزانى "بۇچى؟"

يەكەمىيان وتى "پىمان وايە تۇش ھاسەرئىكت ھەيە كە ھەموو ئىۋارەيەك
چاۋەپىت دەكات!"

سىيەمىيان وتى "راستە، كەچى ئىشەم نەھىناۋە."

سى ئۇن و كەچى ئىشەت نەھىناۋە! كەۋابى تۇپاننىت پىدەكەن. دەشپىرسىت
"ئەمە بەرەكەتە؟" كەمىك ورياتىر بە. ئەمە شوئىتىكى ترسناكە بۇ خەلكى ۋەكو تۇ
(ئادىتيا). ئىتىكى زۇر لىرە ھەن و ئەگەر تۇ ۋەھا بەردەۋام بىت ئەۋا ھىچت لەبەر
نامىنىتەۋە و مەنىش بەشۋەيەكى ناپىۋىست (سانياسىن) ئىكەم لەدەست دەچى.
بىر لە مەنىش بىكەرەۋە.

(وېينىستانىن) كە بېزىسمانىكى دەولەمەند بوو، كچىكى سەرنجراكىشى ھەبوو.
كۆپىنكى گەنجى دۆزىيەو ھەبوو ھەسەرگىرى لەگەل بىكات. پاش دە سال دوو
مىنالىيان ھەبوو.

رۆژىكىيان وېينىستانىن زاواكەى بانگ كۈدە ئۇفيسەكەى. رتسى "گوئيگرە. تۆ دوو
نەو ەت بە من بەخشيوو، زۆر دلخۆشت كىدووم. دەمەوى لەسەدا چلى بېزىسەكە
بەدەم بە تۆ".

"سوپاس، باوكە"

"شتىكى ترەھەيە بىتوانم بۆتى بىكەم؟"

"ئا، بىمكەرەو!"

من نامادەم تۆ بىكمەو ە نرخەكە ھەرچەنىك بىت. تۆ تەنيا لىكۆلینەو ە لە سى ژن
دەكەيت! خۆشەويستى گرنگە، بارودۇخىكى فېربوونى باشە. قوتابخانەيەك بەسە،
سىيان يەكجار زۆرە. لەگەل سى ژنىشدا ناتوانىت زۆر فېر بىيت، لە پىشتىويەكى
زۆردا دەبىيت. باشترە لەگەل يەككىياندا بىيت، بۆتەو ەى بىتووانى زىاترىەك بىيت
لەگەلدا، بۆتەو ەى باشتر لەو و روونتر لە ھەزەكانى خوت تىيگەيت، بۆتەو ەى
كەمتر تەمومراوى بىيت، كەمتر لە ەزابدا بىيت، چۈنكە خۆشەويستى لەسەرەتادا
تەنيا دياردەيەكى نائاگايانەيە، بايۇلۆژىيە، شتىكى زۆر بەھادار نىە. تەنيا ئەو
كاتەى كە ھۆشيارىت دىتە ناو ەو، كاتىك تىرامانى قولت لىيەو ە زىاتر و زىاتر
دەبىيت، بەھا پەيدا دەكات، بەرز دەبىتەو ە.

ئىنتىما لەگەل ژنىك يان پىاويك باشترە لە ھەبوونى چەند پەيوەندىيەكى ساختە.
خۆشەويستى گولكى وەرزی نىيە، سالانىكى دەوى تا گەشە دەكات. تەنيا ئەو
كاتەش كە گەشە دەكات دەچىتە سەروو بايۇلۆژياو ە ئىتر شتىكى رۆخى تىادا
دەبىيت. تەنيا ئەو ەى كە لەگەل گەلىك ژن يان گەلىك پىاو بىيت دەتكاتە شتىكى

ساخته - له وانه يه سهر گهرم بيت، به لام زور رواله تي ده بيت. به دلنيايييه وه سهر قال ده بيت، به لام نه وسهر قال ييه له گه شه ي ناوه وه تدا يارمه تيدهر نابيت. به لام په يوه نديي يه كه به يه ك، په يوه ندييه كي خوگر بوئه وه ي بتوانن نزيكتر له يه كدي تيگه ن، يه كجار زور به سووده. بوچي وه هايه ؟ وچي پتويسته بو تيگه يشتن له زن يان پياو ؟

پتويست ييه كه له بهر نه وه يه كه هه موو پياويك به شيكي ميني يي له بوونيدا هه په و هه موو ژنيك به شيكي نيري يي له بوونيدا هه يه. تاكه ريگه بو لي تيگه يشتني، ئاسان ترين ريگه بو لي تيگه يشتني، سروشتي ترين ريگه بو لي تيگه يشتني نه وه يه كه له په يوه ندييه كي قول و گهرم و گوردا بيت له گه ل كه سيكدا. نه گهر تو پياويت له په يوه ندييه كي قول و گهرم و گوردا به له گه ل ژندا. ليگه پي متمان ه گه شه بكات بوئه وه ي هه موو كؤسپه كان هه لوه شين. نه وه نده له يه كتر نزيك بينه وه كه تو بتوانيت پروان يته قوولايي ژنه كه و ژنه كه ش بتواني پروان يته قوولايي تو. له گه ل يه كتريدا دوو پروو مه بن.

نه گهر گه ليك په يوه نديشت هه بي نه وا راستگو نيت و به به رده وامي درو ده كه يت. ده بي درو بكه يت، ده بي سهر پاست نه بيت، ده بي نه و شتانه بل ييت كه مه به سنت نيه - و نه و انيش هه موويان گومان ده كه ن. زور قورسه متمان ه لاي ژنيك دروست بكه يت نه گهر تو په يوه ندييه كي توت هه بيت. ئاسانه پياويك فريو بده يت چونكه له ريگي بير كرده وه ده ژيت، زور قورس و ته قريبه ن مه حاله زن فريو بده يت چونكه به شيوازيكي غه ريزي ده ژيت. ناتوانيت راسته وخو چاو بپر يته چاوه كان ي. ترسي نه وه ت ده بيت كه له وانه يه ر وحت و زور شتي فريوده رانه ي تر و دروي تر كه شاردو ته وه بخوين يته وه.

بۆيە ئەگەر گەلىك پەيوەندىت ھەبن ئەوا ناتوانىت بچىتە قورلايى دەروونى
 ژنەكەو. ئەمەش تاكە شتىكە كە پىئويستە: زانىنى بەشە مېينەكەى ناوۋەت.
 پەيوەندى دەبىتە ئاوينەك. ژنەكە دەست دەكات بە روانىن بە ناو تۇدا و بەشە
 نېرىنەكەى دەدۆزىتەو. پىاويش دەروانىتە ناوژن و بەشە مېينەبىيەكەى خۇى
 دەدۆزىتەو. چەندەى زياترىش بەئاگا بىت لە مېينەبىيەكەت - جەمسەرەكەى تر-
 ئەوئە تەواوتر دەبىت، ئەوئەندەش زياتر يەكپارچە دەبىت. كاتىك پىاوەكەى
 ناوۋەت و ژنەكەى ناوۋەت لە يەكترىدا ون بوون، لە يەكترىدا ھەلۋەشان، كاتىك
 چىتر جودا نىن، كاتىك دەبنە گشتىكى يەكخراو، ئەوا بوويتە تاكەكەس.

كارل گوستاف يۇنگ ئەمە بە پرۇسەى بە تاكەكەس كىردن ناوۋەبات، ئەو راست
 دەلىت، وشە يەكى جوانى بۇ ھەلۋاردوۋە. ھەمان شىتت بەسەر ژندا دىت. بەلام
 يارىكردن لەگەل چەند كەسىك بە روۋكەشى و لە سەرگەرمىدا دەتھىلىتەو، بەلام
 گەشە ناكەيت و تاكە شتىك كە سەرەنجام گىرگە گەشە، گەشەى يەكخستىن،
 تاكەكەسىتى، گەشەى سەنتەر لە تۇدا. ئەو گەشەىش پىئويستى بەوۋە يەكە تۇ
 بەشەكەى تىرت بناسىت. ئاسانترىن رىگە ئەوۋە يەكە يەكەم جار ژنەكە لە دەرەوۋەرا
 بناسىت، بۇئەوۋەى بتوانىت ژنەكەى ناوۋەت بناسىت.

رىك وەكو ئاوينە - ئاوينە روخسارى تۇ وىنە دەداتەو، روخسارى خۇت پىشان
 دەدات - ژنەكە دەبىتە ئاوينەى تۇ، پىاوەكە دەبىتە ئاوينەى تۇ. ئەوۋىتر
 وىنە دەرەوۋەى روخسارى تۇيە، بەلام ئەگەر تۇ گەلىك ئاوينەت لە دەور ھەبن و لە
 ئاوينە يەكەوۋە رابكەيت بۇ ئاوينە يەكى تر و ھەرىكە لە ئاوينەكان لەبارەى
 ئەوۋىترەوۋە قىرو دەيت، ئاوا لە سەرلى شىواويدا دەبىت، شىت دەبىت.

تۇ لەبەرئەوۋە دەكەۋىتە داۋى خۇشەۋىستى ژنىكەوۋە چۈنكە زۇر تازەيە:
 فسىقۇلۇجى، شىۋەى جىسمى، روخسارى، چاۋەكانى، برۇكانى، رەنگى قرى،

شيوازی قسه کردنی، شيوازی ناوردانه وهی، شيوازی سلاوکردنی، شيوازی روانینی.
 هه موو شتیك تازهیه، ته واوی رووبه ره که نه زانراوه. تق ده ته وی له م رووبه ره دا
 بگه پیت، زور به کیشکه ره. تق پتوه بویت. هیپنوتیزه بویت. کاتیکیش ده ست
 ده که یت به نزیکبوونه وه، نه و ده ست ده کات به راگردن، نه مه به شیک کی گه مه که یه.
 چه ندهی نه و زیاتر رابکات، نه وه نده زیاتر سیحراوی ده بیت. نه گه ر بلیت "به لی،
 من ناماده م" هر له و ساته دا نیوهی تامه زوویییه که ت ده مرئ. له راستیدا تق ده ست
 ده که یت به بیرکردنه وه له وهی چون رابکه یت. بویه، هه لیکت ده داتی بۆنه وهی
 دوا ی بکه ویت. خه لک قه ت نه وه ندهی نه و کاته دلخوش نین که هه ولی رازیکردنه که
 به رده وامه - زور دلخوشن - چونکه نه مه راوه دوونانه. پیاو له بنه په تدا راوچییه،
 بویه ژن کاتیک راوه دوو ده نریت، راده کات، هه ول ده دات لیره و له وی خوی
 بشارینه وه، خوی به دور بگریت، بلیت نا، پیاوه که گهرم و گهرمتر دادیت.
 ته حه دییه که توندتر ده بیت، ده بی ژنه که داگیر بگریت. نیستا پیاوه که ناماده یه
 بوی بمریت، یان هر شتیك بکات که پیویسته، به لام ده بی ژنه که داگیر بگریت.
 ده بی نه و بیسه لمینیت که پیاویکی ئاسایی نییه. به لام هر که هاوسه رگیر بیان
 کرد، نه و کاته هه موو شتیك نامینیت، چونکه ته واوی ئاره زوومه ندیتیه که له
 راوه دوونانه که دابوو، ته واوی ئاره زوومه ندیه که له ناا شنایه تییه که دا بوو، ته واوی
 ئاره زوومه ندیه که نه وه بوو که ژنه که له روا له تدا قابیلی گرتن نه بوو. به لام نیستا
 نیتر گیراوه، نیستا چون ده کری نه و ئاره زوومه ندیه کۆنه بمینی؟ نه و په پی
 ده توانیت وها ده ریه خه یت، به لام ئاره زوومه ندیه کۆنه که ناتوانی بمینیت وه.
 شته کان ده ست ده که ن به ساردبوونه وه. نه وان نیتر له یه کتری بیزار ده بن چونکه
 نیستا ژنی تر هه ن که جاریکی تر رووبه ر و پانتایی تازه ن، نه وان به کیشته ده که ن،
 ده تیزوینن، بانگه واز ده که ن.

ھەمان شىتیش بەسەر بېرگىرنەۋەكاندا دىت: تۇ جۇرتىك بېرگىرنەۋە سىبىرت
 لىندەكات، بەلام بەھاتنى ئەۋكاتەى كە ئاشناى دەبىت ئەۋا مانگى ھەنگوینى تەۋاۋ
 دەبىت، خۇشەۋىستى بەسەر دەچى. ئىستا دەتەۋى بايەخ بە شىتىكى تر بدەبىت،
 شىتىكى نۆى كە جارىكى تر ئەۋ خۇشە، ئەۋ تەۋمەت دەداتى. بەم شىۋەيەكە
 مۇۋلە ژنىكەۋە بەرەۋ لای ژنىكى تر دەپۋات، لە پىۋاۋىكەۋە بۇ لای پىۋاۋىكى تر
 دەپۋات، لە بېرگىرنەۋەيەكەۋە بۇ بېرگىرنەۋەيەكى تر دەپۋات، لە رىچكەيەكەۋە
 بەرەۋ رىچكەيەكى تر دەپۋات، لای مامۇستايەكەۋە بەرەۋ لای مامۇستايەكى تر
 دەپۋات. ئەم جۇرە گەرانە قەت كاتى پىۋىستت ناداتى متمانە دروست بىكەيت.

بەشى سىيەم

مەن بىن كەلگەن تەنیا دەستوونىم گۇرانى بلىم و
گۇرانىيە كانىشم بىن مە بەستىن

"راپىندرانات"

سىياسەتمە دار

مەن سىياسىيەكى شۇرپىشكىرى رادىكالىم. شىتەكت مەيە پىمى بلىت؟
تۇ لە ئىستەوۋە زۇر لە بەرەى خۇت تىت بەراندوۋە - تۇ گوى ناگىرەت. تەنیا
ئەۋەى كە سىياسەتمە دار بىت بەسە، بەلام تۇ سىياسىيەكى رادىكالى شۇرپىشكىرىت -
شىرپەنجەى دووقاتە، سى قاتە ! نایا سىياسەت بەس نىيە ؟ دەبى رادىكالى و
شۇرپىشكىرىش بىت ؟ بەلام نىمە مەمىشە وشەى جوان دەۋزىنەۋە بۇ شارەنەۋەى
واقەيە تە دزىۋەكان. ھىچ سىياسىيەك ناتوۋانى شۇرپىشكىرى بىت، چونكە تاكە شۇرپش،
رۇخىيە. ھىچ سىياسىيەك ناتوۋانى رادىكالىش بىت، وشەى "رادىكالى" واتە شىتى
رەگورىشەى. سىياسى تەنیا گەلاكان دەبىت، ھىچ پەيۋەندى بە رەگەكانەۋە نىيە.
تەنیا رۇشنىۋەنەۋە دەتگەيەنەتە رەگەكان، تەنیا تىرامان لە ناخ دەتگەيەنەتە
رەگى كىشەكان.

سیاست ھەمیشە بوونی ھەبوو، سیاسییەکان ھەمیشە ھەبوون، بەلام چى رویداوه؟ جیهان ھەر لە سورانەویدا دەبێت! لە راستیدا، نەگەتە ھەموو بۆی چەندجارە زیاد بێت. ھەموو ئەو شۆرشگیر و سیاسییە رادیکالانە ھەر تەلەكە باز دەبن - ھەلبەت نیازیان باشە، بەلام نیازەکان حساب نین - ئەو ھى كە حسابە ئاگاییە.

سیاسی، ئاگایی نییە، لە راستیدا ھەول دەدات خۆی بەدور بگرێت لە کێشە ناوکییەکانی، ھەول دەدات لە کێشەکانی خۆی رابکات. ئاسانترین رێگەش راکردنە لە خۆت بۆ ئەو ھى نیگەرانی کێشەکانی جیهان بێت، ئابووری، سیاسەت، میژوو، خزمەتکردنی ھەژاران، وەرچەر خانى ھەلومەرجى کۆمەلگە، چاکسازی. ھەموو ئەم ستراتیژانە بۆ راکردنە لە کێشەکان خۆیان - ستراتیژی تەمومژاوی، ترسناک، چونکە ھەست دەکەیت شتێكى مەزن ئەتەجام دەدەن لە کاتی کدا کە تەنیا لە ترسێکیدا.

یەكەم جار رووبەرووی کێشەکانی خۆت بێو. یەكەم جار ھەول بدە بوونی خۆت وەرچەر خێنیت. تەنیا کە سێكى وەرچەرخوا دەتوانیت پرۆسەکانی وەرچەر خان لەوانێردا بجولێنیت.

تۆشۆ، شتێك ھەبە بە منى بلیت؟

دوو شت لە بیر بێت. یەكەم، سى ریسای تێکشکاندن. سى ریکا ھەبە بۆ ئەو ھى لەم جیهانەدا تێكەشکێنرێت: یەكەم لە رێگەى سێكسەو، دووھەم لە رێگەى قومارەو، سێھەم لە رێگەى سیاسەتەو، سێكس خوشترینە، قومار بزوینەرتزینە، سیاسەتیش دلتیاتزینە.

دووه م، هه روه ها ياسای بنه رته تی هه موو شۆر شه کانت بیر بیت: کاتیک شۆرش
دیت، شته کان جیاواز ده بن - باشت ناین، ته نیا جیاواز ده بن.

سیاسییه کان چه نده ها سه ده یه هه موو جیهان ئاراسته ده که ن - بۆ کوئ، بۆ کام
کرتاییه؟ ئایا کاتی ئه وه ئییه ته وای ده به نگیی گه مه که ببینیت؟ لانی که م ئیمه
ئاگادارین، به ته وای ئاگادارین له پینچ هه زار سالی سیاسه ت، ده بی پیش ئه وه
حاله ته که هه ره مان شت بوو بیت، به لام پاش پینچ هه زار سالی گه مه کانی
سیاسه ت چی روویداوه؟ مۆڤ هه ره له تاریکیدا ده مینتته وه، هه ره له وه نه گبه تییه دا
ده مینتته وه و هه ره له وه دۆزه خه دا ده مینتته وه. به ئی، سیاسه ت به به رده وای
هیوای پیده به خشی - هیوا بۆ سبه ینتییه کی باشت، که قه ت نایه ت. سبه ی قه ت
نایه ت.

ئه مه تریاکی خه لکه. کارل مارکس ده ئیت ئاین تریاکی گه لانه. راسته، له سه دا
نه وه د و نو و له ده یا نو راسته، ته نیا یه ک پۆینت راست ئییه. بودا، عیسا، لاو تزو،
زه رده شت، ده کری ته نیا ئه م چه ند که سه به پۆینته که حساب بکرتن، ئه گینا کارل
مارکس له سه دا نه وه د و نو و له ده یا نو راسته له وه دا که ئاین تریاکی گه لانه. ئاین
خه لکی خستوو ته حاله تیکی تریاکییه وه، ته قریبه ن خه وئکی وه ها که ده تروان
به رگه ی هه بوو ئیکی به رگه نه گراو بگرن، که ده تروان به رگه ی هه موو جوړه کانی
کۆیلا یه تی، له برسامردن بگرن، ئه مه ش به هیوای سبه ینتییه کی باشت. نایینه کان
راها تبوون له سه ر پاسی ئه م سبه ینتییه باشت ره له جیهانیکی تری پاش مردندا.

خه لکی دینه لام و پرسیار ده که ن "پاش مردن چی رووده دات؟" وه لامیان
ئاده مه وه، له بری ئه وه پرسیار ئیکی تریان لی ده که م "پاش مردن هه مووی بیر خۆت
به ره وه، با پرسیار ئیکت لی بکه م: پیش مردن چی رووده دات؟" چونکه هه ره شتیک
که پیش مردن رووده دات له پاش مردنیش هه ره به رده وای ده بی. ئه مه

درېزېوونو وده يه که: ټاگاييت هه روو کو خوی ده بی - پېش و پاش هیچ جیاوازییەکی نییه. له وانه یه جهسته هه مان شت نه بیټ، له وانه یه قاوغه که بگورپیت، به لام ناوهرۆک هه روو کو خوی ده بیټ. هه رچییه ک که روو ده دات به سه ر قاوغدا دیت نه ک ناوهرۆک. سه ره تا، ټایین تریاکي ده دایه خه لک "سبه ی، پاش مه رگ". ملیونه ها که س له دۆخی بېهۆشبووندا مایه وه، به نجی ټایینی. ئیستاش سیاست هه مان شت ده کات، ته نانه ت کومه نیزمیش ده رچوو که جگه له تریاکيکی نوی بۆ کومه لانی خه لک هیچی تر نییه - کومه نیزم جوریکي نوی ټایینه. ستراتیژیه که هه مان شته: "سبه یی" شۆرش دیت و هه موو شتیك باش ده بی". ده بی له پیتناو سبه ییندا خۆت بکه یته قوربانی نه مرۆ و سبه یینیش قهت نایهت.

ده یان سال به سه ر شۆرش روسیادا تپه ریوه و سبه ی هیشتا دووره، ده یان سال به سه ر شۆرش هیندی، شۆرش گاندی، رهت بووه و سبه ی هه ر دوور ده که ویته وه. نه وانه ی خویان کرده قوربانی به بی ټاکام نه وه یان کرد، نه گه ر بزیانا په باشت بوو. نه وانه ی کوژدان به راستی خۆکوژیان نه جامدا به و هیوایه ی که خزمه تیکي مه زنی مرۆقایه تی ده که ن.

شیتتییه کی زیاتر له جیهاندا مه یه نه ره کایه وه، هه نوکه پر له شیتتییه.

جاریکیان دۆستیکم له نه خۆشخانه یه کی ده روونی ئیشی ده کرد. کاتیک نه خۆشه کانی به سه ر ده کرده وه، لئی ده پرسین "بۆچی لیتره ییت؟" وه لامه کهش به زۆری پيشاندهری ئاستی بینینی نه خۆشه که بوو بۆ واقع.

به یانییه ک ده رووناسه که وه لامیکي وه رگرت که تووشی شۆکی کرد. نه خۆشه که وتی "منیش له بهر هه مان هۆکاری تۆ لیتره م دکتور. نه متووانی له جیهانی ده ره وه هه لکه م".

نەخۆشەكان و دىكتۆرەكان، خەلك و سىياسىيەكان ھەموويان لە ھەمان بەلەمدان. ھەموويان شەيداي ئايەتوللا خومەينى! ھەموو جۆرە شەيداييەكان بىي يئاغەن لە جىھاندا. ئەگەر تۆش لە سىياسەتە شۆرشگىزىيە رادىكالەكەت بىيىتە ھەرەو، ئەوا لائى كەم شەيدايەكى خومەينى كەمتر دەبىتەو، ئەمەش بەرەكەتيكى گەرەپە.

قەشە

نەھرىمەنيكى گەنج رادەكات بۆ لای گەرەكەى. دەلەرزىت و بە پىرە ئەھرىمەن دەلييت "دەبىي دەستبەجى شتىك بىكرىت، چونكە لەسەر زەوى كەسنىك راستى دۆزىووتەو! و ھەر كە خەلك راستىيان زانى، ئىشەكەمان چى بەسەر دى؟" پىرەكە پىكەنى ووتى "دانىشتە و پشوو بدە و نىگەرانىش مەبە. ھەموو شتىك دەبر بوو. خەلكەكەمان گەيشتوونەتە ئەوى".

نەويش وتى "بەلام من لەوێو دەبەو. تاكە ھەرىمەنيكىشم لەوى نەبىنى". پىرەكە وتى "قەشەكان خەلكى منن. ئەوان ھەنوگە دەورى ئەو پىاوھىيان داوھ كە راستى دۆزىووتەو. ئىستا ئەوان دەبنە ناوېژوانى ئىوان پىاوى راستىيەكە و خەلكەكە. ئەوان پەرستگا دادەنن، دەقى پىرۆز دەنووسن، ئەوان ھەموو شتىك لىكدەدەنەو و دەشيوتنن. ئەوان داوا لە خەلك دەكەن پەرستەن ئەتجام بدەن، نزا بكەن. لەم جەنجالەشدا، راستى بزر دەبىت. ئەمە شىوازی كۆنى منە، كە ھەمىشە سەرگەوتوو بوو".

ئەو قەشەنەى كە نوینەرايەتى ئايىن دەكەن، ھاوېتى ئايىن نىن. بەلكو گەرەتريىن دۆرمنى ئايىنن، چونكە ئايىن پىويستى بە ناوېژوان نىيە: لەنىوان تۆ و ھەبووندا پەيوەندىيەستنىكى دەستبەجى ھەيە، ھەموو ئەوھى كە دەبىي فىترى بىت ئەوھەيە

چۈن لى زىمانى ھەبوون تىيگەيت. تۇ زىمانەكانى مرقۇ دەزانىت، بەلام ئەمانە زىمانەكانى ھەبوون نىن. ھەبوون تەنيا يەك زىمان دەزانىت، ئەويش بىدەنگىيە. ئەگەر تۇش بتوانىت بىدەنگ بىيت ئەوا دەتوانىت لى راستى، لى ماناى ژيان، لى گىرنگى ھەموو ئەوھى كە ھەيە تىيگەيت. كەس نىيە بتوانى بۆتى لىك بىدەتەو. دەبى ھەر كەسىك بۇ خۇى بىدۆزىتەو. كەس ناتوانى لى بىرى تۇ ئىشەكە بىكات- بەلام ئەمە ئەو شتەيە كە چەندەھا سەدەيە قەشەكان دەيكەن. ئەوان وەكو دىوارى چىن لى نىوان تۇ و ھەبووندا وەستاۋن. تەنيا پىش چەند رۆژىك، پاپاى قاتىكان بە ھەموو كاسۆلىكەكانى راگەياند "ئەو چەند جارىكە پىم دەوتىت كە رۆژىك لى كاسۆلىكەكان راستەوخۇ بەرانبەر خودا دانپىئانەكانىان دەخەنەپوو. ئەوان ناچەنى ژوورى دانپىئانان، لى قەشە. مەن رايدەگەيەم كە دانپىئانان راستەوخۇ بەرانبەر خودا گوناھ. دەبى بەرانبەر قەشە دانپىئانان بىخەنەپوو. ناتوانن راستەوخۇ لەگەل خودا پەيوەندى بىستىن".

ئەو ھىچ ھۆكارىكى ئەدا بە دەستەو، چۈنكە بەھىچ شىئەيەك ھىچ ھۆكارىك نىيە، جگە لەوھى كە قەشە پىشەكەى خۇى بىپارىزى- ئەويش خۇى گەورەى قەشەكانە.

ئەگەر خەلك دەست بىكەن بە نىزىكبوونەو لى واقىع بەبى ئەوھى كەس رىتەمايىان بىكات، بەبى ئەوھى كەس پىپىان بلىت چ باشە و چ خراپە، بەبى ئەوھى كەس نەخشەيەكىان بىداتى بۆئەوھى لەسەرى بېۋن، ملىۋنان كەس دەتوانن لى ھەبوون تىيگەن- چۈنكە لىدانى دلىشمان، لىدانى دلى گەردوونە، ژيانمان بەشىكە لى ژيانى كشتەكە.

ئىمە غەرىبە نىن، ئىمە لى شوپىنىكى ترەو نايەين، ئىمە لەناو ھەبوونەو گەشە دەكەبن. ئىمە بەشىكىن، بەشىكى جەوھەرىن لى. تەنيا دەبى بايى پىويست

بئىدەنگ بىن بۇئەۋەى بىتۈۋانېن ئەۋە بېيىستىن كە ئاكرى لە وشەكاندا بوتىرى؛
مۇسسىقاي ھەبوون، خۇشىى لەبن نەھاتۋى ھەبوون، ئاھەنگى بەردەۋامى ھەبوون.
ھەر كە دەچىتە ئاۋ دلمانەۋە، ۋەرچەرخان دىت.

ئەمە تاكە رىگەيە كە مرقۇ بېتتە دىندار- نەك يە چوون بۇ كەئىسەكان كە مرقۇ
دروستى كىردوون، نەك يە خويىندەۋەى دەقى پىرۋز كە دەستكىردى مرقۇش. بەلام
قەشەكان ھەر خەرىكى ئەۋەن ۋا دەرىخەن كىتېبە پىرۋزەكان لەلايەن خوداۋە
نوسراۋن. خودى ئەم ئايدىيە گەمزانەيە. تەنيا بىروانە ئاۋ ئەۋ كىتېبانە: تۆ ھىچ
شۈيىنەۋارىكى خودايدىيان پىۋە نابىنىت. ئەۋ شتانە بەدى دەكەيت كە خودا پىۋىستى
بە نووسىنيان نىيە.

ھىندۇسەكان بىروايان بە (قىداس) ھەيە و بىروايان ۋايە كە لەلايەن خوداۋە
نوسراۋە ۋ ئەمانە كۆنترىن كىتېبىن لە ھەبووندا، بەلام ھىچ ھىندۇسىك خۇى ماندوۋ
ئاكات بىروانىتە ئاويان. ئەگەر خودا نووسىيىتىنى ئەۋا شىتىكى زۆر بەھادار
دەبن... بەلام 98% ئى (قىداس) زىلە- زىلىكى ۋەھا كە دەيسەلمىنىت لەلايەن
خوداۋە نەنوسراۋە.

بۇ نموونە نزاىەك لەلايەن قەشەۋە... بۇ دەبىي خودا بىنووسىت؟ نزاكەش ئەۋەيە
كە مانگاكانى شىرى پىۋىستىيان تى نىيە "بەزەيىت پىيا بىمەۋە، شىرى مانگاكانم
زىادەكە". تەك ھەر ئەۋە، ئەمەش "شىرى ھەموو ئەۋانىتر كەم بىكەرەۋە!" - خودا
ئەمە دەنووسىت! "دوژمەكانم بىكۆزە ۋ يارمەتى دۆستەكانم بدە" ۋ تەنانەت شىتى
پوچى ۋەكو "بارانەكان بەرپۋەن، ئاگادارى ئەۋە بە ھەموو ئاۋەكە بىگاتە
كىلگەكانى من ۋ نەچىتە كىلگەى تر، چونكە ھى دوژمەكەمە. ئاۋەكەت تەنيا
بەسەر كىلگەى مىدا بىارنە".

بۆچى دەبىي خۇدا ئەم شىتانه بىنوسىت؟ ھەر دەقىقى پىرۇز لەخۇيدا بەلگە دەدات بە دەستەوۋە كە لەلايەن مۇقەكانەوۋە نوسراون و لەلايەن كەسانى دەبەنگىشەوۋە، مۇقۇ بەرايى، بەناو دەقە پىرۇزەكان تەنانت ھى ئەوۋە نىن كە بە ئەدەبىياتىكى باشىش لەقەلەم بىدرىن - مەلانىن، كىچ و كالن، دىئون، بەلام لەبەرئەوۋەى بەو زمانانە نووسراون كە مردوون ۱۰۰۰ ھەندىكىان بەو زمانانە نووسراون كە قەت ھى خەلگى ئاسايى نىن. ئەمە زمانى براھمىيە خوتىندەوارەكان، زمانى قەشەكان بوو. ئەوانىش زۇر نابەدل بوون لەوۋەى كە تەرجەمە بىكرى، چونكە دەيانزانى: ھەر كە تەرجەمە كرا، ھەموو بايەخەكەى لەدەست دەدات. خەلگ بۇيان دەردەكەوت كە ئەم پوچىيە تەنانت پىرۇزىش نىيە - چى بوتىت لەبارەى پىرۇزىوونەكەى!

بەدەرەشتى زۇر، پۇرتۇگرافى زۇر لە ھەموو دەقە پىرۇزەكاندا ھەيە. بەلام بە سانسىكرىتى نووسراون كە لەلايەن خەلگى ئاسايىيەوۋە بەكارنايەن. بە عىبرى نووسراون كە لەلايەننى خەلگى ئاسايىيەوۋە بەكارنايەت، بە زمانى (پالى) نووسراون كە لەلايەن خەلگى ئاسايىيەوۋە بەكارنايەت. ئەو زمانانە مردوون. ھەموو ئايىنەكانىش نابەدلن لەوۋەى كە دەقە پىرۇزەكانىيان بىگۇردىت بۇ زمانە مۇدىرنەكان كە خەلگ لىيان تىبىكات - ھەرچەندە وىراي نابەدلىيان، دەقە پىرۇزەكانىيان تەرجەمە كراوۋە.

يەكەم جار لەدۇى ئەوۋە بوون چاپ بىكرىن، دوۋەم جار لەدۇى تەرجەمە كىردىيان بوون. تاكە ھۆكارىش ئەوۋە بوو دەيانزانى ھەر كە چاپ كران ئەوا لەسەرانسەرى جىھاندا دەرۇشرىن، دەشى ھەموو كەسىك بىكرىت. ئەگەر تەرجەمەش كران بۇ زمانە زىندەوۋەكان ئەوا تا كەى دەتوانىت حەقىقەت بىشارىتەوۋە؟ و چۆن دەتوانىت بىسەلمىنىت كە لەلايەن خۇداوۋە نووسراون؟

دەقە پىرۋزەكان دەستكردى مرقۇن، پەيكەرەكانى خودا دەستكردى مرقۇن،
بىتەكان و كەنيسەكان دەستكردى مرقۇن، بەلام ھەزاران سالى پروگراممىكردن
پىرۋزىيەكى پى بەخشيون. ھىچ پىرۋزىيەكىشيان تىدا نىيە.

قەشەكان زىاتر لە ھەر كەسىكى تر مرقۇيان خەلە تاندوۋە. ئەمە خراپترىن
پىشەيە لە جىھاندا، تەناتەت خراپتر لە پىشەي لە شىرقۇشەكانىش. لانى كەم
لە شىرقۇشەكان لە بەرانبەردا شىتەكت دەدەنى، قەشە تەنيا ھەوايەكى گەرمەت
دەداتى - ھىچى نىيە بداتى.

ئەمەش ھەموو شتەكە نىيە: ھەر كە كەسىك دركى بە راستى كرد، ئەم قەشانە
لە دژيانن. ئاشكرايە دەبى وەھا بن، چونكە ئەگەر راستىيەكەي لە لايەن خەلكەۋە
پەي پىبرا، مليۋنان قەشە لە جىھاندا بى ئىش دەبن. ئىشەكەشيان بە شىتەۋەيەكى
رەھا بى بەرھەمە. ئەمانە مشەخۇرن، ئەوان بەردەوامن لە مژىنى خوڭنى مرقۇ. ھەر
لەو ساتەۋە كە منال لە دايك دەبىت، تا ئەو كاتەي كە دەچىتە گۆرەۋە، قەشە
رەگەگەلىك دەدۆزىتەۋە بۆ ئىستىغلالكردنى.

ئەگەر ئايىن لە دەستى قەشەكان تازاد نەكرىت، جىھان تەنيا بەناو ئايىنى تىدا
دەمىنىتەۋە، قەت نابىتە ئايىنى. جىھانى ئايىنى ناشى ئەۋەندە بەدبەخت بىت:
جىھانى ئايىنى دەبى ئاھەنگىكى بەردەوام بىت.

پىاۋى ئايىنى شىتەك نىيە جگە لە شادىيەكى بىگەرد. دلى پرە لە گۆرانى.

سەراپاي بوۋى ئامادەي سەمايە لە ھەر ساتىكدا.

بەلام قەشە گەرانى بەدۋاي حەقىقەتدا لە تۆ سەندوۋە: ئەو دەلىت پىۋىست
ناكات بگەرىت، ھەنوگە دۆزداۋەتەۋە، تەنيا دەبى ئىمانت ھەبى.

قەشە خەلکی چارەپەش کردوو، چونکە ئیدانە ی ھەموو چۆزەکانی جیھان دەکات. ئەو ئیدانە ی چۆزەکانی جیھان دەکات بۆئەو ی بتووانی ستایشی چۆزەکانی جیھانە کە ی تر بکات.

جیھانە کە ی تر، چیرۆکە کە یەتی. دەشیەوێ مرقا یەتی واقعە کە ی بکاتە قوربانیی بێرۆکە چیرۆکنامیزەکان - خەلکیش کردوو یە تە قوربانی.

زاننا

بێستوو مە دە ئیت زانست پە یو ەندی بە سەر وە ھە یە و ئایینیش بە دل ەو. تێدە گە م کە ئە م تاییبە تە ندییانە کە جە سەر یە ندییان ھە یە، بە ندن بە یە کتری یە وە. ھێچ کامیان ناتووانن بە بێ ئە ویتریان ھە بن، وە کو چۆن مرقا ناتووانیت بە بێ سەر و دل ھە بیئت. ئە ی نابێ ئە و کاتە کۆ مە لێ زانستی جیھانی وە کو دەرە نجام یکی پتویست کۆ مە لێ ئایینی جیھانی لە گە لدا پەیدا بێ؟ ئایا لە روئیا ی تۆ دا یق مرقا ی نۆی زانستی جیھانی و ئایینی جیھانی تە واو کەری یە کتری نین؟

مرقا تە نیا دل و سەر نییە. شتیکی زیاتر لە ھەردووکی ھە یە - بوونی، بۆ یە دە بێ تۆ لە سی شت تێ یگە ییت: سەر، دل و بوون.

من و توو مە ئایین پە یو ەندی بە دل ەو ھە یە، چونکە ئایین پە یو ەندی نیتوان سەر و بوونە. سەر ناتووانی راستەوخۆ باز بداتە سەر بوون مە گەر ئە وە ی کە بە ناو دلدا تێ پە ریت.

زانست سە نووردارە بە سەر، ئە قل، لۆژیک. دل سە نووردارە بە ھە ستە جە ستە ییە کان، ھە ستە مە عنە وییە کان. بە لام بوون لە سەر و ھە ردو وکیانە وە یە. بێدە نگییە کی بێ گە ردە - نە بێر کردنە وە یە و نە ھە ست کردنە. تە نیا ئە و کە سە ش کە بوونە کە ی دە زانی بە راستی ئایینی یە. دل تە نیا یە ک ویتستگە یە. بە لام دە بێ تۆ لە

گرفتی من تیڭگهیت. تو له سهردایت. من ناتوانم له باره ی بوونه وه قسه بکه م
چونکه سه ر ناتوانیت له گه ل بووندا په یوه ندی بکات. به لای سه ره وه بوون نییه،
هه ربویه زاناکان به رده وامن له نکولیکردن له روح. پویه ده بی من له باره ی دله وه
قسه ت بؤ بکه م که نیوه ی ریگایه.

مومکینه سه ر که مینک له دل تیڭگات، چونکه ته نانت گه وړه ترین زاناش
ده که وینه داوی خوشه ویستییه وه. سه ره که ی ناتوانی نه و شته هه رس بکات که
رووده دات- که وینه داوی خوشه ویستییه وه؟ ناتوانی به شتیوه یه کی نه قلانی
بیسه لمینیت، ناتوانیت بزانی بؤچی نه مه به سه ر پیاوونکی دیاریکراو یان ژنیکی
دیاریکراودا دیت، چ کیمیا یه ک له پشویه وه یه، چ فیزیایه ک له پشویه وه یه، پیده چیت
شتیکی له پر بیت. به لام ناتوانی نکولیشی لی بکات، هه ره یه و خاوه نی هه موو
ژیانه.

بویه من ده لیم نایین په یوه ندی به دله وه هه یه. نه مه ته نیا قسه یه کی کاتییه.
هه ر که بتوانم قایل بکه م له بیرکردنه وه به یته سه ره سترکردن، نه و کاته
ده توانم پیت بلیم نایین په یوه ندی به بوونه وه هه یه. نایین نه بیرکردنه وه یه نه
هه سترکردنه، نه لوریکه نه هه سته. به لکو ته نیا بیده نگیی بیتگرده: به مانایه ک له
ماناکان به ته وای به تاله، چونکه هه سترکردنیک نییه، بیرکردنه وه نییه و به
مانایه کی تر لیوان پیره له خوشبه ختی، له به ره که ت.

تیرپامان له ناخ ریگه یه که له سه ره وه به ره و دل، له دله وه به ره و بوون.
ده مه وی هه موو زاناکان گوی له دل بگرن. نه مه کاره کتاری زانست ده گوریت. له
خرمه تی مه رگدا نابیت، چه کی ویرانکه ر و ویرانکه رتر دروست ناکات. له خرمه تی
ژیاندا ده بیت. گوله باخی باشت دینیته کایه وه، رووه کی باشت دینیته کایه وه،
نازه لی باشت، بالنده ی باشت و مروشی باشت دینیته کایه وه.

به لام کۆتا ئامانچ بریتییه له جولان له ههستکردنهوه به رهو بوون. ئه گهر زانایه کیش بتووانی له باره ی جیهانی بابه تییه وه سه ری به کار بێنیت، دلی بۆ جیهانی نێوان که سه کان به کار بێنیت و بوونی بۆ خودی هه بوون به کار بێنیت، ئه و کاته ئه و که سیکی ته واره .

رونیای من له باره ی مرۆفی نوێوه، مرۆفیکی ته واره : ته واره به و مانایه ی که هه ر سی ره هه نده که ی ئیش بکه ن به بی ناکۆک هاتنه وه یان له گه ل یه کتریدا، به لکو ته واره که ری یه کتری بن.

که سی ته واره جیهانیکی ته واره دروست ده کات. پیاوی ته واره جیهانیکی له زاناکان، جیهانیکی له شاعیره کان، جیهانیکی له تیرامینه کانی ناخ دینیته کایه وه .

روانگی من ته وه یه که ده بی هه رسی سه نته ره که له هه موو که سیکی ئیش بکه ن، چونکه ته نانه ت تاکه که سیکی جیهانیکی له ناو خۆیدا. ئه م سه نته رانه ش له تاکه که سدا هه ن نه ک له کۆمه لگه دا، لی ره وه ته رکیزی من له سه ر تاکه که سه . ئه گهر من بتوانم تاکه که س بگویم، زوو یان دره نگ جیهانیکی ده گوێ. ده بی به دوایدا بگوێ، چونکه جوانی مرۆفه نوێکه ده بینیت.

مرۆفه نوێکه نه ک ته نیا له جه بردا زی ره که، ئه و ده تووانی مۆسیقا دابریژیت و خوشی لی ببینیت. ئه و ده تووانی سه ما بکات، ده تووانی گیتار عه زف بکات - که پشوودانیکی گه وره یه بۆ سه ری، چونکه سه ر چیتر ئیش ناکات.

مرۆفی نوێ ته نیا مرۆفی دل نییه، ئه و ساتانه ش هه ن که ده چیته قوولایی زیاتر و هه ره یه و هیچی تر.

ئه و سه رچاوه یه ی (هه یه) ی تۆ سه نته ری ژیا نته . ده ست لی دانی، بوون له وێ، که نجبوونه وه یه . هه موو وزه کانی دلت، سه رت، به شیوه یه کی به رچاوه چه ندجاره ده بن، چونکه هه موو روژی، هه موو ساتیک وزه ی نوێ وه رده گریت.

تەننەت زانايەكى گەرەى وەكو ئەلبىرت ئەنشتاينىش تەننا 15% ى تواناكەى بەكاردىننەت. ئەى لەبارەى خەلكى ئاسايىيەو چى بلىنن؟ ئەوان قەت ناچنە سەرور لەسەدا پىنچ يۇ لەسەدا خەوت. ئەگەر ەرسى سەنتەرەكە پىكەو ئەش بكەن، مەوۇ دەتووانى بەشئوۋەكەى گشتىگر نىش بكات، واتە لەسەدا سەد. ئىمە بە راستى دەتووانن لىرە بەهشتىك دروست بكەن، لەسەر ئەم ئەرزە.

ئەو بەدەست ئىمەيە. تەننا كەمىك تەقەلا، كەمىك بوئى پىويستە و ەىچى تر. دەبى جىهان بۇ ەموو تەكنۇلۇژىيەكان، ەموو سەرگەرمىيەكان زانسنى بىت. دەبى جىهان شىعرى بىت، ئەگىنا مەوۇ دەبىتە رۇبۇت. سەر كۆمپىوتەرىكە. بەبى شىعر و مۇسقىا و سەما و گۇرانى، ئەوۋەى كە سەرت دەيكات دەكرى بەبى ەلە و بەبى مەسەف بە كۆمپىوتەرىك بكرىت. پاپاكان بانگەشەى ئەو دەكەن كە ەلە ناكەن. ئەوان وەها نىن. بەلام ئەگەر بىانەوى بى ەلە بن، دەكرى مەشكىان بە كۆمپىوتەرىك جىگۇركى پى بكرى ئەو كاتە بى ەلە دەبن.

دل سەرپا رەھەندىكى جىاوازى ئەزمونكرىنى جىوانى، خۆشەويستى و دەربىنەتى. بەلام ئەمە ەمووى نىيە، ئەگەر نەگەيتە سەنتەرى خۇت، ئەوا ەر بى قەناعەت دەبىت. مەوۇ بى قەناعەتىش ترسناكە، چونكە ەموو شتىك دەكات بۇ دەربازىون لە بى قەناعەتییەكەى. ئەو كەسەى خۇى و سەنتەرەكەى دەناسىت دەولەمەندىرە.

لە راستىدا، مەملەكەتى خودا لەوئىيە.

ئەمە مەملەكەتى تۆيە، تۆ لەوى وەكو (خودا) وەهايت. لە قوللايىدا، بە

سەنتەرگرتنت لە بوونتدا، دەبىتە ئىمپراتۇر.

بزنسمان

من بزنسمانم، ده توانم تېر امانتيكى ناخيش بم؟

ده بى مړۍ له ژياندا شتيك بيت. په كيك دارتاشه و په كيك پاشا، و په كيك بزنسمان و په كيكى تر جه نكاوه. ريگه گه ليك بق بژتوى هـن، نه مانه ريگه ي به ده سته ينانى نان و كه ره و په ناگهـن. نه مانه ناتوانن بوونى ناوه وهت بگزين. تو چ نه وهى جه نكاوه ريك بيت يان بزنسمانيك، جياوازي نيبه: په كيك ريگه په كى هـلېژاردوه بق به ده سته ينانى بژتوييه كى، نه ويتر شتيكى ترى هـلېژاردوه.

تېر امانى ناخ ژيانه، بژتوى نيبه. هيچ په يوه ندييه كى نيبه به وهى كه ده يكه بيت، هـم مو په يوه ندييه كيشى هـيه به وهى كه هـيت. به لى، نابى بزنس بيتـه ناو بوونته وه، نه مه راسته. نه گهـر بوونيشـت وه كو بزنسى ليـهاتـوه، نه و كاته تېر امان له ناوه وه قورس ده بيت و بوون به روحانى نه ستم ده بى... چونكه نه گهـر بوونت وه كو بزنسى ليـهاتـبيت، نه وا زور بوويته حسابى. كه سى حسابيش كه سىكى ترسـنوكه: زور بير ده كاته وه، ناتوانى هيچ بازك بدات.

تېر امان له ناخيش باز دانيكه: له سهره وه بق دل و سهره نجام له دله وه بق بوون. تو زياتر و زياتر ده چيـته قولاييه وه، شويـنيك كه تيايدا حسابات جى هـيـلـراوه، كه تيايدا هـم مو لوزيك نا په يوه نديدار ده بى. تو ناتوانيت له وي زيره كييه كه ت له گهـل خوتدا هـلـبـگريت.

له راستيدا، زيره كى له ويدا تيگه يـشتـوييه كى راسته قينه نيبه، زيره كى جيگره وه په كى لاوازه بق تيگه يـشتـويى، نه و كه سانه ي كه تيگه يـشتـوو نين فير ده بن چون زيره ك بن. نه و كه سانه ي كه تيگه يـشتـوون پتويست ناكات زيره ك بن، نه وان

بېنگوناھن، پتيويست ناکات تەلەكە باز بىن. ئەوان لە دۆخىكى (نەزانىن) ھوۋە ئىش دەگەن.

ئەگەر تۆ بىزىسمانىك بىت، ئەو ھە ئاسايىيە. عيسا تووانى بېتتە تىرامىنىكى ناخ و رۇحانى و سەرەنجام مەسىحىك، بودايىيەك... و كۆپى دارتاشىكىش بوو كە يارمەتى باوكى دەدا، دارى دەھىنا، دارى دەبىيەو. ئەگەر كۆپى دارتاش بىتووانى بېتتە بودايىيەك، ئەي تۆ بۆ نا؟

(كەبىر) ئىشى رىستن و چىنىنى دەكرد. لە سەرانسەرى ژيانىشى لە ئىشەكەى بەردەوام بوو، تەننەت پاش رۇشنىبوونەو كەشى ھەر خەرىكى ئىشەكەى بوو، ھەزى لىيى بوو! زۆرجار شاگردەكانى پرسىاريان لىدەكرد، بە چاوى فرمىسكاويىيەو لىيى دەپارنەو "پتيويست ناکات چىتر ئىش بىكەيت - ئىمە لىرەين بۆتەو ھاى ئاگامان لىت بىت! ئەو ھەموو شاگردەت ھەيە، بۆچى بەو تەمەنە زۆرەو ھەر تەشى دەپىسى و دەچنى؟"

(كەبىر) ىش دەيگوت "بەلام ئىو دەزانىن بۆكى چىنىن دەكەم؟ بۆ خودا! - چونكە ئىستا ھەمووان بەلاى مەو (خودا) يەكن. ئەمە شىتووزى نزاى مەن."

بەلام نابى بىزىس بىتە ناو بوونتەو. دەبى بىزىس تەنيا شىتىكى دەرەكى بىت، تەنيا يەكك بىت لە رىگاكانى بىزىو. كاتىك تۆ دوكانەكەت دادەخەيت، ھەموو شىتىك لە بارەى بىزىسەكەتەو بىر دەچىتەو. كاتىك دىيىتەو مالىەو، دوكانەكەت لە سەرتدا ھەلنەگرتو. كاتىك لەگەل رنەكەت، لەگەل مالىەكانت لە مالىەو، بىزىسمانىك مەبە. ئەمە دىيىتەو: ئەو بەو مانايەيە كە بوونت بە كىرەكەت رەنگىر بىت. كىرەكەت شىتىكى ساختەيە. دەبى بوون لە سەروو كىرەكەت بىت و دەبى ھەمىشە بىتووانىت كىرەكەت بەلاو ھەيىت و بچىتە ناو جىھانى بوونتەو. ئەمەيە تىرامان لە ناخ.

بۆيە، ھەر بىزنىڭ بىلەن، بەلەم بۇ چەند سەئەتلىك ھەمۇ شىتلىكى بىر خۇت بەرەۋە. مەن بۇ ئەۋە لىرە نىم پىت بلىم لە ژيانى ئاسايىت رابكە. مەن بۇ ئەۋە لىرەم رىگاكان و ئامرازەكان و كىمىيائى وەرچەرخاندىنى ئاسايى بۇ سەرووناسايىت پىت بلىم. لە دوكاندا ھەر بىزنىڭ بىلەن، بەلەم لە مەلەۋە بىزنىڭ مەلە. ھەندى جارىش بۇ چەند سەئەتلىك تەنەت مالىش، خىزانىش، ژنىش، مەلىش بىر خۇت بەرەۋە. بۇ چەند سەئەتلىك تەنەت بەلەگەل خۇتدا. بىچۆرە قىۋولايى زىياتر و زىياترى بوۋى خۇتەۋە. دىلت خۇش بىكە، خۇت خۇش بوۋىت.

ئىنجا ھىۋاش ھىۋاش بەلەگە دىيت، خۇشىيەكى مەزەن سەرچاۋە دەگرى بەبى ھەبوۋى ھۆكارىك لە جىھانى دەرەۋەرا. ئەمە خۇت ھۆكارەكەيت، ئەمە شىكۋەكردى خۇتە، ئەمە يە تىرامان لە ناۋەۋە.

بە دانىشتەن بە بىدەنگى و ھىچ نەكردن، بە ھار دىت و گىا خۇى دەپوۋىت. بە بىدەنگى دانىشتە، ھىچ مەكە، و چاۋەپى بە ھار بىكە. دىت، ھەمىشە دىت، كاتىكىش كە دىت گزۇگىا خۇى دەپوۋىت. تۇ خۇشىيەكى گەرە دەبىنىت كە بەبى ھۇ لە تۆۋە : سەرەلدەدات بەبى ھىچ ھۆكارىك. ئىنجا ھاۋىەشى پىبىكە، بىبەخشە بە خەلك! ئەو كاتە خىرەكەى تۇ لە ناۋەۋەرا دەبىت. ئەو كاتە تەنەت ئامرازىك نابىت بۇ بەدەستەپىنانى ئامانجىك، ئەو كاتە بە ھاىەكى خۇى دەبىت.

بە شىۋەيەكى دىارىكراۋ (سانىاس) ھەكەى مەن شىت نىيە جىكە لە ژيان لە جىھانى ئاسايىدا، بەلەم ژيان بە شىۋازىك كە تۇ نابىتە مولىكى، ھەر لە سەروۋىەۋە دەبىت، ھەر لە جىھاندا دەمىنىتەۋە و لەگەل ئەۋەشدا كەمىك لە سەروۋىەۋە دەبىت. ئەمە يە (سانىاس).

ئەمە (سانىاس) ھەكەكە، (رام پراساد) نىيە: لەۋەدا كە دەبى لە رتەكەت، مەلەكانت، بىزنىڭ رابكەيت و بچىتە چىپاكانى ھىمالايا. ئەم جۆرە شتە قەت

نه نجامی نه بووه، زور که س چوونه هیمالایا، به لام نه قله ده به نکه کانیاں له گهل
 خویاندا هینایه وه. هیمالایا یارمه تیده ریاں نه بوو، به پیچه وانه وه، جوانی هیمالایان
 تیکدا. هیمالایا چۆن ده توانی یارمه تیت بدات؟ تو ده توانیت جیهان جی بیلیت،
 به لام ناتوانیت نه قلت لیره جی بیلیت. نه قلت له گهلنا دیت، له ناو تودایه. له هر
 کوئی به کیش بیت، هه مان نه و نه قلهت هه مان جیهان له دهوری تو دروست ده کات.
 تو ده توانیت جیهان جی بیلیت... تو هه مان شت ده بیت. تو جاریکی تر هه مان
 جیهان دروست ده که یته وه، چونکه تو نه خشه که له نه قلتدا جی ده هیلیت. نه مه
 پرسی جیهان شتنی جیهان نییه، نه مه پرسی گوپینی نه قله، ده سته رداربوونه له
 نه قل. نه مه یه تیرامان له ناخ.

نه مریکا

تایه فه به کی ناسراو به (باوله کان) ئیحتیفال به هه مرو لایه نه کانی زیانه وه ده که ن،
 له وانه ش جه سته. ئیمه ی نه مریکی خوراکی ته ندروست ده ناخینه جه سته مان.
 مه ساجی ده که یین و راهینانی پی ده که یین. ویرای هاوشیوه بییمان له روانگه ماندا،
 پیم واییه تیگه یشتنمان له باره ی جه سته وه هه مان تیگه یشتنی (باوله کان) بیت،
 وایه؟

جیاوازییه کی زور هه یه و جیاوازییه که چه ندیتی نییه، به لکو چۆنایه تییه. جیهانی
 مۆدیرن، نه قلی مۆدیرن ته نیا په رستگا به تاله که ده ناسیت. به ته وای بیر
 چووه ته وه که کی له ناو په رستگا که دا ته قدیس کراوه. بۆیه به رده وام ده بین له
 په رستنی په رستگا که، به لام خودا بیر ده چیته وه. نه مریکی، وه کو جه سته
 جه سته ی خوش ده وی، (باولی) جه سته ی خوی وه کو به رجه سته بووی خودا وه ند
 خوش ده وی. جه سته ی له خویدا هیچ نییه. به هوی نه و شته ی که له و دیو

جەستەوۋەيە درەوشاۋەيە. شىكۈي جەستە لە خودى جەستەدا نىيە - كە
خانە خويىيە - بەلكو لە ميوانەكەدايە. ئەگەر تۆ ميوان لەبىر يەكەيت، ئەوا
سەرگەرمىيەكى گەرەيە. ئەگەر ميوانىشت بىر يىتەو، ئەوا خۆشەويستى جەستە،
ئىحتىفالکردن بە جەستەو بە شىكە لە پەرستىن.

پەرستىن ئەمريكايى بۆ جەستە، بى مانايە. لىرەو، خەلكى پەلۋاى خۇراكى
تەندروستى و مەساج و ھەزاران رىگەي ترەو ھەن بۆ دروستکردنى مانا لە ژياندا.
بەلام بېروانە ناو چاۋەكانيان، بەتالبيەكى گەرەيە. تۆ دەتوانىت ئەو شتە
بىيىت كە ئيانە. بۆنە خۆشەكە پەيدا نەبوو، گولەكە شىكۈفەي نەكردو. لە
قوۋلايى ناو ھەياندە ھەكو بىابان ھەمان، گومپان، نازان چى بىكەن. ئەوان
بەردەوامن لە زۆرشت بۆ جەستە، بەلام ئەمە ئامانجەكە ناپىكىت.

من چىرۆكىكم بىستوۋە:

رۆزەنفىلد بە بزەيەكەو چوۋە مائەو، بە ژنەكەي وت "قەت بۆى ناچىت كە چ
سەققەيەكم بە دەستەيىناو، باشترىن دوو جووت تايەم بە فرخى داشكىنراۋ كرى!"
خاتو رۆزەنفىلد وتى "ئەو شىت بوويت؟ تايەت بۆچى كرىوۋ؟ تۆ
ئۆتۆمبىلىشت نىيە".

رۆزەنفىلد وتى "كەواتە، تۆ ستىيان دەكرىت، وا نىيە؟"

ئەگەر سەنتەرون بوو، ئەوا دەشى بەردەوام بىت لە رازاندەوۋەي پەراۋىن.
لەوانەيە ئەمە ئەوانىتر قىرپو بدات، بەلام رەزامەندەت ناكات. لەوانەيە ھەندى جار
تۆش قىرپو بدات، چونكە درۆي چەندبارە بوو ھەي كە سىيكىش ئىتر ھەكو راستى
دەردەكەويت. بەلام ناتوۋانى رەزامەندەت بىكات، ناتوۋانى قەناعەتتە بدانى. ئەمريكى
سەرسەختانە ھەول دەدات خۆشى لە ژيان بىيىت، بەلام پىدەچى ھىچ خۆشبيەكى
نەي. (باۋل) بەھىچ شىۋەيەك ھەول نادات خۆشى لە ژيان بىيىت. ھىچ

تەقەلایەکی تیا نییە، ھەر خۆشی دەبینیت و تەواو. شتیکیش نییە خۆشی لی
 ببینیت، ئەو دەروژەگەرکی سەر جادەییە، بەلام ئەو شتیکیش ناوەوێ ھەبە،
 رووناکاییەکی نەزانراو دەورەیی داوہ. گۆرانییەکانی تەنیا گۆرانى نین، شتیک لە
 سەرەوہ دادەبەزیتە ناویان. کاتیک سەما دەکات، تەنیا جەستەیی ئاجولیت، شتیک
 قوولتر جولۆہ. ھەول ئادات خۆشی ببینیت.

بیرت بێ: ھەر کاتیک ھەولتدا خۆشی ببینیت، نایینکیت. ھەرکاتیک ھەولتدا
 خۆشبەختی بە دەست بێنیت، پێی ناگەیت. خودی تەقەلا بۆ خۆشبەختی ناکۆکە -
 چونکە خۆشبەختی لێرەییە: تۆ ناتوانیت بە دەستی بێنیت. نابێ ھیچ شتی بکڕیت
 بۆ بە دەستھێنانی، دەبێ تەنیا رێگەیی بدەیت. ئەمە روودەدات، لە دەوری تۆیە،
 لە ناوہوہی، لە دەروہی، تەنیا خۆشبەختی ھەبە. ھیچ شتیکیش تر واقعی نییە.
 تەماشای بکە، بڕوانە ناو قوولایی جیھان، ناو درەختەکان، باندەکان، بەردەکان،
 رووبارەکان، ناو ئەستێرەکان، مانگ و خۆر، ناو خەلک، ئاژەلان - بڕوانە قوولایی،
 ھەبوون لە کەرەستەیی خۆشبەختی و خۆشی دروستبووہ، شتیک نییە ھەولێ بۆ
 بدری. لەوانەییە کرداری تۆ کۆسپ بێت. پشوو بدە و تیرت دەکا، پشوو بدە و خۆی
 دەخزێنیتە ناوئەوہ، پشوو بدە و لەسەرئەوہ دەپژیت.

رەھەندی (باول) (ئێرە - ئیستا) یە، رەھەندی ئەمریکی شوێنیکى ترە (ئەوکاتە -
 ئەوێ) یە، بەلام قەت (ئێرە - ئیستا) نییە. ئەمریکی زۆر سەرسەختانە لە
 پراوہ دوواندایە، دەیەوێ شتیک لە ژیان دەستبەخات، ھەول دەدات ژیان بگوشیت.
 ھیچی لی بە دەست نایەت چونکە ئەمە شیوازەکی نییە. تۆ ناتوانیت ژیان
 بگوشیت، دەبێ ملی بۆ بدەیت. تۆ ناتوانیت ژیان داگیر بکەیت. دەبێ تۆ بویریت
 لەلایەن ژیانەوہ بێ زینریت. بەزین لەوێ سەرکەوتنە، تەقەلای سەرکەوتنیش ھیچ
 نییە جگە لە کۆتایی تۆ، شکستیکى سەرپاگیرە.

ژیان ناتووانری داگیر بکریټ چونکه بهش ناتووانی گشت داگیر بکات. وه کو نه وه وایه دلۆپه ئاوکی بچوک ههول بدات بیټه ئوقیانووس، بهلام ناتووانی ئوقیانووس بگریټ. بهلی، دلۆپه بچوکه که دهتووانی بجیته ناو ئوقیانووسه وه و بیټه ئوقیانووس، بهلام ناتووانی ئوقیانووس بگریټ. له راستیدا، بهربوونه وه ناو ئوقیانووس، خزان بۆ ناو ئوقیانووس شیوازی داگیرکردنه کهیه. خۆت ههلوه شیئه.

ئێستا با پێت بلیم: ئهمریکی ههول دههات خۆشبهختی بدۆزیته وه، لیره وهیه که له راده به ده ر به جهسته وهیه نیگه رانه. ته قریبه ن بوو ته فرچک گرتنیك. له نیگه رانی ده رچوو، فرچکی پێوه گرتوو: به بهرده وامی بیر له جهسته ده کاته وه، ئه مه و نه وه ده کات، هه موو جۆره شتیك ده کات. نه و له ته قه لای نه وه دایه له ریگه ی جهسته وه بگاته خۆشبهختیه ک، ئه مه مومکین نییه.

(باولی) پێی گه یشتوو. هه نووکه له نار خۆیدا بینووویه تی. نه و روانیوویه ته ناو قوولایی جهسته ی، نه ک له ریگه ی مه ساج و ساونا وه. نه و له ریگه ی خۆشه ویستی و تێرامان له ناخه وه روانیوویه ته ناوی و بۆی ده رکه وتوو له وێیه، گه نجینه که له وێیه. که چی شه ویان هه ر جهسته ی خۆی ده په رستیټ، ئه میان له باره ی جهسته وهیه به ئاگایه چونکه ئیلاهییه تی هه لگرتوو.

تییینی نه وه ت کردوو کاتیك ژنی سکپه به ریگه دا ده پوات زۆر وریایه، چونکه ژیانکی نوێ تیایدا سه رچاوه ی گرتوو. نه و شیوه گۆرانه ت به دی کردوو که روخساری ژندا رووده ات کاتیك سکپه ؟ روخساری دره وشاوه یه، ئومیده واره، پر بوو له ژیا نی نوێ، ئه گه ری نوێ. بپوانه (پرافولا) که ئێستا سکی پره. بپوانه روخساری - چون شیوه ی گۆپاوه، چه نیک دلخۆش دیاره. نه و گه نجینه یه ک، گه نجینه یه کی مه زنی هه لگرتوو. ژیانکی نوێ له ریگه ی نه و دیته کایه وه. نه و به

وریاییه وه ده پروات. شکویه ک له ودا سه ریبه لداوه چونکه سکپره. نه و چیر ته نیا نییه: جهسته ی بووه ته په رستگا. نه مه م ته نیا بۆنه وه بوو نینگیت.

نه ی له باره ی (یاول)یکه وه چی ده لئیت؟ خودا له وئیه. نه و سکپره به خوداوه ندیتی. نه و ده دره وشیتته وه، نه و دره وشاوه یه، سه ما ده کات و گۆرانی ده لئیت. به وه ی که هیچی نییه، خاوه نی هه موو شتیکه. به وه ی که هیچی نییه، ده وله مه ندرین مروقی جیهانه. به شیوازیک له شیوازه کان نه و ته نیا ده رۆزه که ریکی سه ر جاده یه و به شیوازیکی تر ئیمپراتۆره. به هوی نه وه ی که له ناوه وه دا روویداوه - نه وه ی که به تاگا هاتوه ته وه - به جهسته ی دلخۆشه، تاگای له جهسته یه تی، جهسته ی خوش ده وئیت. نه م خۆشه ویستییه سه راپا جیاوازه.

دوه م: نه قلی نه مریکی کئیرکئیکاره. مه رچ نییه. تو به راستی جهسته ت خوش بویت، له وانه یه تو له پیشبرکئیدا بیت له گه ل نه وانیتردا. چونکه نه وانیتر هه ندی شت ده که ن که ده بی تو ش بیانکه یته وه. نه قلی نه مریکی ساویلکه ترین نه قلی ته موحه له جیهاندا. نه قلیکی دنیاگه رایانه ی بنچینه ییه. هه ر بۆیه بزئسمان بووه ته به رزترین واقعیه ت له نه مریکا. هه موو شتیککی تر چووه ته پاشه وه. بزئسمان، نه و که سه ی که پاره ی کۆنترۆل کردوه به رزترین واقعیه ته. له هیندستان، براهمیه کان به رزترین واقعیه ت بوون.

پاره ی پر پیشبرکئیتین بواره. پئویست ناکات رۆشنبریت هه بیت، ته نیا پئویسته پاره ت هه بیت. پئویست ناکات هیچ له باره ی موسیقا و شیعیر بزانیست. پئویست ناکات هیچ له باره ی نه ده بی کۆن، میژوو، ئایین، فه لسه فه بزانیست - نا، پئویست ناکات بزانیست. نه گه ر بالاتسیکی گه وره ی بانکت هه بیت نه و گرنگیت. بۆیه ده لئیم نه مه ساویلکه ترین نه قله که هیه. نه م نه قله ش هه موو شتیککی کردوه به بازرگانی. نه م نه قله به به رده وامی له کئیرکئیداوه. ته نانه ت نه گه ر تو تابلوی (شان

گوخ) يان (پيكاسو) ش بکريت ئەوا لە بەرئەو نايکريت کە هى پيكاسو، بە لکو
 لە بەرئەو دە بکريت کە دراوسى کانیش کړيو ويانه، ئەوان تابلۆيه کى پيكاسو له
 ژووره کە ياندا ههيه، ئەى چۆن نايى تق هه تى؟ دەبى هه تىت. له وانه يه تق هه
 نه زانيت - له وانه يه نه زانيت چۆن هه ليواسيت، کام لايه ي کام لايه يه. چونکه، بۆ
 نموونه ئىشى پيكاسو، قورسه بزانيت کام لايه ي سەر هه و کام لايه ي خواره وه يه.
 له وانه يه به ههچ شى وه يه ک نه زانيت تابلۆى ئەسلى پيكاسو يه يان نا. له وانه يه هه
 لى نه روانيت، به لام لە بەرئەو هى ئەوانىتر هه يانه و باسى پيكاسو ده کەن، دەبى
 تقش رۆشن بريت بخه يه روو. تق ته نيا پاره کەت پيشان ده ده يت. بۆيه هه ر شتىکى
 به نرخ گرنگى پهيدا ده کات، هه ر شتىک کە به نرخ بى به گرنگ ده بينرى.

پێده چى پاره و دراوسى تاکه پتوهر بن بۆ برياردان له سەر هه موو شتىک:
 ئۆتۆمبيل کانيان، خانوو کانيان، تابلۆ کانيان، ديکوراتيان. خه لک له حه مامه کانياندا
 ساونا ده کەن نه ک لە بەرئەو هى جه سته کانيان خۆش ده وى، مه رج نيه، به لکو
 لە بەرئەو هى کە هه موويان هه يانه. ئەگەر نه تى ئەوا هه ژار دياريت. ئەگەر هه موو
 کە سىک خانوويه کى له سەر گرده کە هه يت، دەبى تقش هه تىت. له وانه يه تق
 نه زانيت چۆن خۆشى له گرده کان ببينيت، له وانه يه له وى بىزاريش ببيت. يان
 له وانه يه تق هه ر ته له قزىون و رادىوکەت ببه يت و له وى گوئى له هه مان به رنامه
 بگريست و هه مان پرۆگرام ته ماشا بکە يت وه کە له ماله وه گوئى لى ده گرت و
 ته ماشات ده کرد. ئەو شوئنه ي کە لى دانىشتوو يت چ جيا وازيه ک دروست ده کات
 جا ژووره کەى خۆت يان سەر گرده کە؟ به لام ئەوانىتر هه يانه. گه راجىکى چوار
 ئۆتۆمبيل پتويسته، ئەوانىتر هه يانه. له وانه يه پتويستت به چوار ئۆتۆمبيل نه يت.
 ئەقلى ئەمريکى به رده وام له پيش بکندايه له گەل ئەوانىتر دا. (باولى) پيش بکيتکار
 نيه. ئەو هاتوو ته ده ر. ئەو ده لىت "من چيتر په رۆشى ئەوه نيم کە ئەوانىتر

دهيگن، من ته نيا په روښي نه ودم که هم. من په روښي نه وه نيم که نه وانيتر
 هه يانه، من ته نيا په روښي نه ودم که هم. هر که راستييه که ده بينيت، واته
 نه مهی که ده شئی ژيان په کجار زور پرخوښي بيت به بی هه موونی شتی زور، نه و
 کاته کي نيگه رانه؟

(لوک) ی پیر و ژنه که ی وه کو ره زیلترین ژن و میړدی ناوچه که تاسر ابوون، لوک
 مرد و چه ند مانگیک دواتر ژنه که شی له پیخه فی مهرگدا بوو. نه و بانگی دراوسپیه کی
 کرد و به لاوازییه وه وتی "(رقتی)، به جله تاوری شمیه که مه وه بمنیزه، به لام پیش
 نه وه، پارچه ی پشته وه ی لی بېره و درنسیکی نویی لی دروست بکه، قوماشیکی
 چاکه و نامه وی له ده سستی بدهم."

(رقتی) وتی ناتوانم نه مه بکه م. کاتیک تو و لوک به قادرمه تالتونییه که دا سهر
 ده که ون، نه گره فریشته کان بلین بوجی درنسه که ت پشته وه ی نییه نه و کاته چی
 ده لین؟

"نه وان سهیری من فاکه ن. من (لوک) م به بی پانتول ناشتووه."

نیگه رانییه که هه میسه نه ویتره - لوک پانتولی له به ردا نییه بویه هه مووان سهیری
 نه و ده که ن. نیگه رانی ته مریکی، نه ویتره. نیگه رانی (باول) خودی خویه تی. باول
 زور خوپه رسته، نیگه رانی تو نییه و نیگه رانی هیچ شتیک نییه که تو هه ته یان هیچ
 شتیک که کردووته. هیچ نیگه ران نییه له باره ی ژياننامه ی تووه، نه و وه ها له سهر
 نه م زه ویه ده ژیت که وه ک بلینی هه ته نیا بووه. بیگومان نه و فزایه کی گه وره له
 ده وری هه یه - چونکه وه ها له سهر نه م زه ویه ده ژیت وه ک بلی ته نیا بووه. نه و
 به بی نیگه رانی له بوجوونی نه وانیتر له سهر نه م زه ویه ده جولیته وه. نه و ژيانی
 خوی ده ژیت، نه و شتی خوی ده کات و بوونی خوی نه نجام ده دات، بیگومان نه و
 وه کو منال دلخوښه. دلخوښیه که ی زور ساده یه، به ریانه یه. دلخوښیه که

رېځفېكر او نىيە، دروستكار او نىيە، زۆر سادە يە، جەۋھەرىيە، بىنچىنە يىيە، ۋە كۈ
ئەۋەى منال.

ئىبىينى منال ت كىردۈۋە كە بەبى ھۆ رادەكات، ھاۋار دەكات، سەما دەكات -
لە بەرئەۋەى ھىچى نىيە؟ ئەگەر تۆ لىيى بېرسىت "بۆچى ئەۋەندە دىلخۇشيت؟"
ناتروانى ۋە لامىت بىداتەۋە. بە راستى پىيى ۋا دەبىي كە تۆ شىتتيت؟ ئايا ھۆكارىك
پىيويستە بۆنەۋەى دىلخۇش بىت؟ ئەۋ توۋشى شۆك دەبىت ئەگەر "بۆچى" بوترى.
ئەۋ شانەكانى ھەلدە تەكىتت ۋە لە حالە تەكەى بەردەۋام دەبىي ۋ جارىكى تر دەست
دەكاتەۋە بە گۆرانى ۋتن ۋ سەما كىردن. منال ھىچى نىيە. ھىشتا سەۋك ۋە زىران
نىيە، ھىشتا مىيۈنەر نىيە. ئەۋ خاۋەنى ھىچ نىيە - لەۋانە يە چەند قاۋغە گىچكە
ماسىيەك يان چەند بەردىكى ھەبىت كە لە كەنارى دەريا كۆى كىردۈنە تەۋە ۋ ھىچى
تر.

كاتىك ژيان كۆتايى دىت ژيانى (باۋل) كۆتايى نايەت. كاتىك ژيان كۆتايى دىت
ژيانى ئەمىرىكى كۆتايى دىت. كاتىك جەستە كۆتايى دىت، ئەمىرىكى كۆتايى دىت.
لېرەۋە ئەمىرىكى زۆر لە مردن دەترسىت. بە ھۆى ترسى مردنەۋە، ئەمىرىكى
بەردەۋامە لە ھەۋلى درىژ كىردنەۋەى ژيانى، ھەندى جار درىژ كىردنەۋە يەكى سەير.
ئىستا گەلىك ئەمىرىكى ھەن كە لە نەخۇشخانەكان، لە خانە دەروونىيەكان لە مان ۋ
نەمانن. ئەۋان نارىن، بەلكو لەمىژە مردوون. ئەۋان تەنيا پىزىشكەكان ۋ كەرەستەى
مۆدىرن بەپىۋەيان دەبەن. بە جۆرىك لە جۆرەكان ماۋنە تەۋە.

ترس لە مەرگ زۆر گەرەپە: ھەر كە نەما ئەۋا تۆش تاھەنايە دەپۆيت ۋ ھىچ
شتىك نامىننە تەۋە - چۈنكە ئەمىرىكى تەنيا جەستە دەناسىت ۋ ھىچى تر. ئەگەر تۆ
تەنيا جەستە بىناسىت ئەۋا زۆر ھەزار دەبىت. يەكەم، تۆ ھەمىشە لە مردن
دەترسىت ۋ ئەۋ كەسەى كە لە مردن دەترسىت لە ژىن دەترسىت - چۈنكە ژيان ۋ

مەرگ ئەۋەندە بەيەكەۋەن كە ئەگەر لە مردن بترسیت ئەوا لە ژینیش دەترسیت، ئەۋە ژيانە مەرگ دەھینیت، بۆيە ئەگەر لە مەرگ بترسیت، چۈن دەتوانیت بە راستى ژيانىت خوش بویت ؟ ترسەكە ھەر دەبى، ئەۋە ژيانە كە مەرگ دەھینیت، تۆ ناتوانیت ھەمووى بژیت. ئەگەر مەرگ كۆتايى بە ھەموو شتىك بېنیت، ئەگەر ئەۋە بېركردنەۋە و تىگەيشتنى تۆ بېت، ئەوا ژيانىت ژيانىكى پەلەكردن و راۋەدوونان دەبېت. لەبەرئەۋەى مەرگ دېت، تۆ ناتوانیت ئارام بېت. لىرەۋەيە كە ئەمىرىكى فرچكى بە خىرايەۋە گرتوۋە: دەبى ھەموو شتىك بە خىرايى بكرىت چونكە مەرگ نزيك دەكەۋىتەۋە، بۆيە ھەول بەدە چەندەى شتى زۆرتر ھەيە بىكە پېش ئەۋەى بمریت. ھەول بەدە بوونت پرتىر بكەيت لە ئەزموونى زۆرتر پېش ئەۋەى بمریت، چونكە كە مردیت، ئىتر مردوویت.

ئەمە بىمانايەكى گەرە و بىگومان عەزاب و شلەژانىش دىنیتە كايەۋە. ئەگەر ھىچ نەبى جەستە بھىلئەۋە، ئەوا ھەرچىيەك بىكەيت ئەوا ناتوانىت زۆر قوول بېت. ئەو كاتە ھەرچىيەك بىكەيت ناتوانى رەزامەندت بكات، ئەگەر مەرگ كۆتايى بېت و ھىچ شتىك نەمىنى، ئەوا ناكرى ژيان ھىچ مانا و گرنگىيەكى ھەبېت. ئەو كاتە حىكايەتىك دەبى كە گەمژەيەك دەيگىرئەۋە، پىرە لە تورەيى و ژاۋەژاۋ، دەلالەت لە ھىچ دەكات.

كەۋاتە ئەمىرىكى لەلایەكەۋە بە بەردەۋامى لە شوينىكەۋە بۆ شوينىكى تر دەچىت بۆئەۋەى بە شىۋەيەك لە شىۋەكان ئەزموونەكە دەست بخات، بە شىۋەيەك لە شىۋەكان ئەزموونەكە لە دەست نەدات. ئەو، بە سەرانسەرى جىھاندا رادەكات، لە شارىكەۋە بۆ شارىكى تر، لە ولاتىكەۋە بۆ ولاتىكى تر، لە ھۆتلىكەۋە بۆ ھۆتلىكى تر. ئەو لە رۆحانىيەكەۋە دەچىتە لای رۆحانىيەكى تر، لە كەنيسەيەكەۋە بۆ كەنيسەيەكى تر، لە گەپاندایە، چونكە مەرگ لە ھاتندايە. لە

سەرىكەۋە راكەپاكتىكى شىتەنەي بەردەۋام ھەيە و لە سەرىكى تىشەۋە پەيىردىكى قول بەۋەي كە ھەموو شىتەك بى كەلگە - چونكە مەرگ كۆتايى بە ھەموو شىتەك دىنىت. بۆيە تۇ چ ئەۋەي ژيانىكى دەۋلەمەند بىزى يان ژيانىكى ھەزار، چ ئەۋەي زىرەك بىت يان نازىرەك، چ ئەۋەي عاشقىكى مەزىن بوويت يان بىز، جىاۋازى جىيە؟ دىۋاجار مەرگ دىت و ھەموۋان يەكسان دەكات: زىر و گەمژە، دىندار و گوناھكار، خەلگى رۆشەنبوۋە و خەلگى دەبەنگ، ھەموۋان دەچنە ناۋ زەۋىيەۋە و بىز دەبن. بۆيە ماناى ھەموو ئەۋە جىيە؟ چ ئەۋەي بودا بىت يان عىسا يان جوداس، چ جىاۋازىيەكى ھەيە؟ عىسا لە سەر خاچ دەمرى، جوداس رۆزى دواتر خۇى دەكۆزىت - ھەردوۋكىيان لە ناۋ زەۋىيدا ون دەبن. لە لايەكى ترەۋە ترەۋە ھەيە لە بارەي ئەۋەي كە لەۋانەيە تۇ پىتى ئەگەيت و ئەۋانپىر پىتى بگەن و لە لايەكى ترەۋە پەيىردىكى قول ھەيە بەۋەي كە تەنەت ئەگەر پىشى بگەيت ئەۋا بە ھىچ شىتەك ئەگە يىشتوويت. تەنەت ئەگەرچى بىشكەيت، ناگەيتە ھىچ شىۋىنىك چونكە مەرگ دىت و ھەموو شىتەك لە ناۋ دەبات.

ئەمەيە تىگە يىشتىنى (باۋل): ئەمەي كە پىۋىست ناكات بچىتە ھىچ شىۋىنىك. تەنەت ئەگەر تۇ بەردەۋام لە ژىر درەختىكىشدا دانىشىت، ۋەكو ئەۋەي بەسەر بودا داھات، ئەۋا خوداى خۇى دىتە لات. ئەۋە دەچۈۋە ھىچ شىۋىنىك - ھەر لە ژىر درەختەكە دا دانىشتىۋو.

ھەموۋى دىت - تۇ تەنەيا تۈۋانكە دروست دەكەيت، ئىتر ھەموۋى دىت - تۇ تەنەيا دەرگاگە دەكەيتەۋە. ژيان ئامادەيە بىتە لات. تۇ تەگەرەي زۆر دروست دەكەيت و گەرەترىن تەگەرە ئەۋەيە كە تۇ دەتۈۋانپىر راۋەدوۋنان دروست بگەيت. بەھۇى راۋەدوۋنان و راكردنەكە تەۋە، ھەركاتىك ژيان بىت و لە دەرگاگە ت بىت ئەۋا قەت لەۋى ناتدۆزىتەۋە. تۇ ھەمىشە لە شىۋىنىكى تىت. كاتىك ژيان دەگاتە ئەۋى، تۇ

رۆيشتوويت. بۆيە تۆ بەردەوام بەدوای ژياندا رادەكەيت و ژيانيش بەدوای تۆدا و
بەيەكگە يشتەنەكە قەت روونادات.

ببە... تەنيا ببە، و چاوەرئ بکە، و ئارام بە.

ئەقلىكى ديارىكرائو ھاتووہ تە بوون - ئەقلى ئەمريكى، ئەمە شىتىكى نوئيە لە
مىژووى مرقاىە تيدا.

بۆ يەكەمىن جار لە تەراوى مىژووى مرقاىە، ئەقلى ئەمريكى راھىتراوترين ئەقلى
بۆ جىھان. كۆمەلگەى ئەمريكى يەكەم كۆمەلگەىە لە مىژووى مرقاىە كە بزنسمان - و
سەرکەوتنەكەى - داگىرى كردووہ. ھىچ كۆمەلگەىەك ئاوەكو ئىستا لەلايەن
بزنسمانەوہ داگىر نەكراوہ. لە ھىندستان لىكۆلەر، براھمى، پروفيسور، شارەزا
داگىريان كردبوو. لە ئىنگلىزە ئەريستوكراتەكان... لە ئەوروپا و لە ژاپون
جەنگاوەرەكان بوون، ساموراي بوو. بزنسمان ھىچ شوئىنىكى تىرى داگىر نەكردووہ.
كەلتوور و كۆمەلگەى ئەمريكى لەسەر بنەماى ئەقلى بزنسمان بونىاد ئراون. لە
راستيدا، دەوترى ئەگەر ئەلمانىيەك بەكەسىكى بوتايە "مەن بزنسمانم" ئەوا
ھەستى بەكەمىك سەرسوپماوى دەكرد. بزنسمان؟ ئەلمانى ھەستىكى خوشى
ھەبوو ئەگەر بىتووانايە بلىت ئوستادىم. ھەم؟ لەوانەىە ھەزار بىت، بەلام ئوستادىك
لە زانكۆيەكى گەورە. لەوانەىە زۆر زۆر دەولەمەند بىت، بەلام بزنسمان؟ ئەوكاتە
ھىچ نىيە... بزنسمان.

ئىستا لە ئەمريكا ئوستادبوون ھىچ نىيە. ھەر ئوستاد؟ — داماوہ! ئوستادەكان
ئەوانەن كە فەشەليان ھىتاوہ... ئوستادەكان ئەوانەن كە ناتووانن ھىچى تىرىن. لە
ئەمريكا كاتىك تۆ ناتووانىت ھىچى تىرىت ئەوا دەبىتە ئوستاد. بەلام بزنسمان
وشەىەكى سەتگىنە. ئەگەر تۆ بزنسمانىت، ئەوہىە كە پىويستە ببىت. ھەموو

كۆمەلگە لەسەر ئەقلى بزنسيمان و سەرکەوتنەكەى بونىياد نراوه. ئەم كۆمەلگەيە،
كۆمەلگەيەكى يەكجار سەرکەوتووه، چونكە هەركاتىك بزنسيمان دىتە ژوورەوه
سەرکەوتنەكەى لەگەڵ خويىدا دەهينىت.

هيندستان شىكسى هيناه - هەزارە، لە كۆيلايەتى و هەزارىدا ژياوه. براهمى
قەت لە هيج شويىنىك سەرکەوتوو نابىت، ئوسناد قاشىلە. هەركاتىك رووناكپيران
بەهيز دەين ئەوا كۆمەلگە تياچووه، چونكە هەردەمەقالتى و مشتومپريانە و هيج
ناكەن، بەلام هەرگيز هيج شتىك ناكەن كە سوودخوازانەيە. ئەوان رىك ئەو شتەيان
نيە كە پتيويستە. ئەوان باسى شتە مەزنەكان دەكەن و ژيانيش لە شتە بچوكەكان
پيكدىت. بزنسيمان دەپوانىتە شتە بچوكەكان، وردترين وردەكاريەكان، ئەو زۆر
زەمىنيە.

بۆيە من دەزانم كە سەرکەوتنى ئەقلى ئەمرىكى تەگەرەيە لە بەردەم جيهانى
ناوهوهدا. لە جيهانى ناوهوهدا روانگەيەكى جياواز پتيويستە - نازەمىنى،
شاعيرانەتر، رۆمانسىتر. بەلام دەكرى ئەمە بگۆردىت. دەكرى مرقۇ شل بپتەوه.
من ناليم ئەم ئەقلە لەناو ببردىت. ئەگەر تۆ لە جيهاندا ئيش دەكەيت ئەم ئەقلە
باشە، با هەر لەوى بىت، كاتىك پتيويست بوو بەكارى بپنە. لە بازاردا بەكارى بپنە.
لە بازاردا، هەرچيەك كە من باسى دەكەم و هەرچيەك كە لەگەڵ تۆدا ئالوگۆرى
دەكەم بى كەلكە، قەت لە بازاردا بەكارى مەهينە.

بۆيە مرقۇ دەبى زۆر شل بىت. ئەم ئەقلە لە بازاردا بەكار بپنە، بەلام كاتىك
دەچپتە ناو پەرستگاكهى ناوهوه، بەلايەوه بنى. جۆرىكى تىرى ئەقل بەكار بپنە،
كە ئەویش لەويە، تۆ بەكارت نەهيناه، ئەمە هەموويەتى.

گرنگترين شت كە بەسەر ئەو يەكەمىن مرقۇدا هات كە چووه سەر مانگ ئەوه
بوو كە لەپەر بپرى چووهوه ئەمرىكيە. لەپەر هەموو زەوى يەككە بوو، سنوور نەبوو،

چونكه له سەر زهوى نه خشه نيبه. كيشوهرى ئه مريكى، كيشوهرى ئه قريقى، كيشوهرى ئاسيايى، ئه م ولات و ئه و ولات هه مووى بزر بوو. ئه و هه ولى نه دا هه موو كه مپه ته ياره كان پيكه وه دابنى، نه يه كيئى سؤفيه ت و نه ئه مريكاش هه بوو، هه موو زهوى، يه ك بوو.

يه كه م قسه ش كه له لايه ن ئه مريكييه كه وه ده ربېردا ئه مه بوو "زه وييه خۆشه ويسته كه م!" ئه مه به رزبوونه وه يه. ئه و بۆ ساتنك هه موو پرۆگرامبوونه كه ي بېر چو بووه وه: "زه ويى خۆشه ويستم!" ئيستا هه موو زهوى هى ئه و بوو.

ئه مه يه كه له دۆخى بېده نگيدا به راستى رووده دات: ته واوى بوون هى تۆيه و هه موو دژه كان له ناويه كتريدا بزر ده بن، پشتيوانى يه كتر ده بن و له گه ل يه كدا سه ما ده كه ن. ده بېته ئۆركيستر يه ك.

ئه قل له ده ره وه را پرۆگرام بووه، ده كرى له ده ره وه را ئاراسته بكريت. ده بېت تۆ له ده ره وه ي ئه قلدا گه شه بكه يت، ته نيا ئه و كاته له ده ره وه را ئاراسته ناكريت. ته نيا مرقى ده ره وه ي ئه قل مرقىكى ئازاده، سه ربه خويه. ئه م مرقى نه ئه لمانيه، نه هيندييه، نه ئينگليزه، نه ئه مريكييه - هه ر ئازاده و هيجى تر. ئه مريكى، هيندى، ئه لمانى... ئه مانه ناوى زيندانه كانن، ئه مانه ئاسمانه كانى ئازادى تۆ نين. ئه مانه ئاسمانه كانى فېرېن نين، ئه مانه ئه و زيندانه ن كه تۆ تيايدا ده ژيت. مرقى ئازاد سه ر به خويه تى نه ك هيج كه سيكى تر. مرقى ئازاد ته نيا وزه يه كه به بى ناو، به بى قورم، به بى نه ژاد، به بى نه ته وه. رۆڭگارى نه ته وه كان و نه ژاده كان تپه رى، رۆڭگارى تاكه كه س به پتوه يه. له جيهان يكى باشترا، نه ئه لمانى ده بى، نه هيندى و نه هيندوس، نه مه سيحى بوونيان ده بى - ته نيا تاكه كه سى ته واو ئازاد بوونيان ده بى كه ژيانيان به شتوازى خويان ده ژين، ژيانى كه س هه راسان ناكه ن و رڭكه به كه سيش ناده ن ژيانيان هه راسان بكات.

پیاویک پرسپاری له (رابی)یه ک کرد، "بۆچی عیسا نه یوستوو له سه دهی بیسته می نه مریکا دا له دایک بییت؟" رابییه که شانه کانی هه لته کاند و وتی "له نه مریکا؟ نه مه مه حال ده بوو. یه که م، له کوئ پاکیزه یه که به دی ده که ییت؟ و دووهم، له کوئ سی پیاوی ژیر ده دۆزیه وه؟" نه مپۆکه نه مریکی، زیندووترین که سه له سه ر ئرز. نه وه ش له بهر هۆکاریکی ساده ی نه وه ی که "نه مریکی" نه ژاد نییه، تیکه له یه - تیکه له یه که له هه موو نه ژاده کان. نه مه شوینیکی به یه که گه یشتنه - شوینی به یه که گه یشتنی هه موو ولاته کان. نه مریکا له بهر هۆکاری ساده ی نه مه ی که خستنه وه ی منالی دوو په گ باشترین شت له هه موو منالیکدا ده هیئتیه کایه وه، ده وله مه نترین ولاته. نه ژاده کانی تر وه کو چه وزی بچوک وه هان که له ناو خویاندا زاووزی ده که ن، وه کو نه وه وایه که له ناو خیزانه که ی خۆتدا وه چه به یته وه. چه نده ی نه ژاده که بچوکتی بیت، پتوهری زیره کییه که ی نه وه نده لاوازتر ده بی. هه ر بۆیه له براکان قه ده غه کراوه که خوشکی خویان بخوانن - له بهر هۆکاری ساده ی نه وه ی که مناله که چه پۆل ده بی، زیندوونیتی نابی، مروفیکی راسته قینه نابی، زیاتر وه کو مۆزیان ته ماته ده بی! هیچ زیره کییه کی نابی.

زیره کی له رینگه ی وه چه ی دوو ره گه وه ده بییت. بۆیه نه مریکا له ماوه یه کی میژوویی زۆر کورتدا بوو به پر سامانترین ولات. ده بی هه موو ولاته کانی تر شتی که فیژ بن؛ وه چه ی دوو په گ بییتیه شتیکی ئاسایی. که سیک بکه به هاوسه رت که تا ده کری لیته وه دوو بیت. به لام خه لکی ریک به پیچه وانه وه هاوسه رگیری ده که ن. نه وان له و ده ورو نزیکانه که سیک ده دۆزنه وه، که سیک هه مان ئایین، هه مان نه ژاد، هه مان ره نگ. نه مه ش مروفایه تی له ناو ده بات.

نیستا تو ده توانیت پرسپار له به ختوکه رانی ئازهل بکه ییت - نه وان هه موو جۆره ئازهلکیان به ختو کردوو. پرسپار له و که سانه بکه ن که ئیش له سه ر به ختو کردنی

جۆرەكانى مېۋە و سەۋزە دەكەن، ئەۋان مېۋە و سەۋزەنى كۈلۈپتە بەرزيان بەرمەم
مېناۋە، لەبەر ھۆكارى سادەنى ئەۋەتى كە نوپۇگكردىيان پىادە كىردۈۋە. بەلام
ئېمە لەبارەنى مۇقەۋە نۇر نازانستى و نۇر خورافىن.

لە ئەمىرىكا ھەموو خورافىياتەكان تېكىشكاۋن. دەپۋايە ھەروا بىن چۈنكە ۋلاتىكى
نۇي بوو و ھەموو جىھان لەۋى بەيك گەپشت. خەك لە ھەموو ۋلاتانەۋە، لە
ئىسپانىاۋە، لە پورتوگالەۋە، لە ئىتالىاۋە، لە قەرەنساۋە، لە ھۆلندەۋە، لە
پۇلەنداۋە، لە ئىنگلىتەرەۋە... لە ھەموو شوئىننىكەۋە كۆ بوۈنەۋە. جۇرئىكى سەراپا
نۇيى مۇقە لەدايك بوو كە نۇر زىرەكتەرە، نۇر تەندروسستەرە، زىاتەر دەۋىت، تواناي
يەكجار نۇرى ھەن بۇ سەركىشى، نازايە. دەۋلەمەنتىن ۋلاتىشى لە جىھاندا
مېناۋەتە كايەۋە.

ھىندىيەك، ئىنگلىزىك و ئەمىرىكىيەك بە كۆرپىستانىكدا دەپۋىشتن. ئەمىرىكىيەكە
پرسىياري لە دۋستەكانى كرد "كاتىك مردن، خەز دەكەن لەلاى كىۋە بىنۇرئىن؟"
ھىندىيەكە ۋتى "مەھاتما گاندى".

ئىنگلىزەكە ۋتى: "ۋىنستون چەرچل".

ئەمىرىكىيەكە ۋتى "باشە، مەن خەز دەكەم لە تەنىشت راكىل ۋىلش بىنۇرئىم".

ھىندىيەكە ۋتى "بۈەستە، ئەۋ ھىشتا نەمردۈۋە!"

ئەمىرىكىيەكە ۋتى "دەزانم، بەلام مەنىش ھىشتا نەمردۈۋم!"

تەنات مەنلانى بچوكىش لە ئەمىرىكا، نۇرتەر لە ھەر شوئىننىكى تىرتىپامان و
تىگەپشتۈۋىيان ھەيە.

جىمى پىيارىدا كاتى ئەۋە ھاتۈۋە دەرسىك دابداتە كۆرەكەنى كە تۈزىك سەرشىت
بوو. ۋتى "بۆب، تۈشۈر دەبىتە پىياۋ و ئىستى پىم وايە دەبىي ژيان بە ھەند
ھەلگىرىت. تەنبا بىر لەۋە بىكەرەۋە گەر لەپىر مردم، تۈچىت بەسەردى؟"

منالەكە وتى "ھېچم بەسەر نايت، پرسىيارەكە ئەو ھەيە، تۇ چىت بەسەر دى؟"
 دەپى ئەو ھەت بىر بېنمە ھە: وشەي (فۇنى) بەماناى ساختە، لە ئەمىرىكا پەيدا
 بوو. ئەم وشەيە لە وشەي "تەلەفۇن" ھاتو ھە. كاتىك تۇ لەسەر تەلەفۇن لەگەل
 كەسىك قسە دەكەيت، تىيىنى ئەو ھەت كىردو ھە كە گۇرانتىك روودەدات؟ دەنگەكە
 ھەكو خۇي نىيە، تۇنى دەنگەكە ھەكو خۇي نىيە ھەكو س نازانىت ئاخۇ لە
 سەرەكەي ترەو ھەمىرىكىيەكى تر قسە دەكات يان خىو ھە.
 بىستوو ھەلەين:

دەروونشيكارىكى ناسراو چارەسەرى كابرايەكى زۇر دەولەمەندى دەكرد.
 ھەرچەندە ھەقدەستەكە لە تواناى مليۇنان كەس بەدەر بوو، بۇ دەولەمەندەكە
 ھېچ نەبوو. كابراى دەولەمەند بەردەوام بوو. سالىك تىپەپى ھەر لەسەر قەنەفەي
 دەروونشيكارەكە رادەكشا ھەو شتە سەير سەيرانەي دەوت... كە ناو سەرى تۇش
 زۇرى تىدایە، ئەمە شتىكى ترەكە تۇ لە ناو خۇتدا دەيانەتلىتە ھە، بەلام لە
 دەروونشيكارىدا دەپى ئەو شتەنە بھىنیتە دەرە ھە.

دەروونشيكارەكە بىزار دەبوو بەلام نەيدەتووانى دەولەمەنەكە وىل بىكات چۈنكە
 پارەيەكى زۇرى لى دەست دەكەوت. دواجار، چارەسەرىكى ئەمىرىكى بۇ دۇزىيە ھە:
 بە پىارە دەولەمەنەكەي وت "من نەخۇشى زۇرم ھەيە ھەو شت جەلەسەكانت ھەندى
 جار سى، چوار، پىنچ سەعات دەخايەنىت. تۇ كانت ھەيە، پارەشت ھەيە. من
 پىشنىارىكى سادەم ھەيە بۇت. من رىكۇردەرىكم ھەيە كە گوتى لى دەگرتىت. من
 چوار بۇ پىنچ سەعات بۇ دەمىنیتە ھە ھە شەویشدا كە كاتم ھەبوو، دەتووانم گوى
 لە شرىتى قسەكانت بگرم".

پىاوە دەولەمەنەكە وتى "زۇر باشە!"

رۆڭى دواتر كاتىك دەروونشىكارەكە ھاتە تۇفيسەكەي، پياۋە دەولەمەنەكەي
بىنى كە چوۋە دەرەۋە. وتى "ئاۋا خىرا؟ تەۋاۋ بوۋىت؟"

وتى "ئا، مەن رىكۆردەرەكەشم ھىئاۋە. رىكۆردەرەكەي مەن قەسە لەگەل
رىكۆردەرەكەي تۇدا دەكات، بۆچى پىنج سەعات بەغىرۇ بىدەم؟ كاتىك
رىكۆردەرەكە دەتوانىت ئەمە بىكات، چ پىۋىست دەكات ھەموو رۆڭىك بىم؟"
بە شىۋەيەيە كە مۇۋە پەيتا پەيتا مىكانىكىتر دەبى. ئەۋ ھەندى شىت دەلىت،
رۇيانىك دەلىت، بەلام ھەموۋى ۋەكو رۇيۇتە.

دەل كارنىكى كە يەككە لە فەيلەسوفە ھەرە ناسراۋەكانى ئەمىرىكا- ئەۋ جگە
لە ئەمىرىكا لە ھىچ شىۋىنىكى تر بە فەيلەسوف دانانى- بەلام كىتەكەي (چۆن
ھاۋپى بەدەست بىنىت ۋ كارىگەرى لەسەر خەلك دابىنىت) فرۇشى تەنبا بە پەي
دوۋەم ھات لەدۋاى ئىنجىلەۋە، پرىشە لە شىتى پوچ. ئەۋ دەلىت دەبى ھەموو
مىردىك، لانى كەم سى بۇ چۈر چار لە رۆڭىكدا بە ژەكەي بلىت "ئازىزەكەم، نۆرم
خۇش دەۋىت، ئاتوۋانم بى تۇ بىم. ئاتوۋانم بەبى تۇ درك بە خۇم بىكەم". جا تۇ
بە مەبەست ۋا بلىت يان نا ئەۋا گىرنگ نىيە.

ئىستا ساختەيى دەبىنىت؟ ئەگەر تۇ كەسىكت خۇش بوۋىت ئەۋا قورسە بلىت
"خۇشم دەۋىت" چۈنكە ۋشەكان كورت دىنن. ئەگەر سى، چۈر جارىش دوۋپاتى
بەيتەۋە ئەۋا رۆتىنىكى مىكانىكىيە... تۇ ھىچ مەبەستىكت نابى، بەلكو تەنبا
شرىتى ناۋ رىكۆردەرەكىت. لەۋانەيە شرىتەكە گىرى كىرەبىت: "ئازىزەكەم، خۇشم
دەۋىت". ئازىزەكەش ۋەلام دەداتەۋە، ۋ ھەردوۋكىان لە قولايى ناخىانەۋە رقىان
لە يەكتىيە: "ئەمە ئەۋ ژەيە كە ئازادىيى مەنى لەۋاۋىرد. ئەمە ئەۋ پياۋەيە كە مەنى
خستە ناۋ زىندانەۋە".

تەنیا يەك كەس لە سەرانسەرى مېژووى ئەمريكا دا لاي من رېزى ھەيە، ئەويش
(والت وايمەن) ە: پېم وا ئىيە ھىچ ئەمريكيەكى تر شايسەى رېزى زۆر بېت. بەلام
والت وايمەن لە رېزى زەبەلاحەكانى مېژوودايە.

لەوانەيە لە سەرانسەرى مېژووى ئەمريكا دا والت وايمەن تاكە كەس بېت كە زۆر
نزيكە لەو ھى رۆحانييەك بېت. ئەگىنا، ئەقلى ئەمريكى زۆر رووكەشە. ھەردەبى
رووكەشېش بېت چونكە تەمەنى زۆر ئىيە، ئەمە ئەقلى منالېكە كە پرسىيار لە
ھەموو شتېك دەكات: بەردەوامە لە پرسىيارکردنى ئەم بابەت و ئەو بابەت و تەنانەت
پېش ئەو ھى وەلامت دايتەو ھە چووەتە سەر پرسىيارىكى تر. زۆر بايەخ بە وەلامەكە
نادات، ھەرتەو ھەيە كە ھەزى لە پرسىيارکردنە، دەيەوى لە يەك كاتدا ھەموو شتېك
بزانىت. لە ئايىنىكەو ھە چىتە سەر ئايىنىكى تر، لە مامۇستايەكەو ھە چىتە لاي
مامۇستايەكى تر. بەردەوامە لە گەپان بۆ وەلامەكان لەو پەرى دنياشدا - بەلام
ھەموو شتېك تەقريبەن ھەروەكو مۆدىلات دەبېت.

دەروونشېكارەكان بۆيان دەرکەوتووە كە لە ئەمريكا ھەموو شتېك زياتر لە سى
سال ناخايەنىت. ئەمە سنوورى ئاسايى ھەر مۆدىلېكە - مەعجونىكى ددان،
سابونىكى ديارىكراو، شامپۇيەكى ديارىكراو، مەففەيەكى ديارىكراو، مامۇستايەكى
رۆحى ديارىكراو - ئەمانە ھەمووى دىنە ناو ھەمان بازارەو.

حساب كراو كە لە ئەمريكا، تېكراى ھەركەسېك لە سى سالدا ئىشەكەى
دەگۆرېت، ھەرسى سال جارېك ژنەكەى دەگۆرېت، ھەرسى سال جارېك شارەكەى
دەگۆرېت. پىدەچىت سى سال بەس بېت: شىكى نوى پىويستە.

پىدەچى والت وايمان تاكەكەسېكى ناوازە بېت كە لە ئەمريكا لەدايك بوو.
دەبووايە لە خۆرەلات لەدايك بېت.

والىت وايتمان يەككىگە لەو كەسانەى كە بە ھېچ شىئەيەك لە ئەمىرىكا لىيى
تېئانگەن- و لەگەل ئەو شەدا تاكە ئەمىرىكىيە كە كە شانازى پىئو بەكرىت،
مروڤ چەندەى كە مەتر شارستانى بىت، ئەوئەندە زىاتر سەرەتايى، ئەوئەندەش
زىاتر زىندووە. چەندەى تۆ زىاتر شارستانى بىت، ئەوئەندەش زىاتر دەبىتە
پلاستىكى- دەبىتە دەستكرد، يەكجار زۆر پروگرام دەبىت، رەگت لە زەويدا
لە دەست دەدەيت. تۆ لە جىھانى قورايى دەترسىت. تۆ دەست دەكەيت بە ژيان
دور لە جىهان، دەست دەكەيت بە ژەراويكردنى خۆت وەك بلىي سەر بەم جىھانە
نەيت.

تانترا دەلەيت: بۆ دۆزىنەوئەى كەسى راستەقىنە دەبىي بچىتە سەر رەگ و ريشە.
بۆيە تانترا دەلەيت: ئەوانەى كە ھىشتا ناشارستانىن، نەخويندەوارن،
ناپۆشنەيرن، زىندووترن، وزەيەكى زياترى ژيانىان تىدايە. ئەمە دىدى دەروونناسى
مۆدىرنىشە. قولە پرەشنىك زىندووترە لە ئەمىرىكىيەك- ئەمەيە ترسى ئەمىرىكى.
ئەمىرىكى زۆر لە قولە پرەش دەترسىت. ترسەكە ئەوئەيە كە ئەمىرىكى زۆر بە
پلاستىكى بوو و قولە پرەش ھىشتا زىندووە، ھىشتا واقعە.

مەملانىي نىوان رەشپىستەكان و سېي پىستەكان لە ئەمىرىكا بە راستى مەملانىي
نىيە لە نىوان رەش و سېي، مەملانىيە لە نىوان پلاستىك و واقعەدا. ئەمىرىكىش،
سېي پىستەكە، زۆر دەترسىت، ئەمەش بە شىئەيەكى بىنچىنەيى لە بەرئەوئەيە كە
ئەگەر قولە پرەشەكە رىگەى بدريت ئەوا ژنەكەى لە دەست دەدات، ئەمىرىكىيەكە
ژنەكەى لە دەست دەدات. قولە پرەشەكە زىندووترە، لە پروي سىكسىيەو چالاكترە،
وزەكەى ھىشتا كىيويانەيە. ئەمەش يەككىگە لە ترسەكانى خەلكى شارستانى، واتە
لە دەستدانى ژنەكەى. ئەوان دەزانن ئەگەر كەسانى زىندووى ترەبن، ئەوا ناتوانن
ژنەكانىان لە لاي خويان بھيلنەو.

تانترا دهلئت: له جيهاني نهوانه دا كه هيشتا سهره تايين، نهگري وهستاني
 گه شه ههيه. تو به ناراستهيه كي ههله دا گه شهت كردوه، نهوان هيشتا گه شهيان
 نه كردوه - نهوان هيشتا دهتووانن ناراستهيه كي دروست ههلبژين، نهوان
 بهتوانانن. ههروه ها نهوان هيچيان نيبه پاشه كشه ي لي بكن، نهوان دهتووانن
 راسته وخو بهره وپيش بچن.

تايانا مانجيكى كوتايى بق هه موو شتيك ههيه، يان زيان ته نيا ريكه وتيكه؟
 دهكرى بوتري زيان بهره و مانجيكى كوتايى دهپوات؟
 روشتن بهره و كوتا مانجيك؟

به تاييهت بق نه قلى خورثاويى، زور قورسه تيگه يت كه زيان بي مانجه.
 قورسيشه كه بي مانجه. نهگه به مانجيش بيت هه موو شته كه سهر دهبي - نه
 كاته كي بريار له سهر مانجه كه دهوات؟ نه و كاته دهبي درك به خودايهك بكريت
 كه بريار له سهر مانجه كه دهوات و نه و كاته مرؤفه كان ده بنه بوكه له، نه و كاته
 نازادي مومكين نيبه. نهگه مانجيكيش هه بيت نه و نه و كاته زيان وهكو بزني
 ليديت، ناكري خوشي تيا بيت. خورثاوا له سؤنگه ي مانجه وه بير ده كاته وه، به لام
 خوره لات له سؤنگه ي بي مانجيه وه بير ده كاته وه. خوره لات دهلئت زيان
 بزنيك نيبه، ياريه كه. ياريش له راستيدا مانجي تيا نيبه، بي مانجه. يان
 دهتوانيت بلبيت ياري مانجه كه يتي، ياري بكه يت به سه. زيان بهره و مانجيك
 ري ناكات، زيان له خويدا مانجه. بهره و نه جاميك، كوتايهك ناپوات، زيان نه م
 ساته، لي ره و نيتسا، كوتاكهيه.

نه م نه قله دهستكه وتخوزه قهت خوشبه ختي نابينييت، هه ميشه له ته نگرده دا
 دهبيت. ههركاتيگيش شتيك به دهستهات نه و نه قله دهستكه وتخوزه كه ههست به
 بهتالي دهكات، چونكه نيتسا دهبي مانجي نوئ دابهيترين. نه ميه له نه مريكا

روودەدات. زۆر ئىكەن ئامانجەكانى سەدەي رابردو بەدبەئاتوون، بۆيە ئەمريكا لە ئاڤمەيدى و ناكامىيەكى قوولدايە. ھەموو ئامانجەكانى باوكە دامەزىنە رەكان كە ئەمريكايان دروست كرد و دەستورى ئەمريكاش تەقريبەن بەدبەئاتووە. لە ئەمريكا كۆمەلگە بۆ يەكەمىن جار لە سەرانسەرى مېژووى موقايەتيدا گەيشتووە تە كامەرانى. تەقريبەن ھەموو كەس ئىكەن دەولەمەنە. كابراي ھەژارى ئەمريكى لېرە لە ھىندستان كەس ئىكەن دەولەمەندە.

ئامانجەكان تەقريبەن بەدبەئاتوون- ئەي ئىستا چى بکەيت؟ كۆمەلگە گەيشتووە تە كامەرانى: خۇراک ھەيە، شوپىنى نىشتە جېيپوون ھەيە، ھەمووان ئۆتۆمبىلى خۇيان ھەيە، رادىو، سەلاجە، تەلەفون ھەيە- ئەي ئىستا چى بکەيت؟ بەتالىيەكى گەرە ھەستى يى دەكرت، ئامانجى تر پېويستەن. پىدە چى ھىچ ئامانجىكى تىرىش بوونى نەيى. لەبرى ئۆتۆمبىلىك تۆ دەتوانىت دوو ئۆتۆمبىل ھەيىت- گەرە راجى دوو ئۆتۆمبىلى بوو تە ئامانج- يان دەتوانىت دوو خانووت ھەيىن، بەلام ئەمە لەماوھى دە سالدە بەدى دىت. ئامانجەكە ھەرچىيەك بىت دەتوانى بەدى بىت. ئەو كاتە ئەقلى دەستكە وتخواز ھەست بە بەتالى دەكات. ئىستا چى بکەيت؟ ديسان پېويستى بە ئامانجە و دەيى تۆ ئامانجىك دابەيتىت.

بۆيە تەواوى بزنسى ئەمريكا ئىستا پىشت ئەستورە بە دابەيتانى ئامانجەكان. ئامانج بە خەلگە بدە- ئەمەيە كە رىكلامەكان و ھەموو بزنسى رىكلامەكرىن دەيكات، ئامانج دابىنى، خەلگە فرىو بدە: "ئىستا ئەمە ئامانجەكەيە! دەيى تۆ ئەمەت ھەيى، ئەگيان ژيان بى ئامانجە!" ئەوان دەست دەكەن بە راكرىن، چونكە ئەقلىكى دەستكە وتخوازىان ھەيە. بەلام بەرەو كوى پىدەكات؟ بەرەو نەخۆشىيەكى ئەسەبى زياتر و زياتر پىدەكات.

تەنیا ئەقلىكى دەستكە وتەنە خواز دەتووانى لە ئارامىدا بىت. بەلام ئەقلى دەستكە وتەنە خواز تەنیا ئەو كاتە مومكىنە كە پاشخانىكى بى ئامانجى گەردوونى ھەبىت. ئەگەر تەواوى گەردوون بى ئامانج بىت ئەوا پىويست ناكات تۆ ئامانج ھەبى. ئەو كاتە دەتووانىت يارى بكەيت، دەتووانىت گۆرانى بلىيت و سەما بكەيت، دەتووانىت خوشى ببىنيت، دەتووانىت خوشەويستى بكەيت و بىزىت و پىويست ناكات ھىچ ئامانجىك دابىيت. ئىرە و ئىستا، ئەم ساتە، كۆتاكەيە. ئەگەر تۆ لىرە بىت ئەوا سەرەنجام يان كۆتايى دەتووانى بىتە ناوتەو. بەلام تۆ لىرە نىت، ئەقلىت لە شوپىنىكى تى ئايندەدايە، لە ئامانجىكدايە.

ژيان ھىچ ئامانجىكى تىدا نىيە، ئەمەش جوانىەكەيەتى. ئەگەر ئامانجىك ھەبوايە ئەوا ژيان دلرەق دەبوو- پوچ دەبوو. ژيان بىزىس نىيە، يارىيە. لە ھىندستان ئىمە پىمان دەوت (لىلا). لىلا واتە يارىيەكى گەردوونى... وەك بلىتى خودا يارى دەكات. وزە لىوانىزە، ئەك بۆ ئامانجىك، بەلكو خوشى لە خۆى دەبىنى، وەكو چۆن منالىكى بچوك يارى دەكات- بۆ چ ئامانجىك؟ وىلبوون بەدواى پەپولەكاندا، كۆكردنەوەى بەردە رەنگاپرەنگەكان لە كەنارى دەريا، سەماكردن لە ژىر خۆرەباو، راكردن لە ژىر درەختەكاندا، كۆكردنەوەى گولەكان- بۆ چ ئامانجىك؟ پرسىار لە منالىك بكە. ئەوا وەھا دەپوانىتە تۆ وەك بلىتى شىتتيت. ئامانج پىويست نىيە.

ئەقلىت داپزىنراو. زانكۆكان، كۆلىزەكان، پەرورەدە، كۆمەلگە، تۆيان داپزانددو. ئەوان لە قوولايى تۆدا وەھا پرۆگراميان كىردوويت كە ھەرشىك ئامانجىكى لەدواو نەبىت ئەوا بى كەلگە- بۆيە دەبى ھەموو شىك ئامانجىكى ھەبى. منالى كە يارى دەكات ئامانجى نىيە. يان بە لايەنى زۆرەو، ئەگەر منالەكە بتووانى روونى بكاتەو ئەوا دەلىت "لەبەرئەوەى خوشە. بە راكردن ھەست بە

زیندوو یه تییه کی زیاتر ده که م. به کۆکردنه وهی گول ههست به خوشی، ههست به جۆش و خروش ده که م". به لام ئامانجیک له ئارادا نییه. خودی کرداره که جوانه، خوشی نه داتی. زیندوو بیت به سه، پتویست به هیچ ئامانجیک ناکات.

بۆچی داوای شتی تری بکهیت؟ به وهنده رازی نابیت که زیندوو بیت؟ نه مه دیاردهیه که. ته نیا بیر له وه بکه ره وه که به ردیکیت. مومکین بوو وه هابیت، چونکه زۆریک هیشتا به ردن. حه تمه ن تو جاریک له جاران له شوینیک له رابردودا به رد بوویت. بیر له وه بکه ره وه که دره ختیکیکیت. ده بی له شوینیکدا تو دره ختیکیک، بالنده یه ک، تازهلێک، میشووله یه ک بوویت. ئینجا بیر له وه بکه وه که مروفت- به ئاگا و هۆشیار، تروپکی هه موو نه گه ره کانیت. که چی پیشی قایل نیت. پتویستت به ئامانجیکه، نه گینا ژیان که لکی نییه. نه قلی تو له لایه ن ئابووریناسه کان، ژمیراره کان، ئایینناسه کانه وه تیکدراوه. نه وان نه قلی تو یان تیکداوه، چونکه هه موویان باسی ئامانج ده که ن. نه وا ده لێن "نه و کاته شتیکیک به که که شته که ده سته که وتیکی لی په یدا ببیت. شتیکیک مه که که سه ر ناکیشیت بق هیچ شوینیک". به لام من پیتان ده لێم که چه نده ی زیاتر خوشی له و شتانه ببینیت که بی که لکن، نه وه نده زیاتر خوشبه خت ده بیت. چه نده ی زیاتر خوشی له و شتانه ببینیت که بی ئامانجن، نه وه نده زیاتر بێگونا هتر و به خته وه رتر ده بیت.

کاتیکی تو پتویستت به هیچ ئامانجیک نییه نه وا ئاههنگی بوون ده گتیریت. ههست به سوپاسگوزاری ده کهیت که ههیت، ته نیا نه وه ی که هه ناسه نه دهیت. نه وه نیعمه تیکی که وره یه که هه ناسه ده دهیت، که به ئاگایت، که زیندوو بیت، که پریت له وزه. نه مه به س نییه؟ پتویستت به به ده ستهینانی شتیکیک هه یه بۆ نه وه ی بتوانیت ههست به دلخۆشی بکهیت، بۆ نه وه ی بتوانیت ههست بکهیت ترخت هه یه، بۆ نه وه ی بتوانیت ههست بکهیت ژیان پاساوی هه یه؟ ده توانی چیتر له وه زیاتر

به ده دست بېټيت كه هيت؟ چير ده توانري ئيزافه بكرتته سر ژيانته؟ ده تواني
چيرتري بخه يته سر؟ ناتوانري هيچي تري بخريتته سر، هه ولدانه كه ش له ناوت
ده بات- وات هه ولي زياكردي شتيكي تر بو سر ژيانته.

به لام بو ماوه ي چه نده ها سده له سرانسه ري جيهاندا نه وان خه ريكي دهرس
داداني هه موو متاليك بوون كه ئامانجي هه بي. "كاتت به فيرق مه ده! ژيانته به هه دهر
مه ده!" مه به ستيشيان چيه؟ نه وان مه به ستيان نه مه يه "ژيان وه ربچه رخيته بو
حسابيكي بانك. كاتيک دهرميت ده بي به ده وله مه ندي بمریت. نه مه يه ئامانجه كه."

ليزه له خوره لات- به تاييه ت نه ور رځانيان ه ي كه ئيمه باسيان ده كه ين،
(ئوپانيشاده كان)- نه وان ده لئين، "ده وله مه ندانه بزي". له خورشاوا ده لئين "به
ده وله مه ندي بمره". نه مه ش دوو شتي سه رايا جياوانن. نه گهر ده ته وي
ده وله مه ندانه بزي ده بي ليزه و ئيستا بليت، نابي تاكه چركه يه ك به فيرق بدریت.
نه گهر ده ته وي شتيك به ده دست بېټيت، نه وا به ده وله مه ندي دهرميت- به لام وه كو
كه سيكي هه ژار ده ژيت، ژيانته هه ژار ده بي.

به روانه خه لكي ده وله مه ند: ژيانيان به شيوه يه كي ره ها هه ژاره، چونكه له ده ستي
ده دن، ده يكه ن به حسابيكي بانكي، ژيانيان گوڤن بو پاره، بو خانوي گهره،
ئوتومبيلي گهره. ته واوي ته قه لايان نه وه يه كه ده بي ژيان بگوڤدری بو شته كان.
كاتيک دهرمن، تو ده توانيت شته كانيان بزميریت.

تيراميئي ناخ پتويستي نه نه قلتيكي ده سته و تنه خوازه، به لام نه قلى
ده سته و تنه خواز ته نيا نه و كاته مومكينه كه تو بتوانيت قه ناعه ت هه بي
به رانيه ري ئامانجي. ته نيا هه ول بده له وه تيگه يت كه سرانسه ري گهر بوون ياري
ده كات و به شيك به تيايدا. جددي مه به، چونكه قه ت ناكری ياري جددي بيت.
ته نانه ت نه گهر ياري پتويستيشي به وه بيت جددي بيت، ياريه كه ت جددي بيت، به

راستی جددى مەبە. ئىنجا خودى ئەو چىركەساتە دەۋلەت مەند دەپتى. ئەو كاتە لەو ساتەدا دەتوانىت بېچىتە ئاۋ سەرەنجامەۋە.

سەرەنجام يان كۆتالە ئاينىدەدا نىيە، لە ئىستادايە، لىرە و ئىستادا شاراۋەتەۋە. بۆيە پىرسىيىرى ئامانچ مەكە - ئامانچ نىيە و من دەلېم شىتېكى جوانە كە نىيە. ئەگەر ئامانچ ھەبوۋايە ئەۋا (خودا) ى تۆتەنیا بەرپۈە بەرىك يان بىزىسمانىكى گەرە، پىشە سازىك، يان شىتېكى لەۋ بايەتە دەپۈر.

بۆچى بە بىر كىردەنەۋە لە روانگەى بىزىسەۋە كات بەغىرۇ بدەيت؟ بۆچى زىياتر و زىياتر لە يارىدا، ئاجدەدىانە، لە شادىدا نەزىت؟ شادى شىتېك نىيە بتوانىت بە ھەندى ھەۋل و تەقەلا بە دەستى بېنىت، شادى شىۋازىكى ژيانە. پىۋىستە سات لەۋاى سات شاد بىت، دەپتى خوشى لە شتە بچۈكە كان بېنىت. ژيانىش ملىۋنان دەرەت بۆ خوشى بېنىن دەرەخسىنىت. ئەگەر بە ئامانچ بىت ئەۋا لە دەستىان دەدەيت.

ئەگەر تۆ بە ئامانچ نەبىت، ئەۋا ھەمۇر ساتىك دەرەتەى زۆرت دەپتى بۆ شادپوون. بە بېنىنى گول، تاكە گولنىكى ئاۋ باخچە... دەتوانىت سەما بىكەيت ئەگەر بە ئامانچ نەبىت. بە بېنىنى يەكەم ئەستىزەى سەر لە ئىۋارە... دەتوانىت گۆرانى بلىتەيت ئەگەر بە ئامانچ نەبىت. بە بېنىنى روخسارىكى جوان... دەتوانىت ئىلاھىەتى تىدا بېنىت ئەگەر بە ئامانچ نەبىت. لە ھەمۇر شوۋىنىك ئىلاھىەت روودەدات، كۆتالە دادەبارىت. بە لام تەنیا ئەۋا كاتە دەتوانىت بېنىت كە بە ئامانچ نەبىت و يارىخواز بىت.

ئىنگلىزىك كە لە ۋىلايەتەكانى ئەمىركادا دەگەرپا روۋىكردە كابرايەك و وتى "ولاتىكى جۈانتان ھەيە. ژنەكانتان دىگىر، شارەكانتان گەرەن، بە لام چىنى ئەرسىۋىكراسىتان نىيە".

ئەمىركىيەكە وتى "چىمان نىيە؟"

كەسنىڭ كە بە شىۋەيەكى ئاسايى توپە دەبىت، ۋەكو ھەر كەسىكى تر- ئەگەر ئىھانەى بگەيت توپە دەبى- كەسىكى مەترسىدار نىيە چونكە قەت ئەۋەندە قىن ھەئناگىت كە مەترسىدار بى. بەلام كەسىڭ كە بەردەوام دەبى لە كەبتكردىن توپەيپەكەى ئەۋا لەسەر بوپكانىڭ دانىشتوو، ھەر رۇڭلىك مومكىنە بىتەقىتەۋە- يان ئەۋەتا خۇى دەكوژىت يان كەسىڭ دەكوژىت- لەمە كەمتر ناكات. بەھۇى ئايىنە سەركوتگەرەكانىشەۋەيە كە ئەۋ ھەموو پۇرتۇگرافىيە ھەيە لە جىھاندا.

بودا

مىرۇڭ تۇۋى ئىمكانىيەتتىكى گەرەيە: مىرۇڭ تۇۋى بودىيەتە. ھەموو مىرۇڭلىك بۇ ئەۋە لەدايك بوۋە كە بودايىيەك بىت. مىرۇڭ بۇئەۋە لەدايك نەبوۋە كۆيلە بىت بۇئەۋەى لەدايك بوۋە كە گەرەيەك بىت. بەلام خەلكانىكى كەم ھەن كە تواناكەيان بەرجەستە دەكەن. ھۆكارى ئەۋەش كە بۇچى مىلۇنان كەس ناتوۋانن تواناكەيان بەرجەستە بگەن ئەۋەيە كە ھەبوۋنى ئەۋ توانايەيان بەدى نەكردوۋە. ژيان تەنيا دەرفەتتىكە بۇ گەشەكردن، بۇ بوۋن، بۇ چىرۇكردن. ژيان لە خۇيدا بەتالە، ئەگەر تۇ ئەفرىتەر نەبىت ئەۋا ناتوۋانىت پىرى بگەيت لە قەناعەت، تۇ گۇرانييەك لە دلتدايە كە دەبى بوترى ۋ سەمايەكت ھەيە كە دەبى بىكەيت، بەلام سەماكە نابىترى ۋ گۇرانييەكەشت ھىشتا نەبىستوو. ئەمە لە قولايى ناۋەۋەتدايە لە ناۋەرۇكى بوۋتدا، دەبىتە بەئىترىتە دەرەۋە، دەبى دەرەبىرەيت. ئەمەيە ماناي "خۇبەرچەستەكردن". بە دەگمەن كەسىڭ ھەيە ژيان ۋەربچەرخىنەيت بۇ گەشتىكى درىژى خۇبەرچەستەكردن، كە دەبىتە ئەۋكەسەى دەبوۋايە بى. لە خۇرەلات ئىمە ئەۋ

که سه به بودایی ناو ده بهیت، له خورتاوا نه و که سه مان به عیسایی ناو بردووه. وشه ی "عیسایی" کتومت نه و مانایه ی هه یه که وشه ی "بودایی" هه یه تی: که سیک که هاتوته ماله وه.

نیمه هه موومان که پریده یه به دوا ی مالد، به لام که پانه که زور نااگا یانه یه - له تاریکاییدا ده ست ده کوتین، کتومت به ناگا نین له وه ی که بوجی ده ست ده کوتین، کتین، بۆ کو ی ده پۆین. نیمه وه کو ته په دوری سهر ناو ده پۆین، ههر یتکه وت ده یین.

نهمه ش مومکین ده بی چونکه ملیونان که سی ده ورو بهرت له هه مان به له مدان و کاتیک تۆ ملیونان که س ده بینیت هه مان نه و شته ده که ن که تۆ ده یکه یت، نه و حه تمه ن له سهر حه قیت - چونکه نا کر ی ملیونان که س هه له بن. نهمه لۆژیک ی تۆ به نه و لۆژیکه له بته په تدا خه له لی تیدا یه: نا کر ی ملیونان که س له سهر حه ق بن. به ده گمه ن هه یه که سیک له سهر حه ق بیت، به ده گمه ن هه یه که سیک په ی به راست ی ببات. ملیونان که سی ژیان درق ده ژین، ژیا نی خۆ وا ده رخستن ده ژین. هه بوونیان ته نیا ده ستکرده، نه وان له سهر په راویزه که دا ده ژین، سه راپا بی ناگان له سه نته ر. سه نته ریش هه موو ده گریته خۆ: سه نته ر مه مله که تی خودایه.

یه که م هه نگاو به ره و بودییه ت، به ره و په ی بردن به توانای بی کوتایی نه وه یه که دان به وه دابنیتیت تا وه کو ئیستا خه ریکی به غیر دانی ژیان بوویت، نه وه ی که تا وه کو ئیستا سه راپا نااگا بوویت.

بی دار به ره وه، نهمه تا که رینگه یه بۆ گه یشتن. نهمه زه حمه تی ده و ی، سه خته. ریکه وت بوون ئاسانه، پیویستی به یتکه یشتن نییه، بۆیه ئاسانه. هه موو که مره یه ک ده تروانی نهمه بکات - هه موو که مره کانیش هه نوکه خه ریکی کردنی نهمه ن. ریکه وت بوون ئاسانه چونکه قه ت هه ست به به پرس یاریتی نا که یت بۆ ههر شتیک که

رووده دات. ده کړی تر هه میښه بهرپرسياريتي بڅه يته سر شتيکي تر: قه دهر،
خودا، کومه لکه، يونيادی نابووری، ده ولت، که نيسه، دايک، باوک،...

ده توانيت بهر ده وام بيت له فریدانی بهرپرسياريتي بڅ سر ته ستوی که سيکی
تر، بویه ناسانه.

به ناگابوون واته هه موو بهرپرسياريتيه که بڅه يته ته ستوی خوت. بهرپرسيوون
ده ستپيکی بوديه ته.

کاتیک وشه ی "بهرپرس" به کار دینم به ده لاله تی ساده ی هه بوونی ټرک به کاری
ناهنم. سن به مانا ده گم نه جه وهه رپيه که به کاری دینم: توانای وه لامگو یی -
ته مه یه وانا که ی من. توانای وه لامگو ییش ته نیا ته وکاته مومکینه که تر به ناگا
بيت. ته گهر تر له خه ویکي قولدا بيت، چوون ده توانيت وه لامگو بيت؟ ته گهر تر
خه وتبيت، بالنده کان له خویندن بهر ده وام ده بن به لام تر نابيستيت و گوله کان له
شکوفه کردن بهر ده وام ده بن و تر قهت ناتوانيت جوانی ببينيت، ته و بونه خوشه
بکيت، ته و خوشه بچيريت که به سر هه بووندا ده يباريتن.

بهرپرسيوون واته به ناگا بيت. بهرپرسيوون واته له سر رهوش بيت. ته وه نده ی
ده کړی به هوشياريه وه ره فتار بکه. ته نانه ت نابي شته بچوکه کانیش - روښتن به
پښه دا، نان خواردن، حه مامکردن - به شيوه ی ميکانيکی ته نجام بدرين. به
هوشياريه کی ته و اووه ته نجاميان بده.

په يتا په يتا، کرداره بچوکه کان دره وشاوه ده بن و بهره بهره ته و کرداره روښانه
زياتر و زياتر له تودا که له که ده بن و دواچار ده ته قنه وه. توه که ته قيووه ته وه،
توانا که بهرجه سته بووه. تر چير تر توه که نيت به لکو گولی (لوتس) يت. ته مه ش
ته وساته يه که به خه وهه ربي مه زن ديت، بودا پيی ده لیت نيرفانا. که سيک
که يشتروه. ئيستا هيچی تر نييه به ده ستي بښيت، شوينتيکی تر نييه بوی بچيت.

تۆ دەتوانىت پىشوو بىدەيت، دەتوانىت ئارام بىت - گەشتەكە تەواو بوو.
خۇشىيەكى مەزن لەو ساتەدا سەر ھەلدەدات، شادىيەكى مەزن لەدايك دەبىت،
بەلام دەبى لە سەرەتاو دەست پىيكەيت.

خۇرئاوا نەرسىتۆ، نىتقشە، ھايدگەر، كامۆ، بىردىيىف، مارسىل و سارتەرى
ھىتاو تە دىئاو. دەشى ھەر لە خۆو بودايىەكان بھىئىتە دىئاو يان ئايا
كۆمەلەيەك بە ئاگايى خۆرەلاتىيەو پىويستە؟

ئاگايى بودايى نە خۆرەلاتىيە نە خۇرئاوايى. ھىچ پەيوەندى بە جوگرافيا و
مىژووو نىيە، ھىچ پەيوەندى بە ئەقلىكى و ھاو نىيە. ئەقل خۆرەلاتىيە،
خۇرئاوايى، ھىندىيە، چىنيە، ژاپونىيە و ئەلمانىيە، بەلام ئاگايى بىگەرى ناو و
تەنيا ئاسمانىكى بىگەردە - تۆ ناتوانىت بە ھىچ شتىكى بشوبھىت چۆنكە
پروگرام نەبوو. خۆرەلات چىيە و خۇرئاوا چىيە؟ - تەنيا شىوازەكانى
پروگرامکردن، بەلام شىوازى جياواز. ھىندۆس چىيە و جولەكە چىيە؟ - رىچكا
جياجياكانى پروگرامکردن. ئەمانە ناوەكانى چەند نەخۇشىيەكەن، تەندروستى نە
خۆرەلاتىيە و نە خۇرئاوايى.

ھەر كە منال لەدايكبوو، دەستبەجى پروگرامکردن دەست پىدەكات - رىگاكانى
پروگرامکردن زۆر ئالۆزن. راستەوخۆ، و ناراستەوخۆ، دەست دەكەين بە لە قالبدانى
منال بۆ قالبىكى ديارىكراو. زمانىكى ديارىكراو قسە دەكات و ھەر زمانىك شىوازى
بىرکردنەو ھى خۆى ھەيە، ھەر زمانىك جەختکردنەو ھى خۆى، ئاراستەى خۆى
ھەيە. ھەريۆيە ھەندى جار تەرجەمەکردن لە زمانىكەو بۆ زمانىكى تر نەستەمە.
لەوانەيە زمانەكەى تر تەناتە وشەى نەبن بۆ گەياندى ماناكە، لەوانەيە زمانەكەى
تر بەو شىوازە روانىيىتيە واقىع و ژيان. ژيان ناكوتايە، شىوازى روانىن بۆى
ناكوتايە - دەشى رىگاي بى پايان ھەبن بۆ روانىن لىتى.

ئەو كاتەش منال ئىتر بەھۆى خىزانەۋە، بەھۆى قوتابخانەۋە، كەنيسەۋە، قەشەۋە، دايك و باوكەۋە، رەنگرىژ دەبى - بە ھىمنىش بەردەۋام دەبى. پەيتا پەيتا، ھەموو ئاسمانى ناگايى دادەخرىت، تەنيا يەك پەنجەرەى بچوك، كلاۋورژنەيەك، بە كراۋەيى دەمىنىتەۋە. ئەو كلاۋورژنەيە ھىندىيە، ئىنگلىزىيە، ئەمىرىكىيە. ئەو كلاۋورژنەيە ھىندۇسىيە، جەينىيە، بودىيە. ئەو كلاۋورژنەيە خۆرھەلاتىيە، خۆرئاۋايىيە. بودىيەت بەدەستەپىنانەۋەى ئەو ناگايىيە كە لەگەل لەدايكېوونتدا ھىتاۋتە. ئەو پاكىيە پىس نەبوۋەيە، ئەو روخسارە بىنچىنەيىيە بەبى ماسك، ئەو بەرائەتە بودىيەتە.

بۆيە بودىيەت ناتوۋانى خۆرھەلاتى، خۆرئاۋايى بىت، بەلكو يەرز دەبىتەۋە بۆ سەرويان.

لەۋانەيە سەرت بىسورمىت لەۋەى كاتىك منال لە خىزانىكدا گەرە دەبى - تەقريبەن شىتىكى خەتمىيە كە دەبى لە خىزانىكدا گەرە بەبى - جۆرىك لە خىزان پىۋىستە. تەنانەت ئەگەر كۆمەلەيەكەش بىت، ئەۋا سىنوربەندى خۆى ھەيە، ئاشكرى مناللىك بەختو بىكەيت بەبى جۆرىك كاريگەرى لە دەۋرۋىرەۋە. ئەو كاريگەرىيە خەتمىيەتە، بەبى ئەم كاريگەرىيە منال بەردەۋام نابى. منال دەبى چاۋدىرى بىكرىت، بەلام دەبى باجەكەشى بدات. ئەمە سادە نىيە، بەلكو زۆر ئالۋزە، دەبى منال بە بەردەۋامى خۆى لەگەل خىزاندا رابىنىت چۈنكە خىزان "لەسەر خەقە"، باوك "لەسەر خەقە"، دايك "لەسەر خەقە". ئەمانە خەلكى بەھىزن - مناللىش دەستەۋىستانە. ئەو دەبى پىشتيان پى بىستى، دەبى ناگايان لىى بىت، ئەو دەبى شوپىيان بىكەۋى. راستبۇون ۋەلەبۇون پىرسىيارەكە نىيە، دەبى منال بىتتە سىبەر، لاسايىكەرەۋەيەك.

ئەمەشە ھېندۇسىزىم، مەسحىيەت، ئەمەيە ئەقلىيەتى خۇرەلاتى و خۇرئاوايى.
ئەمەش زۆر ئالتۇزە، لەوانەيە منال قەت لىتى بەئاگا نەيەت چۈنكە ئەمە لە رۆژىكدا
ناكرى، ئەمە زۆر بە خاوى بە پىتوہ دەچىت - وەكو چۈن ئاۋ لە شاخ دەپىژىتە خوار،
ھەر دەپىژىت و دەپىژىت و بەردەكان دەھارپىت و بىزىيان دەكات.

دەبى منال لە زۆر روۋەوہ خۆى رابىنىت، ئەو راھاتنە واپلىدەكات ساختە بىت،
نارەسەن بى، راست نەبى - ناراست لەگەل بوونى خۇيدا. ئىستە دەروتناسەكان
گەيشتوونەتە ئەو ئەنجامەي كە ئەگەر مناللىكى دىارىكرائو دەرگەوت دەبەنگە،
لەوانەيە وەھا نەبى، چۈنكە ھىچ مناللىك بە دەبەنگى لەدايك ناپىت. لەوانەيە
كارىگەرىي ھەموو دەرووبەرەكە و خىزان بىت كە دەبى لەگەلىدا رابىت. ئەگەر
باۋكە كە رۆشنىر بىت ئەو دەبى منالەكە بە شىۋازىكى وەھا دەبەنگانە رەفتار
بكات كە بتوانى ھاۋسەنگىيەكە رابگرى، ئەگەر منالەكە بە شىۋازىكى زىرەكانە
رەفتار بكات، ئەو باۋكەكە بە شىۋازىكى تەمومزاۋى توپەيە. ئەو ناتوانى بەرگەي
مناللىكى زىرەك بگرى، ئەو قەت بەرگەي كەسىك نەگرى كە ھەول دەدات لەخۆى
زىرەكتر بى. ئەو منالەكە ناچار دەكات ھەر نزم بى سەربارى ئەۋەي كە بەردەوام
دەبى لە وتى، منالەكەش رەفتار كەردنەكە وەكو گەمژەيەك فىر دەبى، چۈنكە
كانىك وەكو گەمژە رەفتار دەكات، ھەموو شتىك بە باشى بە پىتوہ دەچى. ھەموو
شتىك بە تەۋاۋى لە باشىدايە، لەوانەيە باۋك لە روالەتدا واپىشان بەدات كە پىتى
ناخۇشە، بەلام لە قوۋلايىدا رەزامەندە. ئەو ھەمىشە كەيى بە گەمژەكانى
دەرووبەرى دىت. گەر بە گەمژە دەۋرە درابىت، ئەو تىگەيشتووترىن كەسە.

بەھۆى ئەمەۋە، لەماۋەي زىاتر لە سەد سالدا ژنان فىللىك فىر بوون: قەت ھەول
نادەن رووناكبىر بن - مېردەكە خەز ناكات. ئەك لەبەرئەۋەي رووناكبىر نىن، ئەوان
ۋەكو پىاۋەكان رووناكبىر - بەلام دەبى فىر بىن. تىبىنىت نەكرىۋە؟ ئەگەر

ژنه كه خوینده وارتر بیت نه وا میړده كه هه ستيكي خراپي ده بی. نهك ته نیا نه وه، به لكو له شته بچوكه كانیشتا؛ نه گهر ژنه كه بالای به رزتر بی، هیچ پیاوړی نایه ویت هاوسه رگری له گه لدا بکات. له وانه یه ته نیا هۆکاره كه نه وه ش بیت كه ژنان بپاریانداوه له رووی بایولوریشته وه ژور بالابه رز نه بن- له وانه یه هۆکاریكي د پروونی له پشت نه وه بیت- نه گینا میړدی ده ست ناکه وی. نه گهر تۆ ژور زیرهك بیت، میړدت ده ست ناکه وی. ژن ده بی وا دهریځات كه هه میشه هه ر به منالی ده مینینه وه، منال ناسا ده بی، بۆنه وهی میړده كه ناسوده بی به وهی كه ژنه كه پشتمی پی ده به ستي.

له خیزاندا، منال دیته ناو بارودلخیكي حازربه ده سته وه. هه موو شتيك به ناماده یی هه یه، ده بی خوی له گه لدا بگونجینیت، ده بی خوی له گه لدا رابینیت. نه و ناتوانی خوی بیت، نه گهر هه ول بدات خوی بیت، نه و هه میشه ده كه ویته گرفته وه و هه ست به گوناه ده كات. ده بی خوی رابینیت- باچییه كه هه رچییهك بیت- مانه وه گرن گترین شته، یه كه م شته، شته كانی تر لاوه كین. بۆیه هه موو مذالیک ده بی خوی له گه ل خیزان، له گه ل دایك و باوك، له گه ل جوگرافیا، له گه ل میژوو، له گه ل خاسیته كانی خه لكانی ده وروبه ریدا رابیت. به هاتنی نه و كاته ی كه تق به ناگا دیت یان كه میك سه ربه خق ده بیت، نه و نه وه نده پروگرام بویت، كه پروگرامه كه چووه ناو قوولایی خوین و نیسقان و مؤخته وه كه ناتوانیت لیتی ببیته دهره وه.

تایبه تمه ندییه كانی مړویه كي روشنبووه وه چییه؟

روشنگری یان روشنبوونه وه به ساده یی واته كه ستيك كه چیت له ژيانیدا پرسپاری نه ماوه، هه موو شتيك حه ل بووه. روشنبوونه وه واته كه ستيك كه به

بەردەوامى لە ھەمان دۆخى بىدەنگى، ئارامى و قەناعەتدايە ھەرچىيەك لە دەردەوہ رووبادات، سەرکەوتن يان شکست، ئازار يان چىژ، ژيان يان مەرگ.

رۆشنبوونەوہ واتە كەسك كە شتێكى ئەزموون کردووە كە تۆش لە تواناىدايە، بەلام تۆ تاقىت نەکردووەتەوہ. ئەو بىست و چوار سەعات پەرە لە رووناكى، پەرە لە خوشى، پەرە لە جۆش و خرۆش، ئەو تەقريبەن سەرخۆشە، سەرخۆشە بە ئىلاھىيەت. ژيانى گۆرانىيە، ژيانى سەمايە، ژيانى خوشىيە. ئامادەيەكەى خوشبەختىيە.

ئەگەر دەتەوێ بيشيناسيت، دەبێ لەگەڵدا بىت. تۆ ناتوانيت لە دەردەوہرا لىي بپوانيت، دەبێ لىي نزيك بىتەوہ. دەبێ بىتە ناو دۆخێكى ئىنتىماوہ. دەبێ بىتە پال قافلەكەى، دەبێ دەستى بگريت. دەبێ لىي خۆيت، دەبێ رىگە بدەيت بىتە ناو دلت. بەلام تەكايە لە دەردەوہرا ھەول مەدە تاييەتەندى بۆ بدۆزىتەوہ، ئەمانە ھەمووى ئەزموونى ئاوەكىن.

بەلام ھەندى لە ئامارەكان ھەميشە ديارن. لە نزيك مەوێكى رۆشنبوونەوہدا ھەست بە جۆرىك لە ھىزى مەگناىسى، بەكىشبوونىكى مەزن، سەنتەرێكى كاريزمى دەكەيت. لەوانەيە لە ترسى خۆتەوہ نزيك نەبىتەوہ. نزيكبوونەوہ لە كەسى رۆشنبوونەوہ مەترسیدارە، چونكە دەتوانيت نزيك بىتەوہ بەلام ئەو كاتە ناتوانيت دوور كەوێتەوہ. نزيكبوونەوہ مەترسیدارە. ئەمە تەنیا بۆ قوماىچىيەكانە ئەك بۆ بزنسمانەكان.

بەشى چوارەم

مرۇقى نوئى

ماوۋىيەك لەمەوبەر كاتىك ئىمە سەردانى (سەنتەرى ئاسمانى كەنەدى) يىمان كرد لە قۇرىدا، سەرەنجامى زانستمان بىنى لە دۆزىنەوۋى فەزاي دەرەوۋە و دروستىكىدىنى "مرۇقىكى باشتر" و سەنتەرى "تۇشۇ" ش لە پونە ھەلىكىە بۇ ئەزمونىكىدىنى فەزاي ناوۋە و دروستىكىدىنى "مرۇقى نوئى". ئەوۋى يەكەمىيان دەستىپكىرى سەدەيەكى نوئى پالپىشتىكراوۋە بە دەۋلەمەنترىن و بەھىزىرىن ولاتى جىھان. ئەمەيان دەفرىكى فرىوۋە بۇ ئاگايى نوئى و لەگەل ئەۋەشدا لەلەيەن ھەزەرتىن ولاتانى جىھانەوۋە رەت دەكرىتەوۋە، يەككىيان ماددەيە و ئەۋىتر رۇخە، چى روودەدات؟

ئايدىيائى مرۇقىكى باشتر، ئايدىيائەكى زۇر كۆنە، ئەۋەندەيى مرۇق خۇي كۆنە، ھەموۋان بۇ مرۇقىكى باشتر ئامادەن چونكە پىۋىستى بە گۇپانكارى رادىكال نىيە، مرۇقى باشتر واتە شىئىك بۇ تۇ ئىزافە كراوۋە: تۇ ھەمان شت دەبىت، ھەر بەردەوام دەبىت، بىچرانىك لەئارادا نىيە. تۇ دەۋلەمەندتر بىبىت، باشترە.

بىرۈكەي مرۇقىكى باشتر رەگى لە چاۋچىنۈكىدايە و لىرەوۋە ھەموۋان پىشتىگىرى دەكەن. ولاتانى دەۋلەمەند و ولاتى ھەزەرىش پىشتىگىرى دەكەن. ھىندىستان بە

تەۋاۋى لايەنكىرى مەھاتما گاندې بۇو چۈنكە ھەۋلى دەدا مۇۋىكى باشتر
بېنىتەكايە ۋە.

بىرۋكى مۇۋىكى باشتر چاكسازىيانەيە، شۇرېشگىرانە نىيە.

بەلام بىرۋكى مۇۋىكى نۇي مەترسىدارە، چۈنكە بېۋىستى بە بۇيرىيە.
پىداۋىستىيە بىنچىنەيىكە ئەۋەيە كە دەبى تۇ لە فۇرمە كۆنەكەتدا بىرېت ۋ سەر
لە نۇي لەدايك بىتەرە - ئەمە لەدايكبۇونەۋەيە. بۇيە مەن دژايەتى دەكرېم. ئەمە
تەنيا لىرەش نىيە كە دژايەتى ۋ ئىدانە دەكرېم، مەن لە ھەموو شۇيىنكى تىرى جىهان
دژايەتى ۋ ئىدانە دەكرېم، تەنانەت ئەگەرچى لە فلۇرىدەش بىم ھەمان شىت
رۇودەدات.

لە راستىدا، ئەگەرى دژايەتى لە ۋلاىكى دەۋلەمەند ۋ بەھىز زىاترە ۋەك لە
ۋلاىكى ھەژارى لەبرسا مردور، ئەمەش لەبەر ھۆكارى سادەي ئەمەي كە ملىۋنان
ھىندى نازانن لىرە چى رۇودەدات. كاتىيان نىيە، ئارەزۇومەند نىن. لەدايكبۇونى
مۇۋىكى نۇي بۇ ئەۋان پىرسىكى زىندۇۋ نىيە. كىشەي سەرەكى ئەۋان ئەۋەيە چۇن
زىندۇۋ بىمىننەۋە كەچى تۇش باسى لەدايكبۇونى مۇۋىكى نۇي دەكەيت! ئەۋان
تەنانەت ناتۇۋانن زىندۇۋش بىمىننەۋە. كىشەكانى ئەۋان سەرپا جىاۋازە. ئەۋان
نەخۇش، ئەۋان بىرسىن، مئالەكانىيان نەخۇشەۋانن، ئەۋا بىكارن، ئەۋان زەۋىيان
نىيە، خۇراك ۋ شۇيىنى نىشتەجىبۇۋنىيان نىيە - ۋ تۇش باسى مۇۋىكى نۇي دەكەيت؟
ئەۋان ئارەزۇومەند نىن، ئەمە كىشەي ئەۋان نىيە.

بەلام ئەگەر لە ئەمىرىكا باسى مۇۋىكى نۇي بىكەم ئەۋا دەستبەجى دەكوژرېم، بەند
دەكرېم. مەن لەۋى بەھىچ شىۋەيەك تەخەمۇل ناكىرېم، چۈنكە ئەۋە بەۋمانايەيە كە
مەترسىيەك لەبەرانبەر تەۋاۋى شىۋازى زىيانى ئەمىرىكى لەئارادايە.

شیوازی ژیاڼی ئەمریکی پشت ئەستورە بە تموحات و دەبی مرقفی نوڤی من بە
 تەواوی بی تموح بیټ. تەواوی شیوازی ئەمریکی ئەمەیه: دەبی شتەکان باشتەر
 بکرین، دەبی هەموو شتێک باشتەر بکری. گرنگ نییه ئەمە بە کوێ دەگات، بەلام
 دەبی شتەکان باشتەر و باشتەر بن. ئەوان فرچکیان گرتوو بە بیروکە ی باشتکردنی
 شتەکان. دەبی تۆ خیراتەر، میکانیکیتر بیټ، تەکنۆلۆژیای باشتەر، هێلی
 شەمەنەفەری باشتەر و ریگا و بانێ باشتەر هەبیټ - هەموو شتێکی باشتەر!
 بێگومان، بە هەمان شێوە، پێویستە مرقفیکی باشتیش بیټ. ئەمە لەگەڵ تەواوی
 ستایلی ژیاڼی ئەمریکیدا دیتەوه.

مرقف بە هەمان شێوە وەکو کالاً بیری لێدەکرێتەوه. وەکو چۆن پێویستت بە
 مانگای باشتەر و سەگی باشتەر و تۆتۆمبیل و فرۆکە ی باشتەر هەیه، پێویستیشت بە
 مرقفی باشتەر هەیه! جیاوازی نییه: ئەمەش هەمان لۆژیکە.

من باسی مرقفی نوێ دەکەم. مرقفی نوێ مەرج نییه مرقفیکی باشتەر بیټ. ئەو
 ژیاڼخوازتر دەبی، پڕ خوشیتەر دەبی، بەناگاتر دەبی، بەلام کێ چۆزانی باشتەر دەبی
 یان نا؟ لە روانگە ی سیاسییەکانەوه باشتەر نابێ، چونکە نابێتە سەربازێکی باشتەر -
 بەهیچ شێوەیهک ئامادە نابێ ببێتە سەرباز. کێپرکێکار نابێ و سەراپای ئابووری
 پێشپرکێکارانە دادەپمێت. ئەو تەنیا ئارەزوومەندی کە لەکەکردنی زبیل نابێت و
 هەموو ئابوورییهکە بەمەوه بەند دەبی. هەموو ئازانسەکانی ریکلامکردنت تەنیا
 بیروکە ی کۆکردنەوه ی زبیلی زیاتر دەخەنە ئەقلتەوه.

مرقفی نوێ روڤیایهکی سەراپا جیاوازی بۆ ژیاڼ دەبی. ئەو بە شیوازیکی
 بەسۆزانەتر دەژیت، چونکە بەلای ئەوهوه ژیاڼ دەوله‌مەندییه. ئەو دەزانی کە پارە
 ناتوانی خوشەویستی یان خوشی بکریټ. ئەو دەزانی کە پارە سوودخوازانەیه،
 ئامانجی ژیاڼ نییه.

سەرپای سیستەمی ئەمریکی بەندە بە کاری باشتەرەوه. "باشتر بیکە!" ئەوەی
 کە دەیکەیت گرتگ نییە. "ئەگەر خەڵک دەکوژیت، باشتەر بیانکوژە!" دەتوانی
 بزانی ت چی لە هێرۆشیمە و ناگاساکی روویدا: ئەمریکا بە راستی بە شینوازیکی باشتەر
 لە هەر کەسیکی تر کردی. "بگەرە سەر مانگ!" کەس پرسیار ناکات بۆچی؟
 ئەگەر پرسیار بکەیت بۆچی ئەوا شێتیت، نابێ ئەم جوڤە پرسیارانە بکڕێن. ناکە
 پرسیار کە شایەنی کردنە ئەمەیه: "چۆن بگەیتە سەر مانگ بە شینوازیکی باشتەر لە
 هەر کەسیکی تر؟ روسیا بێزێنە. دەبێ ئەوە ئەمریکی بێت کە بۆ یەکەم جار
 دەگاتە سەر مانگ" بۆچی؟ ئەمە پرسیارە کە نییە.

من بەش بە حالی خۆم، مەغزا کە نابینم. ئەمریکییە وەستاوەکە ی سەر مانگ رۆڤ
 کەللە پوت دیارە! بەلام ئەمە شینوازی بێکردنە وەیانە، فەلسەفە کەیانە: "تەنانەت
 ئەگەر چی کەللە پوتیش دیار بیت، بە شێوەیەکی باشتەر کەللە پوت دیار بە. هەمووان
 بێزێنە!"

مروڤی نوڤی من واتە کوتایی جیهانە کۆنە کە. ئە ی بۆچی مروڤی نوڤی ئیدانە
 دەکرت؟ هەمیشە هەر ئیدانە کراوە. عیسا کورزا چونکە باسی مروڤی نوڤی
 دەکرد، نە ک مروڤی باشتەر. ماهاڤیرا نە کورزا، بودا نە کورزا، چونکە ئەوان باسی
 مروڤی باشتریان دەکرد. دەبێ جیاوازییە کە ببینیت.

عیسا بە (نیکۆدیمەس) ی وت، "تا جاریکی تر لە دایک نە بیتەوه ئەوا نابێ بێتە
 ئاو مەملە کە تی خوداوەندی مەوه." ئیستا تۆ ناتوانیت هیچ هاوتەریبییە ک لەگەڵ
 ماهاڤیرا، لەگەڵ موسا، لەگەڵ بودا بەدی بکەیت. عیسا سوور بوو لەسەر ئەوەی
 کە دەبێ یەکەم جار بە رانبەر بە رابردووت بمریت، تەنیا ئەو کاتە ئاگاییەکی نوڤی لە
 تۆدا سەر هەڵدەدات. ئەو لە خاچ درا.

سوكرات باسى مرقۇنى نوپى دەكرى، بىرتە. ئەمە جياوازييەكەيە. سوكرات بۇچى كوزرا؟ ئەسسىنا يەكك بوو لە رۆشنېرتىن شارەكانى ئەو رۆزگارە، لە راستىدا ئەك تەنيا ئەو رۆزگارە بەلكو ئەمرۆش ھىچ شارىك بە ئەسسىنا بەراورد ئاكرى. بىست و پىنچ سەدە تىپەريووە بەلام ئە نىيوپۆرك ئە لەندەن ئە پارىس و ئە بۆمباي و ئەك كەلكەتا و ئە بىجىنگ و ئە مۆسكو و ئە ھىچ شارىكى تر ئەيانتووانىووە بگە ئە ترۆپكى كەلتوور، ژىرى، شارستانىيەتى ئەسسىنا.

بەلام بۇچى ئەو خەلكە رۆشنېرە ئەوئەندە بوون بە درىندە كە پىاويكى وەكو سوكرات بكوژن؟ ئەو باسى مرقۇنى نوپى دەكرى. ئەگەر باسى پىاوى باشترى بگردايە ئەو دەيانپەرست.

ئەوانەى باسى مرقۇنى باشترىان كرىووە ھەمىشە پەرستراون، چونكە ئەوان دەيانوت رابردو و جوانە، بەلام دەكرى جوانترىش بكرى. ئەوان لەدژى رابردو نىن، ئەوان لەدژى تەقلىدەكان نىن، ئەوان لەدژى تەرىتەكان نىن، ئەو ھەموويان لەگەلئىدان. دەبى تەرىت بناغە بىت و لەسەر ئەو بناغەيە دەتوانىت پەرستگايەكى باشتر، خانوويەكى باشتر بونىاد بنىيت.

لە باسكردنى مرقۇنى نوپدا (كول بوشان) مەترسىدارە. مرقۇنى نوپى واتە داپرانى سەرپاگىر لە رابردو، پچراندنى خۆت بە تەواوى لە رابردو، نكوئىكردن لە رابردو و ژىن لە ئىستادا. خووە كۆنەكانىش زۆر زوو دەمرن. ئىمە لەسەر بىستەن لەبارەى مرقۇنى باشتر راھاتووين، چووەتە ناو سوپى خويتمانەو. ھەموو قەدىستىك، ھەموو مەھاتمايىيەك باسى مرقۇنى باشتر دەكات، ئىمە دەزانىن كە ئەو ئىشەكەيەتى. بەلام ئەى مرقۇنى نوپى؟ ئەو كاتە ئىمە دەترسىن. ئەو شتىكى تەواو نوپى لەگەل خۆيدا دەھىتت. ئەو دەمانبات بۆ رووبەرىكى ئەزانراو، ئەو ھەول دەدات لە ئاشنا رىشەكىشمان بكات. ئىمە بۆ ماوہى ھەزاران سال بە شىتووزىكى دىيارىكراو ژىاوين،

ئىمە بە ھۆيەۋە پىرۇگرام بوۋىن، بە شىكىن لىنى. تەنيا خەلگىكى كەم لىنى دىنە
دەرەۋە. لىرەۋە پەيامەكەى منىش بە خەلگانىكى كەم دەگات.

بىرت بى، خوۋە كۆنەكان بە زەحمەت دەمرن - و ئايىنەكانمان، فەلسەفەكانمان
زۆر كۆنن، ستايەكانى ژيانمان زۆر كۆنن. پىمان وايە كۆنە ئالتونە - و من دەلىم
كۆنە زىلە! من لەگەل ھىنرى فۇرد كۆكم لەۋەدا كە مىژوو پوچە. ھەموو پىرۇپوچە!
دەبى ئىمە خۇمان ئازاد بىكەين لە ھەموو ئەۋەى كە پىشتىر روويداۋە و دەبى مۇۋ
بە تەۋاۋى و بە شىۋەيەكى رەھا ئازاد بىكەين.

"دايكە، بۆچى تۇ ھاۋسەرگىرىت لەگەل باۋكم كرد؟"

دايك لە ۋەلامدا وتى "ناھ! كەۋاتە تۇش ئەۋ پىرسىارەت ھەيە!"

"من لە تەكساس تۆم تەناسى؟"

"من قەت نەچووم بۇ تەكساس"

"منىش ھەروا. لەۋانەيە دوو كەسى تر بوۋىن."

ئەم سەرخۇشانە، ئەم خەلكە بى ئاگايانە خەرىكى داگىركردنى ھەموو مۇۋاپىقەتى
بوۋىن.

رۇژىكى زۆر باراناۋىيە. دوو پىۋاۋى شىت لەناۋ پاسدا دانىشتوۋىن. كاتىك پاسەكە
لە تىرافىك لايت دەۋەستىت، شىتتىكىيان لە پەنجەرەكەۋە دەپروانىتە دەرەۋە و
دەلىت "سالو، چارلى بىروانە ئەۋ ھەموو ئاۋە! من دەچم ھەمامىك بىكەم!"

بۆيە پەنجەرەكە دەكاتەۋە و خۇى قىپى دەدات دەرەۋە. پاش چەند چىركەيەك
ھاۋرىيەكەى گوتى لە ھاۋارىك دەبىت، "چارلى، كەمى دوور خۇت ھەلدە، لىرە
ئاۋەكە زۆر تەنكە!"

خەلکى شىت و سەرخۇش - ئەوان فاكتەرى بېياردەر بوون لە رابردودا. ئىمە
قەت گويمان لە خەلکانى بېداربوو وە نەگرتوو. بېداربوو وەکان ناتوانن باسى
باشترکردنى مۇۋەبەن. ئەمە وەكو ئەو وایە بە کەسىكى نەخۇش بلىت "من
دەرمانست دەدەمى نەخۇشسىيە کەت باشتر بکەيت". کەسى نەخۇش نایەوئ
نەخۇشسىيە کەى باشتر بىت، ئەو دەپەوئ لىئى دەرياز بىت، ئەو دەپەوئ تەندروست
بىت.

تېرامىنى ناخ

بىستومە ھەندى جار دەگىرى تېرامان لە ناخ بە زانست لەقەلەم بدرىت و ھەندى
جارىش وەكو ھونەرىك. ھەندى جار تۆ بە بەھرە ناوى دەبەيت. تەكايە روونى
بکەرەو.

تېرامان لە ناخ رازىكى وەھايە کە دەگىرى بە زانست، بە ھونەر، بە بەھرە ناو
بېردىت بەبى ھىچ ناکۆكىيەك.

لە روانگەيەكە وە زانستە، چونكە تەكنىكىكى روون ھەيە كە دەبى پىادە
بكرىت. ئەملا و ئەولای تيا نىيە، ئەو تەقريبەن وەكو ياسايەكى زانستى وەھايە.
بەلام لە روانگەيەكى جىاوازەو دەشى بوترى ھونەرىكە.

زانست درىزىكراوئى ئەقە - ماتماتىكە، لۇژىكە، ئەقلانىيەتە. تېرامان لە ناخ
پەيوەندى بە دلەو ھەيە، ئەك ئەقل - لۇژىك نىيە، لە دلەو تىزىكترە. وەكو
چالاكىيە زانستىيەكانى تر نىيە، بەلكو زىاتر وەكو مۇسىقا، شىعر، وئەكىشان،
سەماکردن وایە و لىترەو دەشى بە ھونەر لەقەلەم بدرى.

به لām تيرامان له ناخ رازيكي وها گوره يه كه ناوبردني به "زانست" و "هونه ر" تيكي نادات. ئه مه به هره يه كيشه - يان ئه وه تا به ده ستي ديني يان به ده ستي نايه ني. به هره زانست نيه، خه لك فير ناكريت. به هره هونه ر نيه. به هره رازناميز ترين شته له تيگه يشتني مرقدا. بۆ نموونه، له وانه يه تۆ تووشي ئه و كه سانه بووبيت.... هه ندۆ كه س به هره ي ئه وه يان تيدا يه كه ده سته جي ده بنه هاوړي، ته نيا به بينين له پاسدا بۆ چهند ساتيک و له پر هه ست ده كه يت زۆر له ميژه يه كتری ده ناسن. ناشتوانيت ئه وه ديارى بكه يت كه چي رووده دات، چونكه تۆ يه كه م جار كابر كه ده ناسيت.... به هره شتيكي رازناميزه، ته نيا چهند كه سيك ده تروان پياده ي بيكه ن.

كه سيك ده ناسم كه ده ترواني په ره ي گوځكاني بچولينييت! كه سيكي ترم نه دوزيه وه كه بترواني په ره ي گوځكاني بچولينييت، ئيستا چي به ده لينييت؟ - زانست يان چي؟ چونكه پرسيارم له دكتوره كان كردوه ئاخۆ له باره ي جولاندني په ره ي گوځكانه وه چي ده لئين؟ ئه وان ده لئين مه حاله. به لām من هاوړي كه م هيتايه لاي دكتوريك و وتم "پيشاني بده..."

دكتوره كه وتي "ئۆي خوايه! ده ترواني زۆر به ئاساني په ره كاني گوځي بچولينييت، به بي هيچ گرفتيك".

له راستيدا، په ره كاني گوځي ئيمكانيه تي بايۆلوزيان نيه بۆ جولان، تۆ كۆنترۆل به سه رياندا نيه - تاقى بكه ره وه. ئه وانه په ره كاني گوځي تۆن به لām ده سه لاتت به سه رياندا ناشكي. به لām ئه و كابر ايه ترواني ئه مه بكات. پرسيارم ليتي كرد "چۆن ئه مه ده كه يت؟" وتي "نازانم. هه ر له سه ره تاوه ئه مه م كردوه".

به شيوه يه كي ره ها مه حاله، له رووي جه سته ييه وه مه حاله - چونكه بۆ جولاندني ئه و په رانه ي گوځي پښويستت به سيسته ميكي ده مار هيه بۆ كۆنترۆل كردني و

سېستەمى دەمارى تېدا نىيە. پەپەي گوي تەنيا گۆشتە. تېپامان لە ناخ دواجار،
بەھرە يەكيشە.

هەريۆيە ھەزاران سالە خەلك خەريكى تېپامان لە ناخ، وانە دەلئەو بەلام
خەلكىكى زۆر كەم گەيشتووەتە بەرزايەكانى تېپامان لە ناخ و خەلكىكى كەم
تەننەت تاقىشى كرىووەتەو.

زۆرىنەي ھەرد زۆرى مرقا يەتیش تەننەت خۆي ماندوو نەكرىووە بېرىشى لى
بكاتەو، ئەمە شتىكە... تۆيىكە لەگەلئەدا لەدايك بوويت.

ئەگەر تۆ تۆو كەت نەبىت، مامۇستاي رۆحى دەتوانى ھەموو خوشبەختىە كەپت
بەسەردا ببارئىت و ھىشتا ھىچ لەناو تۆدا رووينەداو.

ئەگەر تۆو كەش لەوئى بىت، تەنيا نامادەيى مامۇستا رۆحىيەكە، تەنيا شىتوازي
روانىنى لە چاوەكانى تۆ و شتىكى يەكجار گرنگ لە تۆ روودەدات - شۆرشتىك كە
ناتوانىت بۆ كەسى روون بكەيتەو.

ئەمە يەككە لە گرتەكانى ھەموو تېپامئەكانى ناخ كە ناتوانن بۆ
ھارپىكيانىان، خىزانەكانيان روونى بكەنەو كە خەريكى چىن. چونكە زۆرىنەي
مرقا يەتە ئارەزوومەند نىيە بەرانبەرى.

ئەوانەش كە بەھىچ شىتو يەك ئارەزوومەند نىن بەرانبەرى ئەوا بىر لەو كەسانە
دەكەنەو ئارەزوومەندن و پىيان وا يە شتىك لە مېشكياندا ھەيە.

بە دانىشتن بە بىدەنگى و ھىچ نەكردن، بەھار دىت و گزۇگيا خۆي دەپوئىت -
بەلام ھەر لە سەرەتاو بۆ دەبى تۆ خەمى گزۇگريات بى. ھۆنراو كەي جوانەكەي
(باشقۇ)يان بەلاو سەير دەبى. گزۇگيا خۆي دەپوئىت چ ئەو ھەي بىدەنگ دانىشت
يان نا، بۆجى كات بەفېرۆ بەدەيت؟ - گزۇگيا خۆي دەپوئىت. لىگەرى بەھار بىت -

به هار خۆی دیت، گیا خۆی ده پوئ. بۆچی کانت به فیرۆ بدهیت - له هه مان کاتدا شتیکی تر بکه.

ئه گهر مرقۆ هه نوکه له دایدا شتیك نه بی - تقوویکی بچوک - ئه وه مه حال ده بی بۆی.

ئه وه ده توانی ته کنیکه که فیر ببیت، ئه وه ده توانی هونه ره که فیر ببیت.

به لام ئه گهر به هره که نه بی ئه وه سه رکه وتوو نابیت.

بۆیه هه زاران که س ده ستیان کرد به تیرامان له ناخ، به لام ژماره یه کی که میان - ژماره یه کی ژۆر که م که ده کری به په نجه کانی ده ست یژمیردرین - تاوه کو ئیستا روشن بوونه ته وه. ئه گهر تیرامان له ناخ نه شگانه رۆشنگه ری ئه وه ته نیا کانت به فیرۆ داوه.

نیشانه کانی ئه وه چیه که تیرامانی که سیک قوول ده بیته وه؟

به راستی به ردیکی بناغه بوونی نییه - چونکه ریگه یه کی جیگیر بوونی نییه. هه مووانیش له سه ر ریگه یه کی جیاوازن. ئیمه له سه ر یه ک ریگا نین. ته نانه ت ئه گهر تو ته نانه ت یه ک ته کنیکی تیرامان له ناخ پیاده بکهیت، ئه وه تو له سه ر هه مان ریگه نیت، ناشتووایت له سه ر هه مان ریگه بیت. ریپه ویکی گشتی بوونی نییه. هه موو ریپه ویك تاکه که سی و که سییه. بۆیه ئه زموونه کانی هیچ که سیک له سه ر ریگا که یارمه تیده ری تو نابیت، به لکو له وانه یه زیانبه خشیش بن.

له وانه یه که سیک له سه ر ریگا که ی شتیك ببینیت، ئه گهر ئه و بلایت ئه مه نیشانه ی به ره وپیشچوونه که یه، له وانه یه تو هه مان نیشانه له سه ر ریگا که نه بینیت. له وانه یه هه مان ئه و دره ختانه له سه ر ریگا که ی تو نه بن، له وانه یه هه مان ئه و به ردانه له سه ر ریگا که ی تو نه بن. بۆیه مه به ره قوریانی ئه وه هه موو پرپوچیه. ته نیا هه ندی

ههستی ناوهکی په یوه نندیدارن. بۆ نمونه، نه گرتو له بهر وپیشچووندا بیت، نه و
هه ندی شت له هه مان کاتدا رووده ده. یه که م، ههستی به قه ناعه تی زیاتر و زیاتر
ده که یت. به راستی، کاتیک تیرامان له ناخ به ته وای جیبه جی بوو، نه و مرؤ
نه و نه ده به قه ناعه ت ده بیت که بیرى ده چیت وه تیرامان له ناخ نه نجام بدات -
چونکه تیرامان له ناخ هه ولتیکه، بى قه ناعه تی به که. نه گرتو رۆژیک له رۆژان بیرت
بچیت تیرامان له ناخ بکه یت و ههست به موعتاد بوون نه که یت، ههست به هیه
بۆشاییه که نه که یت، وه کو پیشووش به قه ناعه ت بویت، نه و بزانه نیشانه په کی
باشه. زۆر که س هه ن تیرامان له ناخ نه نجام ده ده ن و نه گرتو نه یکه ن نه و
دیارد هیه کی سه یریان به سه ر دیت. نه گرتو بیکه ن، ههست به هیه نا که ن. نه گرتو
نه یکه ن ههست به بۆشاییه که ده که ن.

نه ته نیا خوویه که، وه کو جگه ره کیشان، وه کو مه شروب خواردنه وه، وه کو
هه ر شتیکی تر ته نیا خووه. تیرامان له ناخ مه که به خوویه که. لیگه پى با زیندو
بیت! نه و کاته بى قه ناعه تی په یتا په یتا نامینی، ههست به قه ناعه ت ده که یت. نه که
ته نیا نه و کاته ش که تیرامان نه نجام ده ده بت. نه گرتو ته نیا به کاتی تیرامان له ناخ
شتیک روودات نه و ساخته یه! هیپنوتیزمه! باشیبه کی ده بیت، به لام زۆر قوول
نابى. ته نیا له بهر وورد کردندا باشه. نه گرتو هیه روودات، نه تیرامان له ناخ، نه
چرکه ساتی خوشبه ختی، نه و نیگه ران مه به. نه گرتو شتیکی روودات، خوتی پیوه
هه لمه واسه. نه گرتو تیرامان له ناخ به ریکوپیکى، به قوولی، به پیوه بچیت نه و
سه رانسه ری رۆژه که ههست به وه رچه رخان ده که یت. قه ناعه تیکی قوول له هه موو
ساتیکدا ناماده یی ده بى. هه رچیبه که بیکه یت، نه و ههست به سه نته ریکى خوش
ده که یت له ناوه وه دا - قه ناعه ت.

هەلبەت، ئەنجامەكان دەبن. تورەیی نامومكین و نامومكینتر دەبێ. بەرەبەرە بۆر دەبێ. بۆچی؟ چونكە تورەیی، ئەقلێكى سادە نەك تێپرامێن، پيشان دەدات، ئەقلێك كە لەگەڵ خۆیدا هێور نییە. هەربۆیە تۆ لەوانیتر تورە دەبیت. لە بنەڕەتدا تۆ لە خۆت تورەیت. لە بەرئەوهی لەگەڵ خۆت تورەیت، بەردەوام دەبیت لە تورەبوون لەوانیتر.

تێبینی ئەوەت کردوو كە تەنیا لەوانە تورە دەبیت كە لێتەوه نزیكن؟ چەندەى پەيوەندییەكە نزیكتر بێ، تورەیی زیاتر دەبێ. بۆچی؟ چەندەى دوورایی پەيوەندی نێوان تۆ و كەسەكە زیاتر بێ، تورەیی كەمتر دەبێ. تۆ لە غەریبەیهك تورە نابیت. تۆ لە ژنەكەت، لە مێردەكەت، لە كۆپەكەت، لە كچەكەت، لە دایكەت تورە دەبیت. بۆچی؟ بۆچی زیاتر لەوانە تورە دەبیت كە پەيوەندیت لەگەڵیان گەرم و گۆپترە؟

هۆكارەكە ئەوەیە كە: تۆ لە خۆت تورەیت. چەندەى كەسەكە لەگەڵتدا گەرم و گۆپتر بیت، ئەوەندە زیاتر لەگەڵتا بوو تەبەك. تۆ لە خۆت تورەیت، بۆیە هەركاتێك كە سێك لێتەوه نزیكە، دەتوانیت تورەییەكەت بەسەر ئەودا بباریت، ئەو بوو تەبەشێك لە تۆ. لە رێگەى تێپرامان لە ناخ تۆ دلخۆشتر دەبیت لە بەرانبەر خۆتدا - بێرت بێ، لەگەڵ خۆتدا، كاتێك مەزۆ لەگەڵ خۆیدا دلخۆشتر دەبێ موعجیزە. ئێمە یان لە بەرانبەر كە سێك دلخۆشین یان لێى تورەین. كاتێك كە سێك لەگەڵ خۆیدا دلخۆشتر دەبیت، ئەمە بە راستى كەوتنە داوى خۆشەویستى خۆدە. كاتێكیش كە وتوویتە داوى خۆشەویستى خۆتەوه، تورەبوون سەختە. هەموو شتێك سەیر دەبێ. تورەییەكى كەمتر و كەمتر لە ئارادا دەبێ، خۆشەویستى و دلسۆزییەكى زۆر و زۆرتیش لە ئارادا دەبێ. ئەمە نیشانەكانن - نیشانە گشتییەكان.

بۆیە پێت وا نەبێ تۆ كاتێك رووناكى دەبینیت یان رەنگى جوان ببینیت بە شتێكى زۆر گەشتوویت. ئەمانە باشن، بەلام هەست بە رەزامەندى ناكەیت تا

گۆرانی دەروونی راستە قىنە روونە دات: توپەيى كەمتر، خوشەويستى زياتر، دلپەقى كەمتر، سۆزى زياتر.

تا ئەمە روونە دات، بىننى رووناككىيە كان و رەنگە كان و بېستنى دەنگە كان تەنيا يارى منالانە. ئەوانە جوانن، زۆرىش جوان، باشە يارىيان لەگەلدا بىكەيت - بەلام ئەمە مەبەستى تىپرامان لەناخ نىيە. ئەوانە لەسەر رىگاگە روودە دەن، ئەوانە تەنيا بەرەمى لاوە كىن، بەلام نىگەرەن مەبە. زۆر كەس دىنە لام و دەلەن "ئىستا رەنگىكى شىن دەبىنم، ئەمە نىشانەى چىيە؟ چەتەك بەرە و پىش چووم؟" رەنگى شىن كەلكى نىيە چونكە توپەيە كەت رەنگى سوور دەبە خشىتە وە. گۆراناككىيە دەروونىيە بنچىنە يىە كان مانا بە خشن، بۆيە بەلاى لەعابە كاندا مەچوو. ئەمانە لەعابەن، لەعابەى رۇحى. ئەمانە كۆتايىيە كان نىن. لە پەيوەندىدا، تىببىنى بىكە چى روودە دات. ئىستا لەگەل ژەكەتدا چۆن رەفتار دەكەيت؟ تىببىنى بىكە. گۆراناككىيە روويدا وە؟ ئەو گۆرانا و اتادارە. لەگەل كارەكەرە كەتدا چۆن رەفتار دەكەيت؟ گۆراناككىيە مەيە؟ ئەو گۆرانا گەنگە. ئەگەر گۆرانايش نىيە، ئەو رووناككىيە شىنە كەت توپەلە دە. كەلكى نىيە. تۆ خەرىكى فرىو خواردنىت و بەردەوام دەبىت لەو فرىو خواردنە. ئەمانە فىلى ئاسانن.

ھەر بۆيە كەسىكى بەناو ئايىنى وا ھەست بە خۆى دەكات كە ئايىنىيە: چونكە ئىستا ئەو، ئەم شتە و ئەو شتە دەبىنەت، بەلام ھەر وەكو خۆيەتى. ئەو تەنانەت خراپترىش دەبىت! پىتويستە بەرە و پىشچوونى تۆ لە پەيوەندىيە كەتدا تىببىنى بىكە. پەيوەندى ئاوينە يەكە: روخسارى خۆتى تيا بىيە. ھەمىشە بىرت بى كە پەيوەندى ئاوينە يەكە. ئەگەر تىپرامانە كەت قوول بىيە وە، پەيوەندىيە كەت جىاواز دەبن - سەراپا جىاواز! خوشەويستى بنچىنەى پەيوەندىيە كەت دەبى، ئەك

توندوتیژی، ئېستى توندوتیژی بېچىنەكەيە. تەننەت ئەگەر تۇ پروانىقە كەسىك، بە چاوتىكى توندوتیژانە لىتى دە پروانىت. بە لام لەسەرى راھاتوویت.

بە لای مەنەۋە تېرامان لە ناخ یارى منالان نییە، وەرچەرخانىكى قوولە، چۆن ئەم وەرچەرخانە بزانیت؟ لە ھەموو ساتىكدا لە پەيوەندىيەكانتدا رەنگ دەداتەو، دەتەوئى بېيتە خاوەنى كەسىك؟ دە كەوايە توندوتیژی. چۆن دەكرى مەروۇ بېيتە خاوەنى يەككى تر؟ دەتەوئى كەسىك ركیف بكەیت؟ كەوايە توندوتیژی. چۆن دەكرى كەسىك يەككى تر ركیف لكات؟ ناكرى خۆشەويستى ركیف بكریت، خۆشەويستى ركیف ناكرىت.

بۆيە ھەر شتىك كە تۇ دەيكەیت، بە ئاگا بە، تېبىنى بكە و ئىنجا بەردەوام بە لە تېرامانى ناخ. بە زووى ھەست بە گۆرانەكە دەكەیت. ئېستى لە پەيوەندىيەكاندا خاوەندارىتى نییە. پەيتا پەيتا، خاوەندارىتى بزر دەبیت و كاتىك خاوەندارىتى ئەما ئەوا جوانى پەيوەندى ھى خۆيەتى. كاتىك خاوەندارىتى ھەبى، ھەموو شتىك پيس و درىو و نامرۆى دەبى، بە لام ئىمە ئەوئەندە فریودەرىن كە لە پەيوەندىيەكاندا ناپوانىقە خۆمان- چونكە لەویدا دەكرى روخسارە راستەقىنەكە بەدى بكرى. بۆيە ئىمە چاوەكانمان بەرانبەر پەيوەندىيەكانمان دادەخەين و بەردەوام دەبىن لە بېركردنەو لەوھى كە شتىك لەناوەو دەبىنرى.

تۇ ناتوانیت ھىچ شتىك لەناوەو بېينیت، يەكەم جار لە پەيوەندىيەكانى دەردەوئەدا ھەست بە وەرچەرخان دەكەیت و ئىنجا دەچیتە قوولایيەو، تەنیا ئەو كاتە لەناوەوئەدا ھەست بە شتىك دەكەیت. بە لام ئىمە تېروانىنمان لەبارەى خۆمانەو جىگىر كردو، بە ھىچ شىوئەيەك نامانەوئى پروانىقە نساو پەيوەندىيەكانمان چونكە ئەو كاتە روخسارى رووت دەردەكەوئیت.

ھاوسە رگېرىيە كەي مەلا نە سەردەين لە لاين باوكىيە ۋە رىكخرا. ھاوسە رىتتىيە كى
 رىكخرا ۋە، بۆيە نە دە بوۋايە مەلا رووخسارى ژنى داھاتوۋى بېيىت. پاشان لە
 رۆژى ژن گواستە ۋە كەدا، كاتىك مەراسىمە كە تە ۋا ۋە، ژنە كە سە رپۆشە كەي
 لا برد. رۆز ناشىرىن بوو ۋە لە كاتىكدا كە مەلا تازە شۆك بېو، ژنە كە پرسىارى كرد
 "ئىستە خۆشە ويستە كەم پىم بلى فەرمانت چىيە". يەكەم شت كە ژنە كە
 دە پىرسىت ئە ۋە يە ژنە كە پرسىار دە كات "فرمانە كانتم پى بلى خۆشە ويستە كەم،
 لە بە رانبەر كىدا سە رپۆشم لە سە ر بى ۋە رىگەم پىدراۋە بە رانبەر كى روخسارم دىار
 بى؟"

مەلا نە سەردەين - كە مەك بە نىگە رانىيە ۋە - وتى "دە توۋانى كىت خە ز لىيە
 روخسارتى پىشان يە دىت، بە ۋە مە رجەي كە پىشانى منى نە دىت!"
 ئىمەش لە گەل خۆماندا مە رجمان كىدوۋە. بە ر دە ۋامىن لە ۋە ي روخسارمان
 پىشانى ھە ۋە كە س بە دىن، يە لام قەت خۆمان نا. ئە مە گرىيە ستىكى قوۋلە لە گەل
 خۆماندا ھە مانە - ھە ست بە روخسارى خۆمان نە كە ين. شىۋازى مانە ۋە ش لە
 سە رپۆشدا ئە ۋە يە نە رۋانىتە ناو پە يۋە ندىيە كات، چۈنكە پە يۋە ندى تە نيا
 ئاۋىنە يە. بۆيە سۆراخ بىكە، بچۆرە ناو پە يۋە ندىيە كات ۋە لە وىدا بېۋانە بۆلە ۋە ي
 بزانىت تىرپامانە كەت لە ناخ بە رە ۋىپىش دە چىت يان نا.

ئە گەر ھە ست بە خۆشە ويستىيە كى روۋلە گە شە، خۆشە ويستىيە كى بى مە رج
 بىكە يت، ئە گەر بە بى ھۆكار ھە ست بە سۆز بىكە يت، ئە گەر ھە ست بە نىگە رانىيە كى
 قوۋل بىكە يت بۆ رىفاھىيە تى ھە ۋە كە سىك، تىرپامانە كەت لە گە شە دا يە. ئە ۋە كاتە
 ھە ۋە شتىكى تر لە بىر بىكە. بە م تىبىنىكىردنە تۆ تىبىنى رۆز شتى تىرىش دە كە يت
 لە خۆتدا. يىدە نىگەر دە بىت، ژاۋە ژاۋى كە متر لە نارە ۋە تدا دە بىت. كاتىك پىۋىستە
 قسە دە كە يت، كاتىك پىۋىست نىيە بىدە نىگىت. لە م حالە تە ي ئىستاتدا ناتۋانىت

له ناوه وه را بێدهنگ بیت، تۆ ههست به هینوری و ئارامیوونیکی زیاتر ده کهیت. هه رچییه ک که دهیکهیت، ته قه لایه کی ئارام ده بی، هیچ زه حه ته تیک له ئارادا نابێ. که متر و که متر ته موج ده بیت. سه ره نه جام، ته موج نامینێ. ته نانه ت تموخی که یشتن به مۆکشا* بوونی نابێ. کاتیک تۆ ههست ده کهیت ته نانه ت تموخی که یشتن به مۆکشا نه ماوه، نه وایتر که یشتهوویت به مۆکشا. ئیستا تۆ ئازادیت، چونکه ئاره زوو کۆتوبه نده که یه. ته نانه ت ئاره زووی ئازادبوونیش کۆتوبه نده. ته نانه ت ئاره زوو بۆ بی ئاره زوویییش کۆت و به نده.

هه رکاتیک ئاره زوو - بۆ هه ر شتی - نامینێ، نه وای ده چیه ناو نه زانراوه وه. تیرامان له ناخ که یشتهووه ته کۆتاییه که ی. نه و کاته خودی ته م جیهانه ئازادبوونه. نه و کاته ته م وشکانییه، وشکانییه که ی تره.

جهنگاوهر

که بزێسمان یم و پڕۆفیشنالیش یم، چۆن دهتوانم له هه مان کاتدا جهنگاوهریش یم؟ ئایا رۆشنبوونه وه له دهست ده ده م؟

جهنگاوهر بوون به و مانایه ئییه سه رباز بیت، نه مه دۆخیکی ته قله. دهتوانیت بزێسمان بیت و جهنگاوهریش بیت، دهتوانیت جهنگاوهریش بیت و بزێسمانیشت بیت.

"بزێسمان" واته نه و دۆخی ته قل که هه میشه خه ریکی سه فه قاته، هه ول ده دات که م بدات و زۆر به دهست بیتیت. نه مه یه مه به ستم کاتیک باسی بزێسمان ده که م: هه ولدان بۆ به خشیینی که متر و به ده سته یانی زیاتر، هه میشه سه فقه کردنه،

* مۆکشا: به پیتی ئایینه کانی هیندستان، ده رچوونه له سوپی مهرگ و له دایکبوونه وه (سه مساره).

هه میسه بیرکردنه وهیه له قازانج. جهنگاوه ریش دۆخیکی ئه قله، دۆخی قومارچییه،
نهك هی سه فقه کار، دۆخی ئه وهیه که دهشتی بهشتیه یهك له شتیه کان هه موو شتی
بخاته سه رکیشیه وه - نه قلنکی سازش نه که ره.

ئه کهر بز نسما ن بیر له رۆشن بوونه وه بکاته وه، ئه وا وه کو کالایهك له کالاکانی تر
بیری لی ده کاته وه. ئه و لیستیکی پییه: ده بی کۆشکیکی گه وره دروست بکات،
ده بی نه مه و ئه وه بکری و له کۆتاییدا ده بی رۆشن بوونه وه ش بکری، به لام
رۆشن بوونه وه هه موو کاتی دوا یینه - کاتیك هه موو شتی ته واو بوو، کاتیك هیچ
نه ماوه بیکری، ئینجا رووی تیده کات. ده بی نه و رۆشن بوونه وه یه ش بکری دریت
چونکه ته نیا له پاره تیده گات.

جاریکیان پیاویکی مهن و ده وله مهن داته لای ماها فیرا. زۆر ده وله مهن د بوو،
ده ی توانی هه موو شتی بکری، ته نانه ت مه له که ته کانیش. ته نانه ت پاشا کانیش
پاره یان لی قهرز ده کرد.

ئه و هاته لای ماها فیرا و وتی "زۆرم له باره ی تیرامان له ناخ بیستوه و له و
ماوه یه شدا که لیره بوویت شیتییه کت له خه لکدا هی ناوه ته کایه وه، هه مووان باسی
ده که ن. ئه وه چییه؟ بایی چه نده و ده توانم بیکرم؟"

ماها فیرا که وته راپاییه وه، بۆیه کابرا وتی "به هیچ شتیه یهك بیر له کولفه که ی
ناکه یته وه. هه ر بیلێ و من پاره که ی ده ده م، کیش نه یه."

چۆن له گه ل نه م کابرایه دا قسه بکه یته؟ - ماها فیرا سه رگه ردان بوو نه یده زانی
چۆن قسه له گه ل نه و کابرایه دا بکات، دوا جار ماها فیرا وتی "تۆ بۆ. له شاره که تدا
پیاویک هه یه، زۆر هه ژاره، له وانه یه نه و ئاره زوومه ند بیته (تیرامان له ناخ) هکه ی
بفرۆشیت. نه و به ده سته یه ناوه و له وانه یه ئاماده ی فرۆشتنی بیته."

پیاوه که سوپاسی ماهاپیرای کرد، به په له چوره لای کابرای هه ژار. له ده رگای
ماله کهیدا و وتی "به چند نه یفرۆشیت، ده مه وی (تیرامان له ناخ) ده که ت لی بکرم".
کابرا ده ستیکرد به پیکه نین. وتی "تو ده توانیت من بکړیت، نه وه قهینا. به لام
چون ده توانی تیرامان له ناخه که م بکړیته وه؟ نه مه دۆخی بوونمه، کالای نییه".

به لام بزنسمانه که هه میسه به و شیوه به بیری کردووه ته وه. نه وان
کومه که به خشینه کانیاں بو کړینه، په رستگا دروست ده که ن بو کړین. نه وان
ده به خشنه وه به لام به خشینه وه کانیشیان هه رگیز به خشینه وه نییه، هه میسه بو
به ده ستهینانی شتیکه، وه به رهینانه.

کاتی که ده لیم جهنگاوه به، هه به ستم نه وه به قوما رچییه که بیت، هه موو شتی که
بخه یته ناو سه رکیشییه وه. نه و کاته رۆشن بوونه وه ده بیته پرسی ژیاں و مهرگ،
نه که شتومه که، و تو نامادهیت هه موو شتیکی له پیناودا فری بددهیت. پیریش له
قازانچ ناکه یته وه.

خه که دینه لام و پرسیار ده که ن "چیمان له تیرامانی ناخ ده ست ده که وی؟
نامانجه که ی چییه؟ قازانجه که ی چییه؟ نه که ر سه عاتی که ته رخاں بکړیت بو تیرامان
له ناخ، ده سته که وته که چی ده بی؟" ته وای ژیاںیاں نابوورییه.

جهنگاوه به دواى ده سته که وته وه نییه، جهنگاوه به دواى ترۆپکه وه یه، به دواى
ترۆپکی نه زموونکردنه وه یه. جهنگاوه چی ده ست ده که وی کاتی که له جهنگدا
ده جهنگیت؟ سه ریا زه کانت چیت جهنگاوه ر نین، نه وان ته نیا خزمه تکارن.
جهنگاوه ران چیت له سه ر شه زه وییه نین چونکه هه موو شته که به هوی
ته کنۆلۆژیا وه ده کړی. تو بۆمبی که به هیرۆشیمادا ده دهیت، فریدهری بۆمبه که
جهنگاوه ر نییه.

هەر منالیک ئەتوانی ئەمە بکات، هەر شیتیک دەتوانی ئەوە بکات - بە راستی،
 تەنیا مرقفی شیت دەتوانی ئەمە بکات. بەردانەوهی بۆمب بەسەر هێرۆشیما دا
 جەنگاوەریوون نییه.

جەنگ وەک ئەوەی رابردوونییه، ئیستا هەر کەسێک دەتوانی بیکات، زوو یان
 درەنگ یان تەنیا نامێره میکانیکییهکان دەیکەن. فرۆکە ی بێ فرۆکەوان دەتوانی
 بیکات - و فرۆکە جەنگاوەر نییه، تایبەتمەندییه کە ئەماوه. جەنگاوەر رووبەروو
 دەچوو بەردەم دوژمن. ریک وینای ئەو دوو کەسە بکە کە شمشیرەکانیان لە
 یەکتەری دەرھێناوه: دەتوانن بێر بکەنەوه؟ ئەگەر بێر بکەنەوه ئەوا نیشانە
 ناپێکن. بێرکردنەوه دەتووستیت، کاتیک شمشیرەکان دەرھێنراون، بێرکردنەوه
 دەووستیت. ئەوان ناتوانن پلان دابنێن چونکە ئەگەر پلان دابنێن، لەو ساتەدا
 ئەویتر زەبر دەووشینیت. ئەوان بەشیوەیهکی پەمەکی دەجولێن، ئەوان دەکەونە
 دەرەوهی ئەقل، مەترسییه کە ژۆرە، ئەگەری مردن ژۆر نزیکە، ناتوانی رینگە بە
 ئەقل بدری نیش بکات. ئەقل پتویستی بە کاتە، لە حالەتە ئیمێرجێنسێیهکاندا
 ئەقل رینگە پێدراو نییه. کاتیک تۆ لەسەر کورسی دانیشتوویت دەتوانی بێر
 بکەتەوه، بەلام کاتیک رووبەرووی دوژمنیک دەبیتەوه ناتوانیت بێر بکەیتەوه.

ئەگەر بە جادەیه کدا، بە جادەیه کی تاریکدا رەت ببیت و لەپەرمارێکی ترسناک لە
 بەردەمتەوه ببینیت، چی دەکەیت؟ دەست دەکەیت بە بێرکردنەوه؟ نا، باز
 دەدەیت. ئەم بازدانەش لە ئەقلتەوه نابێت چونکە ئەقل پتویستی بە کاتە و مار
 هیچ کاتی نییه، ئەقلیان نییه. مار پەلامارت دەدات - بۆیە ئەقل رینگە پێدراو نییه.
 تۆ لەو ساتەدا باز دەدەیت و ئەو بازدانە لە بوونتەوهیه، لەپیش بێرکردنەوه دا دیت.
 تۆ یەكەم جار باز دەدەیت ئینجا بێر دەکەیتەوه. ئەمەیه مەبەستم کە دەلێم
 تایبەتمەندی جەنگاوەر: کردار پیش بێرکردنەوه دیت، کردارە کە بەبێ ئەقل، کردار

سەراپاگیرە. تۆ دەتوانیت بېیتە جەنگاۋەر بەی چوون بۆ جەنگ، پتوۋست بە چوون بۆ جەنگ ناكات.

سەراپای ژيان ئيمىرجىنسىيەكە ولە ھەموو شوئىنىك دوزمن و مار و ئازەلى دېندە ھەن و ئامادەى پەلاماردانتن. سەراپای ژيان جەنگىكە. ئەگەر تۆ بە ئاگابىت ئەوا دەبىنىت كە سەراپای ژيان جەنگە ولە ھەر ساتىكدا دوور ئىيە بىرىت، بۆيە ئيمىرجىنسىيەكە جىگىرە. بە ئاگابە، ۋەكو جەنگاۋەر ئىك بە ۋەك بلىنى بەناو دوزمندا رى دەكەيت. لە ھەر ساتىكدا، لە ھەر شوئىنىكە ۋە بى، دەشى مەرگ باز بداتە سەرت، رىگە بە ئەقل مەدە. قومارچىيەكەش بە - تەنيا قومارچىيەكان دەتووانن ئەم بازە بدەن. بازەكە ئەۋەندە گەرەيەكە ئەوانەى بىر لە قازانچ دەكەنەۋە ناتووانن بازىدەن. سەركىشىيە، گەرەتەرىن سەركىشىيە، لەوانەيە تۆ لە دەست بچىت و ھىچ شتىكىش بە دەست نەيەت. كاتىك تۆ دىتە لام لەوانەيە ھەموو شتىك لە دەست بدەيت و ھىچ شتىكىش بە دەست نەيەت.

من يەكەك لە ۋەكەنى عىسا دووبارە دەكەمەۋە: ھەر كەسىك دەست بە ژيانەۋە بگرى، ھەر كەسىك ھەول بدات پارىزگارى لى بكات، لە دەستى دەدات و ھەر كەسىك ئامادە بىت لە دەستى بدات، دەپپارزى.

ئەمەيە قسەكردن بە زمانى قومارچىيەك: لە دەستى بدە - ئەمەيە رىگەى پارىزگارى لىكردنى. بمرە - ئەمەيە رىگەى ژيانى تاھەتايى، ژيانى نەمرى.

كاتىك دەلىم بزنسمان، مەبەستم ئەقلىكى تەلەكە بازى حسابىيە. ئەقلى تەلەكە باز مەبە. ھىچ منالىك بزنسمان ئىيە و سەختە پىرىك بدوزىتەۋە كە بزنسمان ئىيە. ھەموو منالىك جەنگاۋەرە و ھەموو پىرەپياۋىك بزنسمانە. ئەۋەى كە چۆن جەنگاۋەر دەبىتە بزنسمان چىرۆكىكى دوور و درىژە: ھەموو كۆمەلگە، پەرۋەردە، كەلتوور، پرۆگرامكردن، زياتر و زياتر چاۋترساۋت دەكات. تۆ ناتووانىت سەركىشى

بکەیت و ھەر شتێک کە جوانە مەترسیداریشە. خۆشەویستی مەترسیدارە، ژیان مەترسیدارە. خودا مەترسیدارە.

خودا گەورەترین مەترسییە و تۆ لە رێگەی ماتماتیکەوە پێی ناگەیت - تەنیا بە ئەنجامدانی کۆتا سەرکێشی، بە خستنی مەترسی ھەموو ئەوەی کە ھەتە، پێی دەگەیت. تۆ نەزانراویش نازانیت، ئەوەی کە زانراوە سەرکێشی دەگەیت نەزانراوە کەش نازانیت.

ئەقلی بزێسمان دەلێت "ئەو چی دەگەیت - لە دەستدانی ئەوەی کە ھەتە بۆ ئەوەی کە کەس نازانی ھەبە یان نا؟ ئەوەی کە لە دەستدایە ھەلیگرە و ئاوات بۆ نەزانراو مەخوازە". ئەقلی جەنگاوەر دەلێت "زانراو ھەنووکە زانراوە، ھیچی تیا نییە، بوو تە باریک و ھەلگرتنی بێ کەڵکە. پێوستە نەزانراو نێستە بزانری و پێویستە سەرکێشی بە زانراوەوە بکەم بۆ نەزانراو".

ئەگەر بشتوانی سەرکێشی کەیت، سەرکێشییەکی سەرپاگیر، ھیچ لای خۆت نەھێلێتەو، فیلّ لە خۆت نەگەیت، لە پەر نەزانراو دەرگای تۆ دەکاتەو. کاتیکیش کە دیت تۆ بە ئاگا دیت لەوەی کە ئەو تەنیا نەزانراو نییە، ئەو قابیلی زانین نییە. ئەمە درۆی زانراو نییە، بەلکۆ لە سەرۆ زانراوەوەیە. بۆ روێشتن بەناو ئەو تاریکییەدا بەبێ ھیچ نەخشەیەک و بەبێ ھیچ رێگایەک، بۆ روێشتن بە تەنیا بەناو ئەم مۆتلەقەدا، تاییبەتمەندیی جەنگاوەر پێویستە.

زۆرێک لە ئێوە ھێشتا کەمێکتان لەو تاییبەتمەندییە ماوە، چونکە ئێوە زۆرێک لە زۆران منال بوون، زۆرێک لە زۆران خەوتان بە نەزانراوەوە دەبیستی. ئەو منالیتییە شاراوێیە بەلام ناتوانری لەناو ببرد، ھەر لەوێیە، ھێشتا سوچیکی لە بوونی تۆ گرتووە. رێگەی بێدە ئیش بکات، وەک منال بە و جارێکی تردەبیستەو بە جەنگاوەر. ئەمە یە مەپەستی من.

خه مباریش مه به که دوکانیک به پتوه ده بهیت و بزسمانیت. خه م مه خو، تۆ له
 هه ر شوینیک بیت ده توانیت ببیته جهنگاوهر. سه رکیشیکردن تایبه تمه ندیه کی
 نه قلّه، تایبه تمه ندیه کی مناله - متمانه کردن و چوونه سه روو شه ر شته ی که
 سه لامه ته.

گه وره ترین جهنگاوهر هیچ په یوه ندی به جهنگه وه نییه. نه و هیچ په یوه ندی به
 شه پکردن له گه ل شه وانیت نییه. نه و شتیک هه یه بیکات که له ناوه وه یدا هه یه.
 نه و هه ش شه پیک نییه، هه رچه نده سه رکه وتن له گه ل خۆیدا ده هیئت، جهنگیک نییه،
 ململانیه ک نییه. به لام ده بی مرقه جهنگاوهر بی، ریک وه کو جهنگاوهر به ناگا بیت.
 ده بی مرقه وریا بیت، تیرامین بیت، چونکه له تاریکترین کیشوهری هه بووندا
 ده جولیته وه... سه ره نجام رووناکیی هه یه، رووناکییه کی بی پایان، به لام ده بی
 مرقه سه ره تا به تاریکییه کی گه وره ی رۆحدا رهت ببیت. هه موو جۆره خه ره ندیک
 هه یه، هه موو جۆره نه گه ریکی گومرپابوون هه یه و هه موو جۆره دورژمنیکی ناوه وه
 هه یه. نه وانه نابی له ناوبرین بکوژرین، نه وانه وه رده چه رخین، ده بی
 وه رچه رخینرین، ده بی بکرینه هاوپی. ده بی توپه یی بکریته سۆز، شه هوهت
 بکریته خۆشه وستی و هیتر. که واته نیستا جهنگیک هه یه، به لام به دلنیا ییه وه
 ده بی جهنگاوهر بیت.

به و شیوه یه که له ژاپۆن، هه موو جیهانی سامویری، جهنگاوهر، له تیرامانی
 ناخ سه رچاوه ی گرتووه و هه موو جۆره کانی هونه ره کانی شه پ بوونه ریکا به ره و
 نارامی ناوه وه. شمشیربازی بوو به یه کیک له شته هه ره پر تیرامانه کان له ژاپۆن.
 ده بی مرقه زۆر وریا بیت چونکه له تاکه ساتیکی نااگاییدا ده کوژریت.

شمشیربازی راسته قینه نه وه نده به ناگایه که پيش نه وه ی نه ویتیر هیرش بکاته
 سه ری ده زانی. ته نانهت پيش نه وه ی بیرۆکه ی هیرشکردن به میشکی نه ویتیردا

هاتې، خوی ئاماده كړدووه، نو ئاماده يه. وړيا يې كه ی نه وه نده قول دېت كه دهست دهكات به خویندنه وه ی بیركړدنه وه ی نه ویتړ. دهوتری ته گهر دوو سامورای راسته قینه شپږ پكېن هیچیان نایب نه وه. دهشی شپږه كه درتړه بکیشیت به لام كه س ناتووانی بپاته وه، چونكه هردووكیان نه قلی یه كتری ده خویندنه وه. پېش نه وه ی تو بتووانی هیرش بكهیت، نه ویتړ ه نوكه ئاماده يه بق به رگریكړدن.

شمشیربازی بوو به یه كيك له گه وره ترین سه رچاوه كانی روشنېوونه وه. سهیره، به لام ژاپون زور شتی به راستی سهیری نه نجام داوه. هر له چا خواردنه وه تا شمشیربازی، هه موو شتیك گورېدراوه بق تیرامان له ناخ. له راستیدا ده كړی هه موو ژبان بگورېدريت بق تیرامان له ناخ، چونكه تیرامانی ناخ به ساده یی واته به ناگاترېوون.

بویه بچوره ناووه و به ناگاتر به. رورتيك له روران تو سه ركه وتوو دېت - نه مه به شپوه يه كي ره ها جتی دلفیایه. ته نیا ده یی پتویستییه كه جیبه جی بكهیت: ده بی سه راپا به ناگا بیت.

جاریكیان ساموراییه كي (زین) زوو له به ره ی جهنگ گه رابووه وه و بینیبووی خزمه تكاره كه له گهل ژنه كه ی خه وتوو.

له به رنه وه ی سه ر به قوتا بخانه ی (زین) بوو به خزمه تكاره كه ی وت "نیگه ران مه به، ته نیا كاره كه ت ته واو بكه. من له دهره وه چاوه پړی ده بم. ده بی تو شمشیريك به دهسته وه بگریت و شه یم له گهل بكهیت. هرچی روودهدات ئاسایه. من له دهره وه ده بم."

نم خزمه تكاره داماره دهستیكړد به له رزین. ته نانه تازانی چوڼ شمشیریش به دهسته وه بگریت و گه وره كه ی جهنگاوه ريكی به ناوبانگه، به یه ك لیدان سه ری ده په رینیت.

بۆیه له دهركای پشته وه چوه لای مامۆستایه کی رۆحیی (زێن) که ئه ویش مامۆستای جهنگاوه ره که بوو. به مامۆستا رۆحییه که ی وت "من تووشی گرفت هاتووم. ئه مه هه موو هه له ی من بوو، به لام ئیتر روویدا". گه و ره که گوئی له به سه رهاته که گرت و وتی "پتیویست به نیگه رانی ناکات. من فیرت ده که م چون شمشیر بگریت و هه روه ها پیت ده لیم گرنه نییه که گه و ره که ت جهنگاوه ریتی مه زنه. هه موو نه وه ی که گرنه په مه کیبوونه. له ره مه کیبوونیشدا تو باشتر ده بیت، چونکه پیده چیت نه و بره ی به خۆی بیت". زیندوو مانه وه ی نه م خزمه تکاره جیی گومانه. ته قریبه ن وه کو یاری پشيله و جرج ده بیت.

"بۆیه نیگه ران مه به. خۆت کو که ره وه و به سه ختی لئی بده، چونکه نه مه تاکه هه لی تۆیه بق مانه وه له ژياندا. بۆیه ترسنۆک مه به، بیریش له وه مه که ره وه که له وانه یه لیت ببوریت. قه ت ناتبووریت. ده بی شه پی له گه ل بکه یه. تو وروژاندووته و ته حه دات کردووه. به لام کیشه نییه: به بۆچوونی من تو براوه ده بیت".

خزمه تکاره که نه یده توانی بره ی بکات و گه و ره که وتی "ده بی تو له وه تی بکه یه که من مامۆستای ئه ویشم و ده زانم به گویره ی نه و مه شقه ی پیکیکراوه ره فته ر ده کات. به زانینی دلنیا یانه ی نه وه ی که ده بیاته وه ناتوانی خۆی کو بکاته وه - تۆش نه لته رناتیقیکی تهرت نییه جگه له وه ی که گشتگیر بیت (سنووردار نه بیت). تو نازانیت له کو ی بده یه، چون لی بده یه، بۆیه له هه موو شوینیک بده، شیتگیر بیه!"

خزمه تکاره که وتی "ئه گه ر تو وا بلتیت، ئه و نه مه ده که م. له راستیدا هه یه هه لیکی زیندوو مانه وه م نییه. که واته بۆچی سه راپاگیرانه نه یکه م!"

کاتی شه په که هاتبوو، نه و فیر ببور چون شمشیر بگریت و هاته وه و ته حه دای مامۆستا که ی کرد "ئیتسا وهره پیشه ره!"

مامۆستاکه نه يتوواني برپای پي بکات. نه و پي و ابوو خزمه تکاره که ده که ویته
سه ر پيیه کانی و ده گریا و ده لیت "تکایه بمپوره!"

به لام له جیاتی نه وه خزمه تکاره که وه کو شیر نه پاندي و شمشیرکی له
مامۆستاکه ی (زین) وه رگرتبوو. نه ویش شمشیره که ی ناسییه وه و وتی "نه وه له
کوی هیناوته؟"

خزمه تکاره که وتی "لای مامۆستاکه ت هیناومه. ئیستا وه ره، با بیپرینینه وه.
یان من زیندوو ده بم یان تو، به لام ناکری هه ردوو کمان زیندوو بمینینه وه."

گه وه که ههستی به له زینیک کرد له دلیدا، به لام هیشتا پي و ابوو "چون
دهتوواني نه مه بکات؟ نه مه مه شقی چهنده ها سالی پیویسته... من چهنده ها ساله
له شه په کانداه جهنگم و نه م خزمه تکاره داماره ش... " به لام ده بوویه نه و
شمشیره که ده رکیشیت.

خزمه تکاره که به راستی شیتگیر بوو. له بهر نه وه ی نه یده زانی له کوئی بدات، هه ر
شمشیره که ی راده وه شانده... ساموراییه که سه ری لی شینو ابوو، چونکه ده يتوواني
له گه له هه ر جهنگاوهریکدا شه پ بکات که ده زانی شه پ بکات - به لام نه م کابرایه هیچ
نازانی و هه موو شتیک ده کات. خزمه تکاره که نه وی جووت کرد به دیواره که وه و
ده بوویه گه وه که داوی لیتیکات "تکایه بمپوره. تو ده مکوریت. تو نازانیت چون
شه پ بکیت - نه وه چی ده که یت؟"

خزمه تکاره که وتی "نه وه په یوهندی به کردنه وه نییه. نه مه دواپین ساتی منه،
هه موو شتیک به شیوه ی گشتگیر نه نجام ده ده م."

خزمه تکاره بر دیه وه و جهنگاوهره که ش چوو له مامۆستاکه ی و وتی "نه وه تو
چ موعیزه یه کت نه نجام دا؟ نه وه له ماره ی پینچ خوله کدا بوو به جهنگاوهریکي
مه زن و زه بری وه ها ده وه شینیت، نه وهنده گه مژه یه که ده يتوواني بمکوریت. نه و

هیچ نازانی به لام دهیتوانی بمکوزیت، پالینام به دیواری خانووه که مه وه، شمشیری له سر سنگم بوو. ده یووايه داوی لیخو شبوون بکه م و پتی بلیم نه وه ی که ده یکات به ته وای ناساییه".

ماموستا که وتی "ده بی تو وانه یه ک فیر بیت، دواچار شه وه گشتگیریه، ره هایه سه راپاگیره... جا شکست له گه ل خوی بینیت یان سه رکه وتن گرنه نییه، نه وه ی که گرنه نه وه یه که کابرا گشتگیر بوو و مرقفی گشتگیر قه ت شکست ناهیتی. گشتیتییه که ی، سه رکه وتنی بوو".

قوماچی

ژیان به سه رکیشی چ مانایه کی هیه؟

ژیان به شیوه ی سه رکیشی واته ژیان. نه گهر به سه رکیشی نه ژیت، شه و نازیت. ژیان ته تیا له مه ترسیدا شکوفه ده کات. ژیان قه ت له نه منیه تدا چرق ناکات. نه گهر به دوا ی نه منیه تدا ویل بیت، شه و ده بیته حه وزیکی لیخن. شه و کاته وزه که ت چیتر جو له ناکات. شه و کاته تو ده ترسیت، چونکه قه ت نازانیت چون بچیته ناو نه زانراو. بوچی سه رکیشی بکه ییت؟ زانراو سه لامه تره. شه و کاته تو فرچک ده گریت به ناشنا و زانراوه وه. به رده وام ده بیت له بیزاربوون لی، هه ست به ته گبه تی ده که ییت تیایدا، به لام هیشتا ناسوده به خش و ناشنایه. لانی که م زانراوه. نه زانراو تووشی هه لله رزینت ده کات. هه ر که نایدیای ته زانراو هاته به ر باس شه و تو هه ست به ناسه لامه تی ده که ییت.

ته نیا دوو جوړ خه لک له جیهاندا هه ن. شه وانه ی که ده یانه وی به ناسوده یی برین- شه وان سؤراخی مهرگ ده که ن. شه وان گوپیکی ناسوده یان ده وی. شه وانه ش

که ده یانه وی بژین - نه وان ژیا تی سه رکیشانه هله ده بژین، چونکه ژیان ته نیا نه و کاته پیش ده که وی که مه ترسی هه بی.

نایا قهت به شاخه کانداه سه رکه وتوویت؟ چهنده ی به رزتر سه رکه ویت نه ونده هه ست به تازه بوونه وه ده که ییت، نه ونده هه ست به گه نجبوونه وه ده که ییت. چهنده ی مه ترسی به ربوونه وه زیاتر بییت، چهنده ی خواره وه هله دیرتر بییت، نه ونده زیاتر زیندوویت... نه و کاته ی له نیتوان ژیان و مه رگدایت. نه و کاته چیتر بیژاری له نارادا نییه، نه و کاته هیچ تۆزکی رابردو به سه رته وه نییه، ناره زوویه ک بۆ ناینده نییه. نه و کاته ساتی تیتستا وه کو بلایسه وایه. نه وه به سه، تۆ لیره و له ئیتستادا ده ژیت.

یان خلیسکه ی سه ر ئاوه یان خلیسکه ی سه ر به فر. له هه رکو نییه ک مه ترسی له ده ستدانی ژیان هه بی، له وی خۆشییه کی گه وره هه یه. چونکه مه ترسی له ده ستدانی ژیان له پاده به ده ر زیندوویت ده کات. هه ر بۆیه خه لکی به لای وه رزشه پر مه ترسییه کانداه به کیش ده بن.

خه لک به شاخه کانداه هله ده گه رین. که سیک پرسباری له (هیلاری) کرد، "بۆچی هه وئندا به سه ر شاخی ئیتفریست - دا هه لکه ریتیت؟ بۆچی؟" هیلاریش وتی "چونکه له وی ته حه دییه کی به رده وام هه بوو". مه ترسیدار بوو، پیشتر خه لکی زۆر مرده بوون. بۆ ماوه ی ته قریبه ن شه ست سال، حه فتا سال، گروپیک ده چوون و ته قریبه ن مه رگیکی حه تمی به دواوه بوو. به لام خه لک هه ر ده چوون. به کیشبوونه که له چیدا بوو؟

به چوونه به رزایی، زۆر دوور که وتته وه له ژیا نی جیگیر و رۆتینی، تۆ جاریکی تر ده بیته وه به کتوی، تۆ جاریکی تر ده بییت به به شیک له جیهانی ئازهل. تۆ جاریکی تر وه کو پلنگ یان وه کو شیر یان وه کو رووبار ده ژیت. تۆ جاریکی تر وه کو بالنده

لە ئاسماندا بەرز دەبیتهوه، دوور و دوورتر دەپۆیت. لە ھەر ساتیکیشدا لە ئەمنیەت، حسابی بانك، ژن، میتر، خیزان، کۆمەلگە، کەنیسە، بەپێزی... لە ھەمووی دوور و دوورتر دەکەویتەو، تۆ تەنیا دەبییت.

ھەر بۆیە خەلک ئەوەندە ئارەزوومەندی وەرزشن. بەلام ئەوەش مەترسییەکی راستەقینە نییە چونکە تۆ زۆر شارەزا دەبییت، دەشی تۆ فێری ببییت، دەکری تۆ مەشقت پێبکری. ئەم سەرکێشییە بە وردی حسابی بۆ کراوە - ئەگەر رێگەم بدەي ئەم دەربەرینە بە کاربینم، سەرکێشی حساب بۆ کراو. تۆ دەتوانییت بۆ شاخەوانی راھێنان بکەیت و نامادەکارییەکان بکەیت.

یان پێشپڕکێی ئۆتۆمبیل. دەتوانییت سەد ھایل لە سەعاتیکدا لێبخورییت. ئەمە مەترسیدارە، خۆشە. بەلام دەشی شارەزایی تۆ زۆری تێدا پەیدا بکەیت، مەترسییە کەش تەنیا بۆ ئەوانەي دەرەوہیە، بۆ تۆ وانیە. تەنانەت ئەگەر مەترسیش ھەبییت، زۆر کەمە. ئەو کاتە، ئەم مەترسییانە تەنیا مەترسی فیزیکی، تەنیا پەيوەندییان بە جەستەو ھەيە.

کاتیك بە تۆ دەلێم بە سەرکێشی بژی، تەنیا مەبەستم سەرکێشی جەستەي نییە، بەلکو سەرکێشی دەروونی و دواچار سەرکێشی رۆحییە. ئایین سەرکێشییەکی رۆحییە. رۆیشتنە بەو ئەو بەرزاییانەي کە لەوانەي گەرانەوہي بەدراوہ نەبی. ئەمەيە مانای زاراوہي بودا - ئەو کەسەي قەت ناگەرێتەوہ.

چونە بەرزایی وەھایە کە خالی گەرانەوہي نییە، ئەو کاتە بزر دەبییت. قەت ناگەرێتەوہ.

کاتیك دەلێم سەرکێشانە بژی، ژيانیکی ئاسایی بەپێزانە مەژی - ئەمەي کە تۆ قایقامی شارێک بیت یان ئەندامی بۆردی کۆمپانیایەك بیت. ئەمە ژيان نییە. یان

وہ زیر، یان پیشہ کی داشت ہہیہ و پارہی داشت دەست بکەوی و خەریکی
کۆکردنەوہ بیت لە بانک و ھەموو شتێک بە باشی بەرێوہ بچیت.

کاتیەک ھەموو شتێک بە باشی بەرێوہ دەچیت، تەنیا دیقەت بدە - تۆ دەمریت و
ھیچیش روونادات. لەوانە یە خەڵک زۆر ریزت بگرن و کاتیەک دەمریت خەڵکی زۆر
بە شداری ماتەمینییە کەت دەبێ. باشە، ئەمە ھەموویەتی. وێنەشت لە رۆژنامەکاندا
بلاو دەکرتەوہ و ستوونت لەسەر دەنووسرێن و ئینجا خەڵک تۆی بیر دەچیتەوہ.
تۆش ھەموو ژیاوت بۆ ئەو شتانە ژیاویت. ناگادار بە - دەشی مرقۆ ھەموو ژیاوتی بۆ
شتی ئاسایی و بێ تام لەکیس بچیت. رۆحانیبوون واتە لەوہ تیبگەیت کە ئەم
شتانە نابێ ئەوہ ندە گرنگیان پێ بدریت. من نالیم بێ مانان. من دەلیم واتادارن،
بەلام ئەوہ ندەش نا کە تۆ بیر لێدەکەیتەوہ.

پارە پێویستە. پێداویستییە کە. بەلام پارە نامانج نییە و ناگرێ بشبیتە نامانج.
بە دلتیاییەوہ خانوو پێویستە. پێداویستییە کە. من زاهیدیک نیم و نامەوی
خانوو کانتان تیک بدەن و بچنە ھیمالایا. خانوو پێویستە - بەلام خانوو بۆ تۆ
پێویستە. بە ھەلە تێمە کە.

کە خەڵک دەبینم، ھەموو شتە کە شیواوہ. ھەبوونیان وەھایە وەک بلایی بۆ
خانوو کە پێویستن. بەردەوامن لە ئیشکردن بۆ خانوو کە. وەک بلایی ئەوان بۆ
حسابی بانک پێویستن - ھەر خەریکی خرکردنەوہی پارە دەبن و ئینجا دەمرن.
قەتیش نەژیاون. ئەوان قەت تاکە ساتێکی لیوانلیتوبوون لە ژیاوتیان نەبووہ. ئەوان
تەنیا لە ئەمنیەت، شتی ناشنا و زانراو، بەرێزبووندا بەند بوون.

ئینجا کە تۆ ھەست بە بێزاری بکەیت ئەوا سروشتییە. خەڵک دێنە لام و دەلێن
زۆر ھەست بە بێزاری دەکەن. ھەست دەکەن چەقیان بەستووہ. چی بکرت؟ ئەوان

پتيان وايە تەنيا بە دووبارە کردنەوهی نزا يان پيسايەك زيندوو و زيتەل دەبنەوه.
ئەوه ھەروا ئاسان نيبە. ئەوان دەبى ھەموو پيساي ژيانيان بگۆرن.

خۆشەويستى بکە، بەلام پيټ وا نەبيټ کە سبەي ژنە کە لەلات دەبى. چاوەپى
مەکە. ژن کورت مەکەرەوه بۆ ھاوسەر. ئەو کاتە تۆ بە سەرکيشى دەژيټ. پياو
کورت مەکەرەوه بۆ ميټر، چونکە ميټر شتيكى دزيو. با پياوەکەت پياوت بيټ و
ژنەکەت ژنت بيټ. سبەينيشت مەکە بە شتيكى پيشبينيکراو. پيشبيني ھيچ مەکە
و ئامادە بە بۆ ھەموو شتيك. ئەمەيە مەبەستم کاتيک دەليټ سەرکيشانە بژى.

چى بکريت؟ ئيمە دەکەوينە داوى خۆشەويستى ژنيکەوه و دەستبەجى دەچينە
دادگا يان کەنيسە بۆ ھاوسەرگيرى. من ناليټ ھاوسەرگيرى مەکە. ئەمە
رەسمياتيکە. باشە، کۆمەلگە قايىل بکە. بەلام لە قوولايى ئەقلىدا قەت مەبە بە
خاوەنى ژنەکە. قەت بۆ ساتيکيش مەلئ "تۆ ھى منيت". چونکە چۆن دەکري
کەسيک ھى تۆ بيټ؟ کاتيک دەست دەکەيت بە خاوەنداريتيکردنى ژنەکە، ئەويش
دەبيټە خاوەنى تۆ. ئەو کاتە چيتر يەکتريتان خۆش ناوى. ئيوە تەنيا يەکتري
وردوخاش دەکەن و دەکوژن، يەکتري ئيفليج دەکەن. خۆشەويستى بکە - بەلام
مەھيلە خۆشەويستىيەکە لە ھاوسەريټيدا کورت ببیټەوه. ئيش بکە - ئيش
پيوستە - بەلام مەھيلە ببیټە ھەموو ژيان. دەبى يارى لە ژياندا، وەکو سەنتەرى
ژيان بمنيټەوه.

دەبى ئيش ئامرازىک بيټ بەرەو يارى. لە فەرمانگە و لە کارگە و لە دوکان ئيش
بکە، بەلام با کات، دەرڤەتت ھەبى بۆ يارى. مەھيلە ژيان کورت بيټ بۆ رۆتينىكى
ئيشکردن. چونکە ئامانجى ژيان ياريە. يارى واتە کردنى شتيک لەبەر خاترى
خۆى.

تۆ دېيىتە لاي من بۇ تېرپامان لە ناخ و تۆ تېرپامان لە ناخيش دەكەيت بە ئيشيڭ.
تۆ پېت وايە دەبى شتېڭ بە دەست بېت بۇ گەيشتن بە خوداوەند. ئەمە پوچە.
تېرپامان لە ناخ بەم شىۋەيە ئاكرى. دەبى يارى بکەيت، دەبى ۋەكو سەرگەرميەك
لىي بېوانيت. تۆ نابى جددى بيت لە بارەيە ۋە، دەبى خوشى لى بېينيت.

كاتېڭ خوشى لى دەبېنيت، گەشە دەكات. كاتېڭ ۋەكو ئيشيڭ لە بەرچاۋى
دەگرېت، ۋەكو ئەركىڭ كە دەبى پيادە بکرىت - چونكە دەبى بېكەيت، بۇ گەيشتن
بە مۆكشا، نېرقانا، ئازادبۈۋ - ئەۋ كاتە جارىكى تر زاراۋەكانت هېناۋەتەۋە ناو
يارى. تېرپامان لە ناخ ياريە. تۆ لە پېناۋ خۇيدا خوشى لى دەبېنيت.

ئەگەر تۆ خوشى لە زۆر شتى تر بېينيت لە پېناۋ خۇياندا، ئەۋا زىندۈۋتر دەبېت.
بېگومان ژيانت ھەمىشە لە مەترسيدا دەبى. بەلام دەبى ژيان بە ۋ شىۋەيە بېت.
سەرکېشى بە شىڭە لىي. لە راستيدا بە شىڭى باشتى برىتيە لە سەرکېشى،
باشترىن بە شىەتى. جوانترىن بە شىەتى. ھەموو ساتىكى برىتيە لە سەرکېشى.
لەۋانەيە تۆ ئاگات لى نەبى. تۆ ھەناسە ۋەردەگرېت ۋە ھەناسە دەدەيتەۋە.
سەرکېشى ھەيە. تەنانت ھەناسە دانەۋەش، كى چوزانى ئاخۇ دەتۋوانيت ھەناسە
ۋەرگىتەۋە؟ مايەى دلىيايى نىيە، گەرەنتى نىيە.

بەلام خەلکىكى كەم ھەن كە ھەموو ئايىنەكەيان ئەمىيەتە. تەنانت ئەگەر باسى
خوداش بکەن، ئەۋا ۋەكو ئەمىيەتېكى بالا باسى دەكەن. ئەگەر بىر لە خودا
بکەنەۋە، ئەۋا تەنيا لە بەر ئەۋە يىرى لى دەكەنەۋە چونكە دەترسن. ئەگەر بچن نزا
بکەن ۋە لە ناخ پايىمىنن، ئەۋا تەنيا لە بەر ئەۋە دەيکەن كە لە كىتېبە باشەكاندا
بەينفەۋە - لە كىتېبە باشەكانى خوا دا، لە بەر خۇيانەۋە دەلېن "ئەگەر خودا ھەبى
ئەۋا دەزانى من چووم بۇ كەنيسە، خواپە رستېم كىردۈۋە، دەتۋوانم ئەمە بلىم".
تەنانت نراشيان ئامرازىكە.

ژيانى سەركىشانە واتە ژيان بە شىۋەيەك كە ھەر ساتىك كۆتايى خۆيەتى، ھەر ساتىك بە ھا بنچىنەيەكەى خۆيەتى، تۆش ناترسىت، دەشزانى مەرگ لەوئىيە و تۆ ئەو راستىيە قبول دەكەيت كە مەرگ لەوئىيە و تۆ خۆت ناشارىتەو لىتى، لە راستىدا، تۆ دەچىت رووبەرووى مەرگ بىتەو، تۆ خوشى لەو ساتانەى رووبەرووبوونەو لەگەل مەرگ دەبىنەت - لە رووى جەستەيى، لە رووى دەروونى و لە رووى رۆحىشەو.

ژيانى سەركىشانە واتە، خوشى بىنەن لەو ساتانەدا كە راستەوخۆ لەگەل مەرگدا لە پەيوەندىدايت، كە تيايدا مەرگ تەقريبەن دەبىتە واقعەيتىك.

خۆشەويستى لەگەل مەرگدا رووبەرووت دەكاتەو، تېرامان لە ناخ لەگەل مەرگدا رووبەرووت دەكاتەو، چوونە لای مامۇستاي رۆحى واتە چوون بۆ لای مەرگى خۆت، چوونە لای كەسپىك كە ون بوو، چوونە ناو چاللىكە كە دەشى تيايدا بزر بىت و دەشى بىتە نەگەراۋەيەك.

ئەوانەى كە بوئىن، بەيى بىركردنەو دەچنە ناۋەو، ئەوان سۆراخى ھەموو دەرەفەتەكانى مەترسى دەكەن، فەلسەفەى ژيانىان ھى كۆمپانىياكانى تەئىمىن نىيە، فەلسەفەى ژيانىان ھى شاخەوانە، نەك تەنبا لە شاخەكانىش بەلكو لە چىياكانى ناۋەو شىاندا شاخەوانى دەكەن.

بەلام شتىكت بىر بىت - ھەرگىزاۋەرگىز ھونەرى سەركىشىكردن بىر نەچىتەو، ھەمىشە تواناي سەركىشىت بەيىنەت، لە ھەر شوئىنىكىش كە دەتوانىت دەرەفەتلىكى سەركىشى بدۆزىتەو، قەت لەكىسى مەدە و تۆ قەت دۆراو نابىت، سەركىشى تاكە گەرەنتىيە بۆ ژيانى راستەقىنە.

ئەفرىنەر

لە رابردودا ھەموو ھونەرمەندە بەناۋىيانگەكان لەبەر دىۋە بۆھىمىيەكەي* ژيانيان ناسراۋ بوون. ئۇشۇ، تىكايە لەبارەي ئەفراندىن و دىسپلېن شىتېك بلى؟

ژيانى بۆھىمى شايستەي ژىنە! ھەموو جۆرەكانى تىرى ژيان تەنيا ساردوسپرە. ئەمانە زياتر رېڭاكانى خۇكوشتىنى لەسەرخۇن ئەك رېڭاكانى ژيان بە دلخۇشى و بە چوپوپپىيەۋە. لە رابردودا ژيان لە ياخىگەرىدا بۆ ھونەرمەند خەتمى بوو، چۈنكى ئەفرىنەر رېتى گەرەتەرىن ياخىگەرىيە لە ھەبووندا. ئەگەر دەتەۋى ئەفراندىن بىكەيت ئەۋا لە ھەموو پىرۇگراممىۋونىڭ ۋەرە ۋەرەۋە، ئەگىنا ئەۋكاتە ئەفرىنەر رېتتەكەت ھېچ نابى جگە لە كۆپىكرىدن. تۆ تەنيا ئەۋكاتە دەتۋوانىت ئەفرىنەر بېت كە تاكەكەسىت، تۆ ناتۋوانىت ۋەكو بەشىڭ لە سايكۇلۇژىيە جەماۋەر ئەفراندىن بىكەيت. سايكۇلۇژىيە جەماۋەر ئەفرىنەر رانە ئىيە، ژيانىڭى تاقەتتەرە، سەما نازانى، گۇرانى نازانى، خۇشى نابىنى، مىكانىكىيە.

بېگومان چەند شىتېك ھەن كە ئەگەر تۆ مىكانىكى بېت لە كۆمەلگەۋە بەدەستىيان دېئىت: پىز بەدەست دېئىت، پىزانىن و ستايش بەدەست دېئىت. زانكۇكان دىكتۇراي فەخرىت ئەدەنى، ۋلاتەكان مىدالى ئالتۇنت ئەدەنى، لەۋانەيە دواچار خەلاتى تۆبىل بېيەتەۋە، بەلام ھەموو ئەم شتەنە دىئون.

مىرۇقى بلىمەتى راستەقىنە ھەموو ئەۋشە پىرۇپوچانە رەت دەكاتەۋە، چۈنكى ئەمە بەرتىلە. بەخشىنى خەلاتى تۆبىل رېڭ بەۋمانايەيە كە خىزمەتەكانت بۆ

* ئەۋكەسەي كە ستايلېكى ژيانى جىڭرەرە (بەدىل) ھەلدە بۇتتەت.

دامه زراوه که ریژی لی دهنری، نه مهی که تو ته قدیر ده کرئیت چونکه کویله یه کی
باش بوویت، ملکه چ بوویت، نه مهی که تو به لاریدا نه چوویت، نه مهی که شوین ریگه
قهره بالغه که که وتیت.

نه فرینه ر ناتوانی شوین ریگه یه کی قهره بالغ بکه وی، ده بی ریگه ی خوی
بدوریتته وه، ده بی جه نگه له کانی ژیان پیشکنیت، ده بی به ته نیا بپوات، ده بی له
نه قلی جه ماوهر، له سایکولژیای جه ماوهر بیتته دهره وه. نه قلیه تی ده سته جه معی
نزمترین نه قله له جیهاندا، ته نانه ت نه وانه ی پییان ده وتری گه مژه به رزترین له
گه مژه بی ده سته جه معی. به لام ده سته جه معی به رتیلی خوی هیه: ریژ له خه لک
ده گری، ته قدیری خه لک ده کات، نه گهر هر سوور بن له سر نه وهی که ریگای
نه قلیه تی ده سته جه معی تاکه ریگه ی راسته قینه یه.

له زه رووره تیکی گه وره وه بوو که له رابردوودا، ده بووایه هه موو جوړه
نه فرینه ره کان - نیگار کیشان، سه ماکه ران، موسیقاره کان، شاعیره کان، په یکه ر
تاشان - ده سته رداری ریژ و ته قدیر بن. ده بووایه جوړیک له ژیانې بوهیمی بژین،
ژیانې گه ریده بژین، نه مه تاکه نه گهر بوو بونه وهی نه فرینه ر بن. پیویست ناکات له
ناینده دا وه ها بیت. نه گهر تو له من تیده گه یت، نه گهر هه ست بکه یت که نه وهی
ده یلیم راستی تیدایه، نه وا له ناینده دا ده بی هه مووان به شیوهی تاکه که سی بژین و
ژیانې بوهیمی پیویست نابی. ژیانې بوهیمی، به ره می لاهه کی ژیانې به پیزانه،
ته قلیدی، نه رته دؤکس و نه گور بوو.

ته قه لای من بو له ناوبردنې نه قلی ده سته جه معی و زه مینه خو شکردنه بو
ناراد بوونی تاکه که س تا خودی خوی بیت. نه و کاته هیچ کی شه یه ک نابی، نه و کاته
ده توانیت به و شیوه یه بژیت که ده ته وی. له راستیدا، مرقایه تی به راستی ته نیا
نه و کاته له دایک ده بی که تاکه که س له پاخیگه ری تییه که یدا ریژی لی بنری.

مروڻاڻيه تي هڻشتا له دايك نه بووه، هڻشتا له مزالداندايه. نه وهى كه وهكو مروڻاڻيه تي ده بيبښت ته نيا دياردهيه كي سهرلى شيوينه ره. مهگر نه وهى كه نازادى تاكه كه سى بدهينه هه موو كه سيك، نازادى رها بدهينه هه موو كه سيك بونه وهى خوى بيت، بونه وهى به شيوازى خوى هه بى.... و بيگومان نابى ده سترينى بكاته سهر هيچ كه سيك - نه مه به شيكه له نازادى. نابى كه س ده ست بى سهر كه سيكى تر دريژ بكات.

به لام له رابردودا هه موو كه سيك ده مى ودردهاڼه كاروبارى كه سيكى تر - ته نانه ت او نه و شتانه ش كه به شيوه يه كي رها تاييه تن، كه هيچ په يوه نديان نيه به كومه لگه وه. بى نمونه، تى ده كه وڼه داوى خوشه ويستى ژنيكه وه - نه مه چ په يوه ندى به كومه لگه وه هه يه ؟ نه مه دياردهيه كي ته واو تاكه كه سيبه، نه ك هى بازار. نه گر دوو كه س رازى بن له سهر په يوه ندى خوشه ويستى، نه وا نابى كومه لگه بڼه ناوه وه، به لام كومه لگه به هه موو كه رهسته كانپه وه، به شيوازه راسته وخو و ناراسته وخوكان ته ده خول ده كات. پولىس ده بڼه به ربه ست له نيوان خوشه ويسته كاندا، قازى دڼه نيوانيان، نه گر نه مه ش به س نه بڼه نه وا كومه لگاكان (خودا) ده كه ن به چاودير به سهرته وه.

بيړوكه ي خودا بريتيه له (تومى چاو بن) كه ناهيت له هه ماميش كارى تاييه تي خوت بكهيت، كه له كوني ده رگاوه چاوت لڼده كات، ته ماشاى نه وه ده كات كه ده يكهيت. نه مه دزيوه. هه موو نايينه كانى جيهان ده لڼ خودا به به رده وامي چاوديريت ده كات - نه مه دزيوه. چ جوره خوداڼه كه وه هاڼه ؟ تايا ئيشى ترى نيه جگه له چاوديريكردنى هه مووان، شويكه وټنى هه مووان ؟

مروڻاڻيه تي پټويستى به خاكىكي نوئ هه يه - خاكى نازادى. بوهيميانيزم كارداڼه وه يه ك بوو، كارداڼه وه يه كي پټويست، به لام نه گر روڼياى من سهر كه وټوو

بیت ئەوا بۆھیمیانیزم بوونی نابى چونكە ئەو بەناو ئەقلە دەستەجەمعیە بوونی نابى خەلك داگیر بکات. ئەو کاتە ھەمووان لەگەل خۆیاندا نەرم دەین. بېگومان پیتویست ناکات تۆ دەست درێژ بکەیتە سەر کەس، بەلام ئەوەندەى پەيوەندى بە ژيانته وە ھەيە دەبى بە پيوەرهکانى خۆت بژیت. ئینجا تەنیا ئەو کاتە ئەفرینەریتى دەبى. ئەفرینەریتى، بۆنى خوشى نازادى تاکە کەسییە.

تۆ دەلئیت: ئۆشوق، تکایە لەبارەى ئەفراندن و دیسپلین شتیک بلى؟

دیسپلین وشەيەكى جوانە، بەلام ھەسوو وشە جوانەکانى تریش لە رابردوودا خراب بەکارھێنراون. وشەى "دیسپلین" لە رەگى ھەمان وشەى "شاگرد" ھوہ دیت. مانای رەگوریشەيى وشەکە بریتییە لە "پروەسى قیروون". ئەو کەسەى کە ئامادەيە قیر بیت شاگردە و پروەسى ئامادەبوون بۆ قیروون دیسپلینە.

کەسى زۆرزان قەت ئامادەى قیروون نییە، چونکە ھەنوگە پیتی وایە دەزانى، ئەو زۆر لەناو ھەریفە کەیدا لەنگەرى گرتووە. زانیئەکەى ھیچ نییە جگە لە گەورەکردنى نەفسى. ئەو ناتوانى بپیتە شاگرد، ناتوانى لە دیسپلینىکى راستەقینەدا بیت.

سوكرات دەلئیت: "من تەنیا يەك شت دەزانم، ئەویش ئەوہیە کە ھیچ نازانم". ئەمە دەستپێكى دیسپلینەکەيە. کاتیک تۆ ھیچ شتى نازانیت، ئاواتخواستنىکى گەورە بۆ سۆراخکردن و گەران سەرھەلەدات. ئەو ساتەش کە دەست دەکەیت بە قیروون، فاكتەرێكى تر بە شپۆھەيەكى حەتمى سەرھەلەدات: ھەر شتیک کە قیری بوویت دەبى بە بەردەوامى بەلاوہ بنرى ئەگینا دەبیتە زانین و زانیئیش رێگر دەبى لەبەردەم قیروون.

مرؤفى راستەقینەى دیسپلین، قەت شت کەلەکە ناکات، ھەموو ساتیک لەبەرانبەر ئەو شتەدا دەمرى کە زانیوویەتى و جارێكى تر نەزان دەبیتەوہ. ئەو نەزانییە بە راستى رووناکاییە. من بە تەواوى ھاویرام لەگەل (دینۆسیەس) کە دەلى نەزانى

دره و شانە وە يە . ئەمەى كە لە دۆخىكى نەزانىنى درە و شاو وە دا بىت جوانترىن
 ئەزموونى ھەبوونە . كاتىك تۆ لە و دۆخەى نەزانىندايت ئەوا كراو وە يە ، تەگەرە بوونى
 نىيە ، تۆ ھەنوگە ئامادەى گەپانىت . ھىندۆسەكان ناتوانن ئەمە بگەن - ئەوان
 ھەنوگە زۆرزانن . مەسحىيەكان و ئايىنەكانىش تىرىش ناتوانن ئەمە بگەن .
 شاگردەكانى من دەتوانن ئەمە بگەن ، چونكە من مەعريفە ناگەيەنم ، بە
 پىچەوانە وە ، من زانىنى ئۆو لەناو دەبەم .

ئەمەش ھەموو رۆژىك روودەدات . . . ھەموو رۆژىك من گەلىك نامەم پىدەگات ،
 پرسپارى زۆريان تىدايە . دۆستىك لە خۆرئاو وە ھاتبوو . ئەو دەلىت ، سى چوار سالا
 كىتەكانى من دەخوینىتە وە و زۆر دلخۆش بوو ، منى ئەو وەندە زۆر خۆش دەويست
 كە ويستبووى ھەرچى زوو بىتە دىدەنيم . ئىستا ئەو توانىوويەتى بىت ، بەلام لىرە
 ھەست بە بىزارى دەكات . ھاو وەى چوار سالا لە خۆشەويستىيەكى قوولدا بوو
 بەرانبەر من و ئىستا دەلىت "ناتوانم ھەمان شت بلىم ، چونكە تۆ مايەى شۆكىت
 بۆ من . تۆ بىزارم دەكەيت ، تۆ ئايدا دلگىرەكانى من سەركوت دەكەيت" .

كىتەب خویندە وە ئاسانە چونكە كىتەب لە دەستەكانتدايە . من لەناو دەستەكانى
 تۆدا نيم ! تۆ دەتوانىت كىتەبەكە بە گوێرى ئايداكانت لىكبەيتە وە ، تۆ ناتوانىت
 من بە گوێرەى ئايداكانت لىكبەيتە وە - من ئەو وەندە كىشەت بۆ دروست دەكەم !
 ئەو منى خۆش نە دەويست ، ئەو ئايداكانى خۆى خۆش دەويستن و لەبەرئە وەى
 پشتىوانى لەناو كىتەبەكانى مندا دەدۆزىيە وە ، لە وەھمدا دەژيا . بەلام بەلاى منە وە
 دەبى وەھمەكان تىكبشكىنرێن . من بۆ ئەو لىرەم تا ھەموو وەھمەكان بەيەنەمە
 لەرزە . بەلى ، ئەمە ھەراسانت دەكات ، بىزارت دەكات - ئەمە شىوازی منە بۆ
 ئىشكردن و كاركردن . من ھەر لە رەگەكانتە وە زىانت پىدەگەيەنم ! تا ئەو كاتەى
 كە وەكو ئەقلىك سەراپا لەناو نەبردىت ، ھىچ ھىوايەك نىيە بۆت .

دیسپلین بہ ہلہ لیکدراوہ تہوہ . ہزاران دہبی و نابی بہ سہر مرؤفا سہ پینراوہ
و کاتیک مرؤف لہ گہل ہزاران دہبی و نابی دا دہزیت ناتوانی تہ فرینہر بیت . تہو
زیندانیہ ، لہ ہموو شوینیک رووبہ پوری دیواریک دہ بیتہوہ .

دہبی کەسی تہ فرینہر ہموو دہبی و نابییہ کانی ہلہوہ شینیتہوہ . تہو پتیوستی
بہ نازادی ، قہزای گہورہ ہئیہ ، پتیوستی بہ ہموو ناسمان و ہموو تہستیرہ کان
ہئیہ ، تہنیا تہو کاتہ ناوہوہی بہ شیوہیہ کی پرمہ کی دہست بہ گہشہ دہکات .

ہویہ پیرت بیت ، مانای من بؤ دیسپلین تہوہی ناو دہ قہرزہ کە نییہ ، من ہیچ
دیسپلینیکت نادہمی ، من تہنیا بہرچا پروونیہ کت دہدہمی بؤ تہوہی کە چؤن
بہردہوام لہ فیربووندا بیت و قہتیش زؤرزان نہ بیت . دہبی دیسپلینہ کە ی تؤ لہ
دلئہوہ بیت ، دہبی ہی تؤ بیت - جیاوازیہ کی گہورہش ہئیہ . کاتیک کەسیکی تر
دیسپلینت دہداتی قہت ناگری بؤ تؤ بگونجی ، وەکو تہوہ وایہ جلہ کانی کەسیکی
تر لہ بہر بکەیت . یان بؤت تہسک دہبن یان گہورہ و تؤش ہمیشہ ہست بہ
پوچیہ ک دہکەیت کە لہ بہرتدان .

بودا دیسپلینکی دایہ ملیؤنان بودایی ، لہ وانہیہ بؤ خودی خوی باش بووبیت ،
بہ لام ناشی بؤ ہموو کەسیکی تریش ہروا بیت . دیسپلین دیاردہیہ کی
تاکہ کەسیہ ، ہر کاتیک تؤ وەریدہ گریت تہوا دہست دہکەیت بہ ژیان بہ گویرہی
تہو پرہنسیپہ دانراوانہ ، پرہنسیپی مردوو . ژیانیش قہت مردوو نییہ ، ژیان لہ ہر
ساتیکدا بہ بہردہوامی لہ گؤراندایہ . ژیان تہوژمہ .

ہیراکلیتہس راست دہلئیت ؛ تؤ ناتوانیت دوو جار بیت بخہیتہ ناو ہمان
تاوہوہ . لہ راستیدا ، من خؤم دہلئیم ، تؤ ناتوانیت تہناتہت یەک جاریش پی بنییتہ
ہمان رووبارہوہ ، رووبارہ کە تہوہندہ خیرا لہ جولہ دایہ ! دہبی مرؤف وریا بیت ،

به ئاگا بېت له هر بارودوخېك و گورانه كانى و ده بى به گویره ي ساته كه، نه ك به گویره ي هر وه لامېكى حازربه ده سى ته وانېتر وه لامگو ي بارودوخه كه بېت.

كه مژه بى مروځايه تى ده بېنيت؟ پېش پېنچ هزار سال (مانو) ديسپلينيكي دايه ميندوسه كان و نه وان هېشتا په پره وي لېده كه ن. پېش سى هزار سال موسا ديسپلينيكي دايه جوله كه و نه وان هېشتا په پره وي لېده كه ن. پېش پېنچ هزار سال (نادينا سا) ديسپلينه كه ي دايه (جهينا) كان و نه وان هېشتا شوېتى ده كه ون. هه موو جيهان به هو ي نه م ديسپلينا ته وه شيت كراوه ! نه مانه به سه رچوون، ده بو وايه پېش ماوه يه كي زور له گور بفرانايه. تو لاشه ت هه لگرتوون و نه م لاشانه بو گه نن. كاتېكېش كه له ناو لاشه كاندا ده ژيت، ده كړى چ ژيانېكت هه بى؟

من ساته كه و نازادى ساته كه و بهر پرسيارتي سى ساته كه ت فير ده كه م. له وانه يه نه م ساته شتيك راست بېت و له وانه شه ساتيكي تر هه له بېت. هه ول مه ده جيگير بېت، نه گينا مردوويت. ته نيا خه لكانى مردوو جيگيرن. هه ول بده زيندوو بېت به هه موو ناجيگيري به كانيه وه، و هه موو ساتيكي به بى گه رانه وه بق رابردو و به بى روانين له ناينده ش بړى. نه م ساته له كوئتيكست (سياق) ي نه م ساته دا بړى و كاردانه وه كه ت گشتگير ده بى. نه م گشتيتي به ش جواني به كي هه يه و نه فرينه رانه يه. نه و كاته هه رچي به ك كه ده يكه يت جوانى خوى ده بېت.

پېر بوون

ده كړى شتيك له باره ي پېر بوونه وه پى بلنيت؟

مروځايان ده بېت پېر بېت يان گه وده بى. نه و كه سه ي كه پېر ده بېت به هېچ شيو ه يه ك نه ژياوه. نه و كاتى به پړكردووه، به لام نه ژياوه. هه موو ژيانى جگه له كه بتركردن شتيكي تر نيه. من فيرت ده كه م پېر نه بېت.

ئەمە بە و مانایە نییە کە پیر نابیت، بە و مانایە یە کە رەھەندیکی تەرت ئە دەمی:
 کە ورە بوون. بە دلتیاییە وە تۆ گەرە دە بیت، بە لام تە نیا لە جەستە دا. بە لام
 ناگابیت، تۆ، پیر نابن، تۆ تە نیا گەرە دە بیت. تۆ بە رە دە وام دە بیت لە پێگە یشتن.
 بە لام هەموو نایینەکانی جیهان تاوانی وە هایان ئە نجام داوێ کە قاییلی
 لیخۆشبوون نین. ئە وان فێریان نە کردوویت چۆن بزیت، ئە وان فێری ئە وە یان
 کردوویت نە ژیت - چۆن دەستبەرداری ژیان ببیت، چۆن دەستبەرداری جیهان
 ببیت. ئە م جیهانە، بە گوێرە ی نایینەکان، سزایە کە. تۆ لە بەندیخانە دایت. بۆیە
 تاکە شتێک کە هەوڵی بۆ بدەیت راکردنی هەرچی زوو لە بەندیخانە.
 ئە مە راست نییە.

ژیان سزا نییە. ژیان ئە وە ندە بە نرخە کە نا کرێ سزایە ک بیت، بە لکو پاداشتی کە.
 دە بیت تۆش سوپاسگوزاری هەبوون بیت کە تۆی هەلبژاردووە - لە رێگە ی تۆوە
 هەناسە دە دات، لە رێگە ی تۆوە خۆشەویستی دە کات، لە رێگە ی تۆوە گۆرانی
 دە لێت، لە رێگە ی تۆوە سە ما دە کات. ئە گەر مەرۆف بە رە دە وام بێ لە پێگە یشتن و
 تێگە یشتن، ئە واقە ت پیر نابیت. مەرۆف هەمیشە بە گەنجی دە مینیت وە چونکە
 هەمیشە لە فێربووندا یە. فێربوون بە گەنجی دە تە یلێت وە. مەرۆف هەمیشە گەنجە
 چونکە پێ نە کراوێ لە کە بت و لە بەر ئە وە ی پیر نییە، کێشی سوکە، وا هەست دە کات
 کە منالێکە - ساوایە ک کە تازە هاتووە تە سەر ئە م زەربییە.

بیستوو مە دە لێن سێ قەشە دە چنە (پیتسبێرگ). دە گەنە پەنجەرە کە بۆ ئە وە ی
 تیکتەکانیان بکپن و ژنی پشت پەنجەرە کە کە تیکتەکانی دە فرۆشت زۆر جوان بوو.
 سنگی تە قریبە ن بە دە رە وە بوو - مە مکەکانی جوان بوون. قەشە هە رە گەنجە کە
 چووێ نزی ک پەنجەرە کە... بە لام هەموو شتێکی گەشتە کە ی بێر چوو بوو وە. ئە و

ته نیا ده پروانییه مه مکه جوانه کانی ژنه که. ژنه که پرسپاری کرد "نه توانم چیت بۆ بکه م؟"

وتی "سی تیکت بۆ تیتسبیرگ".

ژنه که زنده قی چوو. وتی "توقه شهیت!"

قه شهی دووه م بردیه نه ولاره و به ژنه که ی وت "توره مه به، تازه یه، بی نه قله. ته نیا سی تیکتمان بده یه بۆ تیتسبیرگ".

ژنه که روانی... "نایا هه موو نه م پیاوانه شیتن یان چی بووه؟"

"بیرت نه چی ده مه وی باقیه که ش به (نیپل نه ند دایمن) بیت".

نیستا ژنه که ده ستیکرد به هات و هاوار و قیزه "به سه ئیتر!"

قه شه هه ره گه وره که هاته پیشه وه و وتی "کچم، توره مه به. نه مانه له په رستگا ده میننه وه، نایه نه ده ره وه، هیچ شتیکیش نابینن. ده بی توژی تیگه یشتنت هه بی له باره ی ژیا نیاته وه. نه وان ده ستبه رداری ژیان بوون. هه رموو دانیشه... سی تیکتم بۆ تیتسبیرگ بده ری".

ژنه که نه یده توانی بره یان پی بکات - هه رسیکیان له گه مره ده چون!

قه شه پیره که ش وتی "یه ک شتت بیر بی، ناموزگاریت ده که م: جلوه رگی باشتتر له بهر بکه بۆ داپوشینی چه سته جوانه که ت. نه گینا له رۆژی لیپرسینه وه دا قه دیس فینگه ر، پیته ره که ی نه خاته سه ر قو!"

تیت: واته مه مک

خۆی (نیکل نه ند دایمن) ه واته ورده ی دراوی ئاسن. به لام نیپل واته گۆی مه مک.

ئەمەيە بارودۇخى ئىنسانى فرچىگرتوو، چەندەي زياتر نكولى لە زيان بىكەيت،
ئەوئەندە زياتر فرچىك بە ھەمان زيانەو دەگریت. تارەكو ئىستە، ئىمە رىگەمان بە
مروۋ نەداوہ زىيانىك لە دەرەوہى فرچىگرتن بىزىت.

ھەموو ئايىنەكان و حكومەتەكان لە من توپەن تەنيا لە بەرئەوہى كە من
لايەنگىرى ئىوہ، ئازادىي ئىوہ و زىيانى فرچىكەگرتوى ئىوہ دەكەم - ھەلپزانىكى
سروشتى، بىگەرد، پىر خوشى، كە ھەموو زىانتان دەكاتە بە ھەشت.

ئىمە لە ھەرەكاندا بەدوای ھىچ بە ھەشتىكدا ناگەپىين. ئەگەر لەوئى بىت، ئەوا
دەيدۆزىنەوہ، بەلام يەكەم جار دەبىي بە ھەشتىك لىرە دروست بىكەين، ئەمە
ئامادەكارى ئىمە دەبىي. ئەگەر ئىمە بتوانىن لە بە ھەشتىكى سەر زەوى بىزىن، ئەوا
لە ھەر كوئىيەك بە ھەشت ھەبىي، ھى ئىمەيە، كەس ناتووانىي بىكاتە ھى خوى - لانى
كەم ئەم قەشە و راھىيانە نا! ھەموو ئەم خەلكانە دەچنە دۆزەخ، چونكە لە
روالەتدا شتىكن و لەناوہوہشدا رىك پىچەوانەن.

ھەول بەدە سروشتى بىت.

سەركىشى بە ھەموو شتىكەوہ بىكە بۆ سروشتىبوون و زەرەر ئاكەيت.
بۆچى دەربرىنىكى وەكو "پىرەپىاوى پىس" ھەيە؟ من لە بەتەمەنداچووندام و
پىم وايە خەلك بە ھەمان دەربرىن بىر لە من دەكەنەوہ.

ئەمە بە ھۆي كۆمەلگەيەكى لەمىژىنە كەبتىراوہوہيە كە پىرەپىاوى پىس ھەيە.
بە ھۆي قەدىسەكانتەوہ، بە ھۆي قەشەكانتەوہ، پىرۆستانەكانتەوہيە كە پىرەپىاوى
پىس ھەيە.

ئەگەر خەلك رىگەيان پىتدريت زىيانى سىكسىيان بە خوشى بەسەر بىيەن، بە
ھاتنى ئەو كاتەي كە تەمەنيان نىزىكى چىل و دوو سالا - چىل و دوو نەك
ھەشتا و چوار - ئەوا سىكس يەخەيان بەر دەدات. ھەر وەكوچۇن لە نىزىكى تەمەنى

چواردە سالىش سىڭىس سەرھەلەدەت و بەھىز دەبى. ئەمە پەرەگەيەكى
 سىرۇشتىيە. كاتىكىش سىڭىس نامىنى، پىرەپىياو خۇشەويستىيەك، سۆزىكى سەرپا
 جىياوازى ھەيە. شەھەت لە خۇشەويستىيەكەيدا نىيە، ئارەزووى تىدا نىيە، ئەو
 نايەوى ھىچى لى دەست بىكەوى. خۇشەويستىيەكەي پاكىيەك، بەرائەتتىكى تىدايە،
 خۇشىيەكى تىدايە.

سىڭىس چىژت دەداتى. سىڭىس تەنيا ئەو كاتە چىژت دەداتى كە چووبىتە ناو
 سىڭىسەو، ئەو كاتە چىژتە نجامى كۆتايىيە. ئەگەر سىڭىس بوو بە شىتىكى
 ناپەيۋەندىدار - كەبىت ئەكرا، بەلكو بەھزى ئەوۋەو بوو كە ئەوۋەندە قول ئەزموونت
 كىدوۋە كە چىتر ھىچ بەھايەكى نىيە... ئەو تۆ زانىووتە و زانىنەكەش ھەمىشە
 ئازادى لەگەل خۇيدا دىننىت. تۆ سەرپا زانىووتە و لەبەرئەوۋەي زانىووتە، رازەكە
 ئەو بوو، چىتر نىيە بەدوايدا بگەرپىت. لەو زانىنەدا، ھەموو وزەكە، وزە
 سىڭىسيەكە، دەگۆرپى بۆ خۇشەويستى، بۆ سۆز. ئەو كاتە پىرەپىياو جىوانترىن
 پىياوى جىھانە، پاكترىن پىياوى جىھانە.

لە ھىچ زىمانىكدا دەرپىننىكى ۋەكو پىرەپىياوى پاك نىيە. مەن قەت نەمبىستوۋە.
 بەلام ئەم دەرپىنە، پىرەپىياوى پىس، تەقريبەن لە ھەموو زىمانىكدا ھەيە.
 ھۆكارەكەشى ئەوۋەيە كە جەستە پىر دەبى، جەستە بىتاقەت دەبىن جەستە
 دەيەوى لە ھەموو لايەننىكى سىڭىس دەرپاز بىت - بەلام ئەقل، بەھزى ئارەزوۋە
 كەبتىكراۋەكانەو، ھىشتا ئارەزوۋى ھەيە. كاتىك جەستە ناتوۋانى و ئەقل بە
 بەردەوامى دىت دەدات بۆ شىتىك كە جەستە ناتوۋانى بىكات، بە راستى پىرەپىياو
 لە سەرگەردانىدايە. چاۋەكانى سىڭىسىن، شەھوانىن، جەستەي مردوۋ و سىستە.
 ئەقلىشى بەردەوامە لە ھاندانى. ئىتر نىگا و سەرنجى پىسى دەبى، روخسارىكى
 پىسى دەبى، شىتىكى پىسى تىادا پەيدا دەبى.

ئەمە بەسەرھاتی ئەو پیاوھەم بىر دىننىتەوہ کہ بەدزیەوہ گوئی لە ژنە کہ و
 کچە کہی بوو باسی گەشتی بزئسی دەرەوہی شارۆچکە کہیان دەکرد، کچە کہ ھەر
 دەبیوت دەبی ھاوسەرە کہ نیکەرانی مێردە کہی بێت لە کاتی کدا کہ لە و ھۆتیلە
 گەورانە دەمینیتەوہ و پەرن لە ژنانی کارمەندی سەرنجراکیش و پاکیزە.

ژنە کہ وتی "من نیکەران بۆ؟ بۆچی، ئەو قەت خیانتەم لێ تاکات، ئەو زۆر
 بەوہ فایە، زۆر شایستە یە..... زۆر پیرە".

جەستە زوو یان درەنگ ھەر پیر دەبی، ھەر دەبی پیریش بێت. بەلام ئەگەر تۆ
 پیر بە پتستی ئارەزووہ کانت تەژیابیت ئەوا ھەر لەلات دەمیننەوہ، شتیکی پیسیشت
 ھەر تیایدا دروست دەکەن. یان ئەوہ نا پیرە پیاو دەبی تە جوانترین پیاو لە جیھاندا
 چونکہ دەگاتە بەرانی تیکی وەکو ھی منال، یان تەنانەت دەگاتە قوولتەر لە بەرانی تە
 منال - دەبی تە جە کیم. بەلام ئەگەر ئارەزووہ کان ھیشتا ھەبن، وەکو شەپۆلی
 ژێرەوہ لە تەوژمدا بن، ئەوا تووشی سەرگەردانی دەبی.

پیاویکی زۆر پیر دەستگیر کرا لە کاتی کدا کہ ھەولیدەدا دەستدریژی سیکسی
 بکاتە سەر کیرێک. بە بینینی پیاویکی وەھا پیر لە دادگا کہ تەمەنی ھەشتا و چوار
 سال دەبوو، قازی تۆمەتە کہی لە لاقە کردنەوہ کەم کردەوہ بۆ ھێرشکردن بە
 چەکی سوک.

ئەگەر تۆ پیر ببیت، بێرت بێ کہ تەمەنی پیری لوتکە ی ژیانە. بێرت بێ کہ
 دەشی تەمەنی پیری جوانترین ئەزموون بێت - چونکہ منال ئاواتی بۆ ئایندە
 خواستووە، لە ئایندەدا دەژی، ئارەزووی گەرە ی ھەن بۆ کردنی ئەمە و کردنی
 ئەوہ. ھەموو منالێک وا بێر دەکاتەوہ کہ دەبی تە کەسیکی تایبەت - ئەلیگزاندەری
 مەزن، جۆزیف ستالین، ماو زیدۆنگ - ئەو لە ئارەزووہ کان و لە ئایندەدا دەژی.
 گەنج بە پادەییەکی زۆر لە لایەن غەریزەکانیەوہ خواوەنداریتی دەکری، ھەموو

غەریزه‌كان تیايدا دەتەقنەوه. سىڭىس ھەيە. تويۇزىنەوھى مۆدیرىن دەلەتتە لە ھەر سى چىركەيە كدا پىياو لاتى كەم جارێك بىر لە سىڭىس دەكاتەوھ. ژنان كەمىك باشتىن، ئەوان ھەر شەش چىركە جارێك بىرى لىدەكەنەوھ. ئەمە جىاوازیيەكى گەورەيە، تەقريبەن دووقاتە، كە لەوانەيە ھۆكارى ناكۆكى زۆر بىت لەنىوان مێرد و ژنەكاندا.

ھەر سى چىركە جارێك سىڭىس بە شىوھەيك لە شىوھەكان لە ئەقلىدا دادەگىرسىت. گەنج لەلایەن ئەو ھىزە سروشتىيە گەورانە خواوەندارىتى دەكرىت كە ناتوانى ئازاد بىت. تەمۇح لەوتىيە و كاتىش بەخىرايى تىدەپەرىت و دەبى شىڭىك بىكات و دەبى بىبىتە شىڭىك. دەبى ھەموو ئەو ئاوات و ئارەزوو و فەنتازىيانەى سەالى تىر بىكرىن، ئەو زۆر پەلەيەتى.

پىرەپىياو دەزانى كە ئەو ئارەزوو مەناكارانە بە راستى مەناكارانە بىوون. پىرەپىياو دەزانى ھەموو ئەو رۆژانەى گەنجىتى و سەرگەردانى بەسەرچوون. پىرەپىياو لە ھەمان ئەو دۆخەدا دەبىت كە زىيان تىپەپىووە و بىدەتگى زالى بوو. دەشى ئەو بىدەنگىيە جوانى، قوولايى، دەولە مەندىيەكى بى پادەى ھەبىت. ئەگەر پىرەپىياو بە راستى پى گەيشىبىت، كە بەدەگمەن وەھايە، ئەو جوان دەبى. بەلام خەلك تەنیا بە تەمەن گەورە دەبن، پىناگەن. بۆيە كىشە دروست دەبى.

گەورە بىبە، زىاتەر پىبىگە، زىاتەر وریا و بەناگا بە. تەمەنى پىرىش دوا دەرفەتە كە دەدرىت بە تۆ: پىش ئەوھى مەرگ بىت، ئامادە بە. ئەى مرقۇ چۆن خۆى بۆ مردن ئامادە دەكات؟ كە زىاتەر لە ناخ رابمىنىت.

ئەگەر ھىشتا ھەندى ئارەزووى دەر ھەبن و جەستە پىر بىبىت و نەتوانى ئەو ئارەزووانە تىر بىكات، ئەو نىگەران مەبە. بەسەر ئەو ئارەزووانەدا تىراسانى ناخ ئەنجام بدە، وریا بە، بەناگا بە. تەنیا بەوھى كە ھۆشيار و بەناگا بىت، ئەو

ئارەزووانە و ئەو وزەيەي تاياندا پەنگى خواردوو، دەگۆرپىن. بەلام پيش ئەوەي
مەرگ بىت، ئە ھەموو ئارەزووكان ئازاد بە.

كاتىك كە دەلەيم لە ھەموو ئارەزووكان ئازاد بە، مەبەستم ئەوەيە لە ھەموو
شتەكانى پەيوەندىدار بەو ئارەزووانە ئازاد بە. ئەو كاتە ئارەزووكردىكى پاك
بوونى دەبى. ئەو ئارەزووكرىنى پاكە ئىلاھىيە. ئەو كاتە ئەفرىقە رىتتىيەك دەبى
بەبى شتى بەبى ئاوينشان، بەبى ئاراستە، بەبى مەنزل - تەنبا وزەيەكى بىگەرد،
خەوزىك لە وزە، كە ناچىتە ھىچ شوئىنىك. ئەمەشە بودىيەت.

مامۇستاي رۆحى

بەلای جىھانى خۆرئاوايىو زاراوكانى "سەربەستى" و "مامۇستاي رۆحى"
تەقريبەن دانە براون لەيەكترى. بەلای ئەوانەو كە تۆيان ئاسىوو ئەمە زۆر
ئادروستە. چۆن "سەربەستى" و "مامۇستاي رۆحى" بۆ تىگەيشتىنى خۆرئاوايى
پىئاسە دەكەيتەو؟

جىھانى خۆرئاوا پەي نەبردو بەو واقعەتە مەزنەي لە دىدارى ئىوان مامۇستاي
رۆحى و شاگردەكەي روودەدات. بىگومان، ئەمە نەبىنراو. رىك وەكو خۆشەويستى
و ھايە، بەلام زۆر گەرەترە و زۆر قوولترە و زۆر رازنامىزترە.

خۆرئاوا قەدىس و شوئىنكەوتەي ئاسىوو. قەدىسەكان داواي ملکہ چى دەكەن،
قەدىسەكان داواي ئيمان دەكەن. ئەو ساتەش كە تۆ دەبىتە ئيماندار، ئەو چىتر
نيت، ھەموو ئاكتىيەكەت سەردراو تەو. ئەو كاتە تۆ مەسىحيت و تۆ جولەكەيت،
بەلام تۆ نيت. ديار دەي مامۇستاي رۆحى و شاگرد لە خۆرەلات لە رۆژگارە
زىپىنەكەيدا روويدا، كاتىك خەلكانى وەكو (لاو تۆو) و (زەردەشت) و (گواتام بودا)
ھەبوون. ئەوان جۆرىكى سەراپا نوئى پەيوەنديان ھىتايە كايەو.

هه موو که سیک ناتوانی وه کو پیکاسو نیکار بکیشیت، نه هه موو که سیکیش ده توانی وه کو مایکل نه جیلو بیت. خورتاوا نه یوانیووه گواتام بودای هه بی. عیسا به و به راورد ناکری. عیسا له سهر رتباری جوله که بوو، برپای به هه موو دوگماکانی جوله که هه بووه. نه و نیماندار بوو- له راستیدا، که میک زیاتریش. گواتام بودا یاخیه، نه و شوینکه وته ی که س نییه. نه (لاوتزو)ش شوینکه وته ی که س نییه. نه وان هیچ ده قیکی پرورزان نییه، هیچ سیسته میکی بیروباوه پیشیان نییه. نه وان به تاقی ته نیا گه راون- سهرکیشییان کردووه، چونکه له سهر رتچکه به کی ته نیا له قهره بالقی دور که وتونه ته وه به بی ته وه ی بزائن که نه م گشته له کوئ کوتایی دیت، به لام متمانه به ان به دلان کردووه، نیشانه ی بچوک بچوکیان له مهر ته وه ی که نارامی له گه شه دایه نه زموون کردووه، نه و خوشه ویستییه شکوفه ده کات، نه و بونه خوشه نوییه گه یشتووه ته بوونیان، که چاوه کانیاں چیت پر نییه له تۆز، له رابردوو...رووناکاییه کی مهن هاتووه ته بوون و نه وان ده زانن که له سهر ریگای راستن. رینویتی لی نییه. تو له سهر ریگا که که س نابینیت تا پیت بلی زور له مه نزله وه دور نیت.

نه مه فرینه له ته نیا وه بق ته نیا. به لام ههر که مروؤ به ته نیا راستی دۆزییه وه، به شیوه یه کی سروشتی به ناگا دیت له وه ی که هیچ نایینیکی رتکخراو پتویست نییه- نه مه کۆسپه- که هیچ قه شه یه ک، هیچ تیرامینیکی ناخ پتویست نییه، نه وان ریگه ت ناده ن بگه یته راستی. مروؤتیکی وه ها، که راستی دۆزیووه ته وه، ده بیته مامۆستای رۆحی، جیاوازییه که تالۆزه و ده بی لئی تیبگه یته. شاگرد شوینکه وته نییه، شاگرد ته نیا که وتووه ته ناو خوشه ویستییه وه. تو عاشقه کان به شوینکه وته ناو نابیت. شتیك له بوونیدا روویداوه، له حزوری که سیکدا.

ئەمە پەيۋەندى نىيە بەۋەى كە بە ئايدىياكانى رازى بوۋە يان ئا. ئەمە
 پىروباۋە پىك نىيە، ئەمە ۋەرگە راننىك نىيە، ئەمە ۋەرچەرخانە. ئەۋ ساتەى كە
 سۇراخكە رىك دەچىتە ئاۋ پەيۋەندى ئەۋ كەسەى دۇزىۋىيە تەۋە، ھاۋزەمە نىيەكى
 گەۋرە روودەدات، بە پوانىن لە چاۋەكانى يەكترى، بەبى ۋتنى ۋشەيەك، شىتىك كە
 قەت خەۋيان پىۋە نەبىنىۋوۋە لەپەر دەبىتە گەۋرەترىن ۋاقىع.

ئەمە باۋە پىك نىيە، چۈنكە باۋەر ھەمىشە لە فەلسەفەكاندايە، لە
 ئايدۇلۇزىياكاندايە. ئەۋە ئىمان نىيە، چۈنكە ئىمان لەۋ چىرۇكانەدا ھەيە كە كەس
 ناتوۋانى بەلگەيە كىيان بۇ بدۇزىتەۋە - ئەۋە متمانەيە. ئەۋەى كە مامۇستا بە
 شاگرددەۋە دەبەسسىتەۋە متمانەيە. متمانە بەرزترىن خالى شىكۇفە كوردى
 خۇشەۋىستىيە. خۇشەۋىستىش چۇن دەتوۋانى كەس بىكاتە كۆپلە؟ ھەر ئەۋ
 راستىيەى كە ئەۋە خۇشەۋىستىيە مامۇستا ۋ شاگردد بەيەكەۋە گرى دەدات،
 نىشانەيەكى كافىيە بۇ ئەمەى كە مامۇستا كە ھەۋو ئەگەر رىك فەراھەم دەكات بۇ
 سەرەستىيە شاگرددەكە. بە پىچەۋانەۋە، ئەۋ خىانەت لە خۇشەۋىستى دەكات ۋ
 ھىچ مامۇستايە كىش ئەمە ناكات.

خۇشەۋىستى ۋاقىيەتى سەرەنجامە. دەبى ئەۋ بىخاتە كىردارەۋە، ۋشەكانىيەۋە،
 پەيۋەندىيەكانىيەۋە، بىدەنگىيەكانىيەۋە. ھەرچىيەك كە دەيكات، دەبى تەنبا يەك
 شت بەدى بىننىت؛ ئەۋىش خۇشەۋىستىيەكەيەتى. ئەگەر كەسىكىش لە تارىكايدا
 دەست بىكوتىت، ئەۋا شاگرددىتى بەسەردا ھاتوۋە... تەنبا قەشە دەتوۋانى
 ئىستىغلالى بىكات، سىياسەتمەدار دەتوۋانى ئىستىغلالى بىكات. ئەۋان سۇراخى
 شۇنىكە ۋتەكان دەكەن - ھەردوۋكىيان بەدۋاى شۇنىكە ۋتەدا ۋىلن، ھەم قەشە ۋ ھەم
 سىياسى.

سیاسی و قەشە لەسەر یەك خال كۆكن، ئەمەى كە پێویستیان بە شوێنكەوتەیه، تەنیا ئەو كاتە دەتوانن ببنە كەسێك. ئەوان رووبەرەكانیان دایەش كردووە: سیاسى جیهانى ماددى گرتووە و قەشەش رۆحى. لەنیوانیاندا، ھەموو مرقاىە تىيان كردووە بە كۆیلە. ئەوان سەرپەستى ھەموو كەسێكیان لەناوبردووە.

گەرەترین ھاوبەشیكردن تەنیا لەو چەند مامۆستایەو ھەبوو كە ئەك تەنیا ئازادى خۆیان بەلكو ئازادى ئەوانەشیان بەپێوەبردووە كە خۆشیانویستوون. ئەمە دەرك ناكړی... ئەگەر تۆ مەنت خۆش بوئ، چۆن دەتوانم بێكەم بە كۆیلە؟ ئەگەر خۆشت یوئیم، ئەو كاتە تەنیا لە سەرپەستى تۆدا خۆشى دەبینم. كاتێك من كرانهوئى پالەكانت دەبینم كە لە ئاسماندا بەرەو ئەزانراو دەفڕیت، دور دور، بەرەو راز... ئەمە خۆشى من دەبێ، ئەك ئەمە كە دەستەمۆى دۆگمایەك، پېروباوەرێك، ئامیئێك، فەلسەفەیهك بووبیت. ئەمانە ھەمووى ناوى جیاچىای كۆت و زنجیرن كە لەلایەن خەلكانى جیاچىا دروستكراون، بەلام ھەمان مەبەستیان ھەیه.

لەبەرئەوئى خۆرئاوا مامۆستای ئەناسیوو، تەنیا پاپاكانى ناسیوو، پەيامبەرەكانى ناسیوو، رزگار كەرەكانى ناسیوو، قەدىسەكانى ناسیوو، بەشیوەیهكى رەھا بێ ئاگایە لەوئى رەھەندێك بزرە. ئەو رەھەندەش بەنرخترینە. لەبەرئەوئى بەدى ئەكردووە، خراب تێگەشتنێكى گەرە سەرپەلداوە.

لەوانەیه تۆ چیرۆكى (ئەیسۆپ) ت بىستبیت، رۆییهك ھەول دەدات، ئەوئەندەى لەتوانايدا بێ بە توندى باز دەدات بۆئەوئى بگاتە ئەو تری پێگەیشتوو جوانەى كە رێك لە سەر سەرییەو شۆر بووئەتەو. بەلام بازەكەى بچوكتەرە لە بەرزایى تریكە. لەكاتێكدا كە ماندوو بوو و عەرەقى كردووئەتەو و چەند جارێكیش كەوتوو، سەیری دەوروبەری دەكات بۆئەوئى بزانی كەس تەماشای دەكات.

که رویشکینکی بچوک که له ناو ده وه نیککی بچوکدا خوئی حه شار داوه، ته ماشای ده کات. ئەمه مه ترسیدار بوو، ئەم که رویشکه ده یته وانی هه والکه که بللو بکاته وه. ریوییه که له میوه که دوور که وته وه، که رویشکه که دواي که وت و پرسپاری کرد "مامه، ته نیا پرسپاریک. چی رویدا؟ بۆ نه تتوانی بگه یته تریییه که؟" ریوییه که زۆر توپه بوو. وتی "هه ر که تۆم بین، گومانی نه وه م لا دروست بوو که له وانیه بچیت دهنگو له باره ی منه وه بللو بگه یته وه. من برپاری نه وه م نه داوه نه و تریییه لی بگه مه وه چونکه نه گه یشتوه. نه گه ر گویم له که سیش بیت باسی نه و تریییه بکات، نه و ده تکزۆم، چونکه تۆ تاکه شایه تی".

ئەمه چیرۆکینکی بچوک، به لام مانایه کی گه وره هه لده گریت: تۆ ناتوانیت پیی بگه یته که چی حوکمی له سه ر نه ده یته - تریکه نه گه یشتوه.

نیوه پرسپار ده که ن به لای جیهانی خۆرئاواییه وه زاراوه کانی "سه ربه سستی" و "مامۆستای رۆحی" ته قریبه ن دانه پراون له یه کتری. به لای ته وانیه وه که تۆیان ناسیوه نه مه زۆر نادرسته. چون "سه ربه سستی" و "مامۆستای رۆحی" بۆ تیگه یشتنی خۆرئاوایی پیناسه ده که یته وه؟

وشه ی مامۆستا پشینوی دروست ده کات. بیرۆکه ی نه وه ت ده داتی که تۆ بوویته کۆیله، که سیك بووه ته مامۆستا و گه وره ی تۆ. له خۆره لات، وشه که به و مانایه به کار دیت که تۆ بوویته مامۆستای خۆت، که تۆ چیتر کۆیله نیت، که تۆ گه یشتوویت به سه ربه سستی. زمانه جیا جیاکان، که ش و هه وای جیاواز و خه لکی جیا جیا، نه زموونه جیا جیاکان نه و جۆره پشینویه دروست ده که ن.

بوون به مامۆستای خۆ، له ئاگایی خۆرئاواییدا قه ت ئامانجیک نه بووه - هه میشه نه وه بووه چون ته وانیت رکیف بکیت، چون مامۆستای ته وانیت بیت. زۆر وشه ی خۆره لاتیه هه یه ته رجه مه کردنیان بۆ زمانی خۆرئاوایی قورسه. هه مان کیشه ش

دروست دەبىت ئەگەر بىتەوى فېزىيائى كوانتەم ۋە رېگىترىت بۇ زامانەكانى خۇرەلەت،
تۇ وشەى راستەقىنە نادۇرئە ۋە، چۈنكى پېش ئەۋەى زامان بىتە ناۋە ۋە، دەبىي
ئەزمۇن لەۋى بىت. ئەزمۇن زامان دروست دەكات.

ئەگەر ھەۋلىش بدەبىت ئەۋە بىكەيت، شىتى زۇر سەبىر سەبىر پۈۋدەدەن. وشەى
خۇرەلەت بۇ مامۇستائى رۇخى بىرىتپە لە (ئاچاريا). وشەى ئاچاريا واتە ئەۋ
كەسەى كە بە شىۋەپەكى رەسەن دەژىت، بەپىي ئاگايى ۋە ھۇشيارپەكەى خۇى.
ئەگەر تۇش لەۋ كەسە نىك بىتەۋە دەتۈۋاننى چىت بداتى؟ بە بوون لەگەلدا تەنبا
پەك شىت فېر دەبىت: چۇن لە سەربەستى، ھۇشيارى، قوۋلايى يەكپارچەيى ۋە
شۇكۇدا بىزىت. ئىمە وشەى مامۇستائى رۇخى (ماستەر) بۇ وشەى ئاچاريا بەكار
دېنەن.

وشەى "شاگرد" دەۋلە مەنترە، چۈنكى وشەى (شىشىيا) ۋە وشەى "شاگرد"
ھەمان مانايان ھەيە - لەبەر ھۆكارى جىاۋاز، بەلام واتاكان ھەريەكن. شاگرد
كەسىكە كە ھەۋل دەدات شىت فېر بىت. واتاي رىشەيى وشەى "شاگرد" يەكە
لەگەل ماناي رىشەيى وشەى "دېسپلېن". ئەمە واتە خۇنامادە كردنت بۇ فېرېۋون،
بۇ تىگەپشتن.

ھەرچى وشەى "مامۇستائى رۇخى" يە... شاگرد عاشقى بوۋە ۋە دەيەۋى ھەمان
ئازادى، ھەمان سەرباستى، ھەمان يەكپارچەيى، ھەمان بەرزايى ئاگايى لىۋە فېر
بىت. پىرسى ملەكچى ۋە پىرسى باۋەر سەرھەلئادەن. لە حۇرى مامۇستادا، لە كەش
ۋە ھەۋاي مامۇستادا، شاگردەكان بەۋرە ھەندە نۆيەدا گەشە دەكەن كە پىتيان
ۋانە بوۋ تىاياندا بىت.

مامۇستائى رۇخى ھىچيان ناداتى جگە لە خۇشەۋىستىيەكەى - ئەمەش ناتۈۋاننى
بوتىرى ئەيانداى. ئەمە كىتومت دابارىنە، ۋەكو چۇن خۇر تىشكەكانى بەسەر

گولەكاندا، بەسەر بائندەكاندا، بەسەر ھەموو ئاژەلەكاندا پەخش دەكات، ھەر كەسنىڭ لە مامۇستاي رۇحىيەتتە نەزىك بىت دەكەيىتە بەر شەستەبارانى خۆشەويىستى.

ئەگەر تۆلەگە پاندائىت، ئەگەر تۆئامادەي فېربوونىت، ئەگەر ھەنوكە فېر نەبوونىت، ئەگەر ھەنوكە شانازىت بەر نەكەوتوۋە، ئەگەر ھەنوكە ئىماندار نىت، ئەگەر تۆلەنوكە رۇحت بە ئايىنىڭ، بە ئايدۆلۇزىيەك نەقرۇشتوۋە ئەواتەنيا بە نەزىكبوون لە مامۇستايەكەۋە، شتىك دەست دەكات بە گوزەر كردن.

ئەمە رەتبوونى رووناكىيە. لە خۆرەلات بەو شىۋەيە زانراۋە: گوزەر كردنى رووناكى لە دلىكەۋە، كە خۆي گرى گرتوۋە، بۇ دلىكى تر كە لە تاريكىدا دەست دەكوتىت.

بىر لە دوو مۇم بەرەۋە، يەككىيان داگىرساۋە و يەككىيان نا، كە لە يەكتر نەزىكتر و نەزىكتر دەكەۋنەۋە. ساتىك دىت كە تيايدا لە پىر سەرت دەسورمىت- ھەردو مۇمەكە داگىرساون. گرەكە بازىداۋەتە سەر مۇمەكەي تر. ئەم نەزىكىيە گومان ھەلناكرىت... خۆشەويىستى ئەو نەزىكىيە دروست دەكات و گرەكە لە دلىكەۋە باز دەداتە سەر دلىكى تر. ملەكەچبوونى كەس و باۋەپھىنانى كەس لە ئارادا نىيە.

بەلام پىرسىيارەكەي تۆگرنگە، چونكە تەنانت لە خۆرەلاتىش تۆبەشىۋەيەكى ئاسايى ئەو مامۇستايە نادۆزىتەۋە كە من داكۆكى لى دەكەم. خۆرەلات كەوتوۋەتە تاريكاىيەكى قوۋلەۋە. رۇزگارى گۇتام بودا چىتر واقعىيەتىك نىيە، بەلكو تەنيا يادەۋەرىيەكى جوانە، خەۋنىكە كە لەۋانەيە روويدا بىت و لەۋانەشە كەسنىك ھاتىبىتە خەۋيەۋە.

بەيانىيەك پاشايەكى مەزن (پراسىنتىجا) ھاتە لاي گواتام بودا. ئەو گوللىكى (لۆتەس) لە دەستىكىدا برو و لە دەستەكەي تىرىشىدا گرانبەھاترىن ئەلماسى ئەو

رۆزگارە ھەبوو. ئەو بە ھۆی سووربوونی ژنە کە یەو ھاتبوو "کاتیڭ گواتام بودا
لێرە یە، تۆ کاتی خۆت لە گەل گە مژە کاندای بە فێرۆ دە دەیت، لە بارە ی شستی
نایتریستەو ە قسە دە کەیت".

ئەو ژنە ھەر لە سەر وەختی منالێیەو ە دە چوو ە لای گواتام بودا، ئینجا شوی
کرد. پراسینجیتا ئەو نیازە ی نە بوو بە لام لە بەر ئەو ە ی ژنە کە ی مکوڕ بوو، وتی
"ئە مینیت لانی کە م سەردانی بکەیت و بزانی تەو چ جۆرە پیاویکە". بە لام ئەو
پیاویکی نە فس گەرە بوو، بۆیە گرانبە ھاترین ئەلماسی لە گەنجینە کە ی دەرمینا
بۆ ئەو ە ی پیشکەشی گواتە م بودای بکات.

نە یویست تەنیا وە کو کە سیکی ئاسایی بچیت، دە بووایە ھەمووان بزانی... لە
راستیدا دە یویست ھەمووان بزانی "کۆ مەزنتەرە - گواتام بودا یان پراسینجیتا؟"
ئەو ئەلماسە ئەو ە ندە گرانبە ھا بوو کە زۆر شەپ و زۆر جەنگ لە سەری بەرپا ببوو.
ژنە کە ی پێکەنی و وتی "تۆ بە شتو ە یە کە ی رە ھا بی ئاگای ت لەو پیاو ە ی کە مە
ئەتە مە لای. وا باشترە کە گولێک ببەیت نە ک بەردێک بۆ پیشکەشکردنی". ئەو
نەیتوانی تیبگات، بە لام وتی "زەرەری نییە، دەتوانم ھەردووکیان بێم. با
بزانی".

کاتیڭ ئەو گەیشتە ئەو ی، ئەلماسە کە ی خستە پوو، بوداش وتی "فری بده!"
ئیتەر ئەو ی چی بکەیت؟ فرییدا. ئەو پیتی وابوو لەوانە یە ژنە کە ی راستی وتی. لە
دەستە کە ی تریدا گولێکی (لۆتەس) ی پیتی و ھەولیدا بیداتی، بودا وتی "فری
بده!"

ئەویشی فرییدا و کە مێک ترسی لی نیشیت: پێدە چی پیاو ە کە شیت بی، دە ھەزار
شاگردیشی لی بوو... و ئەویش لەو ی وەستابوو و بیری لەو ە دە کردەو ە کە
لەوانە یە خەلکە کە بە گە مژە ی لە قەلە م بدەن. بودا بۆ سییە م جار وتی "تۆ گوی لە

من ناگريست؟ فری بده!" پراسینجیتا وتی "ئەو کابرایە چی دەلی. ئیستا ئەلماسە کەم فری داوه. گولە لۆتەسە کەم فری داوه. ئیستا هیچم پی نییه". لەو ساتەشدا، (ساریپوتا) کە کۆنە شاگردیکی گواتام بودا بوو دەستیکرد بە پیکەنین. پیکەنینە کە ی وایکرد کە پراسینجیتا رووی تیبکات و پیی بلێت "تۆ بۆچی پێدە کە نیت؟"

وتی "تۆ لە زمانە کە تیناگەیت. ئەو نالێت ئەلماسە کە فری بده، ناشلێت گولە لۆتەسە کە فری بده. ئەو دەلێت خۆت فری بده، نەفست فری بده. تۆ دەتوانیت ئەلماسە کە ت پی بێت و گولە لۆتەسە کە شت پی بێت. بەلام نەفست فری بده. هەلیمە گرەوه."

ئەو رۆژگارە زۆر جوان بوو. لە پر ئاسمانیکی نوێ بەرووی پراسینجیتا کرایەوه. ئەو لە بەردەم گواتام بودا بەوپەڕی خاکەراییهوه خۆی بەردایەوه و قەت نەپۆیشت. ئەویش بوو بە بەشیک لەو کاروانە ی کە شوین گواتام بودا کە وتبوو. هەموو شتیکی لە بارە ی پاشایەتییه کە ی بیرچوووهوه، هەموو شتیکی بیر چوووهوه. تاکە شتیکی کە مایهوه ئەو پیاوه جوانه بوو، ئەو نەرم و نیا نییه مەزنه بوو، ئەم موگناتیرمه نەبیراوه بوو، ئەم چاوانه و ئەم بێدەنگییه بوو. ئەویش گیرۆدە ی هەموو ئەمە بوو. ئەمە پەییوەندی بە باوه پەوه نییه. پەییوەندی بە وەرگەران، بە بەلگاندەوه نییه، پەییوەندی بە بەرزترین چۆنایەتی خۆشەویستییهوه هەیه.

ئەمپۆکە قورسە مامۆستایەکی رۆحی بدۆزیتەوه کە چی زۆر هەن خۆیان وا دەردەخەن. یەکیک لەو شتانە ی کە دەکری لە بارە ی خۆ دەرخەرانەوه بوتریت ئەو هیه کە دەتوانیت دەستبەجی بیانناسیتەوه. ئەو ساتە ی کە داوات لێدەکەن باوه پ بە شتیکی بێنیت، ئەو ساتە ی کە داوات لێدەکەن پەپەوه ی لە رێسایەکی دیاریکراو بکەیت، ئەو ساتە ی کە داوات لێدەکەن ئیمانێ پێیان هەبی... کە دەلێن

قەت گومان مەكە، قەت پرسیار مەكە، ئیمانئىكى دىئیات ھەبى - ئەمانە نیشانەكانى
خۆدەرخەرەكەن. لە ھەر كۆيىك ئەمانەت بىنى، ئەوئەدى بۆت دەكرى خىرا
لەدەستیان راكە.

بەلام ئەم خەلكانە لە ھەموو شوئىئىكى جىهان ھەن، ئەك تەنیا لە خۆرئاوا بەلكو
لە خۆرھەلاتىش. بە دەگمەن دەگەیتە مامۇستايەك كە شكۆمەندىت دەداتى، كە
خۆشەويستىت پىدەدات، كە ئازادىت پى دەدات، كە ھىچ كۆت و زنجىرىكت پىو
ھەئاوەسىت و ھىچ گرىبەستىكىش ناكات و ناشىوئى سىبەرى بىت - ئەو دەپەوئى
خۆت بىت. ئەو ساتەى كە دەتوانىت كەسىكى وەھا بدۆزىتەو، كە وەرەترىن ساتى
زىانت گەيشتوو. لەكىسى مەدە. خۆدەرخەران زۆر، بەلام مامۇستا رەسەنەكان
يەكجار دەگمەن.

ئەمە نەگبەتى سەردەمەكەمانە، ھى رۆزگارەكەمان كە ئىمە رەھەندىكى
دىارىكراومان بە تەواوى بىر چووئەو - ئەمەش تەنیا لە خۆرئاوا نا. لە خۆرئاوا
قەت نەياندۆزىتەو، بەلام لە خۆرھەلات ئىمە دۆزىمانەو و لەدەستمانچوو. ئەگەر
چىتر ئەو مامۇستايانەش نەبن كە گەيشتوونەتە ئەوپەرى ئىمكانىيەتى خۆيان، كە
لەخۆياندا بوونەتە (خودا) يەك، ئەوا زۆر قورسە بۆ ئەو شاگردانەى لە تارىكىدا، لە
كوئرايىدا، لە ھەموو جۆرە گومرايىيەكدا دەست دەكوتن بۆ دۆزىنەوئى شكۆى
خۆيان، خودى خۆيان.

تەقەلاى من لىترە بۆ دروستكردنى شاگرد نىيە - ئەمە تەنیا پىشەكە - بەلكو
بۆ دروستكردنى مامۇستايانى رۆحىيە، زۆرتىن مامۇستاي مومكىن. جىهان يەكجار
زۆر و بەپەلە زۆرىك لە خەلكانى ھۆشيارى، خەلكانى خۆشەويستى، ھى ئازادى، ھى
سەرپاستى پىويستە. تەنیا ئەم خەلكانە دەتوانن فەزايەكى رۆحىي دىارىكراو

بھیننہ کایہ وہ کہ بکری ریگر بیت لہ وہی لہ لایہ ن ہیژہ خۆکوژہ کانہ وہ ویران
بکریٹ - کہ زور بہ هیژن، بہ لام لہ خۆشہ ویستی بہ هیژتر نین.